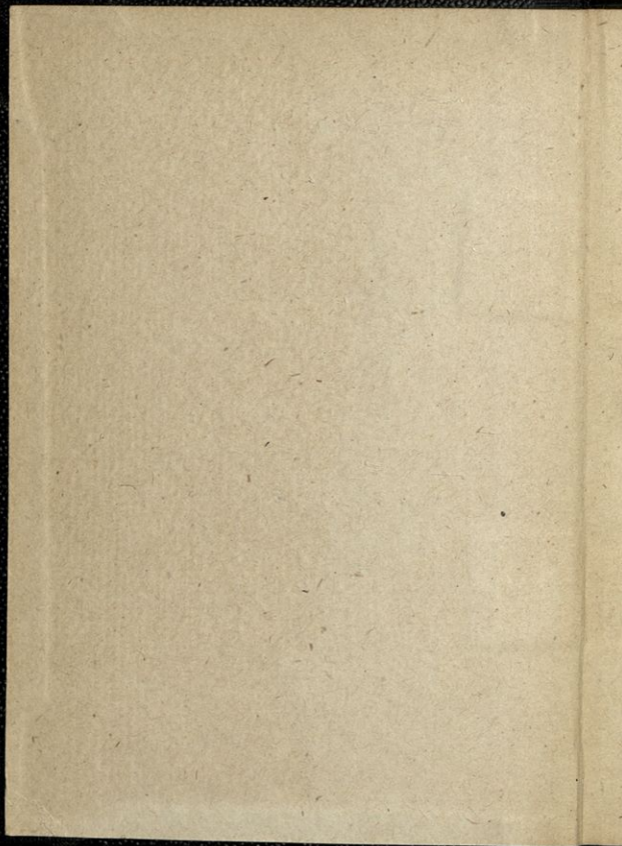
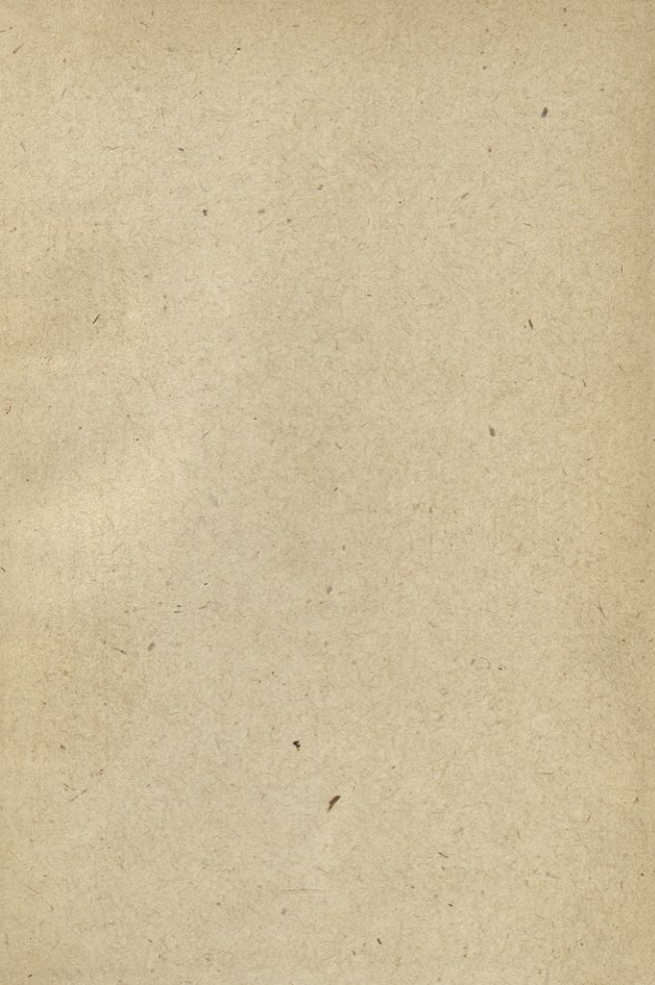
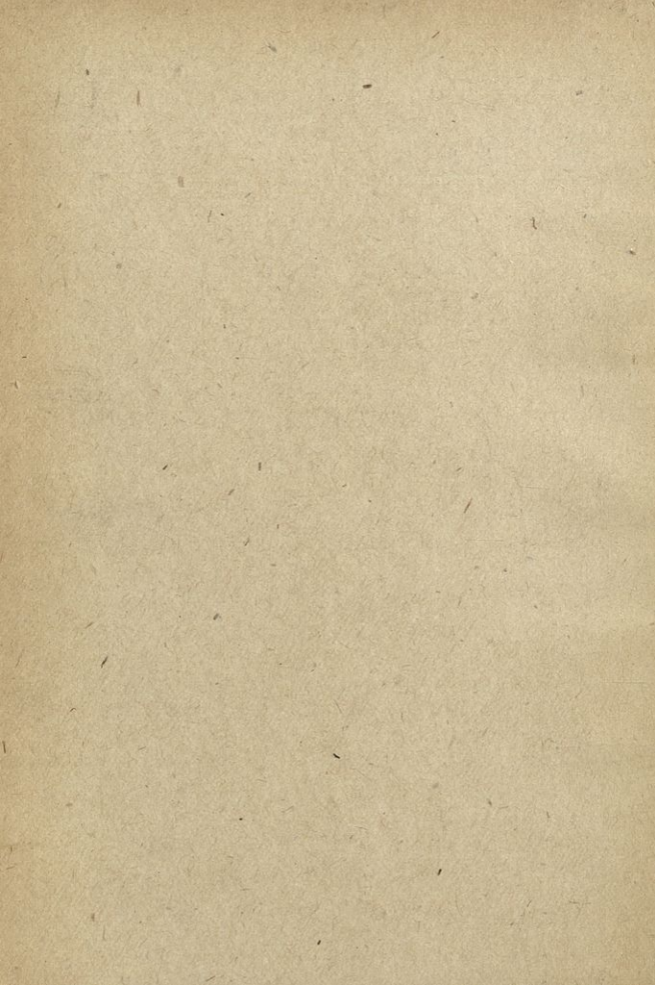

48687

452/97. 1897. 45

32

Sveti ROŽNI VENEC.

Poučna in nabožna knjiga
za krščansko ljudstvo.

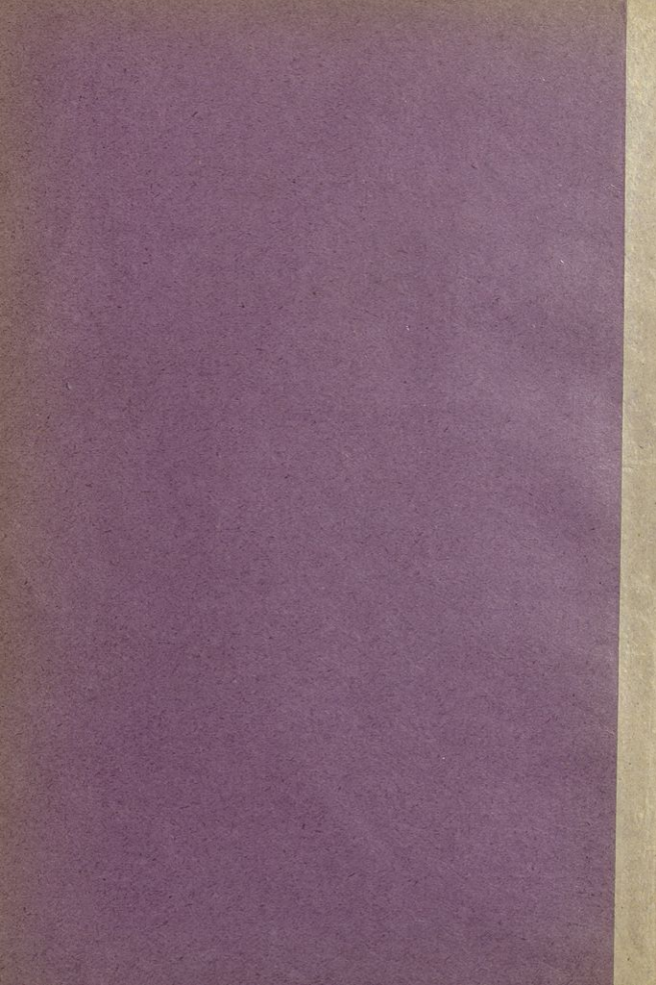
Nemški spisal
Dr. Jožef Walter,
prošt v Innichenu.

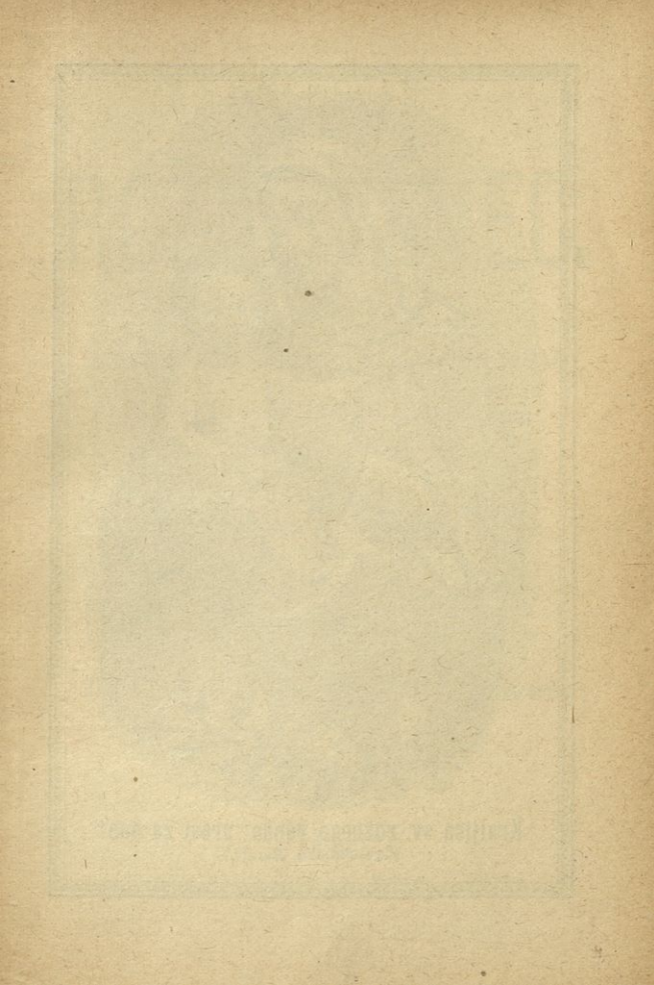
Izdala in založila
Družba sv. Mohorja v Celovcu.

Z dovoljenjem vis. čast. krškega knezoškofijstva.

1897.

Tiskarna družbe sv. Mohorja v Celovcu.

Kraljica sv. rožnega venca: prosi za nas!
(Lavretanske litanije.)

Sveti ROŽNI VENEC.

Poučna in nabožna knjiga za krščansko ljudstvo.

prof Spisal

dr. Jožef Walter,

prošt v Innichenu.

Izdala in založila

Družba sv. Mohorja v Celovcu.

1897.

Natisnila tiskarna Družbe sv. Mohorja v Celovcu.

48687

Z dovoljenjem prečastitega krškega knezoškofijstva.

Predgovor.

Ljubi čitatelj!

No je neki škof sv. Jožefa Kupertinskega prašal za svet, kaj naj stori, da zboljša življenje in nравnost svoje duhovščine, mu je ta, poln nebeške modrosti, odgovoril kratko pa primerno: »Skrbite samo za to, da vaši duhovniki prav marljivo molijo svoje dnevnicе, da prav pobožno darujejo sv. mašo, in vse bo dobro.«

Kar je duhovnikom brevir (tako se imenuje molitvenik, iz katerega duhovniki vsaki dan molijo dnevnicе), to je krščanskemu ljudstvu sv. rožni venec. Vsi naj so torej pobožno pri sv. maši, vsi naj pobožno molijo sv. rožni venec, in krščansko ljudstvo bo živelо bolj pobožno in bolj pošteno. Res, po vsej pravici piše velik škof naših časov o pobožnosti sv. rožnega venca: „O, da bi

vendar mogel vsem ljudem, kateri ljubijo krščanstvo, z ognjenim jezikom govoriti v dušo: »Ljubite in molite sv. rožni venec, premišlujte vendar sv. rožni venec, prebirajte vendar dan na dan to v resnici zlato poučno knjigo!«¹ Zato je tudi blaženi papež Pij IX. sv. rožni venec krščanskemu ljudstvu naravnost priporočal kot svoj zadnji spominik ter je blizu 10 mesecev pred smrtjo množico romarjev ogovoril takó-le: »V svojih rodbinah molite skupno vsaki večer sv. rožni venec! Oče in mati, sinovi in hčerke, molite vsaki dan to lahko in lepo molitev, ki je takó bogato obdarovana z odpustki. Moji ljubi otroci, sprejmite to kot mojo zadnjo besedo in kot spominik, ki vam ga zapuščam!«²

Ker iz navadnih molitvenikov ni mogoče prav spoznati velike vrednosti sv. rožnega venca, in ker navadni molitveniki večinoma nimajo obširnejših premišljevanj o skrivnostih te prelepe molitve, se mi ni zdelo nepotrebno, krščanskemu ljudstvu spisati knjigo, v kateri bi v domači, vsem ljudem umljivi besedi kolikor mogoče natanko razkril

¹ „Lepote rožnega venca“, nemški spisal dr. Konrad Martin, škof paderbornski.

² Ogovor romarjev iz Poitiers-a (= Poatijeja) dné 11. aprila 1877. l.

nebeški zaklad sv. rožnega venca, zraven tega pa tudi podal prijetno in koristno premišljevanje njegovih skrivnostij.

Nadejajoč se, da sem kolikor toliko dosegel ta namen ter dobro postregel krščanskemu ljudstvu, objavljam to knjižico. Razdelil sem jo na dva dela; prvi del opisuje sv. rožni venec kot neprimerljiv zaklad, drugi del pa kot živo premišljevalno knjižico za krščansko ljudstvo. Ljubi kristijan, vzemi to knjižico v roke, prebiraj jo večkrat in ravnaj se po tem, kar ti v njej priporočam, kajti za te sem jo spisal, tebi na korist jo sestavil. Kdor koli tedaj nosi s seboj rožni venec, naj ima tudi to knjižico, da izvê, kakšen zaklad ima v rožnem vencu, in da se uči, kako ga naj rabi.

Bodi si, da je ta knjižica sv. rožnega venca med molitveniki to, kar je gorušično zrno med semeni: ako pa jo bode te pridno in pazljivo prebirali, bode v vsaki rodbini in v vsakem srcu zrastle v lepo drevo, ki bo ob vsakem letnem času, v veselih in žalostnih urah, v zdravih in bolnih dnéh, v mladih in starih letih, prinašalo najkrasnejše in najslajše sadove milosti in kreposti.

Kraljica sv. rožnega venca pa naj blagoslovi to duševno zrnce, da se čvrsto

razrašča med krščanskim ljudstvom čez gore in doline, po mestih in na kmetih; v vsaki hiši naj na novo oživi pobožnost sv. rožnega venca ter okrepi vero in krščansko življenje.

Sv. oče papež Leon XIII. so dné 1. kimovca 1883. l., dné 30. vel. srpana 1884. l., dné 22. kimovca 1891., dné 8. kimovca 1892., dné 8. kimovca 1893., dné 8. kimovca 1894. leta razposlali okrožnice, v katerih razlagajo, da je sv. rožni venec najprimernejše sredstvo, obnoviti vse krščanstvo, odstraniti preteče brezverstvo in razuzdanost.¹ Oni so v omenjenih okrožnicah ves katoliški svet vspodbujali in v nemali za molitev sv. rožnega venca tako odločno, kakor do zdaj še nobeden drugi papež ne.

Oni so kot oče vsega krščanstva napovedali, rekel bi, novo križarsko vojsko, v kateri vse svoje otroke zbirajo okolo zastave sv. rožnega venca, zatrjujoč, da cerkev pod to zastavo zmaga tako gotovo, kakor je v poprejšnjih hudih časih s pomočjo sv. rožnega venca premagala enake

¹ Ravno tako so izdali sv. oče tudi pretekli leti 1895 in 1896 za rožanski mesec vinotok krasni okrožnici; zadnje leto zlasti opominjajo, naj verniki pomagajo s to molitvijo privabiti odpadle kristijane v naročje svete katoliške cerkve.

nevarnosti. Čim imenitnejši pa ko je rožni venec, tem rajši naj sprejmejo to knjižico tisti, ki radi poslušajo besede sv. očeta. Ta knjižica se je v (nemškem izvirniku) razširila uže črez morje; zato je izišla že v šesti izdaji. S tem pa, da se je te knjižice razširilo na tisoče in tisoče, popravila se je od izdaje do izdaje in je vzrastla v drevo, ki vsako leto dobiva nove veje in prinaša novo cvetje in sadje. Tako sem peti izdaji pridejal kratko razlaganje »Lavretanskih litanij« in šesti izdaji »Kratko razlaganje Očenaša« in »Češčene Marije«.¹

Naj torej ta knjižica, blagoslovljena po kraljici sv. rožnega venca, nastopi pot po svetu in naj povsod pospešuje tolažbo, mir in krepost ter prisrčno češčenje preblažene Device in Matere Božje, Marije!

Innichen, dné 1. vinotoka 1894.

Pisatelj.

¹ V naš prevod razlage lavretanskih litanij nismo prevzeli, ker pripravljamo za to posebno knjižico: „Lavretanski venec“.

Uredn.

Beseda k slovenski izdaji.

Kakor v nemščini Nemce, tako bo ta knjiga poslovenjena gotovo tudi nas Slovence močno vspodbujala, da naj prav goreče molimo sv. rožni venec. Častiti gospod pisatelj je zatorej rad dovolil, da se je prestavila v slovenščino. Najbolj so se prizadevali za nje izdajo mil. gosp. Fr. Črnè, stolni kanonik v Trstu ter jo priporočali družbi sv. Mohorja, želeč, da bi obrodila med nami kar največ duhovnega sadú. Zgódi se!

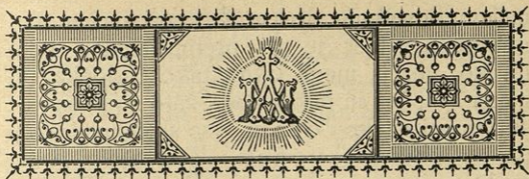
Rajni briksenski knez in škof G a s s e r so te knjižice nemški izvirnik, koj ko je bil izšel, toplo priporočali z besedami:

»Ta knjižica je kajsi pripravna, da pobožnost sv. rožnega venca srcu omiluje, častitljivo rožnovensko bratovščino vrlo priku-puje, rožni venec sam pa s pravo pobožnostjo in z velikim duhovnim pridom moliti učí. Da bi knjižica le našla pôť v vsako krščansko družino, rožni venec pa postal vêz, katera jo objema in veže na veliko božjo družino sveto katoliško cerkev!«

V okrožnici, dodani ob knjige koncu, priporočajo sv. oče Leon XIII. sv. rožni venec sami iznova. Rožnovenske pesmi so poslovenjene iz cerkvenih dnevnic.

V Celovcu, na nedeljo sv. rožnega venca 1896.

Družba sv. Mohorja.

Prvi del.

Razmišljanje o svetem rožnem vencu.

I. Kaj je sveti rožni venec?

1. Sveti rožni venec je molitev, pri kateri premišljujemo skrivnosti učlovečenja, trpljenja in vstajenja Jezusa Kristusa ter posebno častimo preblaženo Devico Marijo. Sestavljen je iz 15 odstavkov, katerih vsaki ima 10 »Češčenih Marij« s spredaj stoječim »Očenašem«; pri vsakem odstavku se premišluje ena skrivnost našega odrešenja. Rožni venec torej obstoji iz 15 »Očenašev«, 150 »Češčenih Marij« in iz 15 skrivnostij življenja, trpljenja in poveličevanja Jezusa Kristusa, našega božjega Odrešenika in njegove blažene matere Marije, ki je uprav tako sodelovala pri

našem odrešenju, kakor Eva pri našem pogubljenju. Ker je to premišljevanje tako ljubko, ker iz njega izvira tako čudovita vonjava kreposti in pobožnosti, zato so posamne skrivnosti enake rožam, vse skrivnosti vkup pa so podobne vencu. Zato se ta način molitve imenuje rožni venec. To ime je prav primerno tudi radi tega, ker pri tej molitvi rabimo venec biserov ali jagod, da prav štejemo »Češčene Marije«.

Zavoljo 150 »Češčenih Marij«, ki odgovarjajo številu Davidovih psalmov, kakor tudi zavoljo tega, ker je rožni venec stopil na mesto poprej navadne psalmske molitve, se pogosto imenuje tudi psalter. To ime je rožnemu vencu tem primernejše, ker v njem jasno in razločno vidimo one skrivnosti našega odrešenja, ki so v psalterju bolj prikrite, tako da sv. rožni venec nekako odkriva skrivnosti psalterjeve.

2. Sv. rožni venec se deli po skrivnostih, katere moramo premišljevati, v tri dele: v veseli, žalostni in častiti del. Ljudje navadno pravijo že vsakemu teh delov tudi rožni venec, tako da imajo tri rožne vence: veselega, žalostnega in častitega, čeprav so to le deli celega rožnega venca. Celi rožni venec z vsemi tremi deli se navadno imenuje psalter.

V veselem delu ali veselem rožnem vencu premišljujemo Jezusovo rojstvo in najimenitnejše dogodke iz njegovih mladih let; v žalostnem delu gledamo v duhu njegovo trpljenje in smrt; v častitem delu pa se veselimo Jezusove slave in poveličanja.

Veseli rožni venec ima prvih pet odstavkov celega psalterja. Premišljevati pa je treba te-le skrivnosti:

1. Katerega si Devica od sv. Duha spočela.

2. Katerega si Devica v obiskovanju Elizabete nosila.

3. Katerega si Devica rodila.

4. Katerega si Devica v templu darovala.

5. Katerega si Devica v templu našla.

Pri žalostnem rožnem vencu premišljujemo te-le skrivnosti:

1. Kateri je za nas krvavi pot potil.

2. Kateri je za nas bičan bil.

3. Kateri je za nas s trnjem kronan bil.

4. Kateri je za nas težki križ nesel.

5. Kateri je za nas križan bil.

Častiti rožni venec obsega zadnjih pet oddelkov s temi skrivnostmi:

1. Kateri je od mrtvih vstal.

2. Kateri je v nebesa šel.

3. Kateri nam je sv. Duha poslal.

4. Kateri te je, Devica, v nebesa vzel.

5. Kateri te je, Devica, v nebesih kronal.

Naštete skriynosti se v naših krajih pri-devajo vsaki »Češčeni Mariji« po besedi Jezus; v drugih krajih teh skrivnostij niti ne izgovarjajo, ampak jih samo premišlujejo med tem ko molijo 10 Češčeni Marij.

V znamenje, da naj pri sv. rožnem vencu vedno tudi obujamo tri božje čednosti: v e r o, u p a n j e in l j u b e z e n, se pri nas za Apo-stolsko Vero, s katero se začenja sv. rožni venec, moli še 1 Oče naš in 3 Češčene Ma-rije s pristavkom:

1. Kateri nam pomnoži vero.

2. Kateri nam potrdi upanje.

3. Kateri nam užgi krščansko ljubezen.

Koncu vsakega odstavka navadno še pristavljamo: Čast bodi Bogu Očetu itd.

II. Kako se je začel sv. rožni venec?

Ko sem na kratko razložil, kaj je sveti rožni venec in kako ga je treba moliti, mo-ram še povedati, kdaj in kako se je ta mo-litev začela in kdo jo je vpeljal v sv. cerkev. Sv. rožni venec ne prihaja od ljudij, ampak iz nebes. Marija sama, katero ž njim po-sebno častimo, je svojega pobožnega služab-

nika sv. Dominika, ustanovitelja dominikanskega ali pridigarskega reda, učila to molitev in mu ukazala, naj jo razširja povsod. To pričuje med drugimi sv. Antonin, nadškof v Florenciji, ki še pristavlja, da je preblažena devica sv. Dominiku rekla, da njej in njenemu Sinu ta molitev celo dopada in da je ta rožni venec celo močno orožje proti krivi veri in hudobi greha, kakor tudi najboljši pripomoček pospeševati čednosti, izprositi si pomoč in usmiljenje božje in cerkev braniti sovražnikov. Da je nato sveti Dominik tudi res uvedel sv. rožni venec in ga razširjal z velikim trudom in tudi z velikim uspehom, to nam jasno dokazujejo izjave papežev Leona X., Adrijana VI., Klementa VII., Pavla III., Julija III., Pavla IV., Pija IV. in neumrljivega Pija V., dike dominikanskega reda.

Za časa zgoraj omenjenega svetnika, to je pred več kot 680 leti, so albižanski krivoverci strašno stiskali cerkev posebno na južnem Francoskem. To krivoverstvo je bila mešanica ostudnih zmot, ki so prav sramotno skrunile čast deviške Matere Božje. Kjer se je ugnezdila ta zmota, povsod se je širila lakomnost, laž, razuzdanost in cela truma pregreh, tako da bi v oni dobi človek lahko bil tožil s prerokom Ozejem: »Kletev, laž,

umori, tatvina, prešeštvovanje je preplavilo vse«. V tem žalostnem stanju obrnil se je sv. Dominik k Mariji materi usmiljenja, naj pomore odpraviti to zlo. Takrat se je Marija, polna dobrote in usmiljenja, ponižala k svojemu pobožnemu služabniku in mu je izročila sv. rožni venec kot najboljše orožje milosti, da ž njim premaga hudiča z vsemi krivimi verami in pregrehami, ki so kužile svet.

Izvršujoč nalogo nebeške kraljice je sv. Dominik povsod pridigoval o sv. rožnem vencu, in uspeh je pokazal, da to orožje prihaja od one, ki more peklenski kači streti glavo: zakaj sv. rožnemu vencu so se morale umakniti pregrehe in krivovere tako, da je tîd zopet zacvelo kraljestvo božje, koder je poprej vladal hudi duh.

Pobožni kristijan, tako sedaj vidiš, da je sv. rožni venec božjega izvora. Ne samo Očenaš, Češčena Marija in skrivnosti, ki je premišljujemo, prihajajo iz nebes, ampak tudi vsa sestava sv. rožnega venca, vsa oblika je nebeška, je izumek deviške Matere Božje Marije, je dar naše ljube in nebeške Matere, je biser njenega ljubečega srca. Težko bi torej bila kaka molitev Bogu bolj prijetna kot ta; težko prodere katera bolj gotovo oblake kot ta; težko bi katera po posredovanju Marije poprej dospela pred božji prestol kot ta.

»Priporočam vam,« rekli so v svojih zadnjih mesecih naš nepozabni Pij IX. stotinam mladih gospâ nekega pobožnega društva, »priporočam vam prisrčno sv. rožni venec. To molitev nas je učila Božja Mati sama, in ljubša ji je kakor vsaka druga.«¹

III. Sv. rožni venec je kaj izvrstna molitev.

1. Da je sv. rožni venec posebno izvrstna molitev, o tem pač ne boš dvomil, pobožni kristijan, ko sem ti odkril njegov nebeški izvir. Kje znajo moliti bolje, kakor v nebesih? In kdo bi nas za Božjim Sinom mogel bolje poučevati v molitvi, kakor njegova najsvetejša mati, kraljica nebes?

Ker pa mnogi ravno sv. rožni venec ponižujejo kot enolično molitev, brez duha in ukusa, bi ti vendar le rad natančneje pokazal, kako izvrstna da je ta molitev: potem te bo neumno govoričenje nevednežev tem manj odvrčalo od pobožnosti sv. rožnega venca.

2. Kar sv. rožni venec od vseh drugih molitev najbolj odlikuje, je to, da tako lepo in ljubeznivo združuje vse vrline ustne in premišljuječe molitve ter s tem

¹ Zaslišanje dné 11. listopada 1877.

olajšuje premissljevanje in sladi ustno molitev.

Kdo bi ne vedel, kako važno, kako potrebno je za pobožno krščansko življenje premissljevanje! Kdo bi pa na drugi strani ne bil spoznal, kako se marsikateri kristijan boji že besede: »Premissljevanje,« ker misli, da je to zanj previsoko, pretežavno. Česar se pa ljudje niti ne upajo dotakniti z ustmi, to jim podaje sv. rožni venec kakor po kapljicah, ne da bi tega zapazili. V 15 podobah jim predočuje najvažnejše in najbolj poučne skrivnosti naše vere in jih kaže zaporedoma, oprtna ne prestando ustno molitev, da na ta način v njihovem srcu vzbujajo blažene misli in koristne sklepe.

Pri vsaki skrivnosti treba je samo prav živo se predstaviti v tisti kraj, kjer se je to godilo: zdaj v sobico v Nazaret, zdaj v mrzli hlevček, zdaj na goro Kalvarijo itd.; potem si je treba živo predočiti osebe, posebno pa osebi Božjega Zveličarja in njegove najsvetejše matere in jih pazljivo pogledati: gledati, kaj delajo ali trpé; poslušati, kaj govoré ali kako molčé; ž njimi čutiti, kar se je pri tej ali oni skrivnosti v njihovem srcu godilo — ravno kakor da bi bil molivec zraven ali kakor da bi se skrivnosti vršile pred očmi tistega, ki premissljuje.

Mislim, da je to mogoče tudi najbolj slaboumnemu kristijanu, če ima le količkaj vere v srcu; tem manj pa to presega moči tistih, ki se prištevajo omikancem. Le poskusi enkrat: daj si prisijati v srce, ko moliš 10 Češčenih Marij, vsaj eno skrivnost sv. rožnega venca, da naj počiva kakor žareč ogel na tvojem srcu, ali objêmi jo kakor nebeško gobo, katero so celo premočile kreposti in milosti, ter iztisni jo v nebeškem poželenju, pa boš čutil, kako se čudovito razsvetli, ogreje in ojači tvoje srce. Kakor ti je treba samo usta odpreti, da moreš obilnejše srkati zrak, takó ti je pre-mišljujočemu te skrivnosti treba odpreti samo usta svojega srca in srcé se ti ojači in okrepi. »Odpri usta in jaz jih napolnim.« (Psalm 80, 11.)

Sv. rožni venec pa tudi olajšuje pre-mišljevanje. Spominja te zopet in zopet druge skrivnosti, ki je, dasi znana, vsakokrat zopet nova in zanimiva; z ustno molitvijo, ki spremlja pre-mišljevanje, pa pridobiya tvojemu duhu tudi moč, da se ne utru-di. Če tvoj pre-mišljujoči duh začenja omahovati ter v skrivnosti, ki jo pre-mišljuješ, ne najdeš več no-bene duševne hrane, opiraš se lahko na ustno molitev. Takó spremlja pri sv. rožnem vencu pre-mišljujočo molitev ustna molitev kakor dobra prijateljica, katera prvo podpira vsikdar,

kedar sama ne more naprej. Pri tem se ustna molitev oklepa premišljuječe in nam pomaga pridobiti si tistih krepostij, ki smo jih pri premišljevanju spoznali za potrebne, in pridobiti si tudi tistih milostij, ki so vzbudile hrepenenje našega srca; zakaj sv. Bernard piše, da nas premišljevanje uči spoznavati to, česar nimamo, molitev pa nam to pridobi. Istotako pravi sv. Alfonz Ligorij: Premišluj in čitaj, kolikor hočeš, nikoli ne boš izvrševal v življenju tega, kar si premišljeval in čital, če v svojih molitvah Boga tega ne prosiš pogosto in čestokrat; zakaj Kristus nam je ukazal moliti, da si izprosimo potrebnih milostij.

Kako izvrstna in koristna molitev je torej sv. rožni venec! Kako lahko in rekel bi nevedoma vodi krščansko ljudstvo v premišljuječo molitev in ga uči, s premišljevanjem vedno združevati molitev! Kako izboren učitelj molitve je torej sv. rožni venec za učene in priproste ljudi!

3. Če se pa v sv. rožnem vencu premišljuječa molitev opira na ustno, pa vendar ne smeš misliti, da ustna molitev postane težavnejša in bolj utrudljiva, kakor na primer težavneje koraka naprej tisti, ki podpira ali nosi drugega. Tega se ni bati; nasprotno: ustna

molitev postaja prijetnejša in lažja, ker skrivnosti zelo lepo in blagodejno preminjajo enolično ustno molitev. Ene in iste besede, prešinjene po koprnenju in molitvi, ki prihaja iz premišljevanja dotične skrivnosti, dobivajo vedno drug pomen. Razven tega je pa tudi vsaki Očenaš, samò da ga dobro umeš, dragocen biser, in vsaka Češčena Marija, četudi jo ponoviš deset in desetkrat, vselej nekaj nenavadno sladkega v ustih pobožnega kristijana in nekaj nenavadno dragocenega Mariji. Kako zelo ji dopada ta pozdrav, razvidiš iz tega, da ga je enkrat Marija sv. Matildi pokazala z zlatimi črkami zapisanega v svojem srcu. Ne naveličaj se torej nikdar, jo vedno in vedno pozdravljati z angelovim počesčenjem, ker se tudi ona nikoli ne naveliča poslušati sto in stokrat ravno ta pozdrav.

4. Ne misli pa, da je ta hvala sv. rožnega venca pretirana. Povedati ti hočem nekaj izrekov duhovitih môž, da iz njih spoznaš, da sem premalo a ne preveč počastil sv. rožni venec. »Rožni venec,« piše eden izmed njih, »je prava krščansko-katoliška pobožnost, pravo umetalno delo lepo urejene molitve. Nič ne razsvetljuje razuma, nič ne ogreva srca in vodi naših dejanj bolje, kakor ta molitev.« — Drugi

pravi takó-le: »Rožni venec je splošni molitvenik dobrega katoliškega národa, ki mu zadostuje ne samo za domačo službo božjo, za večerno molitev, temveč tudi za sv. mašno opravilo in za vsako javno božjo službo. Niti na misel mi ne pride, ta molitvenik imenovati pomanjkljivega ali brezmiselnega, marveč bojim se, dá mnogi niti ne bodo mogli razumeti popolnega in globokega pomena njegovega. Prepričan pa sem, da bo vsakateri, kdor prav moli rožni venec, nekaj razumeval prav, in vsakokrat dobival koristi za krščansko življenje ter krepil svojo pobožnost.« Prav lepo hvali sv. rožni venec dr. Jakob Egger, slavni preiskovalec jezikov jutrovih dežel na vseučilišču v Münstru, in ga imenuje lep molitvenik za vse kristijane. On piše: »Si morda izbral molitvenik, ki ni prikladen? Morda je predebel za žep? Jaz poznam molitvenik, ki se prilega vsakemu žepu! In če si izbral molitvenik, ki ti prilega, pač dostikrat zastonj iščeš v njem, če hočeš moliti v raznih razmerah življenja. Svetujem ti knjigo, v kateri najdeš vedno to, česar iščeš, ker je polna lepe vsebine! Če nimaš denarja, kupiti si drag molitvenik, pa poznam takó ceno knjigo, da jo moreš gotovo kupiti. Če gledaš pri knjigi na trpežnost, ti dam knjigo z železnimi

vezmi; močni listi se ne obrabijo. Če hočeš knjigo z velikimi črkami, knjigo za stare oči, ti imenujem knjigo, na katero moreš moliti vedno, tudi brez naočnikov in v temni noči. Če hočeš biti uslišan v sili, ti poznam knjigo, čije čitatelja Bog ne zavrže nikdar. Če se hočeš dostikrat spominjati smrtne ure, te na-njo nobena knjiga bolj pogostoma ne spominja kot ona, ki jo trdo drži v svojih rokah v zadnjem boju. In če je odrevenela roka, držim trdno najljubšo knjigo tudi na smrtni postelji, na mrtvaškem odru, v tistem grobu; pogumno stopim ž njo pred svojega sodnika — in ta knjiga je moj rožni venec.«¹ Da postane rožni venec taka molitvena knjiga, ga moraš seveda dostikrat vzeti v roke in se seznaniti ž njim, zakaj tudi tukaj se je najpoprej treba učiti črk, preden znaš čitati. Jako lepo je v njem čital učeni in pobožni škof Martin v Paderbornu, ki piše o sv. rožnem vencu:² »Kar se tiče mene, ga tem bolj občudujem, čim dalje in skrbneje ga preišlujem, in z veliko silo me žene pripoznavati njegov višji nadčloveški izvor.« Na drugem mestu pravi: »Rožni venec je pravi in popolni národni katekizem, kakor si ga ne moremo misliti bolj ročnega;

¹ Dr. Keller: »Zgodbe sv. rožnega venca.«

² »Lepote rožnega venca.«

podaje nam namreč zvesto in popolno ves krščanski nauk in ga v obliki molitve tudi oživlja in uvaja v dejanje.«¹

Umrli papež Pij IX. so v zadnjih letih skoro o vsaki priliki priporočali in slavili sv. rožni venec; svoj nagovor na korziške odposlance so končali tako-le: »Povejte svojim ljudem, da jim svetuje papež, naj vsaki večer z vso rodbino molijo sv. rožni venec, zakaj rožni venec je kratka skupina vseh krščanskih molitev.« In o drugi priložnosti so govorili tako: »Sv. rožni venec je mali evangelij in kdor ga moli pobožno in marljivo, prejme mir, ki ga obeta sv. evangelij.«

Naš sv. oče Leon XIII. imenujejo to molitev, katera premišljevanje skrivnostij tako tesno združuje s češčenjem Marijinim, najpripravnejši pripomoček, da zatrè zlo našega časa. V svoji prvi okrožnici namreč omenjajo, da je sv. Dominik v ozdravljenje splošnih ran rabil Marijin rožni venec ter nadaljujejo takó: »On (sv. Dominik) pa je spoznal po božjem razsvetljenju, da proti zlom njegovega časa ni boljšega zdravila, kakor to,

¹ Da ne pretiravajo te besede, priča drugi del te knjižice, kjer se pri razlaganju rožnega venca omenjajo vsi pobožni verski in nravni nauki.

da ljudje velikokrat preiščujejo naše odrešenje in se tako vrnejo h Kristusu, ki je pot, resnica in življenje, ob enem pa se priporočajo oni Devici, ki zamore uničiti vse krive vere. Zato je rožni venec uravnal takó, da po vrsti preiščujemo skrivnosti našega odrešenja, temu preiščevanju pa vpletamo kot skrivnosten venec pozdrav angela, kakor tudi Očenaš kot prošnjo k Bogu Očetu.« To uvaževanje sklepajo papež s temi besedami: »Ker za enako zlo iščemo istega zdravila, nikakor ne dvomimo, da bode molitev, ki jo je vpeljal oni sveti mož v tako veliko korist vsega katoliškega sveta, tudi veliko pomagala lajšati nadloge našega časa.«¹

5. Po vsem tem lahko sodiš sam, kaj pomeni govoričenje nekaterih kristijanov, ki sv. rožni venec imenujejo dolgočasno in prazno molitev, ki je k večjemu primerna pri prostemu neučenemu ljudstvu, ki pa se nikakor ne prilega omikancem. Tako morejo govoriti samo neumni posvetnjaki, ki ne poznajo rožnega venca, ki niti ne vedo, kakó ga je treba rabiti. Takim velja beseda apostola: »Oni psujejo, česar ne razumejo.« Glej vendar, kaj vse se takim lju-

¹ Okrožnica sv. očeta Leona XIII. z dné 1. kimovca 1883. l.

dem zdi malenkostno in kaj vse zaničujejo! Ali mar samo molitev sv. rožnega venca? Ali mar ne zaničujejo tudi besede božje, sv. zakramentov in božje službe? Morda se jim bo dozdevalo za malo celò priti v nebesa? V resnici pa so ti kristijani taki, kakoršni so bili oni, ki so bili povabljeni h kraljevi gostiji, pa niso marali priti. Gospod je rekel o takih: »Povabljeni niso bili vredni povabila.« — Ko bi pa hotel kdo vedeti, od kod prihajajo take pikre besede o sv. rožnem vencu, povem mu resnico. Prihajajo od nekoga, ki sv. rožnega venca nikakor ne zaničuje, kakor taki bedasti posvetnjaki, in ki moči njegove nikakor ne zasmehuje, kakor oni nespametniki; ampak se boji rožnega venca in trepeče pred njim, in bi zato rad kristijanom izvil to njemu strašno orožje, in ta nekdo je — s a t a n. Zakaj sv. rožni venec je prav za prav bič, s katerim satana preganjamo. Po pravici torej pravi nek duhovit mož: »Brezbožnost sodi prav; ona hitro izvoha, kje je moč kristijanova in od kod njegova vera dobiva hrano in življenje. Brezbožniki vedó dobro, da je kristijanu molitev potrebna, in da se ne more hitreje in uspešneje udušiti vera, kakor s tem, da se mu odvzame molitev. Rožni venec je toplomer krščanstva. Kjer je priljubljen in kjer ga molijo

pobožno ter marljivo, tam še živi katoliška vera ter vlada v srcih in v življenju. Kjer pa sv. rožni venec leži zaničevan v kotu ali se smeši kot orodje stare prazne vere, tam katoliška vera pojema in nastopila je mrzlota krive omike.« Zapomni si to!

IV. Sv. rožni venec nas utrjuje v čednostih.

1. Ko sem ravno pojasnil, kako izvrstna in lepa molitev je sv. rožni venec, zdi se mi skoraj nepotrebno še posebej dokazovati, kako si ž njim lahko pridobivamo potrebnih čednostij. Saj ni boljšega pripomočka kot je molitev, posebno še premišljevalna molitev, ki naj nam pridobiva čednosti! Namen premišljevanja je ravno ta, da natančneje spoznavamo resnice in skrivnosti naše sv. vere ter tako svoje življenje vedno bolj in bolj po spoznanih resnicah uravnavamo in se v čednostih vedno bolj in bolj vadimo. Vendar pa sem se namenil — da sv. rožni venec tem bolj ceniš in ga tem rajše moliš — ti tù še posebej razložiti, kako lahko in kako prijetno si s to molitvijo v svojem srcu obujaš in tudi ohranjaš vsakokoli čednost.

2. Da je to resnica, hočemo najprej spoznati na treh božjih čednostih, ki so:

vera, upanje in ljubezen. One so, rekel bi, duša krščanskega življenja.

Zares, poznaš-li boljše sredstvo, da oživljaš in utrjuješ sv. vero, kot je sv. rožni venec? Ravno pri sv. rožnem vencu se dan na dan živo spominjamo najimenitnejših resnic naše sv. vere; med sv. rožnim vencem jih premišljujemo od vseh strani, jih gledamo, kakor bi se vse godile pred našimi očmi, in se veselimo, kedar so vesele, ali pa žalujemo, kedar vidimo žalovati osebe, ki sodelujejo. Kako vendar ravno ta molitev zopet krepča sv. vero, ki jo življenje med svetom tako pogostokrat slabi! In kako moramo tedaj ravno za naše brezverne čase sv. rožni venec toplo priporočati in pridno rabiti kot zdravilo proti najhujši bolezni našega časa — in ravno v naših časih je najbolj potreba, da se sv. rožni venec zopet uvaja v družine, nikar pa se ne odpravlja.

Enako nam sv. rožni venec poživlja in utrjuje tudi upanje. Človek, ki moleč sv. rožni venec vidi in premišljuje veliko usmiljenje božje, kakoršno se nam kaže v našem odrešenju, kako ne bi zaupal v tako usmiljenega Boga in od njega ne pričakoval vsega: odpuščanja grehov, milosti, večnega zveličanja? Premišljevanje častitega dela ali

mar ne vzbuja želj po nebesih in hrepenenja, da bi si pridobil vse to večno bogastvo? Saj do malega s svojimi očmi gledaš in z rokami tipaš vse, kar tvojo dušo in tvoje telo čaka tam v večnosti, ako zvesto in stanovitno služiš Bogu. Za vse to se seveda ne briga sedanji svet, ker ga veseli edino le posvetno, edino le denar in zopet denar: a ravno zavoljo tega je prav potrebno, da kristijani posebno v tako posvetnih časih pogosto mislijo na nebeške zaklade, da ne zagrebejo svoje neumrjoče duše v pozemeljske stvari. Kako primeren je torej sv. rožni venec ravno našemu posvetnemu in zemeljskemu času!

Prav posebno pa še rožni venec vzbuja v naših srcih krščansko ljubezen. On nam kaže, kako je neskončni Bog samega usmiljenja do nas postal človek, majhen otrok, kako se je za nas trudil, kako za nas trpel in umrl! Kako pa bi mogel človek gledati toliko ljubezen božjo, ne da bi se v njegovem srcu vnela nasprotna ljubezen, ki ga navdušuje delati vse za tistega, ki je za nas toliko storil, voljno in udano prenašati križe in težave zavoljo tistega, ki je za nas trpel največje bolečine.

Ker pa živimo ob času, o katerem pravi Zveličar: »Zato ker se širi krivica, omrznila

bode pri mnogih ljubezen,« pač vsakdo lahko spozna, da je sv. rožni venec tudi v tem oziru najboljše zdravilo našim nezdravim časom.

Z ljubeznijo ozko zvezan je kès, ki nam je poleg treh božjih čednostij najbolj potreben k zveličanju. Zato hočem še omeniti, kako ravno sv. rožni venec človeško srce nagiba, da obžaluje grehe, s katerimi je žalilo tako ljubeznivega Boga. Kdo bi namreč mogel gledati trpečega Jezusa, kako ves krvav in pobit koraka postajo za postajo na goro Kalvarijo; kdo bi ga mogel gledati, ne da bi ga prešinila žalost in boleost zavoljo grehov, ki so Kristusa tako strašno mučili, ne da bi ves skesan in pobit klečé prosil pred križanim rešiteljem: »Usmili se me, moj Jezus, usmili se me!« Tukaj pod križem spoznavamo, kako velik je greh, čutimo pa tudi, kako velika je božja ljubezen — in tukaj se mora srce topiti žalosti in bolečine! Ravno to pa je celò koristno, da večkrat obžalujemo svoje grehe. Tako tudi pri spovedi najlaže obudimo pravi kes, da dobimo odpustčenje grehov, in tako se tudi najbolje pripravimo za smrtno uro, kjer bo treba z odkritosrčno žalostjo nad grehi zagotoviti si večno zveličanje. »Ponižanega in potrtega srca nikar ne boš zavrgel, o Bog!«

Iz tega vidiš, dragi čitatelj, kako imaš

ravno v molitvi sv. rožnega venca priložnost, obujati čednosti vere, upanja in ljubezni ter se vaditi v obžalovanju grehov. Moli torej pridno sv. rožni venec, vadi se v krščanski veri, upanju in ljubezni: zakaj te čednosti so ti potrebne, ker so podlaga pravi pobožnosti.

3. Sv. rožni venec obuja, blaži in utrjuje tudi vse druge čednosti. Saj ga ni boljšega pripomočka, vaditi nas v čednostih, kakor ravno vzgledi čednostij! A kje najdemo lepših vzgledov čednostij, kakor ravno pri Jezusu in Mariji! Dan na dan ju lahko opazujemo v sv. rožnem vencu — o da bi ju pač opazovali prav skrbno, da nas potegnejo z vso silo za seboj! Ako bi pri tem pač tudi pomislili, kdaj, kje in kako ju moremo posnemati — gotovo po usmiljenju Jezusovem in po priprošnji preblažene device Marije bi si kmalu in skoraj brez velikega truda pridobili najlepših čednostij.

Čednosti pa, katerih se moramo učiti pri božjem Odrešeniku, so njegova velika ponižnost, pohlevnost, potrpežljivost in pokorščina do smrti. Pri preblaženi Mariji zopet najdeš iste čednosti; kakor iz ogledala se ti leskečejo nasproti, da jih posnemaš. Poglej prav pogostokrat v to »podobo pravice«; zboljšaj po tem vzgledu polagoma vse, karkoli najdeš pregrešnega in

nepopolnega. Nikar pa ne prezri njene deviške sramežljivosti, njene angelške čistosti, zveste pobožnosti in popolne udanosti v voljo božjo! Prizadevaj si kot dober otrok Marijin vse te njene čednosti posnemati.

Izberi si najprej eno čednost, katere se hočeš pri Jezusu in Mariji učiti; vzemi kar tisto, ki ti je najbolj potrebna. Ako si si to pridobil in si se v njej že utrdil, izberi si drugo, dokler si z zvestim preišljevanjem in posnemanjem ne prisvojiš vseh čednostij, sevé eno za drugo. Jezusu in Mariji postanemo enaki v tem, da v svojem življenju, v svojem trpljenju in smrti posnemamo njune čednosti; ako ž njima žalujemo in trpimo, le tedaj moremo upati, da se bomo tudi ž njima veselili. Radi tega moli sv. katoliška cerkev na rožnovensko nedeljo: *„Bog nam milostno pomagaj, da skrivnosti sv. rožnega venca ne le častimo, ampak jih tudi posnemamo ter tako dosežemo, kar nam obetajo.“*

V. Sv. rožni venec nas brani v nevarnostih in nam pomaga v duševnih in telesnih potrebah.

1. Orožje, s katerim se je krščansko ljudstvo od nekdanj branilo svojih sovražnikov, pripomoček, s katerim si je vselej izprosilo

božjega varstva, je vedno bila — molitev. Zato se pač ne bodeš čudil, ako trdim, da je ravno sv. rožni venec najpripravnejši pripomoček, s katerim si izprosimo božjega varstva; isti rožni venec, ki je tako lepa, precej dolga molitev; isti rožni venec, ki ga verniki molijo vsaki dan, ki ga molijo po vsem svetu, po vseh deželah, krajih in družinah. Ker si pa z dobro molitvijo izprosimo ne samo božjega varstva, ampak tudi vse druge milosti za vse naše potrebe, spoznaš iz tega, da je sv. rožni venec tudi vir časne in večne sreče krščanskemu ljudstvu. Mesto dolgih besedij naj te o tem prepričajo neovrgljive, resnične dogodbe.

2. Veliko in velikokrat so se vsi kristijani prepričali, koliko moč ima sv. rožni venec. Da ne ponavljam, kar sem že povedal o sv. Dominiku, ki je s pomočjo sv. rožnega venca zatrl krivo vero in hudobo greha, naj omenim, kako je za časa papeža Pija V. krščanska vojska pri Lepantu slavno zmagala najhujšega sovražnika katoliške vere, divje Turke, ravno na dan (7. vinotoka 1571), ko so bratovščine sv. rožnega venca po celem katoliškem svetu obhajale svoje navadne procesije. Sv. očetu Piju V. je Bog to zmago razodel še isti dan; zato so v Rimu o nji vedeli že

več dnij prej, preden jo je prišel z vojske sel naznanjat papežu. Vsi so bili prepričani, da so kristijani Turke premagali edino le s pomočjo božjo, katero so si izprosili s pobožnostmi rožnovenskih bratovščin. Pred vsemi pa so o tem bili prepričani papež Pij V. sami. Kakor hitro so namreč po božjem razodenju zvedeli zmago, pozvali so takoj vse okoli sebe stoječe, naj ž njimi vred hitijo v kapelico sv. rožnega venca, da tam v zahvalo za zmago obljubijo zvestobo sv. rožnemu vencu. V zahvalo za to dobroto so 1. dan mal. travna l. 1573., tedaj poldrugo leto pozneje, papež Gregor XIII. ukazali, naj se v vseh onih cerkvah, kjer je oltar sv. rožnega venca, praznik sv. rožnega venca obhaja prvo nedeljo meseca vinotoka.

Leta 1716., ko je vladal cesar Karol VI., so Turke zopet premagali, ne toliko s silo orožja, kakor s pomočjo sv. rožnega venca: zato so papež Klement XI. ukazali praznik sv. rožnega venca praznovati v vsej katoliški cerkvi, in papež Benedikt XIII. so ukazali te le po kraljici sv. rožnega venca nam podeljene dobrote zapisati v dnevnicé, da jih nikdar ne pozabimo, marveč se jih leto in leto zopet spominjamo.

Rad bi v to knjižico od besede do besede prepisal iz cerkvenih dnevnic one

stavke, ki nam poročajo o neštivilnih dobrotah sv. rožnega venca, pa bilo bi predolgo. Zato hočem omeniti samo besede, s katerimi nas dnevnice opominjajo, naj pridno molimo sv. rožni venec. „*Tako hočemo torej preblazeno Mater Božjo s to njej preljubo pobožnostjo neprenehoma častiti, da kakor je vsemu krščanstvu tolikokrat pomagala premagati zemeljske sovražnike, tako tudi nam pomaga zmagati peklenške sovražnike.*“

3. Pa ne samo vse krščanstvo, tudi posamezne dežele, kjer sv. rožni venec častijo in ga molijo, pričajo o veliki moči njegovi. Tako je vseučilišče v Salamanki slovesno izreklo, da je španska dežela zato ostala tako katoliško verna, ker so njeni prebivalci pridno molili sv. rožni venec. A kaj je treba tako daleč okrog iskati dokazov: poglejmo na sosedno Tirolsko! Od kod je prišlo, da so v onih bridkih letih, ko je hrula vojska po deželi, l. 1809., Tirolci tako vrlo pobili veliko mnogoštevilnejše sovražnike? Poslušajte odgovor iz ust p. Čiderer-ja, kojega je Andrej Hofer tako zelo čislal. Ta duhovnik je v Inomostu po zahvalni sv. maši za dobljene zmage rekel veliki množici zbranih brambovcev: »Ne vaše, ampak čisto druge krogle so premagale sovražnika: namreč korale va-

ših rožnih vencev.« In po pravici je tako govoril. Zakaj ne samo Andrej Hofer, ki je tudi na bojišču poleg puške vedno imel sv. rožni venec s seboj in ga je pozneje kot vladar Tirolske v dvorni palači v Inomostu vsaki dan na glas molil svojim ljudem, ampak tudi njegovi brambovci so s svojim voditeljem vred visoko cenili sv. rožni venec. Po njihovih bojnih potih videl si jih večkrat korakati ne kakor v boj, ampak kakor v procesiji, držeče v eni roki puško, v drugi pa rožni venec. Tako je nekega dné korakal večji del meranskega vojnega oddelka noč in dan čez strmo gorovje. Deževno vreme je še bolj shujšalo hojo, — a ni bilo slišati nobene nevolje iz njihovih ust — vrli možaki so molili sv. rožni venec.

Še večje dobrote kot je varstvo pred vidnimi sovražniki, dobivalo je Tirolsko po molitvi sv. rožnega venca zoper nevidne sovražnike. Ali kaj drugega je Tirolcem ohranilo edinost v veri in kaj drugega jim je obvarovalo edino zveličavno vero katoliško? Le priznajmo resnico, ki je očitna kot beli dan: sv. rožni venec, ki ga, hvala Bogu, na Tirolskem molijo še vsaki večer po hribih in dolinah! In tako dolgo, dokler bodejo po Tirolskem in kodersikoli drugod vsaki dan

molili sv. rožni venec; dokler ga bode mladina ravno tako čislala kakor starina, tako dolgo se ni bati krive vere ali brezverstva, naj si še toliko hudobnežev prizadeva spraviti ji v deželo!

4. Ako se pa ozremo na krščanske občine in krščanske družine, o koliko dobrot, koliko milostij nam tudi tukaj priča, kako moč ima sv. rožni venec! Mar ni sv. rožni venec družinam, ki ga vsaki dan molijo, vir krščanskega reda in poštenosti? Saj ravno ob najnevarnejšem času, ko mrak in tema vabita k razuzdanosti, zbira ta molitev vso družino okrog milostne matere Marije ter jo ogrinja z varstvom kraljice nebes in zemlje. O ko bi mogočna mati nebeška o ponočnem času ne zbirala svojih otrok s prelepim rožnim vencem, kakor koklja zbira piščeta pod peroti in jih varuje, kod bi pač hodil marsikateri lahkomiseln mladenič, kje bi bila marsikatera premalo čuječa hčerka, kje bi celò taval marsikateri oče? Kaj bi pač ob tem času počenjali zvunaj hiše? — Tako pa so doma in molijo, molijo skupno, molijo na glas, da celò mimogredočim ljudém dajejo lep vzgled ter svarijo razuzdane ponočnjake, naj zapustijo pot pregrehe ter začnejo boljše, krščansko življenje.

Tako pospešuje sv. rožni venec poleg

krščanskega reda tudi domačo službo božjo; on preminja, rekel bi, najubožnejšo kočo v hišo molitve ter jo tako povišuje nad najimenitnejšo palačo bogatinovo. Nad tako hišo se odpirajo nebesa, Marija jo varuje noč in dan ter sipa nadnjo z obema rokama božji blagoslov, tako da tam cvete nedolžnost, sreča in mir božji. Zavaljo tega bi želel pač posebno očetom in materam, naj bi sv. rožni venec prav visoko cenili, se za njega potegovali in skrbeli, da ga njihovi otroci, posli in vsi domačini molijo vsaki dan, drug drugemu v spodbujajo, vsem pa v korist za čas in večnost.

Da vse krščanske stariše še bolj navdušim za to prekoristno molitev, povem vam, kar je doživel nek župnik v Belgiji. V zelo imenitni družini so ga povabili na večerjo. Rekli so mu pa, ko zvonček zapoje prvokrat, da to ni znamenje k večerji, ampak k skupnemu rožnemu vencu, ki ga molijo vsaki večer pred večerjo; naj ga torej ne moti prvo zvonjenje. »Jaz pa sem o prvem zvonjenju vendar le vstal,« pripoveduje župnik, »in sem šel v obednico k sv. rožnemu vencu. Tukaj sem videl gospodarja, imenitnega bogatina, pred stolom klečečega na tleh, ravno tako tudi gospodinjo. Zraven domačega duhovnika so klečali sinovi, zraven učiteljice

hčerke. Potem sta klečala še dva postrežnika in dve dekli razven ene, ki je pripravljala večerjo: Domači duhovnik je na glas molil sv. rožni venec in lavretanske litanije, vsi drugi pa, če tudi po svojem stanu pred svetom tako različni, so skupno in pobožno molili za njim kot otroci skupnega nebeškega Očeta in skupne Matere nebeške. Tudi jaz sem pokleknil in sem molil ž njimi. Kar sem takrat čutil v srcu, ne morem vsega popisati. Samo toliko morem reči: molil sem pobožno in dobro, molil sem iz vsega srca za svoje farane. Pri tem pa sem mislil: ko bi vedel, da v moji župniji pri vsakej hiši in vsaki dan molijo sv. rožni venec tako lepo in tako pazljivo, bil bi pač najsrečnejši župnik na svetu.« In ta župnik je mislil prav. Zeleti je le, da bi prav veliko župnikov v svojih župnijah imelo prav veliko družin, ki vsaki dan skupno molijo sv. rožni venec.

Posnemajte torej, krščanski gospodarji in gospodinje, ta vzgled; povejte večkrat svojim domačinom, kar je slavni Andrej Hofer po večerji rekel svojim gostom: »Ker ste z nami jedli, pa še molite z nami!« Nikar ne pozabite in ne zanemarjajte svetega rožnega venca!

Gorje vam in vašim otrokom, ako pozabite sv. rožni venec in ga odpravite iz hiše;

odpravili bi ž njim vred tudi domači red, mir in srečo! Gorje deželi, ako se izneveri sv. rožnemu vencu! — Poslušajte opomine sv. očeta, ki vam kličejo: »Naj bi krščansko ljudstvo vedno bolj in bolj cenilo sv. rožni venec, katerega naši predniki niso poznali samo kot mogočno obrambo proti pogubljenju, ampak so ga tudi imeli za imenitno znamenje pobožnosti.«¹

Še nekaj vam moram povedati. Ako ste s svetim rožnim vencem iz vaše hiše naredili hišo molitve, morate tudi skrbeti, da je nihče ne skruni z grdimi besedami ali z nepoštenim obnašanjem. Ne bilo bi prav, ako bi tisti, ki zvečer kraljico nebes in zemlje častijo s skupno molitvijo, črez dan hišo napolnovali z umazanim govoričenjem. Ne bilo bi prav, ako bi ista hiša, v kateri vsaki dan častijo Marijo, bila ob enem jama pregrehe in hudobije. V eni in isti hiši častiti Marijo, njenega nebeškega Sina pa nespodobno križati, kako bi se to ujemalo? Zato odpravite vse, kar je grešnega, iz hiše in živite pošteno, ako hočete zvečer častiti preblazeno kraljico s sv. rožnim vencem, ako želite, da Mariji ugaja vaša pobožnost in vam prinaša blagoslov božji.

¹ Okrožnica Leona XIII. z dné 1. kimovca 1883.

5. Blagoslov božji, ki si ga s sv. rožnim vencem izprosijo cele družine, še lažje in še v obilnejši meri dobiva vsakdo, čim bolj ko spoštuje sv. rožni venec in čim zvesteje ko ga moli. Iste namreč, ki ljubijo to Marijino molitev, tudi Marija ljubi in jim pomaga v vseh dušnih in telesnih potrebah, jih brani napadov hudega duha, jih varuje v neštivilnih nevarnostih, tako da je pač res, kar pravi pobožni Alan, da je sv. rožni venec pravi zaklad božjih milostij. Da bi ga pač prav pridno rabili posebno nesrečni grešniki, da se rešijo greha in preteče nevarnosti. Ravno grešnikom more sv. rožni venec največ pomagati.

Kako veliko moč ima sv. rožni venec ravno za izpreobrnjenje grešnikov, spoznaj iz sledečih resničnih dogodbic.

Slavnega pridigarja M. Klementa so poklicali sredi noči na spoved k mlademu plemenitašu; zadel ga je mrtvoud tako močno, da mu je vzel vso zavest. Ker je živel celò razuzdano, bil je revček v največji nevarnosti se na večno pogubiti. Skrbni duhovnik pa le ni obupal. Zatekel se je k Mariji, naj tu pomaga. Črez nekaj ur že pride strežaj s poročilom, da se bolnik popolnoma zaveda in srčno želi spraviti se z Bogom. In res, bolnik je bil ves potrj zavoljo svojega brez-

božnega življenja; prav iz srca je obžaloval in objokoval svoje grehe ter neprenehoma prosil Boga odpuščenja. Spovednik se kar ne more načuditi tej izpremambi ter praša bolnika, s čim je vendar zaslužil toliko milost božjo. »Ko je moja mati umirala,« pripoveduje bolnik ves solzàn, »rekla mi je: „Moj sin, ako se hočeš svoje žive dni na me spominjati in mi pokazati, da me res ljubiš, obljubi mi samo eno reč, ki ti je tako lahka: moli vsaki dan sv. rožni venec.“ To sem materi obljubil, in kar sem obljubil, to sem tudi spolnoval, dasi je moje življenje sicer bilo polno hudobije. S tem sem si pa tudi izprosil izpreobrnjenje. Marija me ni zapustila, ker tudi jaz nisem opustil sv. rožnega venca.«

Podobno se je poslovila tudi druga umirajoča mati od svojega sina, ki je pozneje postal general ter je kot tak v neki bitki vodil vso vojsko. »Vzemi ta-le rožni venec,« je rekla; »moli ga pridno in misli na svojo mater in njene zadnje opomine!« Toda mladi mož je sčassoma jel opuščati sv. rožni venec, vendar ga je nosil vedno s seboj. Ko je dan pred bitko iskal nekaj med svojo prtljago, najde tudi rožni venec, katerega mu je bila izročila umirajoča mati. Ko zagleda znani rožni

venec, spomni se prav živo umirajoče matere in njenih opominov; spomni se svoje srečne mladosti, ko je še tako rad molil sv. rožni venec. Ti spomini in pa misel na nevarnosti, ki ga čakajo v bitki: vse to mu je ravno danes nekako čudno prešinjalo srce. Med tem, ko so mu te misli rojile po glavi, pride redovni duhovnik mimo generalovega šotor. Neka skrivna moč ga nagiba, da vstopi v generalov šotor češ: »Ali me mar potrebujete?« General se začudi — a ni imel trdovratnega srca. On spozna veliko usmiljenje božje, ki ga tako ljubeznjivo vabi k pokori, opravi prav pobožno dolgo spoved, prejme juteršnji dan presv. obhajilo ter pelje vojake v vojsko. Zmagal je — a med mrtvimi so po bitki našli tudi generala, držече ga v eni roki meč, v drugi pa sv. rožni venec. Sv. rožni venec ga je rešil večne smrti; mati, ki je sv. rožni venec tako priporočila svojemu sinu, pomagala mu je s tem v nebesa.

Še lepši dokaz, da sv. rožni venec res reši nesrečne grešnike, imamo iz naših časov. Spričuje ga nam kot veden spomin cerkev sv. rožnega venca v Valle di Pompeji. Ta cerkvica, ki jo vsled neštevilnih čudežev skoraj že smemo imenovati drug Lourdes, stoji še le kakih dvajset let. Sezidal jo je

učeni advokat Bartolo Longo, ki je bil popolnoma brezveren in strasten sovražnik sv. cerkve. Nekoč so ga mučile grozne misli; ves žalosten in pobit bil je na tem, da popolnoma obupa. Kar zasliši besede: »Ako se hočeš rešiti, potrudi se, da razširjaš med ljudstvom sv. rožni venec; to je preblažena Devica obljubila tudi sv. Dominiku.« Kot solčni žarek prešinito so te besede njegovo dušo in novo upanje ga je navdalo. »Ako se ta obljuba dopolni,« pravi sam pri sebi, »ne zapustim tega kraja, dokler tukaj ne uvedem in razširim pobožnosti sv. rožnega venca.« To je tudi storil. Najprej je začel sam moliti sv. rožni venec, potem ga je učil pri svoji družini in je posredoval, da se je v Valle di Pompeji, kjer je ravno bival, začela bratovščina sv. rožnega venca; potem je še sezidal že imenovano cerkev, kjer noč in dan gori 15 zlatih svetilnic in, kar je še več vredno, kjer moli 15 otrok iz sirotišnice, ki jo je ustanovil, noč in dan vsaki po eno uro sv. rožni venec. Bartolo Longo pa se je popolnoma predrugačil: z vero prišla je tudi sreča in zadovoljnost v srce — oboje pa si je pridobil s svetim rožnim vencem. Zakaj res je: »Ako se hočeš rešiti, potrudi se, da razširjaš sv. rožni venec.« — Preudari, dragi

čitatelj! znabiti je tudi v tvoji moči, razširjati pobožnost sv. rožnega venca. Stori to in videl bodeš, da ti ne izostane plačilo.

Enako mogočnega za izpreobrnjenje grešnikov se je sv. rožni venec skazal tudi tedaj, ko so ga molili drugi za take nesrečneže. — Živel je v nekem mestu na Nemškem mlad mož, popolnoma zakopan v grehih. K sreči je imel pobožno sestro, ki je Marijo neprenehoma prosila, da bi se izpreobrnil njen brat. Ni se utrudila, ampak naprej in naprej je molila v Mariji posvečeni kapelici za to milost. Petnajsto leto je nesrečnež že živel tako razuzdano življenje — in petnajsto leto že je dobra sestra molila in upala rekoč: »Ni mogoče, ne more biti, da bi me Marija zapustila!« Kaj se zgodi? Nesrečni grešnik, ki je že toliko let kupičil hudobijo na hudobijo, nazadnje obupa in sklene se ukončati. Na vse zgodaj se odpravi — v vodo. Že je zlezal na ograjo mosta, že je vzdignil nogo, da se prekucne v hladne valove, kar zadene z nogo ob nekaj trdega. On pogleda stvar, jo vzame v roke in vidi, da je rožni venec. Zdaj se mu zjasni v njegovi duši; novo upanje ga prešine in ves ganjen se oklene rešilne roke Marijine. Po dolgih, dolgih letih zopet moli sv. rožni venec. Nevedoma prikoraka do Marijine kapelice, v

kateri je sestra zmolila že toliko in toliko rožnih vencev za njegovo izpreobrnjenje. Tukaj poklekne in zopet moli, moli prav goreče, ves v solzah. A koga najde tukaj? Dobra sestra je že na vse zgodaj prihitela v kapelico molit za izgubljenega brata! O kako se je razveselila, kako je bila srečna, ko je videla svojega brata zopet moliti. Obilno plačilo so ji bili ti trenutki za vse molitve in vse solze, ki jih je toliko let pretakala pred kraljico sv. rožnega venca. »Saj sem vedela, da me bode mati milosti uslišala!« Gotovo tolažilne besede vsem, kateri vzdihujejo in molijo v enakih stiskah.

S tem zaupanjem je po nasvetu nekega misijonarja molila tudi neka družina za izpreobrnjenje očetovo vsaki dan sv. rožni venec. Proti koncu misijona pravi neka deklica, ko je opravila svojo spoved, misijonarju: »Sedaj se vam še v imenu svoje matere prav prisrčno zahvaljujem.«

»Zakaj pa?« praša spovednik. »Jaz ne poznam niti tebe niti tvoje matere.«

»Moja mati je bila pred nekaj dnevi pri vas,« reče na to dekle, »in vas je prosila svèta zavoljo našega očeta; po vašem nasvetu smo vsaki dan molili zánj sv. rožni venec.«

Zdaj se spovednik še le spomni te reči.

»No, kaj pa delajo oče?« praša dalje.

»Tukaj za menoj so,« reče dekle,
»da se pri vas spovejo svojih grehov.«
Tudi to je bil sad sv. rožnega venca.

Bral si sedaj le par vzgledov; pa koliko enakih dogodkov bi ti še mogel povedati! Kolikim grešnikom je edino le sv. rožni venec izprosil milost poboljšanja! Da bi se vendar vsi oklenili in stanovitno držali tega rešitelja in pomočnika, posebno ob času skušnjave; zakaj kdor išče pomoči pri sv. rožnem vencu, ta se zateka pod varstvo Marijino — Marija pa ga ne bode zapustila. O tem se je prepričala neka deklica, ki je v svoji nevednosti in lahkomiselnosti hotela po krivem zapriseči. Drugi so jo bili na to nagovorili. Gredoča v mesto se pridruži pobožni ženi, ki je imela lepo navado, med potem moliti sv. rožni venec. Žena jo nagovori, naj vendar ž njo moli, pa deklica se iz početka obotavlja.

»Ne morem moliti,« pravi, »saj nimam niti rožnega venca.«

»Tako,« pravi na to žena; »ti ne nosiš s seboj rožnega venca? Mar ne veš, da bi kristijan moral prej pozabiti jedi kot svojega rožnega venca!«

Dekle osupne ter moli po celi poti do

mesta z ženico eden rožni venec za drugim. A že pri prvih Češčenih Marijah se je začelo svitati v njeni duši: zmerom bolj in bolj je spoznala, v kako veliko nevarnost smrtnega greha je zabredla. Takoj sklene, pri sodnji za nobeden denar nič krivega povedati. In zvesta ostane svojemu sklepu. Vsi drugi so po krivem prisegli — njo pa je rešil sv. rožni venec krive prisege.

Meniš, da je to bila edina, katero je sv. rožni venec obvaroval nevarnosti greha? Na stotine in tisoče jih je, ki bi bili zagazili v najhujše grehe, ko bi ne bili molili sv. rožnega venca.

Sv. rožni venec je pa še posebna pomoč pomilovanja vrednim bolnikom. Koliko takih revčkov je na svetu, ki cele mesece, cela dolga leta ne pridejo iz postelje! Koliko jih je, ki leta in leta ne pridejo v cerkev; ves dan so sami, ne morejo nič delati, mnogi ne znajo brati; noč zánje nima ne konca ne kraja, ker ne morejo zaspiti. Kako naj jim mine čas? Od kod naj v takih revah dobivajo tolažbo, od kod moč, ubraniti se tisočerih nepotrebnih mislij, ki jih nadlegujejo ob dolgočasnih urah? Vsem tem more pomagati edino le sv. rožni venec. Sv. rožni venec je takim ljudem opravilo, ki jih ne utruji; on jim je

tolažba, ki nikdar ne usahne; on jim je družba, ki je vselej pri roci in od dne do dne prijetnejša. Znabiti si poznal sam bolnike, ki so ves dan imeli sv. rožni venec v rokah in pri tem bili zadovoljni in srečni, kakor bi jim ničesar ne bilo. Prašaj jih, kako jim vendar mine čas, in povedali ti bodo, da je družba sv. rožnega venca kaj prijetna. Tako lepo skrbi Marija, Zdravje bolnikov, za tiste svoje otroke, ki v svoji bolezni iščejo tolažbo in potrpljenje v sv. rožnem vencu! Tudi ti lahko zboliš; tudi tebi Bog lahko pošlje bolezen in bridke čase, v katerih utegne tudi záte biti sv. rožni venec edina tolažba. Glej, da se zdaj, ko si še zdrav, ž njim seznaniš in sprijazniš, da ti bode ob času bolezni tem zvestejši prijatelj!

Že v življenju in trpljenju naš zvesti prijatelj — kaj nam bode sv. rožni venec še le ob smrtni uri? Poslušajmo, kaj je Marija sama obljubila častilcem sv. rožnega venca za njihovo smrtno uro: „*Nikar ne bom pripustila,*“ rekla je nebeška kraljica že imenovanemu Alanu, ki si je za sv. Dominikom najbolj prizadeval razširjati sv. rožni venec, „*nikar ne bom pripustila, da bi častilci sv. rožnega venca ob času svoje smrti izgubili zavest ali izgovor, dokler se niso spravili z mojim Sinom in se niso ž njim združili v*

presvetem obhajilu. Častilce sv. rožnega venca hočem varovati prokletstva ne samo v življenju, ampak tudi po smrti; poskrbeti jim hočem potrebnih milostij, da bodejo zmagali strašne napade peklenške.“¹

Po tem takem se pač spodobi, da tudi ti sv. rožni venec ljubiš že v življenju, da ti bode tolažba ob smrtni uri. Kako bi ga moral zvesto in pridno moliti: saj bode z majhnim križcem vred edino, kar bodeš umirajoč držal v obnemoglih rokah ter nesel s seboj v črno zemljo!

Premisli še enkrat vse dobrote, ki nam jih deli sv. rožni venec in prepričal se bodeš, da sem na čelo tega odstavka po vsej pravici zapisal besede: »sv. rožni venec nas brani v nevarnostih in nam pomaga v dušnih in telesnih potrebah«. Spoznal bodeš tudi ti, kar so priznali veliki papež Pij IX. o sv. rožnem vencu, rekoč: »To je največji zaklad v Vatikanu.« — Naj si tedaj vsakdo prizadeva ta zaklad vedno bolj in bolj spoznavati in ga vedno marljiveje izkoriščati, da zanj ne bode zakopan zaklad. Da bi

¹ Po knjižici: „Il Rosario di Maria Santissima,“ ki je izšla v Rimu leta 1864. Pomniti pa je treba, naj takih obljub in izvanrednih milostij ne pričakujejo tisti, ki se navadnih milostij ne poslužujejo ali pa je celó zaničujejo.

pred vsemi pač ravno očetje in matere sveti rožni venec tako visoko cenili, da bi vsakateri izmed njih smel s ponosom pokazati na steni viseči rožni venec, rekoč: »To je največji zaklad v naši hiši!«

VI. Sv. katoliška cerkev je sv. rožni venec vedno spoštovala in visoko cenila.

1. Po tem, kar sem ti do sedaj povedal, lahko presodiš in spoznaš neizmerno veliko moč in vrednost sv. rožnega venca. Kako pa to, porečeš, da ga vendar toliko kristijanov, posebno med omikanci, tako za malo ima; kako to, da ga mnogo ljudij celò zaničuje? — Dragi moj! v prejšnjih časih ni bilo tako. Ko je pri ljudeh bilo še več žive vere, so tudi sv. rožni venec bolj cenili; ne samo revni ljudje, ampak tudi gospoda, ne samo priprosti, ampak tudi učeni možje in gospe so ga radi molili. Bili so časi, ko so najvišji knezi s sv. rožnim vencem bili vspodbuden vzgled svojim podložnikom.

O velikem cesarju Karolu V., ki je zapovedoval skoraj polovici zemlje, vemo, da je sv. rožni venec imel za najgotovejši pripomoček, izprositi si varstvo Vsegamogočnega. Nobena reč, naj bi bila še tako važna, ga ni odvrnila od začetega rožnega venca. »Ko

opravim svoj rožni venec,« je navadno rekel, »potem naj pride drugo na vrsto.« Češki kralj Ivan V. je trdil o sv. rožnem vencu, da po sv. zakramentu najbolj od njega pričakuje večno zveličanje. Kralj Frančišek v Bungi na Japonskem je vsaki dan s kraljico in s celo družino molil eden del rožnega venca, druga dva dela pa je molil sam. Vsi njegovi dvorjani, gospodi in gospe, so nosili sv. rožni venec kakor kak dragocen kinč. Pa saj še niso tako daleč časi, ko so tudi še pri nas imenitne gospe hodile z lepim velikim rožnim vencem v cerkev. V marsikateri družini še hranijo krasni rožni venec, katerega je stara mati nosila kot kinč za nedelje in praznike — zdaj pa je zaprt v omari! In zakaj? Zato, ker zdaj ne poznajo več njegove velike vrednosti.

Sv. rožni venec so spoštovali tudi učenjaki. Na najvišjih učiliščih so ga ravno tako poznali, kakor po najnižjih šolah na deželi. Po celem svetu znani učenci, ki so imeli na tisoče poslušalcev, so po končanem nauku ravno tako, kakor najpriprostejši kristijani, molili sv. rožni venec v svesti si, da je v njem večja učenost, kakor v njihovih najučenejših knjigah. O Bellarminu, ki je svoje dni bil najučenejši mož, vemo, da je po kosilu sem ter tje hodé pobožno molil

sv. rožni venec. Ko v svoji zadnji boleznini več smel moliti dnevnic, ker so mu zdravniki prepovedali, je prosil, naj mu dovolijo vsaj rožni venec. Tako so največji učenjaki zelò čislali sv. rožni venec, med tem ko v naših časih marsikdo meni, da je Bog ve kako učen in moder, ako le zna zasmehovati sv. rožni venec. Da bi taki revčki vendar pomislili, kako so ravno učenjaki, ki jih še dandanes čisla ves omikani svet, čisto drugače sodili o tej prelepi molitvi. Pa ne le učenjake, tudi svetovnoznane umetnike najdemo z rožnim vencem v roci. Kadarkoli sloviti Haydn pri svojih skladbah ni več mogel naprej, začel je moliti sv. rožni venec; Mozart, katerega imajo za največjega skladatelja, se za to, da se je ena njegovih najimenitnejših skladeb dobro obnesla, ni znal lepše zahvaliti kot s sv. rožnim vencem. Krištofu Glucku, ki se je petja najprej učil v samostanu, je nek menih dal rožni venec z opominom: „*Glej, dragi otrok, to je vse, kar ti morem dati; vzemi ta-le rožni venec in obljubi mi, da ga bodeš molil vsaki dan, in postal bodeš slovit skladatelj.*“ Gluck se je tega opomina vestno držal, in kar mu je menih napovedal, se je zgodilo. Tudi med zdravniki najdemo zveste častilce sv. rožnega venca. O slavnem zdravniku

Recamieru v Parizu pripovedujejo, da je vselej, kadar se je vozil k bolniku, molil sv. rožni venec, da bi Bog po priprošnji Marijini njemu dal bolezen prav spoznati, zdravilom pa potrebno moč. Dasi je bolezen in tudi moč zdravil bolje poznal kakor marsikateri drug zdravnik, vendar je rožnemu vencu pripisoval več moči kot svoji znanosti. In kdo se bo predrznil, ga radi tega zasmehovati?

Ako se ti pa zdi neverjetno, kar trdi imenovani katoliški zdravnik o moči sv. rožnega venca, poslušaj, kaj pravi in misli o tej molitvi židovsk zdravnik. Friderik Viljem IV. je namreč nekoč prašal svojega zdravnika, zakaj neki ravno v onih bolnišnicah, kjer strežejo protestantovske dijakonise, ni pravega uspeha, med tem ko gre vse prav dobro in povoljno pri katoliških usmiljenih sestrah. Kaj misliš, da je na to vprašanje odgovoril protestantovskemu knezu židovski zdravnik? »Veličanstvo,« je rekel, »taki zavodi uspevajo le tam, kjer molijo rožni venec.« In ti se mu bodeš mar posmehoval radi teh besedij?

Tudi vojaki so rožni venec jako spoštovali. V Briksenu še dandanes pripovedujejo, kako so španski vojaki ob času tridesetletne vojske na stolnem trgu zvečer

skupno molili sv. rožni venec. A kdo se bode čudil, da so prostaki toliko čislali sv. rožni venec, ko vemo, da ga celo Tilly, najslavnejši vojskovodja tistega časa, nikdar ni dejal iz rok. Se mar hočeš posmehovati tudi temu? Lepo je sodil o rožnem vencu tudi nek drug vojskovodja novejšega časa, Napoleon I. Bil je v gledišču. Kar zapazi, da eden njegovih plemenitih strežnikov med igro moli sv. rožni venec. Meniš, da se mu je Napoleon zavoljo tega posmehoval? Nasprotno! »Iz vas bode kedaj pravi možak,« je rekel; »le molite naprej, jaz vas ne bom več motil.« In res: Rohan Šabó (Chabot), princ Leonski, postal je res pravi mož — izvrsten nadškof.

2. Tako so čislali sv. rožni venec posvetni stanovi; kaj naj ti še povem o gorečnosti, s katero se ga je oklepal duhovski stan. Koliko škofov bi ti mogel naštet, ki niso končali nobenega dneva brez rožnega venca, četudi so imeli opravkov dovolj! Sv. škof in cerkveni učenik Frančišek Saleški je vsaki dan molil rožni venec tako pobožno premišljujoč skrivnosti, da je večkrat potreboval po celo uro. Enkrat se je trudil pozno v noč; potem je začel moliti rožni venec. Ko ga prijatelj opomni, naj o tako pozni uri vendar skrbi za počitek, rožni ve-

nec še lahko tudi jutri zmoli, mu odgovori: »Priatelj, kar danes lahko opravim, ne smem odlagati na jutri.« Istotako vemo o sv. škofu in cerkvenem učeniku Alfonzu Liguorjanskem, da se v svoji visoki starosti nekoga dné ni mogel spomniti, je-li rožni venec že odmolil ali ne. Nek brat ga je hotel zavoljo te skrbi potolažiti meneč, naj rožni venec le opusti, ker ga je itak gotovo že opravil. Pa starček mu odgovori: »Ti pač ne pomisliš, da je od te pobožnosti odvisno moje zveličanje.« Ne morem opustiti, da bi tukaj zopet ne omenil velikega papeža Pija IX. Dasi polni skrbij in opravkov za vso katoliško cerkev, so vendar vsaki večer z vsemi domačini skupno molili sv. rožni venec. Da bi k tej pobožnosti vzpodbujali vse vernike, posebno pa da bi vse gospodarje opomnili s svojim vzgledom, kaj naj storijo tudi tí, rekli so nekemu škofu, prosečemu blagoslova za nekaj rožnih vencev: „*Naznanite vsem vernikom, da papež rožnih vencev ne le blagoslavlja, ampak da tudi sam vsaki dan moli rožni venec ter vabi svoje otroke, naj tudi oni tako delajo.*“

S škofi vred so že od nekedaj sv. rožni venec radi molili tudi vsi pobožni duhovniki, v svesti si, da si ravno s to pobožnostjo naj-

gotoveje izprosijo svojemu stanu toliko potrebnega blagoslova in pomoči božje. Sv. Frančišek Ksaver je rožni venec nosil okoli vrata in je ž njim storil največ čudežev. Blaženi Klemen Dvořak, ki je kot redemptorist v našem stoletju živel na Dunaju, je imel navado med potoma, ko je šel h kakemu bolniku, kateri že dolgo ni bil prejel sv. zakramentov ali sploh o njih ni hotel ničesar slišati, moliti sv. rožni venec. In kaj je s tem dosegel. Poslušaj njega samega. Ko je nekoč srečno pripravil za smrt bolnika, kateri že 17 let ni bil pri spovedi, rekel je ves vesel svojemu prijatelju: »Da se je ta izpreobrnil, zahvaliti se imam edino le priprošnji Marijini. *Če me pokličejo h kakemu trdovratnemu grešniku in jaz morem med potoma še izmoliti rožni venec, sem kar prepričan, da pojde vse dobro. Ne spominjam se, da bi mi brez spovedi bil umrl le en sam bolnik, za katerega sem mogel moliti rožni venec.*« Sv. rožni venec mu je sploh bil nad vse. Imenoval ga je svojo knjižnico, ker je med rožnim vencem premišljeval življenje in trpljenje Zveličarjevo in njegove matere ter iz njega zajemal svoje pridige. Skoraj povsod, na poti in v spovednici, je imel v rokah majhen rožni venček, katerega so mu bili darovali papež Pij VII.

Nekega dné ga je izgubil. Ko ga najde neka nuna in ga mu prinese nazaj, je ves vesel vskliknil: »Tako mi pomagaš izpreobračat grešnike; kolikorkrat sem namreč molil rožni venec za kakega grešnika, se je vselej spokoril.«¹

Po vsem tem pač ne bode potreba še posebej poudarjati, da je sv. rožni venec bil priljubljen tudi po samostanih. Saj je ravno pri menihih in nunah sv. rožni venec tako v navadi, da ga nosijo celo očitno ter tako kažejo vsemu svetu, kako drag jim je. Da ga pa ne nosijo samo na videz, ampak da ga tudi pridno molijo za se in za druge, spoznaj iz tega, kar beremo o bratu Alfonzu Rodriguezu iz reda Jezusovega. Ta blaženi menih je tako pogosto imel rožni venec v svojih rokah in ga je tako pridno molil, da je na prstih, s katerimi je štel jagode rožnega venca, dobil čisto trdo kožo.

3. Bolj ko vse, kar sem ti do sedaj povedal, naj ti veliko vrednost rožnega venca pojasni, kar o njem mislijo in sodijo rimski papeži. Ni je namreč pobožnosti, katero bi papeži toliko hvalili, toliko priporočali in jo toliko obdarovali z odpustki, kakor ravno pobožnost sv. rožnega venca. Da jo tem bolj razširijo, ustanovili so najvišji pastirji

¹ Življenje bl. Kl. Dvořaka, spisal M. Haringer.

cerkve posebno bratovščino sv. rožnega venca ter so se prizadevali jo razširiti po vsem svetu; vpeljali so vsakoletni praznik svetega rožnega venca, da ž njim vsako leto zopet in zopet navdušijo vernike za sv. rožni venec. Iz tega že lahko posnameš, kako zelo so cenili sv. rožni venec rimski papeži. Julij III. ga je imenoval kinč katoliške cerkve; Gregor XI. pa piše o njem: »Rožni venec je najboljši pripomoček, da ž njim zatremo greh in zopet pridobimo milost v poveličanje božje. Da o sv. rožnem vencu rimski papeži tudi v naših časih enako sodijo ter so prepričani, da je našim časom ravno tako primeren, kakor pred sto in sto leti, o tem pričajo že navedeni izreki Pija IX., kakor tudi okrožnice sv. očeta Leona XIII., katere sem omenil v začetku knjižice. Naj dostavim le še nekaj stavkov iz okrožnice z dne 1. kimovca leta 1883., v kateri trdijo papež Leon XIII., *„da sv. rožni venec utrjuje dobre v čednostih, vodi grešnike do spoznanja, nagiba Boga, ki vse hudo kaznuje, k usmiljenju, varuje vse krščanstvo in države nevarnostij ter jim daje zaželeni mir.“*

Isti papež so tudi ukazali, da se po cellem krščanskem svetu v lavretanskih litanijah dostavi vzdihljej: »Kraljica sv. rožnega venca, prosi za nas!« da tako

Marijo še posebej počastimo kot kraljico njene prelepe molitve. To naj nam zadostuje in nas prepriča, kako zelo sveta katoliška cerkev ceni sv. rožni venec od njegovega početka do današnjega dné.

4. Da bi kristijani naših časov vendar enkrat spoznali veliko vrednost in veliko dobroto sv. rožnega venca! Da bi vendar enkrat prišli do prepričanja, kako je ravno sv. rožni venec najboljše orožje proti neveri in proti nenravnosti, ki se tako strašno širita med vsemi stanovi ter jih drvita v pogubljenje!

Mar ni Marija takrat, ko se je l. 1858. prikazala v Lourdu na Francoskem, očitno pokazala, da naj iščemo pomoči za naše čase pred vsem v sv. rožnem vencu? Prikazala se je tam, kakor gotovo veš, ubožnemu, pa pobožnemu in nedolžnemu dekletu, Bernardeta po imenu, ne samo enkrat, ampak večkrat. Vsakokrat pa, ko se je preblazena Devica prikazala nedolžnemu otroku, je imela v pobožno sklenjenih rokah rožni venec ter z nežnimi prsti prebiralala njegove snežnobeke jagode. Klečé pred lepo prikaznijo je Bernardeta gledala nebeško gospo in molila rožni venec. Ko se je bila Marija ubožnemu dekletu že nekaterekrat prikazala, jej ukaže, naj koplje v jami,

kjer je videla prikazen; ondi bode izvirala voda, po kateri bodo prihajale dobrote za celo zemljo. In res, voda je začela vreti pod roko deklice, ki je na ukaz Marijin razkopavala zemljo. Stoterim in stoterim je od tistega časa do danes ona voda na čudežen način podelila telesno zdravje. Duhovni vrelec pa, po katerem naj bi svet prejel še veliko več dobrot, držala je nebeška kraljica v svojih rokah, namreč — sv. rožni venec. Kakor nekdanj sv. Dominika, hotela je preblazena kraljica za naše čase, ko so ljudje to prelepo molitev že skoraj pozabili, nas iz nova poučiti ter opomniti, naj proti neveri in proti grehu pridneje rabimo najbolj pravo sredstvo: sv. rožni venec.

VII. Kako naj molimo sv. rožni venec.

1. Že v prvem odstavku sem razločno pokazal, kako se pri sv. rožnem vencu molitve vrstijo ena za drugo in po kateri vrsti je treba posamezne skrivnosti premišljevati. Marsikaj ti je torej o rožnem vencu že znano, tako da teh rečij ni treba ponavljati. Potrebno pa se mi zdi, ti pokazati: kaj naj storiš, da sv. rožni venec moliš s spodobno pobožnostjo in da dobivaš podeljene odpustke.

2. Da moliš sv. rožni venec dostojno in pobožno, moraš se na molitev dobro pripravljati. »Pred molitvijo,« pravi sv. Duh, »pripravi svoje srce, da nisi kakor človek, ki skuša Boga.« Ta priprava ni prav nič težka. Treba je samó, preden poklekneš in se pokrižaš, da izženeš iz svojega srca vse posvetne misli, kakor je Kristus izgnal iz templja kupce in prodajalce. Tvoje srce mora ob času molitve biti hiša molitve, ne pa brlog, po katerem se vlačijo vsakovrstne posvetne misli. Glej tedaj, da se vsaj za isto četrtno ure, dokler moliš, iznebiš vseh zemeljskih skrbij, ker ničesar ne moti molitve tako, kakor skrb in žalost, ki smo jo pustili v srcu. Zaupaj v Boga; njemu prepusti za ta kratki čas vse svoje skrbi in nadloge: znabiti ti jih popolnoma odvzame, gotovo pa ti jih zljajša in ti je pomaga nositi.

Ko si tako svoje srce odločil od sveta, obrni ga k Bogu, in sicer tako, da se prav živo spominjaš pričujočnosti božje in prav resno preudarjaš, pred kom klečiš, koga prosiš in kaj želiš od njega in njegove sv. matere. Da vse svoje misli tem lahkeje zbereš, misliš si tudi lahko, da klečiš pred prestolom Marijinim; kako kraljica nebes ljubeznivo gleda tvojo pobožnost in ti po-

daja rožni venec, naj jo ž njim prav pobožno počastiš. Lahko tudi poprosiš Marijo, naj te ona uči, to molitev dobro in pobožno opraviti, kakor je najprej sv. Dominika učila moliti sv. rožni venec. Tako moraš poskrbeti, da je tvoja molitev zvesta in pobožna, ne pa površna in prazna, samo ustna molitev. Ker pomni: pet pobožnih Češčenih Marij je nebeški kraljici bolj všeč, kakor pa cel rožni venec, če ga opraviš brez vsake pobožnosti tja v en dan; tako je rekla Marija sama blaženi Villani.

Da si pa zbereš svoje misli, kakor se spodobi, ko hočeš moliti, in da si pridobiš pravo pobožno srce, je pred vsem potrebno, da paziš na svoje počutke, posebno na oči, da se ne ozirajo radovedno okrog sebe. Prizadevaj si tudi, da med sv. rožnim vencem, ako le mogoče, ponižno klečiš. Kakor bi klečal ob nogah nebeške kraljice in se ž njo pogovarjal: tako se védi in dobro bode. Kako zeló Marija na to pazi in kako jej pri sv. rožnem vencu prav nič ni malenkostno, spoznaj iz tega, kar se pripoveduje iz življenja zvel. Marjete Alakok. V svojih otročjih letih molila je nekokrat sv. rožni venec sedé, namesto klečé, kakor je bila vajena drugekrati. Kar se ji prikaže preblažena Devica s prav resnim

obrazom ter jo ostro posvari, rekoč: »Čudno se mi zdi, hčerka moja, da mi tako malomarno služiš.« Te besede so svetnici močno šle k srcu, tako da je od tega časa sv. rožni venec vselej molila klečé. Kristijan, zapomni si tudi ti te besede, ta opomin, in pazi, da se pri sv. rožnem vencu vselej obnašaš dostojno, da Marija tudi tebe enako ali pa še huje ne pokara. Kot kraljica sv. rožnega venca skrbno gleda na to, da se njen rožni venec ne onečasti.

Svojo pobožnost lahko pomnožiš tudi s tem, da pomisliš, koliko in koliko pobožnih kristijanov moli s teboj vred isto molitev. Združi svojo pobožnost ž njihovo pobožnostjo. Dobro je tudi, da narediš poseben namen in odbereš kakšno posebno milost, ki si jo hočeš izprositi s svojim rožnim vencem. Da bodeš molil še bolj goreče, spomni se ob začetku tudi obilnih odpustkov, ki jih lahko dobiš z vsakim pobožnim Očenašem in z vsako Češčeno Marijo; napravi tudi namen, da hočeš ali za se ali pa za verne duše dobiti vse odpustke, kar jih s to molitvijo sploh moreš dobiti. Da odpustke sv. rožnega venca moreš darovati tudi vernim dušam v vicalih, to kaže razlaga tajnika sv. zbora, katero je dodal okrožnici »Urbis et orbis« Pija IX. z dné 12. vel. travna 1851.

Ume se samo ob sebi, da moraš tudi med molitvijo biti zbranega duha ter v ta namen ravnati ravno tako, kakor sem ti navsveoval, da se k molitvi dobro pripraviš.

Ako si rožni venec dobro pričel in ga tudi pobožno nadaljeval, potreba je, da ga tudi dobro skleneš. Daruj tedaj opravljeno molitev z vsem trudom in z vsem premagovanjem ob koncu še enkrat Bogu in preblaženi Devici; prosi pa ob enem odpuščanja zavoljo premajhne pobožnosti ali zavoljo drugih napak, katere si med molitvijo znabiti napravil. — Po večernem rožnem vencu se ogibaj prevelike razmišljenosti, govoričenja ali celo razposajenosti; ostani kolikor mogoče zbranega duha, da se vležeš k počitku z dobrimi mislimi in sklepi. Z Bogom začni, z Bogom končaj! V nekaterih krajih imajo navado, da po rožnem vencu še nekaj časa klečé vsaki za se izprašuje svojo vest ter Boga prosi odpuščanja za grehe, s katerimi ga je čez dan žalil. Če imate tudi pri vas to navado, glejte da je ne opustite; marveč prizadevajte si to izpraševanje vesti ter obžalovanja grehov kolikor mogoče dobro napraviti, ker ne vemo, ali morda ne bodemo morali že to noč stopiti pred sodnika. Kjer pa te navade še ni, bi bilo pač dobro, ko bi jo vpeljali.

3. Da dobiš odpustke sv. rožnega venca, potreba je: prvič, da moliš rožni venec z molekom, ki je blagoslovljen na odpustke sv. rožnega venca. Ako pa moli več ljudij skupaj, vsi lahko dobijo odpustke, ako ima le eden izmed njih, n. pr. tisti, ki moli popred, z odpustki blagoslovljen rožni venec ali molek. Seveda ga mora ta imeti v rokah in ga rabiti pri molitvi. Ostali pa morajo odložiti vsakoršno delo ter s prvim skupno in pobožno moliti. (Odlok sv. zbora z dné 22. jan. 1858.)

Drugič je treba med molitvijo pre-mišljevati dotične skrivnosti, ka-tere so prav za prav duša rožnega venca. (Odlok sv. zbora z dné 12. avgusta 1726, katerega so potrdili papež Benedikt XIII.) Ako bi pa kdo ne mogel in ne znal pre-mišljevati, naj si ni prav nič v skrbeh. Ravno imenovani papež namreč pravijo v svoji okrožnici „Pretiosus“ z dné 26. majnika 1727, da pri neučenih ljudeh, ki niso zmožni pre-mišljevati božjih skrivnostij, zadostuje, ako sv. rožni venec samo pobožno molijo. Samo ob sebi je umljivo, da papež s temi bese-dami niso hoteli podpirati lenobe in malo-marnosti. Razločno namreč hočejo, naj se tudi manj zmožni privadijo pre-mišljevanju, kakor to zahteva uravnava sv. rožnega venca.

S skrivnostmi je treba menjati tako, da naj tam, kjer molijo sv. rožni venec vsaki dan, ob pondeljkih in četrtnih molijo in pre-mišljujejo veseli del, ob torkih in petkih žalostni del, ob sredah, sobotah in nedeljah pa častiti del. Na to naj gledajo posebno tisti, ki so pri bratovščini sv. rožnega venca, ker se le tedaj udeležijo odpustkov in pa dobrot bratovščine, ako vsaki teden zmolijo celi psalter, t. j. vse tri dele rožnega venca.

Tretjič je treba pomniti, da mora tisti, ki hoče dobiti odpustke, vseh pet vrst ednega rožnega venca zmoliti zaporedoma, ne da bi jih predolgo pretrgal. Le udje rožnovenske bratovščine smejo celi tedenski rožni venec (psalter) razdeliti na tri in še več delov ter vsakega moliti različne dneve.

4. Kdorkoli moli sv. rožni venec tako, kakor sem ravno povedal, dobi, četudi ni pri bratovščini sv. rožnega venca, sledeče odpustke:¹⁾

a) 100 dnij odpustka za vsaki Očenaš, in vsako Češčenomarijo, ki

¹ Vse te odpustke najdeš v Franc Beringer-jevi knjigi: „Odpustki“, izdani v Paderbornu. Sv. kongregacija (zbor) za odpustke je to knjigo potrdila in priznala za avtentično ali zanesljivo.

jih skesanim srcem moliš v sv. rožnem vencu, bodisi da moliš cel psalter ali pa samo tretji del. (Benedikta XIII. breve „Sanctissimus“ z dné 13. aprila 1726.) Isto potrjuje papež Pij IX. z odlokom sv. kongregacije z dné 12. majnika l. 1851., kjer vrh tega podeljuje enkrat na dan odpustek 10. let in 10. kvadragen¹ vsem, ki skesanim srcem molijo tretji del psalterja doma ali kje drugje, pa skupno z drugimi;

b) popolen odpustek katerikoli dan v letu, kdor celo leto vsaki dan moli tretji del psalterja (eden rožni venec). (Isti breve Benedikta XIII.) Ravno tako dobijo popolen odpustek vsako zadnjo nedeljo v mesecu tisti, ki vsaj trikrat na teden molijo tretji del psalterja. (Že imenovani odlok z dné 12. majnika l. 1851.)

Da pa dobiš take popolne odpustke, moraš vsakokrat² prejeti zakramente sv. pokore in sv. Rešnjega Telesa.³

¹ Kvadrigena je 40 dnij nekdanje ostre pokore.

² Kdor vsaki teden hodi k spovedi, temu za odpustek ni treba še posebej prejeti zakrament sv. pokore.

³ O odpustkih, pri katerih je treba obiskati cerkev, pomni, da ne zadostuje, ako n. pr. za več odpustkov kar zaporedoma moliš dotične molitve, ampak treba je, da greš za vsaki odpustek posebej v cerkev, namreč tako, da izstopiš iz cerkve in zopet vstopiš.

Na namen papežev je treba moliti pet do sedem Očenašev in Češčenih Marij z Vero; lahko pa na isti namen moliš tudi kako drugo molitev, ki je primeroma enako dolga, n. pr. lavretanske litanije z molitvami, litanije presv. Jezusovega imena ali kaj takega. Sv. kongregacija je namreč 29. majnika leta 1841. določila, da si molitve, ki jih hoče opraviti na namen papežev, v s a k d o l a h k o izbere sam.

VIII. Kako sv. rožni venec tudi še drugače lahko rabimo sebi v korist.

1. Ravnokar si slišal, kako naj pobožno moliš sv. rožni venec, da ti koristi. Nikakor pa ne misli, da imaš rožni venec samo zato, da na njem šteješ Očenaše in Češčene Marije ter dobivaš podeljene odpustke; ne misli, da ga po molitvi najbolje kar shraniš v omarico — ne, tako bi ne bilo prav; ampak sv. rožni venec nósi vedno s seboj kot duhovno orožje v življenju in ob smrti.

2. Sv. rožni venec moraš pobožno s seboj nositi! Ni ti ga potreba nositi očitno na obleki, kakor menihi in nune; ni ti ga potreba devati okrog vrata, kakor so ga nosili sv. Alfonz Liguori ali sv. Frančišek

Ksaver ali blaženi Labre, ki je kot svetnik umrl v Rimu še ne pred celimi sto leti — vsega tega ni potreba. Lahko ga nosiš v žepu, seveda dostojno, kakor se spodobi spominiku, katerega ti je dala nebeška mati. Vzami sv. rožni venec tudi večkrat v roke in ga pobožno poljubi, posebno kedar zjutraj vstaneš in se zvečer spravljaš k počitku. Tako si svojo ljubezen do Marije vedno bolj in bolj vnemaš in utrjuješ. Tega ti pa ne svetujem samo jaz: ednako so sv. rožni venec od nekdanj spoštovali vsi častilci Marijini.

Ana Juliana, žena nadvojvode Ferdinanda Tirolskega, je kot vdova mesto zlate verižice nosila okrog vrata — rožni venec. Ko jo je nekoč spovednik prašal, zakaj tako dela, mu je odgovorila: *„Rožni venec sem vedno rada imela pri sebi in od mladih dni sem ga ljubila. V otročjih letih mi je bil za kratek čas, v mladosti me je učil pobožnosti, v zakonu mi je bil tolažba v križih in težavah, zdaj ko sem vdova pa naj je moja čast in moj kinč.“*

O sv. Stanislavu Kostki beremo, da v svoji zadnji bolezni tudi za trenutek ni izpustil rožnega venca iz rok, četudi je že tako oslabel, da ga ni več mogel moliti. »To je rožni venec moje nebeške matere,« tako je

govoril; »celò ga ljubim, ker je Marijin, in nič me tako ne tolaži, kakor to, da ga morem pri sebi imeti?« Uči se tudi ti tako pobožno in tako spoštljivo sv. rožni venec s seboj nositi. Tudi sv. cerkev jako hvali in priporoča, naj imajo verniki sv. rožni venec vedno pri sebi ter deli za to celò odpustke. Po zbirki odpustkov sv. rožnega venca, ki je izšla za papeža Pija IX. 18. septembra 1862. leta, dobijo vsaki dan odpustek za 100 dnij in sto kvadragen vsi tisti, ki kakorkoli, ali očitno na obleki ali na vratu ali pa v žepu v čast Mariji in skesanim srcem nosijo sv. rožni venec s seboj. Ako že cerkev tiste, ki rožni venec pobožno s seboj nosijo, tako obilno poplačuje, kakšnega plačila, kakšnega varstva in blagoslova nam je pričakovati še le pri Mariji?

Poslušaj, kako je Marija poplačala Turka, Abdel Kadera po imenu, katerega so ujetega odpeljali na Nemško. Bil je v vojaški bolnišnici v Avgsburgu na Bavarskem že nekaj mesecev; vodenica ga je spravila na rob groba. Nekega dne so razdelili med bolne vojake več blagoslovljenih rožnih vencev; tudi muhamedanskemu Turku so ga ponudili. Vzel ga je ter si ga dejal okoli vrata, kakor je videl delati druge.

V bolnišnici je ležal vojak, kateremu se je približevala smrtna ura. Opravil je svojo spoved ter prejel presveto popotnico. Turek je vse skrbno opazoval. Čez nekaj dnij se bolezen tudi njemu celo shujša. Kar prosi tudi on za sv. zakramente. Vsi so se temu čudili. Povejo mu, da ker je muhamedan, ne more opraviti spovedi, pač pa lahko prejme zakrament sv. krsta, ako to želi. Takoj zakliče v francoskem jeziku: „Jaz želim in hočem krščen biti“. — Na to so ga poučili v najpotrebnejših resnicah sv. kat. vere. Ker mu je postajalo vedno slabše, krstili so ga 18. junija 1871. l.; dobil je ime Jožef Marija. Pet minut po krstu pa je že umrl — čez pet minut je bil pri Mariji v nebesih.

Glej, kako bogato je poplačala Marija, kraljica sv. rožnega venca, nevernega Turka zató, ker je rožni venec s takim zaupanjem nosil okrog vrata.

3. Rabi nadalje sv. rožni venec tudi kot duhovno orožje proti napadom hudega duha. Kadar se ti vzbujajo skušnjave, vzemi rožni venec v roke, pritisni ga na ustnice, na srcé, prosi Marijo potrebnega varstva ter ponavljaj trdni sklep rajše umreti, kakor Boga žaliti s kakšnim smrtnim grehom. Ravnaj se po tem nasvetu in videl

bodeš, kako mogočno orožje proti hudemu duhu in poželjivemu mesu je sv. rožni venec. — Mnogi kristijani imajo tudi navado, čez noč si rožni venec oviti okrog roke ali si ga dejati okoli vrata, da ž njim napade hudega duha takoj s početka odbijejo.

Dobro je, da se v takih trenutkih tudi spominjaš ure, ko bodeš ravno ta rožni venec, ki ga sedaj vidiš kot orožje proti skušnjavam, enkrat stiskal v omagujočih rokah na smrtni postelji. Pomisli, kako ti bode takrat lahko pri srcu, ako se sedaj stanovitno ustavljaš grehu — in kako bi se ti krčilo srce strahu in bolečine, če te skušnjava premaga in ti vest omadežuje z grehom.

4. Zadnjikrat se okleni rožnega venca ob smrtni uri. To ti bode ura molitve, ura trpljenja, ura premnogih skušnjav, ura velike nevarnosti. Zato bodeš rožnega venca ravno ob tej uri najbolj potreboval! Znabiti ga takrat več ne bodeš mogel moliti; če si ga pa pridno molil v svojem življenju, bode ob tvoji smrtni uri sv. rožni venec záte molil, to se pravi: opomnil bode preblaženo Devico na vse molitve, katere si za čas svojega življenja opravil s sv. rožnim vencem, na vse prošnje in pobožne vzdihljeje, ki si jih združeval s to molitvijo, ter ti bode izprosil njeno pomoč in varstvo. Zató je

bil sv. rožni venec med onimi tremi rečmi, s katerimi je želel blaženi Berchmanns umreti. Pridno ga je molil, dokler je živel; zavoljo tega mu je bil ob smrti uri največja tolažba.

S kako tolažbo bodeš tudi ti objemal sv. rožni venec takrat, ko ti bode hladan pot stopal na čelo, ako si ga vse svoje življenje vsaki dan marljivo in pobožno molil! Koliko tolažbe bodeš takrat imel in kako obilno plačilo za ves trud, za vse prizadevanje, ki ti ga je bilo treba, da si sv. rožni venec molil tudi tedaj, kadar se ti trudnemu od težkega dela ali celò bolnemu ni ljubilo ga moliti. Ob smrti uri bodeš še le tako prav spoznal veliko vrednost sv. rožnega venca; takrat bodeš sam skusil, kolikanj močno orožje je in kako bogat studenec tolažbe ter najboljši pripomoček, da se ž njim zveličaš.

Nedavno sem bral o nekem tirolskem dekletu, ki je svoje žive dni rada molila sv. rožni venec, to-le: Šusterjeva Lena, tako so jo klicali, je živela v Jenesiji, blizu Bolcana, vsem vzgled prave pobožnosti in nedolžnosti. A ker jo je Bog ljubil, je morala prebiti marsikatero izkušnjo. Naprej in naprej jo je bolela glava tako močno, da je vsled tega sčasoma celò oslepela. Ko je izgubila luč očíj, začela jej je svetiti druga luč. Proti

koncu svoje bolezni je namreč pri vsakem sv. obhajilu zapazila svetlo luč, ki se jej je od obhajila do obhajila vedno bolj in bolj približevala. Pri zadnjem sv. obhajilu pa se je iz te luči prikazala Marija z dvema angeloma ter je bolnici izročila rožni venec. Bil je ravno tisti rožni venec, s katerim je vsaki dan opravljala svojo rožnovensko pobožnost! Kmalu na to je deklica umrla — s kako tolažbo v svojem srcu, si lahko misliš. Mar meniš, da rožni venec, katerega je Marija izročila umirajoči deklici, ni bil ravno znamenje, kako jej je dopadla njena pobožnost — in da ni bil zagotovilo njenega zveličanja? Ali si ti prav nič ne želiš ednakega zagotovila? Glej, da posnemaš to deklico! Glej, da prav rad in prav pogosto vzameš sv. rožni venec v roke in pobožno moliš: prav gotovo, tudi tebe bode Marija varovala ob smrtni uri in tudi tebe bo privedla v nebeško kraljestvo.

IX. Kako se je začela bratovščina sv. rožnega venca in kateri namen ima?

1. Pripovedoval sem ti do sedaj o sv. rožnem vencu; razložil sem ti, kako lepo in imenitno molitev in kako izvrstno pobožnost je preblazena kraljica nebes po sv. Dominiku

podelila krščanskemu ljudstvu. Predobro pa veš, da molitev, ki je že sama na sebi toliko močna, postaja tem močnejša, čim več ko jih skupno moli. »Zopet vam povem,« rekel je naš Zveličar, »ako sta dva ali trije na zemlji enega duha, moj Oče, ki je v nebesih, jim bode dal, česar ga prosijo.« (Mat. 18, 19.) Kako je torej bilo želeti, da bi se sv. rožni venec molil skupno, v večji družbi! To pa še tem bolj, ker bi se sv. rožni venec, katerega je Marija izročila krščanskemu ljudstvu kot dragocen zaklad za vse čase, ravno na ta način najbolj razširil in ohranil med vsem ljudstvom. Da tedaj doseže oboje, namreč: da se sv. rožni venec kot skupna molitev vedno bolj in bolj razširja ter se od roda do roda oddaja in ohranjuje, bilo je potrebno poskrbeti, da ga molijo in spoštujejo ne le posamezniki, ampak da ga moli in razširja celo društvo, cela batovščina! Posameznik le prelahko omrzne v svoji gorečnosti; kjer jih je pa več združenih, ki vsi hočejo doseči eden in isti namen, tam eden drugega vzpodbujajo, eden drugega vnemajo in navdušujejo. Posamezniki tudi umirajo eden za drugim — društvo pa ostaja od roda do roda ter tako vzdržuje tudi pobožnost.

2. Tako je prišlo, da je že ob času sv.

Dominika, skoraj ob ednem s sv. rožnim vencem, nastala tudi že bratovščina sv. rožnega venca, to je: zaveza ali društvo pobožnih vernikov z namenom, da razširjajo in ohranjujejo sv. rožni venec. Potrebno pa je bilo, da se je ta bratovščina oprla na katoliško cerkev, katera jo je nekako nosila in podpirala. V cerkvi in ž njeno pomočjo, pod njenim varstvom in vodstvom, obdarovana z mnogimi milostmi, je mogla imenovana bratovščina svojo nalogo prav sijajno in uspešno zvrševati: od časov sv. Dominika do danes je vedno budila pobožnost sv. rožnega venca; jo je razširjala in razširila po vseh delih svetá ter je ž njenimi dobrotami obsipala vsa stoletja. Ni je skoraj bratovščine v sv. katoliški cerkvi, ki bi bila starejša in bolj razširjena in ki bi bila več koristila, kakor bratovščina sv. rožnega venca. Tudi je skoraj ni bratovščine, katero bi bilo potrdilo, priporočilo in z novimi odpustki obdarovalo več papežev, kakor bratovščino sv. rožnega venca. Naj imenujem samó nekatere: Siksta IV., Leona X., Klementa VII., sv. Pija V., Siksta V.

Vodstvo bratovščine sv. rožnega venca pa je rimska stolica zavsema prepustila red u pridigarjev; sinovi sv. Dominika naj širijo ter poživljajo pobožnost sv. rožnega

venca, kakor jo je uvel in razširil začetnik imenovanega reda, sv. Dominik.¹

X. Kaj koristi bratovšina sv. rožnega venca in katere dolžnosti prevzamejo njeni udje?

1. Dominikanci nimajo samó pravice v oditi bratovščino sv. rožnega venca, ampak tudi vsprejemati in zapisovati ude. Kjer pa dominikancev ni, za tiste kraje pooblašča njihov general tudi druge duhovnike, da smejo voditi bratovščino sv. rožnega venca ter zapisovati oglasujoče se ude. Kogar tedaj v bratovščino zapiše tak pooblaščen duhovnik, vsak tak je s tem že ud bratovščine, ne da bi bilo treba česa drugega, kakor da se

¹ Kdor hoče ustanoviti bratovščino sv. rožnega venca, naj se obrne do prečast. P. generala dominikancev za potrebno pooblastilo (Roma, Via S. Sebastiano 10, ali pa tudi do preč. provincijala dominikancev na Dunaju, I. Postgasse 4), katero naj predloži svojemu škofu s prošnjo za dovoljenje, da sme ustanoviti bratovščino. Najbolje pa je, kar od začetka prositi škofijski ordinarijat, naj on posreduje. — Dobro je, ako je za bratovščino odločena posebna kapelica ali pa vsaj poseben oltar s podobo Marije rožnovenske, ker je mnogo odpustkov navezanih na ta oltar; za duhovnike, ki so udje bratovščine, je ta oltar tudi privilegovan; neobhodno potrebna pa poseben oltar in tudi taka podoba nista.

je sam oglasil k vpisovanju.¹ (Dekret sv. kongregacije z dné 13. aprila 1878.)

Kaj pa mora storiti, kdor je ud rožnovenske bratovščine? Katere so njegove dolžnosti? Le eno samo dolžnost prevzame, kdor se vpiše v bratovščino sv. rožnega venca, in še ta ga ne veže pod nikakim grehom. Ta dolžnost je, da vsaki teden enkrat zmoli celi psalter, to je, vse tri rožne vence ter premišljuje znane 15 skrivnosti.

Da dopolniš to svojo dolžnost, ki jo imaš kot ud rožnovenske bratovščine, po določbi papeža Klementa VII. (dekret z dné 8. majnika 1534) in Pija IX. (dekret z dné 22. januarja 1850) ni potreba, da bi moral celi psalter na eden in isti dan moliti, temveč dovolj je, da le v teku tedna enkrat zmoliš vseh 15 odstavkov z veselimi, žalostnimi in častitimi skrivnostmi, bodisi v treh ali četririh ali v petih ali še več oddelkih, bodisi klečé ali stojé, ali hodé — kakor moreš; nikakor pa to ne zadostuje za tiste odpustke, ki so podeljeni za sv. rožni venec sploh, ne gledé na to, je-li kdo ud

¹ Sv. kongregacija je dné 26. nov. 1880. l. odločila, da se morejo v bratovščino vpisati tudi taki, kateri ne morejo lahko sami priti.

rožnovenske bratovščine ali ne. Ako hočeš dobiti tudi te odpustke, moraš vse natančno storiti, kar sem ti povedal v odstavku »kako naj molimo sv. rožni venec« št. 3. Tisti, ki v tednu ne molijo celega psalterja, kakor sem že opomnil, s tem ne grešijo; vendar za tisti čas ne dobijo odpustkov, ki so za molitev rožnega venca podeljeni.

Akoravno pa prevzamejo udje rožnovenske bratovščine le to edino dolžnost, vendar bi se naj s tem nikakor ne zadovoljili. Ampak potrudijo naj se, da se kolikor le mogoče udeležijo raznih pobožnostij in svečanostij rožnovenske bratovščine, naj se kažejo goreče in navdušene za sv. rožni venec, da si tem obilnejše pridobivajo milostij in odpustkov bratovščine, spominjajoč se besed sv. apostola Pavla: „Kdor pičlo seje, bode tudi pičlo žel; kdor pa obilno seje, bode tudi obilno žel.“ (II. Kor. IX, 6.) Udom se priporoča, prvo nedeljo vsakega meseca prejemati sv. obhajilo ter moliti za izpreobrnjenje grešnikov, krivovercev, nevernikov in za srečno smrtno uro.

2. Kaj pa imam od bratovščine sv. rožnega venca? bodeš prašal, kakšen dobiček?

Vedi! dobrote, ki jih dobivaš od rožnovenske bratovščine, ako si njen ud, niso

male. Pred vsem se udeležuješ vseh dobrih del in vseh zaslužkov celega dominikanskega reda in cele po vsi zemlji razširjene glavne bratovščine sv. rožnega venca. Udeležuješ se tedaj naprej in naprej vseh sv. maš, vseh sv. obhajil, vseh rožnih vencev, molitev, prošenj, dobrih del, postov, nočnega bèdenja, zatajevanja, ki je dan na dan opravljajo po vseh dominikanskih samostanih za menihe in za nune, v tretjem redu sv. Dominika ter je izvršuje na milijone in milijone rožnovenske bratovščine. Isti rožni venec namreč vse objema in je tako rekoč cev, po kateri se vse zasluženje steka v skupni zaklad. Kar je tedaj v glavni bratovščini in v celem dominikanskem redu dobrega in zaslužnega, vse to je skupna lastnina in dedščina vseh udov (okrožnica papeža Leona X. »Pastoris aeterni« z dné 6. vinotoka 1520). Kako velik zaklad je to in kako bogat! Kdo bi si ga ne želel? — Če si ga želiš tudi ti, ako iz njega hočeš prav veliko zajemati tudi ti, ne pozabi, da moraš prej vložiti svoj delež, to je gorečnost v molitvi, skrb za potrebne čednosti, posebno pa še marljivo in goreče spolnovanje bratovščinskih dolžnostij. Čim več in čim pridneje ko vlagaš, tem več in tem pogosteje tudi

smeš zajemati, sevé le tedaj, če si v milosti božji. Pomni, da je to najpotrebnejše! Brez posvečujoče milosti božje bil bi med drugimi udi bratovščine to, kar je mrtev ud, na pr. mrtev prst, mrtva noga ali roka na živem telesu; samo da še visi na truplu, a nima več nobene toplote, nobenega občutka pa tudi nobene moči, tako da truplu prav nič več ne koristi.

Drugi dobiček, ki ga kot ud rožnovenske bratovščine uživaš, je posebno varstvo Marijino. Marija skrbno varuje in skrbi že za tiste, ki radi molijo sv. rožni venec; koliko bolj bode varovala še le one, ki se pridružijo bratom in sestram rožnega venca ter ž njimi vred prevzamejo prostovoljno dolžnost s sv. rožnim vencom častiti Marijo! Vsi udje rožnovenske bratovščine in vsi bratje in sestre dominikanskega reda vkup so ena družina sv. Dominika, nad katerimi noč in dan čuje skrbno oko Marijino. Da mi to verjameš, poslušaj, kar Lacordaire pripoveduje iz življenja sv. Dominika. Nekega dné v nebesa zamaknjen gleda sv. Dominik okrog sebe, bi li ne našel med svetniki tudi kakega izmed svojih redovnikov. Pa o groza: med neštevilnimi svetniki ne najde nobenega iz svojega reda. Bridka žalost se ga loti in

milo začne jokati. Nato ga praša Gospod, zakaj neki joka? »Ker ne vidim tukaj v nebesih nobenega svojih bratov,« pravi sv. Dominik. »Hočeš-li svoj red videti?« odgovori Gospod nebes in zemlje. V tem hipu vzdigne preblažena Devica svoj plašč ter ga razprostre tako, da je pogrinal vsa nebesa. Pod Marijinim plaščem pa zagleda sv. Dominik svoje brate; poln veselja se prisrčno zahvali nebeški kraljici za tako posebno varstvo, s katerim obdaja njegove brate.

Glej, ljubi kristijan, pod ta plašč Marijin se smeš tudi ti zateči; tudi tebe bode varoval, ako se kot ud rožnovenske bratovščine pridružiš bratom in sestram sv. Dominika. Kdo bi po tem takem ne zaklical: tukaj je dobro biti! Da, v življenju in smrti je dobro biti pod varstvom Marijinim.

Tretji dobiček, ki ga svojim udom daje bratovščina sv. rožnega venca, so mnogi in veliki odpustki te bratovščine. Spoznaj jih iz sledečega odstavka.

XI. Odpustki rožnovenske bratovščine.

Predolgo bi bilo, ko bi ti hotel naštetih vse mnogoštevilne, popolne in nepopolne odpustke, katere dobivajo udje rožnovenske bratovščine, bodisi da molijo sv. rožni venec,

bodisi da opravljajo druga dobra dela. Dovolj naj bode, ako ti imenujem samo najmenitnejše ter te opomnim, da prav pogostokrat, da vsaki dan obudiš namen dobiti vse odpustke, kar jih le moreš; s takim dobrim namenom si pridobiš tudi vse druge odpustke, ki tukaj niso nanznanjeni, četudi jih ne poznaš. Pomni tudi, da vse odpustke rožnovenske bratovščine moreš podariti vernim dušam v vica h.

Odpustki bratovščine sv. rožnega venca

po zapisniku, katerega so potrdili papež Pij IX. dné 18. kimovca 1862. l.

A. Popolni odpustki.

1. *Isti dan, ko bratovščini pristopiš*, če zakrament sv. pokore in sv. obhajilo prejmeš. Tisti dan lahko dobiš še jeden popolen odpustek, če sveto obhajilo prejmeš v bratovski cerkvi in tam jeden del rožnega venca moliš ter Boga prosiš miru za sv. katoliško cerkev.

2. *Prvo nedeljo vsakega meseca*: 1. če se spoveš in v bratovski cerkvi prejmeš sv. obhajilo ter po namenu sv. očeta moliš; 2. če sv. zakramente kjerkoli prejmeš, bratovsko kapelico (cerkev) obiščeš in tam po namenu sv. očeta moliš; 3. če sv. zakramente prejmeš, se bratovske procesije udeležiš in po namenu

sv. očeta moliš. — Bolniki in vsi drugi, ki iz veljavnega uzroka ne morejo biti pri procesiji ali ne morejo prejeti sv. zakramentov, naj mesto tega molijo jeden del rožnega venca. Potrebno pa je, da obudijo popoln kes ter imajo voljo, o postavnem času prejeti sv. zakramente.

3. *Poslednjo nedeljo vsakega meseca* morejo vsi verniki (če tudi niso udje te bratovščine), ki imajo navado, z drugimi vsaj trikrat v tednu jeden del rožnega venca moliti, popoln odpustek dobiti, če sv. zakramente prejmejo, katero katoliško cerkev obiščejo in tam po namenu sv. očeta nekaj časa molijo.

4. *Na veliko noč, Kristusov vnebohod, binkošti in dva petka v postu* dobijo udje popoln odpustek, če sv. zakramente prejmejo, od popoludne prejšnjega dné do solčnega zahoda tistega dné katerokoli cerkev obiščejo in tam po namenu sv. očeta nekaj časa molijo.

5. *Ob Marijinih praznikih* (brezmadežnega spočetja, rojstva, darovanja [21. listopada], obiskanja, oznanjenja in vnebovzeta Device Marije in na svečnico) dobijo udje popoln odpustek, če od popoludne v predpraznik do solčnega zahoda v praznik bratovsko kapelico obiščejo in tam po namenu

sv. očeta molijo. Vrh tega se morajo spovedati ali vsaj trden sklep imeti, da to o zapovedanem času storijo.

Vsaki teh sedem praznikov dobijo udje tudi popolen odpustek, če od popoludne v predpraznik do solnčnega zahoda v praznik sv. zakramente prejmejo, katerokoli cerkev obišejo in tam po namenu sv. očeta molijo.

Udje dobijo ob teh praznikih še jeden popolen odpustek, če se udeležijo bratovske procesije in imajo trden sklep se spovedati.

6. *V nedeljo sv. rožnega venca* dobijo udje popolen odpustek prve nedelje v mesecu; vrh tega pa dobijo še drug popolen odpustek, če sv. zakramente prejmejo in bratovsko cerkev obišejo.

To nedeljo dobi vsakdo, če tudi ni udte bratovščine, popolen odpustek, če sv. zakramente prejme, v spomin slavne zmage, katero so kristijani leta 1571. pri mestu Lepanto proti Turkom dobili, in v čast Devici Mariji kapelico ali podobo rožnega venca pobožno obiše ter v spomin imenovane zmage za povišanje sv. cerkve in izprebrnjenje krivovercev moli. Kapelico ali podobo rožnega venca je treba obiskati od sobote popoludne do solnčnega zahoda v nedeljo. Ta odpustek dobiš tolikokrat, koli-

korkrat v tem času ono kapelico ali podobo obiščeš in imenovane molitve opraviš.

Vsakdo dobi popolen odpustek, če med osmino sv. rožnega venca ali v nedeljo potem sv. zakramente prejme, bratovsko kapelico ali podobo sv. rožnega venca obišče in po namenu sv. očeta moli.

7. *Vsaki praznik, ko se obhaja katera-koli skrivnost rožnega venca,*¹ dobijo udje popolen odpustek, če sv. zakramente prejmejo, kapelico rožnega venca obiščejo in tam po namenu sv. očeta molijo.

8. *O dnevih cerkvenih postaj ali štacij*² dobijo udje, ki petero oltarjev po jedenkrat ali (kjer jih toliko ni) jeden oltar dva- ali tri- vsega vkup petkrat obiščejo, — tiste od-pustke, katere dobijo romarji, ki obiščejo

¹ Do zdaj so ti le prazniki za to odločeni: Marijino oznanjenje (1. skrivnost); Marijino obiskovanje (2. skrivnost); božič (3. skrivnost); svečnica (4. skrivnost); Marije sedem žalosti (10. skrivnost); velika noč (11. skrivnost); Kristusov vnebohod (12. skrivnost); binkošti (13. skrivnost); Marijino vnebovzetje (14. skrivnost), in praznik vseh svetnikov (15. skrivnost).

² Ti dnevi so: novo leto, sv. trije kralji, tri predpepelnične nedelje, vsaki dan od pepelnične srede do bele nedelje, sv. Marka, trije križevi dnevi, Kristusov vnebohod, binkoštna sobota, ves binkoštni teden, vsak kvaterni dan, vsaka nedelja v adventu, božični večer, božič pri vseh treh sv. mašah, god sv. Štefana, Janeza apostola in nedolžnih otrok.

cerkve imenovanih postaj v Rimu. Ti odpustki so navadno nepopolni; popolni so samo veliki četrtek, veliko noč, Kristusov vnebohod in božič, če sv. zakramente prejmeš, oltarje obiščeš in po namenu sv. očeta moliš.

9. *V god patrona bratovske cerkve, praznik presvetega Rešnjega Telesa, tretjo nedeljo meseca aprila in nedeljo presvetega imena Device Marije* dobijo udje popolen odpustek, če svete zakramente prejmejo, bratovsko cerkev obiščejo in tam po namenu sv. očeta molijo.

10. *Jeden dan (katerega si izberejo) v vsakem mesecu* dobijo udje popolen odpustek, če so celi mesec vsaki dan vsaj četrt ure premišljevali in prejmejo sv. zakramente in po namenu sv. očeta molijo.

11. *Jedenkrat v letu* dobijo popolen odpustek vsi verniki, ki vsaki dan jeden del rožnega venca molijo in svete zakramente prejmejo.

12. *Na smrtno uro*: 1. ako si imel navado, vsaki teden moliti celi rožni venec in ti spovednik dajo odvezo rožnega venca (z besedami: Bened. apostolicae, papeža Benedikta XIV.); 2. če si vsaj jedenkrat celi rožni venec zmolil in se skesano spoveš ali vsaj trden sklep imaš, to storiti, ter blagoslovljeno

svečo rožnega venca v roki držiš; 3. če si se spovedal in sv. obhajilo prejel, vero obudil (na pr. da apostolsko vero moliš), molitev »Češčena bodi Kraljica« opravil in se Materi Božji priporočil; 4. če svete zakramente prejmeš in na smrtno uro z ustmi ali vsaj v srcu ime Jezus na pomoč kličeš ali pa daš katero znamenje, da se grehov kesaš.

13. Odpustek za sv. mašo in svečo rožnega venca: 1. vsi udje, kateri se udeležijo obljubne sv. maše rožnega venca, dobijo vse odpustke, ki so podeljeni za molitev celega rožnega venca, ako se spovejo ali vsaj trden sklep imajo, to storiti in po namenu sv. očeta molijo. Prav tiste odpustke dobijo duhovniki, katerim je dovoljeno, sv. mašo rožnega venca brati; 2. vsi udje, ki imajo navado pri tej maši biti, dobijo jedenkrat na mesec vse odpustke, ki so podeljeni za udeležitev procesije prve nedelje v mesecu; vendar morajo sv. zakramente prejeti in po namenu sv. očeta moliti.

14. Jedenkrat v življenju dobijo udje popolen odpustek, kateri imajo navado, vsaki teden celi rožni venec moliti, in sicer tisti dan, katerega spovednik odloči. Vendar morajo sv. zakramente prejeti in po namenu sv. očeta moliti.

B. Nepopolni odpustki.

1. Udje, ki Materi Božji na čast rožni venec s skesanim srcem s seboj nosijo, dobijo jedenkrat na dan 100 let in 100 karén odpustka.

2. Vsakikrat, ko pri molitvi rožnega venca ime Jezus izgovarjajo (torej pri vsaki Češčena-Mariji), dobijo 5 let in 5 karén odpustka.

3. Vrh tega dobijo vsaki dan jedenkrat 50 let odpustka, če jeden del rožnega venca pred bratovskim oltarjem molijo. Tam pa, kjer ni bratovske cerkve, dobijo ta odpustek v vsaki cerkvi.

4. Udje, ki molijo vseh 15 vrst rožnega venca, dobijo vsaki teden jedenkrat 7 let in 7 karén odpustka.

5. Če to vsaki teden trikrat storijo in se spovejo ali vsaj trden sklep imajo, se spovedati, dobijo vsakikrat 10 let in 10 karén odpustka.

6. Vsi verniki, ki molijo vsaj jeden del rožnega venca, dobijo za vsaki Očenaš in vsako Češčena-Marijo 100 dnij odpustka.

7. Če s skesanim srcem z drugimi skupno molijo jeden del rožnega venca, dobijo jedenkrat na dan 10 let in 10 karén odpustka.

8. Udje, ki druge pripravijo, da molijo

jeden del rožnega venca, dobijo vsakokrat 140 dnij odpustka.

9. Udje, ki oltar rožnega venca obiščejo in po namenu sv. očeta molijo, dobijo jedenkrat na dan 100 dnij odpustka.

10. Udje dobijo vsakokrat, ko bolne soude obiščejo ali pa se pogreba umrlih soudov udeležijo, 3 leta in 3 karéne odpustka.

To so najimunitnejši odpustki rožnovenske bratovščine. Kakor sem že prej omenil, smejo udje vse te odpustke darovati vernim dušam v vicah tako, ako opravijo vse, kar je za odpustek potrebno, zraven pa Boga prosijo, naj odpustek, ki so ga dobili, podeli tej ali oni duši.

Rožnovenska bratovščina pa je vernim dušam celó koristna in jim veliko pomaga v njihovem trpljenju zavoljo tako imenovanih »privilegovanih oltarjev«. V vsaki cerkvi namreč, kjer je bratovščina sv. rožnega venca postavno ustanovljena, je rožnovenski oltar privilegovan¹ za vsakega duhovnika, ki je ud imenovane bra-

¹ Privilegovan oltar je takšen, za katerega so papež dovolili, da dobi duša, ki se je v milosti božji ločila iz tega sveta in za katero se pri takem oltarju daruje sv. maša, zavoljo zasluženja Kristusovega, preblažene Device Marije in vseh svetnikov popolen odpustek.

tovščine, in sicer vselej, kolikorkrat pri tem oltarju mašuje za rajne.

Ako pa v bratovski cerkvi razven rožnovenskega oltarja nobeden drug ni privilegovan, tako je rožnovenski oltar privilegovan za vsakega duhovnika, četudi ni pri bratovščini sv. rožnega venca.¹

Pomniti je še treba, kar sem deloma povedal že prej: Udje, ki so na potovanju, ali pa jim služba ne dopušča, udeležiti se bratovske procesije ali v praznik katere skrivnosti rožnega venca cerkev obiskati, dobijo popolen odpustek, če vseh 15 vrst rožnega venca molijo. Bolniki pa in tisti, ki so zadržani to storiti, dobijo iste popolne odpustke, če molijo jeden del rožnega venca. Ti in oni pa morajo imeti trden sklep, sv. zakramente o zapovedanem času prejeti. Tisti, ki zavoljo dolge bolezni ali drugih dolgo trajajočih zadržkov ne morejo iti od doma, dobijo tudi vse druge odpustke, če se spovejo, druge pogoje dopolnijo in namesto sv. obhajila in obiska cerkve opravijo tista dobra dela, katera jim naloži spovednik.

Dalje vedi, da v rožnovensko bratovščino smeš zapisati tudi že umrle stariše, sorodnike in znance. Ako zá-nje po svoji

¹ Pij IX. „Omnium salutari“ z dné 3. sušca 1857.

moči moliš in opravljaš dobra dela, jih tem hitreje rešiš iz vic, ker jim pridobiš mnogo odpustkov.

Kako hudo se tedaj motijo tisti, ki nočejo pristopiti tej bratovščini češ, da ne morejo vsaki teden celega rožnega venca moliti! Oropajo se bogatega zasluženja milijonov in vrh tega še mnogih odpustkov, katere bi mogli za se in za uboge duše v vicah dobiti; kajti tam, kjer se za odpustke ne tirja vsaki teden rožni venec, moreš odpustke tudi brez tega lahko dobiti.

Dragi kristijan! prebiraj pazljivo in rad to-le zakladnico obilnih odpustkov in skrbi, da se naštetih milostij rožnovenske bratovščine pridno udeležuješ, sebi in vernim dušam v vicah v korist in tolažbo. Dobro bode, ako si izmed naštetih odpustkov odbereš nekatere ter natanko pregledaš in si zapomniš, kaj vse moraš storiti, da jih dobiš, da se ti ne bode godilo kakor tistim, ki imajo vse polno dobrih sklepov, pa nobenega ne dopolnijo. Pred vsem pazi na popolne odpustke.

Ko pa zajemaš dan na dan toliko milostij iz zakladnice sv. katoliške cerkve, nikakor ne smeš pozabiti, da si kot ud rožnovenske bratovščine posebno dolžan, skazati

se hvaležnega svoji tako dobrotni materi. Udje rožnovenske bratovščine morajo biti ona armada, ki vedno in povsod zmaguje, ona armada, na katero se zanašajo papež Leon XIII., kakor so se zanašali papež Pij IX., zahtevajoč za vojsko proti neverstvu »armado molilcev«! S kakšnim orožjem pa se naj ta armada vojskuje, spoznamo iz besed, katere je Pij IX. proti koncu svojega življenja govoril, ko je zaslišal romarje:

»Srčnost velja! Otročiči moji! vabim vas, da se z menoj vred vojskujete proti nevarnostim, ki pretijo cerkvi in družbi — a ne s sabljo in mečem, ampak z rožnim vencem!«

XII. Vedni rožni venec ali ura svetega rožnega venca.

1. Videl in spoznal si sedaj, kako izvrstno društvo je bratovščina sv. rožnega venca in kako pripravna, da razširja molitev sv. rožnega venca in da ž njo častimo kraljico rožnega venca. Po tej glavni bratovščini in prej ko ne iz te glavne bratovščine izcimile so se druge, ki so si postavile namen, zopet na drug način s sv. rožnim vencem častiti Devico Marijo. Jedna takih bratovščin je vedni rožni venec ali ura sv. rožnega venca.

Namen tej bratovščini je: Marijo, kraljico

sv. rožnega venca, neprenehoma častiti z vednim, rekel bi večnim rožnim vencem; od tod tudi ime bratovščine. Ker pa tega vsaki sam zá-se ne more storiti, je bilo potrebno, da se jih je združilo več takih, ki so prevzeli dolžnost po eno uro moliti sv. rožni venec. Predstojnikova dolžnost pa je, skrbeti za to, da se ena ura molitve vrsti za drugo in se sv. rožni venec tako neprestano moli noč in dan. Od tod, da je pri tej bratovščini rožni venec oddeljen posameznim uram, ima bratovščina tudi ime »ura sv. rožnega venca«.

Kakor vidiš, je ta bratovščina posneta po bratovščini »vednega češčenja presvetega Rešnjega Telesa«. Ta-le ima nalogo, noč in dan brez prenehanja moliti v najsvetejšem zakramentu pričujočega Boga in Odrešenika; bratovščina vednega rožnega venca pa hoče Marijo njegovo mater brez prenehanja častiti in prositi njene priprošnje.¹

2. Vedni rožni venec ali uro sv. rožnega venca opravljajo udje na dva načina: ali tako, da vsaki ud prevzame eno uro na leto, ali pa tako, da vsaki prevzame eno uro na mesec. V zadnjem slučaju je seveda manj udov treba kot v prvem; zato pa pride

¹ To bratovščino je začel dominikanec o. Timotej Ricci v Bolonji l. 1835.

tudi na vsakega uda več ur kakor pri bratovščini letne ure.

Po najnovejših določbah smejo le udje rožnovenske bratovščine pristopiti bratovščini mesečne ure; k drugi bratovščini, kjer udje prevzamejo le eno uro na leto, more vsakdo pristopiti, četudi ni ud rožnovenske bratovščine. Vrh tega je tudi še ta razlika, da se tisti, ki hoče postati ud letne ure, more vpisati pri katerikoli bratovščini sv. rožnega venca; udje mesečne ure pa imajo za predstojnika tako imenovanega generalnega voditelja, ki mora vsikdar biti iz reda pridigarjev. Ta ima glavno knjigo bratovščine, v katero se mora vsakdo vpisati, ki hoče pristopiti bratovščini mesečne ure. Treba se je tedaj oglasiti ali naravnost pri P. generalnem voditelju, ali pa po podrejenih mu rektorjih; treba je tudi natanko naznaniti dan in uro, katero si je kdo izbral za molitev sv. rožnega venca.

3. Če je kdo pristopil tej bratovščini ter prevzel določeno uro na mesec ali na leto, tako mora v tej uri moliti vse tri rožne vence, in sicer:

- a) veselega za izpreobrnjenje grešnikov;
- b) žalostnega za tiste, ki ob tej uri umirajo;
- c) častitega za verne duše v vica — in

naj tudi svoj dobri namen združi z namenom P. generalnega voditelja.

Ko je končal celi rožni venec, naj vsaki ud moli še lavretanske litanije, pet Očenašev in Češčenih Marij s Čast bodi Bogu Očetu po namenu sv. očeta.

To pobožnost lahko opravljaš kjer koli hočeš. Kdor je ne more opraviti ob določeni uri, naj menja s kakim drugim udom ali pa naj si poskrbi namestnika; če bi jo kdo pozabil, naj zamujeno namesti s kakim drugim dobrim delom. Sicer ti je pa znano, da se s pristopom k bratovščini nikakor ne zavežeš pod grehom spolnovati dolžnosti, ki ti jih naklada.

Da ne ostane prazna ura, katero je opravljal umrl ud, da se tedaj vedni rožni venec ne pretrga, je potreba takoj po smrti vsakega uda odposlati njegov vsprejemni listek voditelju bratovščine; ta potem poskrbi, da se umrli ud namesti z drugim ter pobožnost ostane vedna, nepretrgana. Takšno naznanilo je tudi rajnkemu v prid, ker P. generalni voditelj ukrene, da cela bratovščina moli cel mesec za umrlega uda.

4. Četudi je bratovščina vednega rožnega venca le dostavek rožnovenski bratovščini in četudi se njeni udje udeležujejo vseh odpustkov rožnovenske bra-

tovščine, je vendar cerkev tudi njenim udom podelila še posebne odpustke. Saj so pa tudi udje imenovane bratovščine nekaka častna straža kraljice svetega rožnega venca.

Najiminitnejši odpustki te bratovščine so:

a) Popolen odpustek enkrat v letu udom letne ure, ako prejmejo sv. zakramente pa molijo na namen papežev (Pij VII.).

b) Popolen odpustek vsaki mesec udom mesečne ure isti dan, ko opravljajo svojo pobožnost z navadnimi pogoji (Pij IX.).

c) Popolen odpustek od prvih večernic na predvečer do solčnega zahoda jutranjega dne na praznik Marijinega darovanja in Marijinega spočetja, na Svečnico, na praznike Marijinega oznanjenja, obiskovanja, vnebovzetja in rojstva; potem še na dva petka v postnem času, katera si kdo izbere; na velikonoč, na praznik Kristusovega vnebohoda in na binkoštno nedeljo.¹

Pod črko c) naštete odpustke dobijo udje vednega rožnega venca še kot udje rožnovenske bratovščine. Razume se, da dobijo tudi še one odpustke, ki so podeljeni za molitev sv. rožnega venca sploh in rožnovenski bratovščini posebej.

d) Voditelji in voditeljice bratovščine ved-

¹ Pij IX. z dné 1. vel. travna 1851.

nega rožnega venca dobijo še druge odpustke: popolen odpustek isti dan, ko nastopijo svoj posel, ako prejmejo sv. zakramente in molijo na namen papežev; odpustek za 300 dni, kolikorkrat molijo cerkveni spev: »Pridi stvarnik sv. Duh!« in tri Češčene Marije ter vpišejo novega uda ali so pri shodu bratovščine ali pa v prid bratovščine opravijo kako drugo dobro delo.

Ob koncu še pripomnim, da so letne in mesečne ure, katere udje opravljajo po noči, nekako zadostovanje za brezštevilne grehe, ki se godijo po noči; dalje so tudi dar ljubezni za bolnike in umirajoče, kakor tudi za verne duše v vicah; one tudi nekako nameščajo ponočne dnevnicice, ki se po samostanih ne opravljajo več po noči v toliki meri, kot v prejšnjih časih. Zato so ravno ponočne ure pred vsem zaslužne in Bogu dopadljive.

XIII. Živi rožni venec.

To pobožnost je l. 1826. izumila pobožna Marija Pavlina Jaricot. Cerkev jo je potrdila in z mnogimi odpustki obdarovala že 27. prosinca l. 1832. s pismom papeža Gregorja XVI. Opravlja pa se tako, da se 15 oseb združi in zaveže (pa ne pod kakim grehom), vsaki mesec moliti sv. rožni venec, in sicer vsaki

dan eno rêd (to je: Očenaš in 10 Češčenih Marij) in zraven premišljevati tisto skrivnost, katera se je za njega določila.

Skrivnosti pa se razdelijo tako, da moli in premišljuje vsaki ud drugo skrivnost; ker je 15 udov združenih v eno rožo, molijo vsi vkup vsaki dan celi rožni venec. Ker se pri tej pobožnosti posamezne redi ali posamezni odstavki rožnega venca ne štejejo toliko z jagodami rožnega venca, ampak jih nekako zastopajo žive osebe, zato se ta pobožnost imenuje živi rožni venec.

Papež Pij IX. so s pismom od dné 17. vel. srpana l. 1877. določili, da ima višje vodstvo živega rožnega venca general dominikancev; posamezne oddelke živega rožnega venca pa naj vodijo predstojniki ali voditelji bratovščine sv. rožnega venca v dotičnih krajih.

Pobožnost živega rožnega venca je potemtakem iz novejšega časa, ko že mnogi ne marajo več za daljše molitve. Da bi namreč tudi taki, katerim je jeden del rožnega venca predolg, vendar le molili to prekorigno molitev, se je na ravno popisani način celi rožni venec razdelil na 15 oseb, tako da na posameznega uda vsaki dan pride samo ena rêd (Očenaš in 10 Češčenih Marij) z eno skrivnostjo. Bilo je pričakovati, da bo-

dejo udje tem zvesteje preišljevali skrivnosti sv. rožnega venca, ker za vsakega na dan pride samo ena skrivnost z enim Očenašem in desetimi Češčena-Marijami.

Po zgoraj omenjenem pismu papeža Pija IX. in po določbah preč. P. Sanvito, prvega generalnega vodje z dné 15. listopada 1877 in 5. rožnika 1879 je treba še omeniti:

a) Udje živega rožnega venca niso ob enem tudi že udje rožnovenske bratovščine in se potemtakem njenih odpustkov ne udeležujejo;

b) predstojniki živega rožnega venca, ki morajo biti pooblašteni po generalu dominikancev, imenujejo voditelje oziroma voditeljice pozameznim oddelkom ali rožam;

c) voditeljem in voditeljicam bodi skrb, da vsaki mesec skličejo vse ude ter z žrebanjem vsakemu določijo skrivnost, katero naj vsaki dan preišljeje. To pa velja samo za ude, ki stanujejo tam, kjer je živi rožni venec; udom pa, ki so bolj oddaljeni, zadostuje, ako se jim le od začetka z žrebanjem določi skrivnost; potem pa lahko vsaki mesec preidejo na ono skrivnost, ki v rožnem vencu pride na vrsto, ne da bi se jim bilo treba vsaki mesec shajati.¹

¹ Tako pravi določba papeža Gregorija XVI. —

d) Vsaki ud mora premišljevati tisto skrivnost, katero mu je določil voditelj ali katera pride na vrsto, in moliti Očenaš, deset Češčenih Marij s Čast bodi Bogu Očetu; le tisti, ki ima prvo skrivnost: »Katerega si Devica od sv Duha spočela,« naj moli pred premišljevanjem tudi Vero, Oče naš in tri Češčene Marije z navadnimi pristavki: kateri nam pomnoži vero, kateri nam potrdi upanje, kateri nam užgi krščansko ljubezen.

Vsem se priporoča, naj po »Čast bodi Bogu Očetu« še dodenejo to-le molitvico za papeža: »Gospod Jezus Kristus, varuj našega sv. očeta z obrambo svojega presv. Srca!«

e) Če kdo umrje ali pa izstopi, je treba poskrbeti za novega uda.¹

Po mnogih škofijah je pa vsem udom dovoljeno, da vsaki mesec kar sami menjajo skrivnost brez vsakega vabljanja. Ko se je živi rožni venec ustanovil, določilo se je za razdelitev skrivnostij vabljanje zato, ker 1.) ravno mesečni shodi posamezne ude najbolj med seboj združujejo ter jih opominjajo, da ne pozabijo menjati skrivnosti; 2.) ker se je pokazalo, da je vsakemu udu ravno tista skrivnost najbolj prilegla in najbolj koristila, katera mu je pripadla po žrebanju. Ako je tedaj količkaj mogoče, je najbolje se držati prvotne določbe ter skrivnosti deliti z žrebanjem.

¹ Ako se le v teku enega meseca (od dneva ko se je smrt ali pa izstop naznanil voditelju) spopolni število 15 udov, drugi udje ne izgubijo odpustkov; istotako jih ne izgubijo, če bi tudi eden ali drugi ud zanemarjal svojo dolžnost.

f) Udje naj od časa do časa donašajo male darove za stroške, katere napravlja razpošiljanje izžrebanih skrivnostij zunanjim udom, kakor tudi za nabožne knjige.

4. Odpustki, katere so že papež Gregor XVI. dovolili društvu »živega rožnega venca« s pismom »Benedicentes Domino« od dné 2. svečana 1832, so ti-le:

a) Popolen odpustek na prvi praznik potem, ko si se vpisal za uda; pogoj: spoved in obhajilo.

b) Udeležiš se vseh tistih odpustkov, ki so jih papeži dovolili molitvi sv. rožnega venca sploh.

c) Odpustek za 100 dnij, kolikorkrat slednji dan moliš svoj odstavek rožnega venca s skrivnostjo, ki se ti je določila; če pa to opraviš na nedeljo ali praznik (četudi ni več zapovedan), dobiš odpustka 7 let in 7 kvadragen (karén).

d) Popolen odpustek na božični praznik, novo leto, sv. tri kralje, veliko noč, na Kristusov vnebohod, binkošti, na praznik sv. Trojice, najsvetejšega Rešnjega Telesa, kakor na vse Marijine praznike, tudi na manjše, kakor: Marije sedem žalosti, Marijinega obiskovanja, Marije od gore Karmel (16. julija), Marije snežnice (5. avgusta), Marijinega imena, Marijinega darovanja (21. no-

vembra); dalje na praznik sv. apostolov Petra in Pavla, vseh svetnikov, in tretjo nedeljo vsakega meseca.

Da se pa moreš udeleževati naštetih odpustkov, je potrebno: 1.) da si postavno vpisan v zapisnik 15. udov; 2.) da si cel mesec zvesto molil del rožnega venca, ki ti je pripadel (ako ga iz važnega uzroka nisi mogel opraviti, ne izgubiš odpustkov); 3.) da imaš rožni venec ali molek, katerega je blagoslovil dominikanec ali kak drug duhovnik, ki ima to oblast; 4.) da spolnuješ navadne pogoje za odpustke: da sprejmeš zakramente sv. pokore in najsvetejšega Rešnjega Telesa, da greš v katerokoli cerkev ter moliš na namen papežev. (Odgovor kongregacije za odpustke dné 1. maja 1873.)

Obiskanje cerkve smeš namestiti tudi s kakim drugim dobrim delom, ki ti ga naloži spovednik. Vse odpustke smeš darovati vernim dušam v vicah.¹

Spoznal si sedaj, dragi čitatelj, imenitnost in veliko korist sv. rožnega venca; prepričal si se in videl, koliko

¹ Ako o živem rožnem vencu želiš še več kaj izvedeti, ti priporočam knjižico o. Tomaža M. Leikes: „Priročna knjižica živega rožnega venca,“ ki je leta 1882. v nemščini izšla že v 7. natisku.

dobrot, kolikega blagoslova božjega prihaja iz bratovščine sv. rožnega venca. Zdi se mi torej nepotrebno te še posebej opominjati, naj pač kolikor mogoče marljivo moliš prelepo, po Mariji nam podeljeno molitev sv. rožnega venca ter, ako le količkaj moreš, pristopiš rožnovenski bratovščini. Le eno besedo bi ti še rad zapisal globoko v srce: čim več ko moraš živeti med svetom in čim manj ko se moreš ogniti njegovim skušnjavam, tem bolj je potrebno, da se oklepaš sv. rožnega venca in njemu posvečene bratovščine. Zakaj »Marijine bratovščine so po besedah sv. Alfonza Liguorija Noetove barke, v katere naj zbežijo ljudje, ki morajo med svetom živeti, da se rešijo povodnji greha«. Pred vsem pa isti svetnik priporoča ravno sv. rožni venec, s katerim se je že toliko in toliko ljudij rešilo greha ter prišlo do boljšega, celó svetega življenja in srečne smrti. Tudi tebi bodi sv. rožni venec barka, ki naj tebe, tvojo vero, tvojo nedolžnost in tvoje čednosti vzdržuje nad vodo; bodi ti ladija, ki te enkrat skozi vse pečine in nevarnosti življenja srečno pripelje v večno domovino.

Da se o tem še bolj prepričaš in tem odkritosrčneje verjameš mojim besedam, po-

slušaj, kar o sv. rožnem vencu pripoveduje sv. Ludovik Bertrand. On sam je bil priča sledeče dogodbe: Prav dober prijatelj imenovanega svetnika, Diego po imenu, se je pripravljaj na dolgo potovanje čez morje. Pristrčno se je priporočil kraljici sv. rožnega venca ter jo je prosil pomoči in varstva. Potovanje pa je bilo zelo nevarno; silen vihar je potopil ladijo, na kateri se je vozil Diego. V velikej tej nevarnosti se je zatekel k sv. rožnemu vencu; držeč ga v roci, kakor bi bila to njegova rešilna ladija, je planil v pe- neče se valove. In ni se motil. Dve noči in jeden dan je plaval po morju; sv. rožni venec ga je držal nad vodo in ga je branil mnogoštevilnih požrešnih somov, dokler ga valovi niso zanesli na obrežje. Ves čas ne- varnosti klical je Diego na pomoč kraljico sv. rožnega venca — in pomagala mu je, po- magala do konca. Bil je sedaj sicer na su- hem, rešil se je bil potopa in nevarnih so- mov: pa prevelike slabosti in predolgega stradanja si ni mogel dalje pomagati, tako da bi moral na suhem umreti, ko bi ga ne- beška kraljica ne varovala tudi še zana- prej. Marijina moč in Marijina skrb za svoje častilce je velika! Dala je sv. Bertrandu mi- sel, ki ga je neprenehoma gnala in silila, naj hiti na morsko obrežje ter pomaga nesreč-

nežu, kateri njegove pomoči celó potrebuje. Sveti mož je poslušal ta notranji glas; vzel je potrebnih rečij s seboj ter se takoj napotil proti obrežju. Tukaj je našel moža že na pol mrtvega. Le polagoma ga je mogel zopet vzbuditi iz omotice. Kako pa se je zavzel, ko je v njem spoznal svojega prijatelja, in kakó se je še le čudil, ko je iz njegovih ust slišal čudežno rešitev po kraljici sv. rožnega venca. Vsi drugi, ki so bili na ladiji, so potonili; edino on se je rešil, ker je zapupal v moč sv. rožnega venca! Rožni venec mu je bil Noetova barka, ki ga je nosila na površju morja in ga rešila gotove smrti. — Oskrbi si tudi ti takšno barko, ker potrebna ti je, če nočeš utoniti v globočini stoterih in stoterih skušnjav in nevarnostij!

Sedaj sva ob koncu, dragi prijatelj! Prebiraj večkrat nauke, ki sem ti jih tukaj zapisal, da se vedno bolj in bolj prepričaš o veliki vrednosti sv. rožnega venca in ga po tem spoznanju tudi vedno bolj in bolj ceniš in vedno bolj in bolj rabiš v svoje posvečenje in zveličanje!

Posebno koristno in dobrodejno se je skazala pobožnost živega rožnega venca za mladino. Vsakdo ve in zna, da ravno mladina ni prijateljica daljših molitev. Nekaj že

še moli, celò večkrat še rada moli, a predolge molitve se kmalu naveliča. Celega rožnega venca zna le redkokdaj moliti dobro, pobožno in pazljivo. In vendar, kako potrebna je ravno mladini molitev, posebno molitev sv. rožnega venca! V to pa jo navaja živi rožni venec. Česar ne zmore jeden to jih zlahka opravi petnajst! Za jednega bi bil celi rožni venec predolg, petnajsterim pa ne dela nobene težkoče. Nasprotno: ker skupno molijo — četudi ne na jednom kraju, vendar združeni v eno rožo — vnemajo drug drugega, podpirajo se med seboj in navdušujejo k dobri molitvi.

Pobožnost živega rožnega venca je priprava za bratovščino rožnega venca! Pri prvi se učiš rožni venec moliti dobro in koristno. Sam se prepričaš, kako lepa, kako koristna je ta molitev! Priljubi se ti; rad jo imaš; dolg čas ti postaja po njej — in marsikateri, ki je prej mislil, da kar ne more niti jednega dela rožnega venca odmoliti zbrano in pobožno, spozna, da mu tudi celi psalter ni več predolg. In dá se vpisati v bratovščino sv. rožnega venca!

Drugi del.

Razlaganje sv. rožnega venca.

Čitaj, bralec, ta odstavek večkrat, ker je imeniten.

Povedalo se je že v tej knjigi, da je pri sv. rožnem vencu pred vsem paziti na to, da med molitvijo preišljujemo posamezne skrivnosti. Preišljevati pa mora duša, srcé, usta pa ne smejo nehati Marijo slaviti. Kako pa mi delamo navadno, kedar preišljujemo skrivnosti sv. rožnega venca? Pač do malega takó, kakor človek, ki vzame sladko zrnce v usta, pa ga nič ne zdrobi, ne zgrize in tudi ne raztopi, ampak kar tako parkrat v ustih premečlje, potem pa celo pogoltne, kakor je je bil vzela. Da sladčica tako požita ust ne posladi in tudi telesu ne tekne, razume se samo ob sebi. Tudi skrivnosti pogostoma kar tako cele jemljemo, mislimo namreč k večjemu na celi dogodek, in ne

skrbimo, da bi jih razkrojili, to se pravi, da bi posebej premišljevali osebe, ki so poleg skrivnosti, kakor tudi besede, ki jih govorijo, in dogodke, ki se zaporedoma vršijo. Zato ostane skrivnost naši duši nejasna, nekako meglena, tako da nič pravega ne mislimo, še manj pa obujamo pobožnih čutil in dobrih sklepov. Ni treba omenjati, da takšno premišljevanje molivca ne razveseljuje, ne ogreva in mu tudi ne hasne dosti. To vse prihaja od tod, ker skrivnosti tako rekoč kar pogoltamo, ne pa da bi jih skrbno razkrojili, namreč da bi vsako skrivnost si razdelili v posamezne misli, pa misel za mislijo v duši premišljevali ter si jo v srce vtisnili. Le na tak način se odkrije sladko zrnce, katero je v vsaki skrivnosti, le tako zaužito donaša potem one duhovne koristi, ki jih cerkev pričakuje po molitvi sv. rožnega venca.

Ker je mnogo ljudij, ki si ne znajo pomagati, da bi si skrivnosti tako razdelili v posamezne misli ali točke, namenil sem se jaz to za-nje storiti.

V pričujoči knjižici bodele zatorej našli, da razdeljujem vsako skrivnost v 10 delov ali oddelkov po številu »Češčenh Marij«, katere jo spremljajo. Vsaki oddelek napoveda eno misel, katera je v skrivnosti, na njo pa se naslanja poseben nauk za življenje.

Seveda se bojim, da se boš ustrašil, ljubi čitatelj, ko zapaziš, koliko in kako različnih mislij je v eni skrivnostij; toda če potrpiš in bereš dalje, ti bo vrsto za vrsto ginil ta strah.

Zakaj prvič nikakor ni potrebno, da bi vsakokrat premišljeval vse desetere misli ali točke v skrivnosti, še manj pa vse nauke. Ampak čisto dobro bo, če se pri vsaki misli tako dolgo pomudiš, dokler ti srce ogreva in te zveličansko vspodbuja. Ako si med molitvijo desetih »Češčena-Marij« le eno, dve, tri misli dobro preudaril, ker je duša v teh mislih našla dosti paše, premišljeval si že prav dobro ono skrivnost. Prav storiš tudi, ako o drugi priliki opustiš ali hitreje preideš one misli, katere so ti že znane, pa se pri drugih, manj znanih, dalj časa pomudiš. Ko so ti pa že vse znane, lahko izbiraš zdaj to zdaj ono, kedar zopet moliš, kakor te ravno navdaja tvoj dušni stan.

Drugič te ne bodo več motile mnoge in različne misli, ki se vsakokrat ozko oklepajo skrivnostij, ker si se že seznanil z njimi.

Delaj torej tako: Po nedeljah in praznikih popoludne, ko se dobri kristijani še nekaj časa pomudijo v cerkvi, preberi pazljivo eno teh skrivnostij z desetimi točkami počasi in pobožno, točko za točko, stavek za stavkom. Ko si dokončal eno točko, nehaj

malo časa, preišljuj jo, obrni, kar se je povedalo, na-se, na svoj duševni stan, na stanovske dolžnosti in domače razmere; obudi primerna navdihovanja ljubezni, kesa, ponižnosti in druga, prosi sebi potrebnih milostij ali čednostij, pa končaj z Očenašem in Češčeno Marijo. Istotako delaj z drugo točko, preberi jo, preišljuj jo, obrni jo ná-se. Naj ti tvoje srce govori in želi; pristavi Očenaš in Češčeno Marijo, pa preidi k tretji in četrti točki, dokler si vseh ne utisneš v spomin in srce.

Kedar potem moliš skrivnosti rožnega venca, spominjaj se prav živo tistih mislij, katere si čital in preišljeval poprej, in takoj se prepričaj, da dela rožni venec, tako rabljen, drugačen vtisek. Ko si prvo skrivnost si prisvojil po taki vaji, preumi drugo nedeljo ali praznik drugo skrivnost na isti način, dokler ne dovršiš zaporedoma vseh petnajst. Skušnja te bo učila, v koliki meri se je tvoje srce pri tem poučilo, vspodbujalo in tolažilo. Ker se pa polagoma izgubljajo duhovni zakladi, če se ne oživljajo in spopolnujejo, jemlji to knjigo večkrat v roke in preišljuj skrivnosti tako kakor je povedano. To lahko storiš z velikim pridom med večernicami ali pri obiskovanju najsvetejšega zakramenta ali med sv. mašo.

Ko si se enkrat dobro vadal tako moliti sv. rožni venec, potem boš tudi brez te knjižice pri delu ali v bolezni znal sebi v prid in tolažbo premišljevati eno ali drugo skrivnost.

Pripomnjeno pa bodi, da ta knjižica ne bo motila nikogar, ki je dozdej pobožno znal moliti sv. rožni venec; vendar pa po Mariji blagoslovljena in spisana v njeno čast bode mnogo pripomogla, da bo vsaki bolj pobožno in z večjim pridom molil sv. rožni venec, kedar se opravlja pri očitni božji službi, ali pri domači pobožnosti, in kedar ga moli sam kot navadno molitev pobožnega kristijana.

Konečno ti pa moram položiti na srce, da knjižice ne smeš rabiti inace, kakor na omenjeni način. Knjižica je kakor zdravilo, ki se ima rabiti po kapljicah, ne pa piti na debelo. Ne hiti torej od skrivnosti do skrivnosti, celó od misli do misli, dokler nisi dobro razumel, si zapomnil in prisrčno premišljeval tega, kar si bral. Inace bi se moral bati, da bi te ne premotila množina in raznovrstnost vsebine in da bi ti ta knjižica koristila tako malo, kakor zdravilo, ki se porablja naopak. Če jo pa rabiš na pravi priporočani način, zagotavljam te še enkrat, da ti bo knjižica zaklad, ki ga boš vedno bolj

spoznaval v življenju, vedno više cenil v trpljenju in prav okusil ob smrtni uri.

S k r i v n o s t i

veselega dela rožnega venca.

I. Katerega si Devica od sv. Duha spočela.

1. Večni Oče pošlje angela Gabriela na svet, da ga pripravlja na učlovečenje svojega Sina!

»Tolikanj je Bog ljubil svet, da je daroval svojega edinorojenega Sina!« — Premišljuj vendar toliko ljubezen! — Tudi za te ga je poslal na svet, tudi za te ga je daroval v smrt! — Kaj bi pač bilo postalo iz tebe brez Odrešenika? — O zahvali se mu za toliko usmiljenje, za toliko ljubezen! — Prosi razsvetljenja onim, ki menijo, da jim ni potreba ne Zveličarja in ne njegovega odrešenja!

2. Višji angel vstopi v mestecu Nazaretu v revno hišico, kjer je bivala Devica, najbolj nedolžna, najbolj pobožna na svetu!

Pred Bogom velja le nedolžnost in pobožnost, le ponižnost in čistost! — Koliko si pač pred Bogom vreden ti? — Denar in

blagó, lepa obleka in hvala ljudij ne povišujejo tvoje vrednosti niti za las.

Samota in veselje do molitve, to je obramba in kras devici! — Je li to tudi tvoj kras? — Ali hlepiš po drugem?

Najvišjemu v tabernaklu priporočaj svojo nedolžnost in čistost!

3. Nadangel najde Marijo samo v sobici, zamišljeno v molitev.

Kako sveta je ona sobica, ona hiša, kjer ljudje molijo! Angelci se naselijo tam, jo varujejo, jo osrečujejo. Se li sme soditi tako o tvoji sobici, o vaši hiši? V hiši, kjer ne molijo več, sliši se kletvina in prepirl!

4. Angel spoštljivo pozdravi Marijo kot svojo kraljico, in ji reče: „Češčena, milosti polna!“

Prizadevaj si angelovo češčenje moliti tako spoštljivo, tako pobožno, kakor ga je prvokrat izustil nadangel Gabriell!

Varuj se opuščati je iz strahu pred ljudmi, kadar bi zvonilo! Kadar bo ob smrtni uri zvonilo za te, bo tudi Marija molila za te. — Pred tabernaklom spoštljivo pozdravljaj Marijo, ž njo moli in časti Jezusa!

5. Marija se ustraši angela in njegovega spoštljivega pozdravljenja.

Posnemaj Marijino ponižnost in sramežljivost! Njena ponižnost se zboji hvale! —

Njeno sramežljivost je strah, biti samej celò z angelom v človeški podobi! — In ti? Ne pozabi, ti imaš tudi angelca pri sebi, če ga tudi ne vidiš; sveti strah imej pred njim, v njegovi pričujočnosti ohrani si sveto sramežljivost. Če je angel božji pri tebi, moraš se tudi ti vesti kakor čisti angel! — S čistim ali z očiščenim srcem moli Jezusa v tabernaklu!

6. Nadangel ji oznani, da bode spočela Sina Božjega in postala Mati Božja, **Mati Zveličarjeva!**

Veseli se, da je za Mater Božjo izvoljena bila ona, katera ljubi tebe kakor mati! Spoštuj jo, ljubi jo srčno, kajti nikoli ne boš preveč častil tiste, ki je Mati Božja, in ti nikoli ne moreš preveč ljubiti tiste, ki je tudi tvoja mati. — Posnemaj jo v pobožni molitvi pred tabernaklom in časti Jezusa!

7. Marija tako dolgo ne dovoli biti mati Božja, dokler ji angel popolnoma ne zagotovi, da ne bode izgubila deviške čistosti, katere ne bi žrtvovala za ves svet!

Glej! kak zaklad je sveta čistost, sveto devištvo! Marija bi je ne zamenjala tudi za čast, biti Mati Božja. Bodeš li ti manj cenil ta zaklad?! — Kdor nad vse ne čisla svete čistosti, ta si je ne ohrani. Priporoči jo Jezusu v tabernaklu in Mariji pred prestolom božjim.

8. Nadangel ji zagotavlja: Nič se ne boj za svoje devištvo, ker sv. Duh te bo obsenčil.

Da ohraniš sveto čistost, sveto devištvo, potrebuješ posebnega varstva od zgoraj! Vsaki dan si prosi nebeškega varstva; vsako jutro, vsaki večer priporočaj se z dušo in telesom Devici Mariji, naj te ona brani!¹

9. Marija se uda volji božji ter pravi: „Dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi!“

Kako veliko srečo je prinesla ta beseda Marijina svetlu Zveličarja, zveličanje in vse milosti. Glej, koliko zahvale dolguješ Mariji!

Kaj vse je ona žrtvovala s to besedo! Kot Zveličarjeva Mati je morala tudi ona veliko trpeti za naše odrešenje. Taka je volja Boga Očeta! Dekla njegova je; zato je povsod in vedno pripravljena spolniti voljo božjo. Reci v vseh opravilih in težavah tudi ti: »Dekla, hlapec sem svojega Gospoda!«

Bog je tudi tvoj najvišji Gospod — tvoj najboljši Oče. Njegova najmodrejša, najdobrohotnejša in najsvetejša volja bodi tebi čez vse. — Biti hlapec, biti dekla Go-

¹ Moli tisto priporočilo, katero je srčni častitelj Marijin, P. Zucchi, pisal z lastno krvjo. Najdeš jo zadaj v molitveniku pri jutranji molitvi: „O gospa moja, o mati moja . . .“ — V zavetju nebeške gospé in matere tvoje bo tvoja čistost varna.

spodova je tvoja prva dolžnost. Da bi pač tudi ti, kakor Marija, bil vselej pripravljen, vsaki dan, vsako uro govoriti kakor ona: »Glej, dekla sem Gospodova, zgodi se mi po tvoji besedi.« »O Gospod, tvoj hlapec sem, pa hlapec in otrok tvoje dekle.« (Psl. 115.)

10. Beseda je mesó postala in je med nami prebivala. — Devica Marija je prvi tabernakel ali prebivališče Sinú Božjega.

Moli, časti Sina Boga Očeta! Hvali ga in zahvaljуй za ljubezen, da je prišel iz nebes na svet, da se je učlovečil za naše zveličanje. Sin Božji se učloveči, da nas ljudi izpreobrne v otroke božje; on prihaja iz nebes na našo revno zemljo, da bi nas pripeljal v nebesa.

Kaka ljubezen, kaka milost se kaže v teh resnicah! — V tabernaklu stanuje za nas isti Jezus kot pravi Bog in pravi človek.

II. Katerega si Devica v obiskovanju Elizabete nosila.

1. Po nagibu svetega Duha gre Marija obiskat sv. Elizabeto, svojo teto.

Kdor nosi Jezusa v svojem srcu, občuti njegove notranje opomine. — Paziš li na nje? — Kdor ljubi Jezusa, ga nosi vedno v svojem srcu! — Kako velika radost in tolažba, kako velika sreča! Premišljuj to srečo pred tabernaklom zlasti po sv. obhajilu!

2. Marija hiti črez hribovje v Judejo.

Uči se od Marije poslušati božje opomine radovoljno, brez zamude! — Tako velikemu Gospodu ne smeš služiti lenobno. Pred tabernaklom naj se vname tvoja pobožnost. Kjer klije ljubezen sv. Duha, ni slišati, ne opaziti lenega odlašanja!

3. Opazuj jo na potu, kako dostojno, zdržno in zbrano hodi; ne ozira se okoli, ne govori po nepotrebnem, ampak vsa zatopljena je v Jezusa, katerega nosi pod srcem!

Nosi tudi ti svojega Jezusa tako pobožno s seboj in kaži to v hiši in zunaj hiše z lepim, dostojnim vedenjem po besedi apostola: »Nosite in poveljučujte Boga v svojem telesu!« Njega, ki ste ga prejeli pri sv. obhajilu! Zapri svoje počutke pred svetom; svetu ne dovoli prostora v svojem srcu: Jezus in svet nimata prostora dovolj v tako malem srcu!

4. Marija stopi v hišo Elizabetino; Jezus posveti Janeza; vsa hiša je polna blagoslova, miru in nebeške radosti!

Tudi tvoje obiskovanje naj bo vsaki hiši v blagor! — Pusti nekaj dobrega tam: pobožno besedo, lep vzgled, kako delo usmiljenja! — Če je Jezus v tvojem srcu, se bo vse to zgodilo! — Ne vstopi nikdar s slabim namenom, da bi kalil mir, da bi obrekoval ali se obnašal razuzdano. V čast božjo

stopiš v hišo božjo, v časti božji stopaj tudi v hiše drugih!

5. Marija pobožno pozdravi Elizabeto!

Nikar ne opuščaj lepih krščanskih pozdravov; donašajo ti veliko dobrega. Naj-pobožnejši, najsvetejši in najbolj blagoslovljen pozdrav je: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« On biva med nami v presv. Rešnjem Telesu. Hočeš li, da pozdravi Marija tudi tebe, spoštljivo jo pozdravlja tudi ti in ničesar ti ne bo odrekla.

6. Ko Elizabeta zasliši prvo Marijino besedo, prejme sv. Janez Krstnik posvečenje v materinem krilu!

Po Mariji nam prihajajo vse milosti, ona posreduje za nas v vsaki potrebi! — Potrebješ kake milosti, obrni se k Mariji, ki je polna milosti, in prejmeš jo! Kdor išče pri Mariji, najde milost čez milost: Jezusa v presv. Rešnjem Telesu.

7. Elizabeta, razsvetljena po sv. Duhu, spozna Marijo za Mater Božjo: „Blagoslovljena si med ženami in blagoslovljen je sad tvojega telesa!“

Izprosi si milost, vedno bolj in bolj spoznavati Marijo in njene prednosti. Ne prenehaj je hvaliti in častiti, da vnameš tudi druge za njeno čast. Marijo spoznati, njo

srčno ljubiti, oznanjati njeno čast je znamenje nebeškega izvoljenja!

8. Elizabeta nadaljuje: „Kako je to, da me obišče mati mojega Gospoda?“

Poprašaj tudi ti: Kako je to, da Marija ravno tebe obsiplje s tolikimi milostmi? — Zahvaljуй se za njeno materino skrb in ljubezen; obiskuj jo v njenih kapelicah, v cerkvi pa njenega Sina Jezusa!

9. Marija zapoje visoko pesen: „Duša moja poveličuje Gospoda!“

Vso hvalo, vso čast daje Marija Tistemu, ki jo je obdaril s tolikimi milostmi! Ti pa mar nimaš vsega od Boga? Daješ li Bogu vso čast in hvalo? Se mu li zahvaljuješ za vse, kar ti daje za dušo in telo? — Kako se raduje Marija, ko v duhu gleda veliko srečo odrešenja! Veseli se tudi ti in raduj se v srcu, da postaneš po odrešenju deležen božje milosti, in pravice priti enkrat v sv. nebesa.

10. Marija cele tri mesece ponižno in ljubeznivo streže svoji teti.

Veselite se, katere vas je Bog odločil za poselski stan! Če ste tudi najnižji med delavci, nikar se ne hudujte! Glejte, Marija je počastila vaš stan, ker je hotela imenovati se dekla in služiti. Bodi tudi ti služabnik Gospodov; iz ljubezni do Gospoda spolnуй zvesto svoja opravila — tedaj je tvoja služba

plemenita. Vi pa gospodarji in predstojniki, spoštujte svoje posle in lepo je imejte. Spominjajte se, da služimo vsi istemu Gospodu v nebesih; vsi imamo istega Očeta v nebesih; vsi smo na potu v sv. nebesa, k enaki časti! — Pred Jezusom je prvi tisti, kateri ga najbolj ljubi in ga najtočneje posnema.

III. Katerega si Devica rodila.

1. Marija in Jožef ne najdeta prenočišča v Betlehemu — povsod ju odpravijo.

Mar njiju tudi ti ne sprejemaš? Zapiraš mar tudi tuj svoje srce Jezusu, katerega imata s seboj? Česa je polno tvoje srce? Napuha, ali sovraštva, ali zavisti, ali celó nečiste strasti? Vso tako gnusobo spravi iz srca, osnaži je Jezusu. Prenočuj ga v svojem srcu s sv. obhajilom!

2. Marija in Jožef prideta do hleva in iščeta prenočišča!

Glej mesto, katero si je Sin Božji izbral za kraj svojega rojstva! — On, ki je stvaril ves svet, ki je gospodar vsega, si izbere zadnji, najrevnejši kotiček. Uči se ponižnosti! Bodi tudi ti zadovoljen, kamor te postavi božja previdnost. Marija, Jožef, prva na svetu, sta zadovoljna s hlevcem. »Zadnji bodo prvi — prvi bodo zadnji.« Glej dalje, kako prep오니žno stanovanje si je Sin Božji izvolil v tihem tabernaklu!

3. V hlevu, o polnoči, v največjem siromaštvu je prišel Sin Božji na svet!

Kako bogat je bil v nebesih in kako siromašen je v hlevu! — Vsega mu primanjkuje. On je hotel biti siromak, da bodeš ti bogat — nebeško bogat! Hvala mu za to.

Izvolil si je siromaštvo, da vidiš, da uboštvo ne more biti kaj tako malovrednega na svetu, ker si ga je izvolil Sin Božji! — Čislaj torej siromaka in ljubi ga; »mene si čislal, mene si ljubil,« ti poreče Jezus, ki stane med nami v presv. Rešnjem Telesu.

4. Marija povije novorojeno detece in ga položi v jaslice!

Borne plenice, gole jaslice, zimski mraz: dete trepeče mraza! — Dete ne govori z besedo, ampak s svojim vzgledom te opominja: varuj se mehkužnosti, varuj se nečimernosti! — Dete hoče biti tebi podobno, da postaneš ti njemu podoben: posnemaj dete, ne pa svetá. Posnemaj ga v krotkosti, v premagovanju in zatajevanju! »Jaz sem pot, resnica in življenje!« tako ti kliče Jezus; poslušaj njegov glas!

5. Marija in Jožef molita Božje dete ležeče v jaslicah.

Neskončni Bog — malo dete! Vsegamogočni Bog — slabotno dete! Veličastni Bog — ljubeznivo dete! »Pridite, pokleknimo

pred Jezusom v tabernaklu, molimo ga, jokajmo pred njim, ki nas je stvaril, kajti on je Gospod, naš Bog!»

6. Božje dete preprijazno steguje svoje ročice proti svoji sv. materi!

Dete Jezus steguje svoje ročice proti nam vsem — tudi proti tebi! Veliki Bog je postal otrok zato, da bi ga ti začel ljubiti vsaj kot milo dete, ki mu kot Bogu nisi hotel darovati svoje ljubezni. Da bi si pridobil tvojo ljubezen, je prišel na svet in prebiva med nami v sveti hostiji! Zatajaj se iz ljubezni do njega, brzdaj svojo voljo, rad odpuščaj onim, kateri te žalijo! Ubogo detece je zadovoljno z vsem, kar mu daruješ, in za vse te bode bogato obdarovalo!

7. Sin Božji — Zveličar sveta, je na svetu, a svet tega ne vé — nihče se ne gane! — Angeli pridejo iz nebes, strmeč molijo in časté Sina Božjega!

O koliko ljudij ne vé ničesar o Jezusu! Koliko ljudij noče nič vedeti o njem; in vendar je on naše življenje in zveličanje. Brez Jezusa v najsvetejšem Zakramentu ni prave sreče na svetu! Obžaluj take ljudi; ne bodi jim nevoščljiv, četudi se jim dobro godi. Ti si z Jezusom in njegovo milostjo neskončno bogatejši in srečnejši od njih! — Moli za take dušne slepce, kateri še niso zagledali prave Luči sveta!

8. Angeli hité iz hleva pastirjem oznanjat Zveličarjevo rojstvo!

Bog se ne razodeva posvetnim bogatašem in učenjakom, ampak ponižnim, poštnim in nedolžnim ljudem; té ima rajši od onih! — Presrčna hvala tebi, o Jezus, v presvetem Rešnjem Telesu za to, da si mi po sv. veri dal pravo spoznanje; prosim, pomagaj mi stanovitnemu ostati do konca!

9. Angeli pojejo: „Čast Bogu v višavah, mir ljudem na zemlji, ki so svete volje!“

Angeli oznanjajo mir, ki ga je kot dragocen dar prineslo dete iz nebes. Glej! danes je tako malo miru na svetu, ker se svet ne briga za Jezusa! Prosi ga pravega mirú sebi in drugim! Živi tako, obnašaj ali vedi se tako, da si ohraniš mir —. Čistost ga ohrani v tebi; potrpežljivost in prizanesljivost ti pridobi izgubljeni mir! Kako tiho in mirno biva On v tabernaklu!

10. Pastirji hité k hlevu, molijo in časté živega Boga ter so nad vse srečni!

Na svetu ni večje sreče, kakor poznati Jezusa in ga ljubiti! — Ako želiš Jezusa bolj in bolj spoznati in ga ljubiti iz celega srca, obiskuj ga, moli ga v presv. Rešnjem Telesu — prejemaj ga v sv. obhajilu in objemaj ga s pastirji! »Pristopite k njemu in On vas razsvetli!«

IV. Katerega si Devica v templu darovala.

1. Marija je radovoljno spolnila postavo očiščevanja, dasi ni bila tega dolžna!

»Kdor cerkve nima za mater, tudi Boga ne bode imel za Očeta,« pravi sv. Ciprijan. Tvoja prva skrb naj bode, biti pokoren otrok sv. cerkve! — Ubogaj rad vsaj takrat, ko te veže zapoved, bodisi božja ali cerkvena! — Sv. cerkev je tvoja mati: »ne zaničuj tedaj svoje materel!«

2. Marija prinese Božje dete v tempel, da Boga tam zahvali zanj in mu ga daruje!

V cerkev gredé pomisli, nimaš li uzroka zahvaljevati se Bogu; nimaš li ničesar, kar bi mu daroval!? — »Ne stopaj s praznim srcem pred obličje božje!« — Skrbi pa tudi, da ne greš iz cerkve s praznim srcem; iz cerkve prinesi vselej nekaj domu, kako milost za se, kak blagoslov za svojce! Eno in drugo si izprosiš pred božjim detetom v tabernaklu.

3. Marija, najčistejša devica, je prišla v tempel, da v pričo duhovnika in v pričo ljudij spolni postavo, kakor vsaka druga ženska.

Ne žaluj, če te drugi ne cenijo tako, kakor zaslužiš! Kogar Bog ljubi, tistega Bog skuša in dostikrat ponižuje! »Kdor se sam ponižuje, bo povišan!« Odkritosrčno vzdihni k Jezusu: »Jaz ubogi grešnik nisem vreden...«

4. Marija daruje dvoje grlic kot dar očiščevanja! — Kako je pač Gospodu ugal ta dar; bil je znamenje njene čistosti!

Tudi ti daruj Gospodu sveto, čisto srce in telo; tak dar bo Bogu prijeten! — To bodita grlici, kateri Bogu daruješ dan za dnevom. Dan za dnevom pa se moraš premagovati, če se hočeš ohraniti čistega!

5. Simeon, svet in že star mož, vzame dete v svoje roke ter pravi: „Sedaj odpusti, Gospod, svojega hlapca v miru!“

Kako srečnega se je pač čutil Simeon, ko je Jezusa smel objeti in ga držati v svojem naročju! — Pri sv. obhajilu imaš to srečo tudi ti! — Kaka tolažba vsakemu, ki ob zadnji uri prejme Jezusa v svoje srce! Kaka sreča, z Jezusom iti od tod v večnost! — Vsaki dan prosi za to milost; glej pa, da si jo zaslužiš s tem, da pogostokrat prejmeš sv. zakramente. Potem bodeš ob smrtni uri mogoč reči tudi ti, kar je rekel Simeon: »Sedaj odpusti, Gospod, svojega hlapca v miru!«

6. Simeon reče Mariji: „Meč bolečin bode presunil tvojo dušo!“

Glej, sedaj se začenja Marijina žalost, ki se množi od dné do dné! Imej usmiljenje z Marijo, saj si ravno ti uzrok njene tolike žalosti! V vseh revah in potrebah pa se zatekaj k njej; ona te bo tolažila in ti pomagala.

Od te krepostne matere se pa tudi uči potrpljenja in udanosti v voljo božjo, četudi te Bog obišče z mečem žalosti in trpljenja! Prav nič se ne boj in bodi brez strahu! Tudi trpljenja ti Bog ne pošilja v škodo, ampak v časno in večno srečo!

7. Marija daruje svoje ljubo dete, če tudi dobro vé, kolika je ta žrtev.

Hvala nji za toliko ljubezen! Pa kako se ji hočeš skazati hvaležnega? — Kar je Mariji Devici najljubše, najdražje, daruje za te: se bodeš li ti obotavljaj ji darovati, kar imaš? Daruj se jej, pa odpovej se grehu, ki jo žali.

8. Jezus sam se veselega srca daruje večnemu Očetu kot juterni dar za naše zveličanje; dovršil pa je svoj večerni dar med tisočimi bolečinami, razpet na križ, pokoreč se za grehe vsega sveta!

Srčno zahvaljuj Odrešenika za toliko usmiljenje in bodi vedno pripravljen, za svoje zveličanje storiti vse, naj bi bilo še tako težavno! Daruj se mu vse dni, v mladosti in starosti!

Ne pozabi pa vsaki dan z dobrim **n a m e n o m** vsa svoja dela in opravila, vse svoje trpljenje in veselje darovati Bogu! Le tako bodeš za svoj trud prejel večno plačilo.

9. Marija odkupi Jezusa!

Prosi Marijo, naj ti pomaga Jezusa zopet pridobiti, če si ga bil prodal s pregreho!

Cena pa, da ga najdeš in dobiš nazaj, so grenke solze resnične pokore! — Ne bodi ti to pretežavno — saj tudi tvojemu Odrešeniku ni bilo preveč za tvoje odrešenje preleti vso svojo kri. Pred vsem pa se varuj prodati svojega ljubega Zveličarja z grehom, bodi si cena pregrehe še tako velika in mikavna!

10. Stara vdova Ana je tudi srečna, ker vidi Jezusa; zato preslavlja Gospoda in vsakemu pripoveduje o njem!

Kake milosti in razveseljenja podeljuje Bog priprostim ljudém, ki osivé v čednosti in pobožnosti! — Veliko dobro delo usmiljenja je pripovedovati drugim, zlasti otrokom o Bogu, jih učiti krščanskega nauka. — Oznanjaj Jezusa, ki iz ljubezni do nas prebiva med nami v presv. Rešnjem Telesu.

Kdorkoli Jezusa resnično ljubi, tega ne opušča: »Česar je srce polno, o tem usta rada govorijo!«

V. Katerega si Devica v templu našla.

1. Deček Jezus potuje s svojimi starši v Jeruzalem na velikonočne praznike in ostane tam osem dni.

Kako lep vzgled vsaki krščanski družini! Pošiljajte pridno svoje otroke v cerkev, in imeli bodete dobre in pobožne otroke. Iz hiše božje prihaja ves blagoslov v vašo hišo!

Glej, dasi sta se Jožef in Marija z Jezuškom živila z delom svojih rok, kako dolgo sta ostala v molitvi in v službi božji! Prav nič si nista bila v skrbéh zaradi zaslužka, ki sta ga s svojo pobožnostjo izgubila. — Tako tudi ti ne bodeš obožal, če vestno posvečuješ praznike; kar zamudiš na delu, ti Bog stoterno povrne s svojim blagoslovom! Oskrunjanje dnevov Gospodovih z delom, z razuzdanostjo, z nezmernostjo v jedi in pijači, s pregrešnim kratkočasenjem odganja blagoslov božji ter uničuje sad tvojega truda. »Posvečuj praznike« in časti Jezusa v presv. Rešnjem Telesu!

2. Ko odideta Jožef in Marija, zaostane dvanajstletni Jezus v templu, v hiši svojega Očeta!

Rad in vesel mudi se tudi ti v hiši božji; cerkev naj ti bo pravi dom! Če si tudi daleč od doma, ali če tudi nimaš doma — katoličan je povsod domá, kjer najde katoliško cerkev. Spomni se besed: »Tvoji hiši se spodobi svetost, o Gospod!« Obnašaj se spoštljivo, spodobno v nji, saj je hiša Očeta nebeškega, saj je stanovanje Jezusovo, ki biva v tabernaklu!

3. Ko Marija in Jožef zapazita, da sta Jezusa izgubila, sta v velikem strahu in v veliki žalosti!

Kako slepi so pač tisti, ki so z grehom izgubili Jezusa, pa se vendar norčujejo in se smejijo! — Hudo je pobožnemu kristijanu, ki nima drugega prijatelja kakor Jezusa, kadar se mu Jezus nekako umakne in ga ne tolaži več, mu ne prinaša več notranjega veselja in mirú! Toda ne obupaj zavoljo tega!

V takem času ti je Jezus večkrat bliže, kakor si misliš. Naj ti bo v tolažbo bridkost in žalost, ki sta jo okusila Jožef in Marija takrat, ko sta izgubila svojega ljubega Jezusa, čeravno sama nista zakrivila tega.

4. V veliki skrbi in z veliko žalostjo iščeta izgubljenega Jezusa!

Uči se, kako skrbno, s kolikim trdom in koliko žalostjo resnične pokore moraš tudi ti takoj začeti iskati Jezusa, kakor hitro si bil tako nesrečen in si ga izgubil s smrtnim grehom! — »Ne odlašaj povrniti se h Gospodu!« — Če se ti je pa Jezus skrivil le za nekaj časa, da te skuša, išči ga s ponižnostjo in gorečnostjo! Poklekni pred tabernakel in prav srčno vzdihuj po Jezusu!

5. Tretji dan ga najdeta v templu med učeniki!

Marija in Jožef iščeta Jezusa, dokler ga ne najdeta! Tudi ti ne odnehaj iskati Jezusa, dokler ga ne najdeš. Čim skrbneje Jezusa iščeš, tem prej ga najdeš. Išči ga z

Marijo in Jožefom v templu, t. j. v molitvi, pri besedi božji, v sv. zakramentih; tam ga gotovo najdeš! »Iščite Gospoda tam, kjer biva; kličite ga, ker je blizu!«

6. Kako sta se Marija in Jožef celò veselila, ko sta zopet imela izgubljenega Jezusa!

Kdo more popisati veselje pobožne duše, katera je zopet našla Jezusa? — O da bi vendar to vedeli vsi! — O pregrešno srce polno nesreče, kakšna sreča se ti porrne, ko zopet najdeš svojega Zveličarja! O mlačna duša, ki si omrznila, kako dobro bi ti dejalo, ko bi se zopet ogrela na srcu Jezusovem! Iščite vsi Gospoda, da poskusite, kako sladko je, najti Jezusa!

7. Marija reče: „Sin, zakaj si nama to storil?“

Tako morebiti povprašujejo bogaboječe duše, ki se čutijo od Gospoda zapuščene. Toda on dobro vé, zakaj se jim je skrilo. Znabiti je tako potrebno, da je ohrani ponižne, da jim vname večjo gorečnost in pomnoži in olepša njihove čednosti. Gospod najbolje vé, kaj nam je potrebno, tolažba ali zapuščenost — zato se popolnoma izroči Gospodu! — Kolikokrat bi v stiski in trpljenju tudi mi radi prašali Boga, zakaj nam je to ali ono storil ali pripustil. Toda, ne povprašujmo po tem. — Dovolj nam bodi,

da vsaka reč pride od Boga; kar pa Bog stori, stori dobro, če tudi tega zdaj še ne moremo umeti.

8. Jezus je odgovoril: „Nista li vedela, da moram biti v tem, kar je mojega Očeta.“

Kar je božjega, mora imeti prednost pred vsem! — Zakaj pa ljudje ne ravnajo vedno takó? Zakaj nimaš časa za take stvari? — Kjer Bog ni prvi, tam je zadnji. To pa ne sme biti! Glas božji, voljo božjo je treba spolnovati natančno in nad vse. Tu pravi Gospod: »Kdor ljubi očeta ali mater več kot mene, mene ni vreden!« S težkim srcem se je ločil Jezus od Marije in Jožefa, da dopolni v templu voljo in zapoved svojega očeta!

9. Jezus se z Marijo in Jožefom vrne v Nazaret; Jožef in Marija pa zanj skrbita, da ga v drugič ne izgubita.

Če si Jezusa izgubil in si ga zopet našel, varuj se in pazi, da ga zopet ne izgubiš; priporočuj se Mariji, da ti pomaga Jezusa ohraniti.

Ako se ti je Jezus potem, ko se ti je bil za nekaj časa skrtil in te pustil samega, zopet pokazal, prav srčno ga objemi in ne žali ga z nobenim grehom. Rahlo ravnaj z njim; ogibaj se samoljubnosti, lahkomiselnosti in posvetnega razveseljevanja — drugače se ti zopet skrije!

10. Jezus pride v Nazaret in je poko-

ren svojim starišem — pokoren z dvanajstim letom — in pokoren tudi s tridesetim letom!

Bodite pokorni kot otroci! — Bodite pokorni tudi pozneje, ko ste že odrastli? — Kdo pač si, ki nočeš biti pokoren, ko je vendar Bog sam bil pokoren, in sicer ljudem?!

Z nepokorščino proti ljudem se začenja upor proti Bogu! In žalibog, največje zlo sedanjih časov je ravno nepokorščina! Otroci nočejo biti pokorni starišem, odrastli ne duhovski in ne svetni gosposki, dasi je to zapovedal Bog!

Pomisli, koliko žalost in koliko nesrečo nam je zakrivila nepokorščina prvih starišev — pa Jezusova pokorščina in sicer pokorščina do smrti nas je rešila večnega pogubljenja! Zato bodi in ostani pokoren svojim predstojnikom in nikar se jim ne ustavlja?

S k r i v n o s t i

žalostnega dela rožnega venca.

I. Kateri je za nas krvavi pot potil.

1. Gospod Jezus vstane od zadnje večerje ter nastopi pot trpljenja rekoč: „Da

svet spozna, kako ljubim svojega Očeta, vstanimo in gremo od tod!“

Tako govorimo in delajmo tudi mi, kadarkoli nam dolžnost veleva kaj težavnega in bridkega! Tem bolj pa govorimo in delajmo tako, kadarkoli smo v nevarnosti žaliti Boga ter omadeževati svojo nedolžnost! — Gremo od tod, da svet spozna, da ljubimo Boga bolj kot greh!

2. Ves žalosten se Jezus loči od učencev ter gre dalje, da bi molil!

Če ti bridkost polni srce in te stiskajo nadloge: išči tolažbe pri Bogu in v molitvi? «
»Če je kdo med vami žalosten, naj moli!«¹
— Posvetna zabava in grešno veselje nikdar ne moreta potolažiti žalostnega srca! Bog je, ki rani in rane celi, naj so še tako velike! V njega zaupaj; pri njem išči tolažbe!

3. Jezus postaja vedno bolj žalosten, žalosten do smrti!

Glej, ali ga morebiti nisi žalil tudi ti? Pač je gledal tudi tvoje mnogoštevilne grehe — in ta pogled mu je polnil dušo z bridko žalostjo. — Žaluj tudi ti nad svojimi grehi, da ti jih Bog odpusti in da preneha žalost Jezusova? — Za marsikateri greh bi ne bilo odveč žalovati celo življenje. »Bogu do-

¹ Jak. 5, 13.

padljiva žalost pospešuje pokoro ter pomaga v zveličanje!« Taka žalost te tudi očiščuje in ti bo v tolažbo ob smrtni uri.

4. V svoji veliki žalosti se Jezus skloni na zemljo in moli: „Oče, ako je mogoče, vzemi ta kelih trpljenja od mene; pa ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi!“

Spolnuj voljo božjo prav natanko in zvesto, tudi kadar se ti dobro godi! Nad vse ti bodi božja postava in za nobeno ceno je ne prestopaj — potem ti bode tudi v dnevih trpljenja ravno misel na voljo božjo največja in dostikrat edina tolažba! Vedi tudi, da je mala besedica: »Zgodi se po tvoji volji!« — ako jo udano izgovarjaš ob času trpljenja, Bogu nad vse dopadljiva in zate mnogo zaslužna!

5. Jezus se vrne k svojim učencem ter je najde speče.

Kako zeló se vendar naš Zveličar trudi za naše zveličanje — mi pa, kako nemarni smo in kako zaspani posebno še tedaj, kadar je treba moliti! Pomisli in premisli, kar pravi sv. Avguštin: »Oni, ki te je brez tebe stvaril, te brez tebe ne bode zveličal!«

6. Gospod reče spečim učencem: „Čujte in molite, da v skušnjavo ne padete!“

Zavoljo tega nas skušnjave tolikokrat zmagujejo, zato tolikokrat zabredemo v greh,

ker smo premalo čuječi, ker ne bedimo in tudi ne molimo! Zato čuj in moli! — Bodi oprezen in pazi, s kom se pajdašiš; pazi na svoje počutke, pred vsem na oči in na jezik; pazi na svoje srce — in ker kljubu vsemu prizadevanju ne moreš se s a m greha obvarovati, moli in prosi Boga, naj ti pomaga! Čuj in moli naprej in naprej!

7. Ko naš Zveličar zopet — že tretjič moli, ga obide smrtna slabost.

Tako trpi in se bojuje Jezus za zveličanje tvoje duše; toliko trpi, da že skoraj omaguje! — Uči se od njega stanovitno se boriti proti strastem in močnim skušnjavam, četudi treba znoja in truda! — Rajše umreti, kakor grehu se udati — to geslo naj te vodi do zmage! »Še se niste do zadnjega ustavljali grehu!«¹

8. Krvavi pot stopi Jezusu na obraz, mu zmoči obleko ter kaplja celo na zemljo!

Hudobija tvojih grehov tako neusmiljeno stiska Jezusovo srce, da potí krvavi pot! — Ali se ti nič ne smili? — Usmili se pa vsaj s a m e g a s e b e: zakaj pot in strah, katerega napravljajo ob smrtni uri nekateri grehi, pred vsem nečisti grehi, je strašen!

¹ Hebr. 12, 4.

9. Angel pride iz nebes in tolaži Jezusa!

Ob dnevu nadloge in težave te Bog ne zapusti! O pravem času ti pošlje tolažbe in moči, da ne omagaš. Glej, da mu ostaneš zvest in da se zanašaš na njega in prepričal se bodeš, da »je dobro, molčé čakati božje pomoči!«

Tolažba, ki je došla Jezusu iz nebes, je bila opomin na veliko vrednost njegovega trpljenja. Kolika sreča za ves človeški rod je v Jezusovem trpljenju in koliko povečanje za Jezusovo človeško naravo! — Teh rečij se tudi ti spominjaj v svojem trpljenju in laže je bodeš prenašal!

10. Jezus brez strahu stopi pred dohajajoče vojake in hlapce — apostoli pa zbežijo!

Kako pa je s teboj? Mar zapuščáš tudi ti svojega Jezusa, kadar pride trpljenje, kadar te obsipajo skušnjave in te preganjajo hudobni ljudje? — V takih trenutkih spoznava Gospod svoje zveste učence! — Kadar gre za čast božjo, ne bodi strahopeten, ampak srčen! — »Ne bojte se tistih, ki morejo umoriti samo le truplo!« Proč z vsako bojazljivostjo, ker mnogo ti škoduje!

II. Kateri je za nas bičan bil.

1. Da Pilat ustreže zdivjanemu ljudstvu, ukaže nedolžnega Jezusa bičati!

Pilat je pripoznal Jezusa za nedolžnega: nobene krivice ni našel na njem — a Bog

je našel mnogo velikih krivic pri tebi — in zato je moral Jezus prelivati svojo nedolžno kri! Zavoljo tebe ga vojaki tako neusmiljeno bičajo! Oglej si vendar krvavega Jezusa, prosi ga odpuščenja in obžaluj prav iz srca svoje grehe!

2. Pilat prepusti Jezusa divjim in krvoločnim vojakom v sramotno in bridko bičanje!

Komu pač je hotel Zveličar priti v roke, da reši tebe rok še veliko grozovitejših trinogov peklenskih! — Bodi mu hvaležen za njegovo veliko dobroto!

Sè svojim truplom ne bodi premehkužen, da ga ne pogrezneš v večno trpljenje! Če neumno in narobe ljubiš svoje truplo, ga sovražiš; če ga pa prav in po volji božji sovražiš, potem ga ljubiš s pravo ljubeznijo.²

3. Jezusa slečejo!

Rajše bi si sramežljivi Jezus z obleko vred dal sleči kožo, kakor pa da je moral biti tako gol in brez vse obleke! — Glej, tako se mora pokoriti za nesramnost ljudij, posebno za njihovo nesramno, pohujšljivo obleko! — Mu mar nisi tudi ti s pohujšljivim obnašanjem povekšal trpljenja?

Oblačite sebe in tudi svoje otroke vsi-

¹ Sv. Avguštin.

kdar pošteno in spodobno! — S tem pokrivata golega Jezusa, za kar vam bode hvaležen!

Odpravite iz svojega stanovanja vse nespodobne podobe, knjige in časnike. Kjer se širi nesramnost, od ondod bežita krščanska vera in pošteno življenje.

4. Nebeški Oče pripusti, da vojaki Jezusa privežejo na steber in ga neusmiljeno bičajo!

Ne godrnjaj zoper Boga, če kedaj s trpljenjem in kaznijo obišče tudi tebe. »Kogar Bog ljubi, tega strahuje; on tepe vsakega otroka, ki ga je vsprejel za svojega!« — Govori rajši s sv. Avguštinom: »Gospod, tukaj žgi, da ne bodem gorel in trpel tam v večnosti!«

Jezusa bičajo — kaj pa je storil? — Glej ga, kako trpi — in trpi za te, iz ljubezni do tebe! — Ne pozabi tega nikdar in prenehaj že enkrat, ljubega Jezusa bičati s svojim nespodobnim govorjenjem in obnašanjem! — Če pridejo križi in težave, potrpi ž njimi iz ljubezni do Jezusa!

5. Curkoma teče presv. Kri na zemljo iz tisočerih ran.

Kako lahkomišelnost vendar grešijo ljudje in prav nič ne pomislijo, v kakih mukah je Jezus za njihove grehe prelivaj svojo kri! — Ob času skušnjave se spomni Jezusovega

krvavega bičanja in zmagal bodeš! — Kdor brez skrbi drvi od greha do greha, trdosrčno tepta s svojimi nogami tudi za njega prelito kri Zveličarjevo!

6. Vedno huje in huje udrihajo po Jezusu! Že je ves razmesarjen — skoraj do kosti! „Pomnožili so bolečine mojih ran!“

Kdo udriha po Jezusu s tako silo, tako brez prenehanja? — Kdo množi njegove bolečine ter dodaja rano za rano? — Ti ravnaš tako neusmiljeno z ljubim Jezusom: ti, ki gaziš po blatu nečistosti ter kupičiš hudobijo na hudobijo, ki dan za dnevom dodajaš prejšnjim grehom brezkončno vrsto novih! — Nečistost je tisti trinog, ki je Jezusa privezal na steber in ga zdaj tako grozno pretepa in mesari! — Ogibaj se je vendar! — Poslušaj, kako milo toži razmesarjeni Jezus: »Moje ljudstvo, kaj vendar sem ti storil?« — »Zakaj me biješ« in mesariš?

7. Jezus trpi voljno, trpi udano v voljo božjo; nič ne godrnja, nič se ne jezí!

Če najnedolžnejši, kar jih je kedaj bilo na svetu, nič ne toži, nič ne godrnja, bi mar bilo prav, ko bi godrnjal tisti, ki si je trpljenje zakrivil sam? — V križih in težavah pripoznaj svoj dolg in reci Gospodu: »Jezo Gospodovo hočem nositi, ker grešil sem proti njemu!«

8. Odvezali so Jezusa od stebra; ne človeku, ampak pohojenemu črvu podoben leži na tleh, ves krvav, ves razbit in ranjen!

Gospod leži na tleh v svoji krvi, bolečine prešinjajo njegove ude — ti pa si tako drzen, tako trdega srca, da te ni sram valjati se v blatu nesramnosti in z drznimi nogami suvati še vedno krvavečega Zveličarja!

Nečisti greh je Jezusa tako razmesaril — in ti si upaš govoriti: saj to ni nič hudega! — Je-li res mogoče, da bi Jezus moral samo za majhno človeško slabost, samo za neznatno malenkost trpeti take bolečine?

Ko bi mogel videti, kako grozno ravno ta greh tvojo dušo skruni in vrh tega tudi še tvoje truplo razdira in ukončava, veliko previdnejši bi bil in veliko skrbnejši bi se ga ogibal!

9. Ves ranjen in oslabel se Jezus z velikim trudom privleče do svojih oblačil; le za silo ogrnjen sedi v samotnem kotu.

Poklekni pred trpečega Jezusa in s solzami pokore v očeh ga prosi odpuščenja! — Poglej ga v njegovih ranah in pomisli, da so ga tvoji grehi privezali na steber in ga tako hudo ranili! — Ponavljaj prav iz globočine svojega srca in vzdihuj k Jezusu: »Usmiljenja te prosim, moj Jezus, usmiljenja!«

10. Kako močno skelijo Jezusa globoke

rane — še hujša pa je bolečina, ki mu jo napravljaš s svojimi grehi!

Ne odvrni svojih očij od trpečega Jezusa, dokler te ne napolni s takšnim studom nad grehom, da prav trdno skleneš v svojem srcu in ljubemu Jezusu z vso resnostjo objubiš: rajše hočem umreti, kakor tebi, ljubi Jezus, z novimi grehi ponavljati mučno krvavo bičanje! — Pomagaj in podpiraj me, da pri tem sklepu ostanem, dokler bom dihal

III. Kateri je za nas s trnjem kronan bil.

1. Vsega ranjenega, zavoljo prelite krvi oslabelega Jezusa privlečejo grozoviti trinogi vnovič v svojo sredino, da se mu posmehujejo in ga zasramujejo!

Ljubi Jezus ne sme počivati od svojega trpljenja, ne sme se oddahnuti od svojih bolečin, ker hoče tebe rešiti onih muk, ki ne prenehajo celo večnost! — Jenjaj vendar enkrat togovati in se jeziti, ako križ za križem trka na tvoja vrata! Kajti vse to ni nič proti temu, kar je za-te trpel tvoj Odrešenik — ni nič proti temu, kar si zaslužil s svojimi grehi in bi moral trpeti v peklenškem ognju!

2. Neusmiljeno strgajo raz krvavečega Jezusa obleko, katero si je s težavo oblekel.

Tako delaš tudi ti, kolikorkrat jedva prejeta obleko milosti božje zopet oskruniš

in izgubiš, ker si zabredel nazaj v prejšnje grehe! — Kako dolgo bodeš pa tako ravnal? — Pomisli vendar: »Z Gospodom se ni šaliti!«

3. Iz trnja spletejo bodečo krono ter mu jo denejo na glavo!

Glej, kako nosi bodečo krono tvoj Zveličar, da tebi pridobi venec večne slave v nebesih! — Brez bodečega trpljenja tudi ti ne moreš priti v večno veselje! — Venec trpljenja je pot do večnega veselja!

4. S silo mu pritisnejo trnjevo krono na glavo! — Glej! kako postaja Jezus bled — kaplja za kapljo svete krvi se vliva po njegovem obrazu!

Kdo je tega kriv? — Tvoje prevzetne, tvoje napuhnjene in tvoje nečimerne misli so to storile! — Ti pač ne misliš, kako bodeče trnje so take misli in želje ponižnemu Jezusu! — Varuj se jih, prevzetnih in nečistih mislij: one prihajajo od ravno istega nečistega duha!

5. Rudeč, obnošen vojaški plašč ogrnejo Jezusu, da ga zasmehujejo kot kralja!

Nesramni grešnik pa, ki bi moral celo svoje življenje se pokoriti in nositi obleko spokornosti, si upa svoje grešno truplo lišpati in ga ogrinjati z dragocenimi oblačili! — Le kinčaj ga in potem se ustopi poleg Jezusa, ogrnjenega z obnošenim vojaškim plaščem, da tem bolj spoznaš svojo ničvredno pre-

vzetnost! — Le lišpaj svoje truplo, kakor ti drago: nazadnje vendar le ni drugega, kot hrana požrešnim črvom! »Njegov sijaj so blato in črvi!«

6. Da ga kot kralja še bolj zasmehujejo, mu mesto žezla dajo v roke trs ali trstiko!

Kakor bi Jezus na zemlji ne imel nobene oblasti in kakor bi njegova moč bila slabotna kot trstika, tako zaničujejo nekateri njegove božje zapovedi in ga nočejo poslušati! — A kako se bodejo vsi taki takrat zavzeli in kako bodejo strmeli, ko bodejo videli Jezusa prihajati v oblakih neba z veliko slavo in močjo! — Zato boj se oblasti Gospodove, ker njegova moč je velika in ostane velika, med tem ko vsaka druga oblast propade in izgine!

7. Vojaki se Jezusu klanjajo, pred njega poklekajo in ga zasramujejo, češ: „Pozdravljen bodi, kralj!“

Obrni se proč od ostudnih vojakov in glej rajše angelčke, kako prihajajo iz nebes ter klečé molijo svojega kralja, katerega ljudje tako grdo zasmehujejo! — Pridruži se tudi ti svetim angelom; ker Jezus je tudi tvoj kralj, tisti kralj, pred katerega bodejo morali stopiti tudi tisti, ki so v življenju nosili kraljeve krone in žezla oblasti, in se mu pokloniti

kot svojemu kralju. Ne sramuj se, ga že sedaj pred celim svetom pripoznati za svojega kralja in mu služiti kot zvest in zanesljiv hlapec!

8. Vojaki mu jemljejo žezlo iz roke ter ga ž njim bijejo na glavo s trnjem kronano!

Trdovratni grešniki bi Jezusu radi iztrgali iz rok žezlo njegove oblasti, svet bi mu rad potegn timer z glave kraljevo krono — a Kristus živi, Kristus zmaga, Kristus vlada vekomaj! — Drži se vendar Kristusa, potem bodeš tudi ti ž njim živel, zmagoval in kraljeval — ako ne, bodeš zavržen vekomaj!

9. Pljujejo v njega in ga bijejo celó v obraz, Jezus pa vse voljno prenaša!

Ako že ne moreš z Jezusom vred prenašati grdega zasramovanja; ako ne moreš voljno pretrpeti, če te drugi preganjajo ali celó v obraz bijejo, prenašaj vsaj zbadljive in žaljive besede! — Nekaj neprijetnosti mora vsakdo pretrpeti iz ljubezni do Jezusa in za večna nebesa! — Glej, da se navadiš molčé trpeti! — Trpeti in molčati, koliko je to vredno in zaslužno!

10. Tako razmesarjenega, s trnjem kronanega in opljuvanega Jezusa postavi Pilat pred ljudstvo, rekoč: „Glejte, kakšen človek!“

Ali ga vidiš, moža bolečine in trpljenja, brez vse lepote, potrtemu črvu podobnega in ne človeku? — Zares, naš Gospod je ves zapuščen, ves reven! Kako milo te pogleduje — in ti, kaj čutiš pri teh pogledih in kaj misliš? Da bi pač tvoje misli in tvoji občutki bili taki, kakoršni so bili občutki sv. Petra, ko ga je srečal Jezusov pogled! — Poglej vendar samega sebe: kakšen človek si ti in kakšen je Jezus! Ti si tako visok, tako se povzdiguješ, on pa, kako je »zaničevan in najnižji med ljudmi;« ti si tako mehkužen in tako občutljiv, on pa tako ranjen in potrpežljiv; ti si tako častilakomen, on pa tako skromen. In vendar bi imel on biti tvoj vzgled! Kako da se tako malo ravnaš po njem? — Oziraj se pogošče v to ogle-dalo in prizadevaj si, da mu vedno bolj podoben postajaš: zakaj to je vsa popolnost in svetost človekova.

IV. Kateri je za nas težki križ nesel.¹

1. Vojaki naložijo Jezusu križ na rame in on ga radovoljno prejme.

Ne ogibaj se križa in ne boj se ga, saj te je s križem rešil nebeški Zveličar! — S

¹ Namesto sledečega premišljevanja moreš vzeti tudi sv. križev pot in ga premišljevati, kakor si ga vaje.

križa nam je došlo odrešenje! — Objemi sv. križ: on je ključ do večnega veselja in najboljša palica za potovanje po trnjevi poti proti nebesom. Kakšno uboštvo, kakšno zasramovanje, kakšne bolečine je prevzel naš Odrešenik tedaj, ko je objel križ in ga pritisknil na svoje srce! Ti pa se hočeš vsega tega ogibati?

2. Jezus nese veliki in težki križ na svojih ramah!

Ne tožuj več zavoljo svojega križa, ko si videl in premišljeval Jezusovega! Ni prav nič pretežak, ker Gospod ti ga je odbral tebi primerne! — Razven tega ga ne nosiš sam, ker te Gospod podpira s svojo milostjo. Pazi samo, da si svojega križa ne povekšaš z nepotrpežljivostjo in nevoljo!

3. Jezus pade pod težkim križem!

Teža naših grehov, ki je s križem vred tlačila Jezusa, ga je podrla na tla! — Ako v križih in težavah nočeš omagovati, skrbi, da svojega srca ne obtežiš z nobenim grehom! Ničesar ne teži tako hudo kot greh! — Zato se iznebi najpoprej greha in videl bodeš, kako bode nedolžnemu in čistemu srcu tudi najtežji križ lahek in prijeten!

4. Simon Cirenejski pomaga Jezusu križ nositi!

Kolikorkrat iz ljubezni do Jezusa svoj križ voljno prenašaš ali pa ga drugim pomagáš nositi, pomagáš s Simonom vred Jezusu nositi njegov težki križ. — Verjemi mi: kolikor potrpežljivejši si v svojem trpljenju in kolikor rajši podpiraš druge v njihovih stiskah, za toliko olajšuješ Jezusu križ!

5. Jezus sreča svojo žalostno mater, ki se mu bleda in trepetajoč zgrudi v naročje!

Glej, kako matere Jezusove ne straši niti zasmehovanje ljudij, niti žuganje razdivjanih rabeljev! Ona se svojega sina ne sramuje, četudi ga vidi zasmehovanega v sredi med beriči! — Ti pa, kako daleč si? — Glej veliko žalost Marijino, glej grozno bridkost Jezusovo, ko sta se srečala! — Obžaluj svoje grehe, ker oni so krivi vse te bridkosti!

6. Veronika poda Jezusu potni prt, v katerega Jezus vtisne svoj krvavi obraz!

Kakšen zaklad za Veroniko! — Kakšen zaklad še le za te, ako ti je Jezus podobo svojega trpljenja prav globoko vtisnil v srce! Kdor v svojem srcu nosi podobo trpečega Jezusa, hrani studenec velikih milostij in velike tolažbe! Podoba trpečega Zveličarja je tudi močna obramba proti skušnjavam, močno varstvo v življenju in v smrti. Zato prosi Gospoda za to podobo in zapečati ž

njo svoje srce, da ga varuje in brani ob času skušnjave!

7. Jezus opominja usmiljene žene, ki ga radi velikega trpljenja in zasmehovanja pomilujejo, naj ne objokujejo njega, ampak same sebe: „Ne jokajte nad menoj, ampak nad seboj in nad svojimi otroci!“

S temi besedami nam naš Zveličar ne brani ž njim usmiljenje imeti: ampak to mu je zelo ljubo in ga veseli. Samo takega usmiljenja ne mara, ki je zvonanje, ki prihaja bolj iz zvonanjih vzrokov, ker vidi Jezusa trpeti, nikakor pa ne misli na to, kako bi Jezusu trpljenje olajšalo, namreč s tem, da se iznebi in varuje greha!

Ob enem nas hoče Zveličar opomniti tudi velikega trpljenja tam v večnosti, da nas s tem odvrča od greha in nas napeljuje k potrpežljivosti v časnem trpljenju. — Spominjaj se tedaj prav pogostokrat trpljenja, ki čaka suhe veje, to je grešnika tam v večnosti, ako mora že nedolžni Jezus toliko trpeti samo zató, ker je naše grehe na se vzel!

8. Jezus vnovič pade pod težkim križem!

Se-li še upaš, mu nakladati še novega bremena, novih grehov? — Glej, saj že dosedanje teže skoraj ne more več prenašati! — Da bi ga bil pač gledal ležečega na tleh — in težki križ nad njim: skrbneje bi se

varoval celò malih grehov, da ž njimi itak že težkemu križu ne prideneš še večje teže! — Grešnik, pomisli, kolikokrat si trpečega Jezusa že potlačil na tla, ker si zopet in zopet zagazil v svoje stare grehe!

9. S silno težavo koraka naš Odrešenik proti vrhu Kalvarije; vedno bolj in bolj omaguje — beriči pa ga vedno bolj in bolj sujejo in trpinčijo.

Dokler nas ljudje še pomilujejo in imajo usmiljenje z našim trpljenjem, tako dolgo križ še ni pretežak, četudi nas močno tlači. Veliko težji pa je tedaj, pa tudi veliko bolj zaslužen, ako nas ne samo nihče ne pomiluje, ampak če nas celò zasmehujejo in preganjajo! — Kaj velikega je, tudi takrat potrpeti in tudi takrat ne omagati! — Bodi pripravljen tudi na tako trpljenje! Posebno v takih bridkostih se trdno okleni križa Gospodovega, da ne omagaš!

10. Jezus dospè vrh Kalvarije; vojaki mu snamejo križ raz rame.

Vsakemu trpljenju pride konec — vsaki križ snamejo prej ali slej raz tvoje rame. Dokler ga moraš nositi, zdi se ti brez konca in kraja; kakor hitro je minulo, zdi se ti kratko in lahko. Kako kratko se ti bode vse tvoje trpljenje zdelo še le tam v večnosti! Tam bodeš s sv. apostolom Pavlom

govoril: »Naše sedanje trpljenje je le za kratek čas in je lahko; pa kako nad vse veliko, večno slavo nam donaša!«

Veselje in sladnosti tukaj na zemlji minejo še hitreje! Kaj pa pride za njimi? — Ostani pri svojem križu; na boljem si kakor tisti, ki živijo v veselju in zabavi! »Gorje vam, ki se smejite, ker jokali bodete!«

V. Kateri je za nas križan bil.

1. Jezusa položijo na križ, da ga nanj pribijejo.

Marsikaterega trpljenja se ne moreš iznebiti; povsod te spremlja, kakor bi bil nánje pribit. — Ne godrnjaj zavoljo tega, ampak voljno je nosi, voljno potrpi z Jezusom pribitim na križ! — »Kdor potrpi in vstraja do konca, se bo zveličal!« — Spominjaj se tudi tolažbe sv. apostola Pavla: »Kdor je združen z Jezusom v trpljenju in smrti, bode ž njim združen tudi v vstajenju.«

2. Žrebelj za žrebljem zabijajo neusmiljeni rablji Jezusu skoz roke in noge!

Zakaj tako mehkužiš svoje pregrešno mesó? — »Vsi, ki so se izročili Kristusu, so svoje meso pribili na križ z vsemi strastmi in poželjivostmi!«

Prosi Gospoda, naj z vsakim udarcem, s katerim so mu vojaki zabijali žreblje skoz

roke in noge, napolni tvoje srce s takim strahom, da nikdar več ne bodeš grešil!

3. Vojaki postavijo križ po koncu in ga vsadijo v zemljo! Jezus visi na ostrih žrebljih; rane na nogah in rokah se raztegnejo; kri teče curkoma na zemljo!

Zdaj visi Sin Božji, Odrešenik sveta, med nebom in zemljo in se daruje nebeškemu Očetu v spravo za naše grehe. »Kri Kristusova nas očičšuje vseh grehov!«

Rešnja Kri Zveličarjeva tudi sedaj še ni prenehala teči v naše zveličanje; naprej in naprej še teče pri daritvi sv. maše! — Očičšuj se vendar vedno bolj in bolj s Krvjo odrešenja; obogatuj se ž njenim zasluženjem in pridobivaj novih milostij sebi in vernim dušam!

4. Jezus moli z razpetimi rokami: „Oče, odpusti jim, saj ne vedo, kaj delajo!“

Tudi za te in za tvoje grehe je mili Jezus takrat prosil odpuščenja; tudi za te in za tvoje grehe je daroval svojo Rešnjo Kri! — Kako vendar obupavaš in se bojiš, da ne bi dobil odpuščenja svojih grehov? — Uči se od Jezusa, kako moraš odpuščati tudi svojim sovražnikom, da si tako pridobiš usmiljenje božje!

5. Jezus reče razbojniku na desni strani: „Danes še bodeš z menoj v raj!“

Enako tolažbo vliva v grešno srce Jezus vsakemu, ki ž njim vred trpi na križu trpljenja! — Zato potrpi, dokler ne pride tudi za te tisti »danes«, ko se bodeš z Jezusom veselil v raj.

Pomisli, da ni zanesljivejšega in tudi ne krajšega pota v nebesa kot je križ! — Marsikomu je, kakor ravno desnemu razbojniku, križ edina rešitev! — Marsikdo bi se na večno pogubil, kakor bi se bil pogubil desni razbojnik, ko bi ga Bog ne obložil s težkim križem!

6. Jezus govori Mariji: „Žena, glej svojega sina!“ in Janezu pravi: „Sin, glej svojo mater!“

Dragi kristijan, ali si slišal zadnje sporočilo svojega Zveličarja: Svojo mater ti izroča, ti daje za tvojo mater! — Prejmi vendar to tako bogato sporočilo! — Poslušaj Jezusovo zadnjo željo: Marijo moraš častiti in ljubiti kot svojo mater! — Ne zanemarjaj te Jezusove želje! Rad in vselej jo spolnuj in srečen bodeš!

Ozri se na Marijo, stoječo pod križem! Glej, kako sedmeri meč grozних bolečin prebada njeno materino srce! — Prosi jo milosti, da ti pomaga z Jezusom tako sočutno trpeti, kakor je trpela ona!

7. Solnce se zagrne: zemljo pokriva čudapolna tema; Jezus visi cele tri ure na križu; v strašnih bolečinah se daruje za nas in moli!¹

Tako dolgo — cele tri ure — se nas je Zveličar spominjal pri svoji krvavi daritvi na križu in je za nas molil! — Tudi tebe ni pozabil; tudi zate je molil! — Priporočuj se mu pri vsaki sv. maši in zaupno mu izročaj svoje potrebe!

Tudi ti se spominjaj svojega križanega Jezusa! Rad in pogostokrat misli na njegovo trpljenje — ne pozabi nikdar, da je zate visel na križu in zate umrl!

8. „Dopolnjeno je!“ Z močnim glasom izroči Jezus svojo dušo v roke Boga Očeta, nagne svojo glavo in umrje!

On, ki je življenje in daje življenje, je za te umrl na trdem križu, da te reši večne smrti! — Ali še ne bodeš zanaprej zánj delal, zánj trpel, zánj živel in umrl?! »Za vse je Kristus umrl, da tisti, ki živijo, ne živijo za se, ampak za tistega, ki je za nje umrl!«

V istem hipu, ko je Jezus umrl, prinese njegova duša v predpekel tolažbo in odre-

¹ Lahko premišljuješ tudi zadnje štiri besede Kristusove na križu: „Moj Bog, moj Bog, zakaj si me zapustil!“ — „Žeja me!“ — in „Oče, v tvoje roke izročam svojo dušo!“

šenje, neštevilnim dušam v vicah pa rešitev iz njihovega trpljenja. Tudi ti se spominjaj vernih duš, kadarkoli si pri daritvi sv. maše!

9. Vojak prebode umrlemu Jezusu srce, iz katerega priteče voda in kri!

Spoznaj vendar ljubezen Jezusovega srca, ki je záte dalo zadnjo kapljico krvi, da ti je vedno odprt vir novih milostij in dobrot! — Zatekaj se pogosto k temu studencu!

Glej, kako ti z bodečo sulico pusti odpreti svojo stran, svoje božje srce! Ozri se v odprto srce, stopi vánje in zapri se vánje; tam se bodeš učil prave ljubezni, tam si varen, tam je dobro biti v življenju in v smrti!

10. Še enkrat se ozri v Jezusa — še enkrat poglej svojega križanega Odrešenika! — Kako ljubeznivo je nagnil svojo glavo, kako vablivo je razprostrl svoje roke, kako prijateljsko je odprl svoje srce! — Povsod znamenja njegove velike ljubezni!

To ljubezen pa si ti tolikrat žalil, tolikokrat ranil, tolikokrat grozovito križal! — S sv. Magdaleno stopi skesanega srca h križanemu Zveličarju, poljubi njegove rane na nogah, in za trdno obljubi: nikoli več te ne bodem žalil s smrtnim grehom! — Prosi ga kapljice krvi, da ž njo opereš svojo dušo! — Skrij se v njegove sv. rane in ostani mu

zvest do smrti! »V svoje sv. rane skrij me in ne pusti nikdar, da se ločim od tebe!«

S k r i v n o s t i

častitega dela rožnega venca.

I. Kateri je od mrtvih vstal.

1. Duša Kristusova pride tretji dan potem, ko se je bila ločila od telesa, k Jezusovemu grobu, da se zopet združi s truplom!

Pomni, tudi tvojega trupla Bog ne bode pozabil! Četudi sedaj v zemlji strohni in izgine, vekomaj ne bode ostalo prah in pepel, ampak duša se bode ž njim zopet združila! — Ako je z dušo vred zvesto služilo Bogu, bode tudi z dušo vred uživalo večno plačilo!

2. Vsa častita duša Jezusova se združi z ranjenim truplom, ga popolnoma izpremeni in obda s svojo slavo in častjo!

Kako hvaležna je sedaj Jezusova duša svojemu truplu za vse trpljenje, ki ga je ž njo vred prebilo in pretrpelo! — Imej tudi ti svoje truplo bolj na trdem, sili ga in premaguj ga; po smrti ti bo za vse to hvaležno!

3. Zveličar pride neumrjoč in častit iz groba! V svoji zmagi sme govoriti z

besedami skrivnega razodenja: „Mrtev sem bil, a glej: jaz živim vekomaj!“

Prav iz srca privošči ljubemu Jezusu njegovo slavo in veselje: saj je toliko trpel za tvoje odrešenje! — Veseli se ž njim in raduj se njegove zmage nad smrtjo, ker tudi za te je smrt premagal! — Iz globočine hvaležnega srca mu zakliči: Vekomaj naj živi in kraljuje moj ljubeznivi Jezus!

4. Misli si, da od smrti vstali Jezus tebi govori besede, katere je nekdam govoril Marti, rekoč: „Jaz sem vstajenje in življenje; kdor v me veruje, bo živel, četudi je že umrl!“

Odgovori mu z Jobom: »Jaz vem, da moj Zveličar živi in da bodem sodnji dan tudi jaz vstal iz zemlje; to upanje imam v svojih prsih!« Premišluj te besede pogostokrat in našel bodeš: čim večkrat ko jih ponavljaš, tem prijetnejše, tem tolažljivejše ti donijo na ušesa tvoje duše!

5. Angel iz nebes odvali od groba težki kamen in se nanj usede.

Smrt in grob sta premagana! — smrt je le še upanje plačila — gomila le kraj miru in počitka, dokler nas ne zbudijo angeli k novemu življenju! — Se bodeš mar sedaj še bal premagane smrti?

6. Jezus se prikaže svoji sv. materi ter

njeno do sedaj žalostno dušo napolni z neizmernim veseljem.

Kako veliko pač je bilo veselje Marije, ko je zagledala svojega Sina živega, častitega, v taki slavi in v takem veličanstvu! — Pred kratkim še tolika žalost — sedaj pa: kakšno veselje! — »Po mnogem trpljenju mojega srca napolnuje tolažba moja dušo,« s temi besedami psalmista mogla je tudi Marija radostno naznanjati svojo veliko srečo!

V kolikor se udeležuješ trpljenja Jezusovega, v toliko se bodeš udeleževal tudi njegovega veselja!

7. Potem se Jezus pred vsemi drugimi prikaže Magdaleni, ki je na vse zgodaj prišla h grobu mazilit Jezusovo truplo.

Poznaš Marijo Magdaleno? Bila je svoje dni velika grešnica! — Grešniki, ki se s celim srcem povrnejo h Gospodu in mu zvesto služijo, dobivajo milosti in tolažbe, kakoršnih dostikrat celo pravični ne prejemajo! — Naj te vendar tako velika dobrotljivost tvojega Gospoda gane in dovede do poboljšanja? Koliko velikih milostij te znabiti čaka, ako se s celim srcem povrneš h Gospodu!

8. Na večer istega dne se Jezus prikaže svojim apostolom ter njim in njihovim naslednikom izroči oblast grehe odpuščati in je zadrževati.

V zakramentu sv. pokore vstaja duša od svoje še veliko nevarnejše smrti! Milost božja jo tam oživlja, da okrepečana in prerojena prihaja iz groba pregrehe! — Skrbi, da prideš tudi ti od spovedi na celi duši prenovljen, popolnoma udan Bogu in njegovi volji, in ne samo na pol! Polovično preobrnjenje nič ne velja! — Kakor je pustil Jezus svoj mrtvaški prt v grobu, tako pusti tudi ti v grobu vezi svojih grešnih navad, ki te oklepajo; iznebi se jih popolnoma, da postaneš prost! Z eno besedo: ne obračaj se samo na pol v grobu svojih grehov, ampak obrni se popolnoma, vstani, zapusti nevarni grob! Brez tega vstajenja tudi sodnji dan ne bode vstajenja dan za večno življenje!

9. Jezus pripusti, da se ga apostoli dotikajo; on še celó jê ž njimi.

Kako ponižen je vendar kralj tolike slave in častil — On jê z apostoli! — Kaj pa dela s teboj? — V hrano se ti daje, svoje presv. Telo in Kri, da te ž njim hrani in živi za večno zveličanje! — Bodi mu hvaležen za tako velik dar in pazi, da ga ne zlorabiš!

10. Osem dnij pozneje se Jezus prikaže nevernemu Tomažu ter mu reče, naj položi prste v njegove rane in roko v njegovo stran!

Ni nam mogoče iz očij v oči gledati od

smrti vstalega Jezusa; tudi ne moremo položiti svojih prstov v njegove rane — pa pri sv. obhajilu se moremo še veliko tesneje ž njim združiti, ga moremo še pristrčneje objeti, kakor je bilo mogoče sv. Tomažu! — Seve, s telesnimi očmi ga ne moremo gledati! A kaj je rekel Zveličar Tomažu? Poslušaj! »Blagor tistim, ki ne vidijo, pa vendar verujejo!«

Skrbi, da bodeš tudi ti med onimi, ktere imenuje Jezus blažene! Potem bodeš nebeškega Zveličarja celo večnost gledal iz obličja v obličje — tam v nebesih!

II. Kateri je v nebesa šel.

1. Štirideseti dan po svojem vstajenju gre Jezus s svojimi apostoli in učenci na Oljsko goro, da odide v nebesa.

Tam, kjer je Jezus potil krvavi pot, tam se mu odprô vrata v nebesa! — Glej, za nebesa, za večno plačilo je treba veliko trpeti, se mnogo potiti! — »Nebeško kraljestvo trpi silo!« — Nebesa so pa tudi vredna vsakega, še tako velikega truda!

2. Zveličar je skončal svoje delo na zemlji; sedaj odloči tudi apostolom njihovo delo rekoč: „Idite po vsem svetu in učite vse narode!“

Vsakemu je Bog odločil delo za ta svet

— tudi tebi! Spolnuj je vestno, bodisi ime-
nitno ali vsakdanje, težko ali lahko! Potem
bodeš na smrtni postelji smel z Jezusom go-
voriti: »Skončal sem delo, katero si mi
naročil!«

3. Nato se Jezus poslovil od svoje ma-
tere in od svojih učencev. „Jaz grem k
Očetu,“ je pač še enkrat rekel, „da vam
pripravim bivališča. Potem pridem po
vas, da vas vzamem s seboj, da bodete
tudi vi tam, kjer sem jaz!“

Kako bridka je apostolom bila ločitev
od Jezusa! Kako radi bi bili šli z njim proti
nebesom! — A predno se smemo v nebesih
združiti v večno veselje, moramo na svetu
prestati marsikatero grenko ločitev!

Samo vere ne zapusti, od nje se ne loči
in tudi ne od krščanskega življenja, ker po-
tem bi se moral na sodnji dan, namesto z
Jezusom združiti v večno veselje, od njega
ločiti v večno pogubljenje!

4. Jezus tolaži svoje apostole ter jim ob-
ljubi, da hoče pri njih ostati do konca sveta.

Jezus ostane vedno v svoji cerkvi; zato
je peklenške moči ne morejo zmagati! —
Tudi pri tebi ostane naprej in naprej, ako
ga ne izženeš s smrtnim grehom! — Dokler
je Jezus pri tebi, se ti ni bati nikogar! Skrbi
tedaj, da se nikdar od njega ne ločiš!

5. Preden gre v nebesa, še enkrat razprostre svoje roke črez apostole in je blagoslovi!

S tem blagoslovom so apostoli šli med svet in so izvršili zares čudne reči! — Koliko je vendar na blagoslovu božjem ležeče — čisto vse! — Zato nikdar ne stori kaj takega, kar od tebe odganja blagoslov božji; moli pridno in pobožno, in blagoslov božji te bode spremljal povsod!

6. Jezus se vzdigne od zemlje proti nebesom!

»Kateri je na zemljo prišel,« pravi sv. apostol, »je ravno tisti, ki je šel v nebesa.« — Če je Sin Božji moral toliko trpeti, da je tako slavno šel v nebesa, tudi ti ne bodeš imel slavnega vnebohoda brez ponižanja in trpljenja!

7. Oblak ga zakrije očem apostolov!

Četudi ti Jezusa s svojimi telesnimi očmi tukaj na zemlji ne vidiš, ne misli, da tudi on tebe ne vidi. Njegovih očij ne more zakriti noben oblak, nobena temota; noč in dan te gledajo in opominjajo, kaj delaš in kako se obnašaš! — Pogosto se spominjaj Jezusove vsevidečnosti! Misli nanjo pri vseh svojih delih in opravilih, katera skrbi opravljati tako, da mu dopadejo! Pred vsem pa se je spominjaj ob času skušnjave, da se ohraniš sta-

novitnega in ne padeš! — Misli na povsod pričujočega Jezusa tudi ob času trpljenja, da te tolaži in ti pomaga voljno nositi tvoj križ!

8. Jezus pride slaven in častit v nebesa!

Tolaži se: odslej so nebeška vrata odprta tudi tebi! — Tvoj Zveličar je v nebesih! Tvoje srce bodi tudi vedno pri njem! Ne na zemljo, tja v nebesa vpiraj svoje oči, tja se trudi celo življenje!

9. Jezus sedi na desnici vsemogočnega Očeta, da ondi za nas prosi!

Kolikorkrat Očeta prosiš v imenu Jezusovem, je on vselej tvoj priprošnik! — Zato skrbi, da vselej moliš in prosiš v imenu Jezusovem, to je: zaupajoč na njegovo zaslužnje in pa takih rečij, ki so ti v zveličanje! Potem se bodejo tudi tebi spolnile besede Zveličarjeve: »Karkoli bodete Očeta prosili v mojem imenu, vse vam bode dal.«

10. Apostoli gledajo vsi žalostni za odišlim Zveličarjem; kar se jim prikažeta dva angela in jih opomnita, naj nikar ne pozabijo, da bode ravno isti Jezus, ki je sedaj odšel v nebesa, od ondot zopet prišel sodit žive in mrtve.

Ne bodi len v dobrem; ne bodi lahko-miseln v svojih besedah in v svojem dejanju: zakaj tvoj Zveličar bode zopet prišel in od

tebe tirjal odgovor za vsako tvoje delo! —
»Vsaki bode prejel plačilo po svojem za-
služenju!«

III. Kateri nam je sv. Duha poslal.

1. V Jeruzalemu v jedilnici zbrani apo-
stoli se z molitvijo pripravljajo na prihod
sv. Duha!

Glejte na to, da se k skupnim molitvam
vsikdar zbirate vsi; nobenega ne sme manj-
kati: ne sina ne hčere, ne hlapca ne dekle,
najmanj pa gospodarja! — Skupna molitev
je mogočna, veliko zmore! — Vaša hiša bodi
hiša molitve! »Kjer sta dva ali trije zbrani v
mojem imenu, sem jaz v sredi med njimi!«

2. Marija, mati Odrešenikova, je tudi
med njimi in pospešuje s svojo priprošnjo
prihod sv. Duha.

Krščanska družina, ki vsaki večer ali
vsaj večkrat skupno moli sv. rožni venec,
ima tudi Marijo za priprošnico v svoji sredi!
Kakšna sreča! Priporočujte se vendar Mariji
in prosite jo, naj vam vsakemu sprosi po-
trebne pomoči in milosti! Za zveličanje po-
trebujemo marsikatero podpore, da ne za-
idemo v stran!

3. Kakor šumeč vihar pride sv. Duh
z nebes in napolni vso hišo, v kateri so
se bili zbrali apostoli!

Ta-le hiša, v kateri so bili apostoli, je podoba cerkve, v kateri je tudi sv. Duh, da jo vodi pravo pot in jo varuje zmote. — Kdo bi potemtakem bil še toliko drzen, da bi zaničeval njene nauke, da bi se ustavljal njenim naredbam ter za malo imel njene obrede in navade?!

4. V podobi ognjenih jezikov se sv. Duh prikaže nad vsakim apostolom.

Sv. Duh je apostole razsvetlil, da so Jezusov nauk prav spoznali, in jih je vnel in navdušil za tega nauka razširjanje! — Brez sv. Duha je vsako srce mrzlo in slepo! — Zato je potrebno, da pogostokrat molimo: »Pridi sv. Duh, napolni srca svojih vernikov in užgi v njih ogenj svoje ljubezni!«

5. Sv. Duh je prišel nad vsakega, kar jih je bilo v sobi zbranih!

Ne samo v cerkvi, ampak tudi v srcih vernikov biva sv. Duh! — Kakšen pripomoček posvečevati se in zboljšati! — Kako hitro bi sveti Duh tudi tebe posvetil, ko bi mu prepustil svoje srce in bi se mu ne ustavljal toliko! — Ne ustavlja se mu vendar tako trdovratno in ne preganja ga iz svojega srca!

6. Vse je sv. Duh napolnil s svojo milostjo!

Nič ni boljšega in nič prijetnejšega, ka-

kor so milosti in tolažbe sv. Duha! Ne žali sv. Duha v svojem srcu, da si ne zapreš vira njegovih milostij! — Ako tega mogočnega tolažnika žališ, ker ne poslušáš njegovih opominov, ker spuščáš greh v svoje srce in delaš, kar mu je zoperno, ne bodeš imel pravega miru in prave tolažbe v svojem srcu!

7. Kaj se godi v srcih apostolov, to razodeva njihova zvonanjost: vsi izpremenjeni so!

Tudi truplo si vzame sv. Duh za svoje bivališče! »Ali ne veste,« pravi sv. apostol, »da so vaši udje tempel sv. Duha, kateri v vas biva, in da niste svoja lastnina?« — Kdo bi si tedaj upal, ta sveti, živi tempel sv. Duha še s kakim nečistim grehom oskruniti? — Kako abotno je dalje, živi tempel božji kinčati s puhlim kinčem. Pošteno in spodobno se je treba oblačiti, kakor je vsakemu stanu primerno: nikar pa se nočemo lišpati ali zavoljo obleke celó povzdigovati! Kaj takega ne ugaja sv. Duhu in ni pristojno templu božjemu!

8. Prej nevedni in boječi apostoli stopijo zdaj srčno pred judovsko ljudstvo ter začnejo oznanjevati Jezusov nauk.

Še vedno so apostoli v svojih naslednikih, škofih in duhovnikih, oznanjevalci svete vere! Poslušaj je in ravnaj se po njihovih

naukih; oni namreč učijo in ukazujejo v imenu Jezusovem; sv. Duh pa je razsvetljuje in vodi. »Kdor cerkve ne posluša, je kakor nevernik in očiten grešnik.«

9. Sv. Peter, poln sv. Duha, oznanjuje Jezusa križanega ter opominja k pokori. — Poslušalcem je njegova beseda šla k srcu in mnogo jih je verovalo in bili so krščeni.

Trdna vera in skesano srce so posebne milosti sv. Duha. Prosi si teh darov, kajti nad vse dragoceni so! »Vse zlato je prime-roma nič vreden pesek.«

10. Vsi, kateri so se izpreobrnili, so se pridružili apostolom in so bili ž njimi enega srca in enega duha!

»V enem duhu smo vsi krščeni v eno telo,« tako tesno združeni, kakor udje enega telesa, kateri trpijo vsi, ako trpi le en sam ud, in se veselijo vsi, če se enemu izmed njih dobro godi. Tako moramo tudi mi v nesreči eden z drugim usmiljeni biti, v veselju eden z drugim se veseliti, v sili in pomanjkanju eden drugemu pomagati! Ogibati se moramo vsake jeze, vsakega prepira, vsake nevoščljivosti! »Kajti vsi smo udje enega telesa!«

IV. Kateri je tebe, Devica, v nebesa vzal.

1. Marija hrepeni po nebesih!

Niso li nebesa tudi tvoja domovina? —

Zakaj potem natvežaš tvoje srce na zemljo, kakor bi ona bila tvoja stalna domovina? — Zakaj se trudiš samo za posvetne reči? Od vsega ne bodeš vzela niti trohice s seboj! — Na nebesa misli, za nebesa delaj in nabiraj zaklade! — Za tam se oskrbi na vse strani, kjer bodeš bival celo večnost! — Besedico »moj Bog in moje vse« bodeš umel še le potem, ko ti od vsega, kar imaš, ostane edino le Bog sam!

2. Marija se pripravlja na smrt!

Ako moraš že v mladosti biti vedno pripravljen na smrt, koliko bolj moraš nánjo misliti in se nánjo pripravljati še le v starejših letih! — In vendar: kolikor starejši — toliko mrzlejši! — Bi te li smrt sedaj našla pripravljenega? — Pomisli: smrt je vedno pripravljena in vsaki dan te čaka — še danes te lahko pobere!

3. Smrt se vedno bolj približuje — Marija je vedno veselejša!

Živi tako, da te ob smrtni uri ne bode strah, smrti gledati v obraz. — Nedolžno srce, ki ni navezano na svet, se smrti ne boji! Le tiste, ki svet ljubijo in so svoje srce omadeževali z grehi, je smrti strah in grozal — Zakaj bi se smrti bal? Skrbi za čisto vest; dajaj po močeh vbogaime; priporočuj se Mariji ž njenim sv. rožnim ven-

cem, in tudi ti porečeš s sv. apostolom: »Smrt, kje je tvoja moč!« — Kdor Marijo časti, njemu bode smrt lahka in prijetna!

4. Marija se poslovila od apostolov in učencev ter obljubi, da hoče v nebesih zánje prositi!

Zaupaj v Marijo! — Tudi záte bode v nebesih prosila; saj je tudi tvoja skrbna mati! Pazi le na to, da si in ostaneš tudi ti njen ubogljivi otrok! — Ne pozabi svoje matere, in tudi mati ne bode pozabila svojega otroka!

5. Jezus pride iz nebes po dušo svoje svete matere! Nebrojne množice nebeških duhov ga spremljajo! — Zamaknjena v nebeško prikazen se Marija loči od sveta!

Blagor mrtvim, ki so v Gospodu zaspadli! — Ne pozabi pa resnice: Kakoršno življenje, takšna smrt! — Ako hočeš srečno v Kristusu umreti, moraš tudi srčno s Kristusom in v Kristusu delati in živeti! — Smrt bode vse po zasluženju povrnila: kar je kdo v življenju sejal, to bode v smrti žel!

6. Marijina duša gre v nebeško veselje!

Mati Božja: Kako popolno in kako obilno je pač bilo njeno veselje! — Kako vesel »magnifikat« je pela njena duša, ko se je dvigala proti nebesom!

Pomisli in preudari, kako veselje tudi

tebe čaka, ako si zvest svojemu Gospodu! — Kako bodeš veselja poskakoval tedaj, ko ti na uho zadonijo besede: »Idi v veselje svojega Gospoda!«

7. Prečisto telo Marijino denejo v hladno zemljo!

Človeško truplo je semensko zrno za večnost! — Skrbi zato, da bodejo kedaj tudi tvoje truplo čisto in neomadeževano položili v zemljo! — Glej, da si je prav bogato okrašiš s čednostmi! »Kar človek seje, to bode tudi žell!«

8. Tudi Marijino truplo, ki je vedno bilo tempel sv. Duha in iz katerega se je učlovečil Jezus Kristus, je Bog kmalu obudil v življenje!

Kako tesno se tudi ti dotikaš Jezusovega mesa in krvi vselej, kadar ga prejmeš v sv. obhajilu! S tem dobivaš pravico vstajenja in večnega življenja! — Zatorej ne oskrunjaj svojega telesa z grehom, ker pri sv. obhajilu postane sv. posoda Rešnje Krvi in Mesa Odrešenikovega!

9. Marija odhaja z dušo in telesom v nebesa, poslavlja joč se od zemlje!

Kako mājhna, kako revna se pač Mariji vidi zemlja v trenutku, ko jo zapušča! — Prizadevaj si, da to spoznaš tudi ti! Spoznavaj vedno bolj in bolj ničevost in min-

ljivost vsega, kar je na zemlji! Ako bi namreč to spoznal še le na pragu večnosti, bilo bi to že prepozno! — Globoko v spomin si zapiši resnico: »Kar ni večno, je ničvredno!«

10. Marija pride v nebesa! Vedno više in više se vzdiguje, nad vse svetnike in vse vrste angelov!

Mar to ni ona ponižna dekla, ki je stanovala v borni hišici tam v Nazaretu? — Zares: »Blagor ubogim v duhu, blagor ponižnim, ker njihovo je nebeško kraljestvo!« — Mar to ni ona čista in nedolžna devica, ki je brez vsakega madeža živela na zemlji? — Zares: »Blagor tistim, ki so čistega srca, ker Boga bodo gledali!«

V. Kateri je tebe, Devica, v nebesih kronal.

1. Marija dojde pred prestol najsvetejše Trojice; ponižno poklekne in se zahvali za obilne milosti, ki jih je prejela!

Kolikokrat smo že pozabili prositi milostij, še večkrat pa se za tiste, ki smo jih že dobili, niti zahvalili nismo! — Ne pozabi tega nikdar in ne bodi nehvaležen! — Bodi vedno hvaležnega srca; za vsako dobroto se Bogu pristrčno zahvali, da se tam v večnosti udeležiš tiste zahvale, ki jo bo dejo svojemu dobrotniku brez konca in kraja pcli vsi angeli in vsi svetniki!

2. Presveta Trojica krona Devico Marijo; vsako njenih čednostij posebej, pred vsemi njeno ponižnost, čistost in potrpežljivost!

Tudi tebi je v nebesih krona že pripravljena! Preden pa jo dobiš, si jo moraš zaslužiti, kakor Marija! — Le čednost prejme venec večnega plačila! — Pazi, da tvoje krone znabiti ne dobi kdo drug, ako se je ti skažeš nevrednega!

3. Bog Oče Marijo venča kot svojo ljubljeno hčerko z vencem moči in slave!

Koliko moč je Marija prejela od nebeškega Očeta! Koliko moč in oblast v nebesih in na zemlji ji je Bog izročil! — Veseli se in raduj, da imaš v nebesih tako mogočno mater!

4. Bog Sin Marijo venča kot svojo mater z vencem modrosti!

Koliko več vé sedaj naša nebeška mati in koliko bolj nam zavoljo tega more pomagati! — Kako natanko pozna vsakega svojih otrok in koliko bolj more ustreči njegovim potrebam! — Veseli se: tudi tebe pozna, tudi za tvoje potrebe vé! Nič se ne boj! Naj bo sila še tako velika: tvoji materi ni prikrita!

5. Bog sv. Duh jo venča kot svojo najčistejšo nevesto z vencem neizmerne dobrotljivosti!

Kako polno je njeno srce najprisrčnejše materinske ljubezni do nas! — Na to materino srce se sme vsakdo zanašati, v to Marijino srce sme vsakdo zaupati! — Čim revnejši ko si, čim bolj ko si pomoči potreben, tem bolj se zanašaj na Marijino dobrotljivost in pomoč!

6. S prekrasnim plaščem ogrne najsvetejša Trojica blaženo Devico Marijo, in ona — naredi iz tega plašča zavetišče vsem stiskanim in potrtem!

Ob vsaki skušnjavi se zatecimo pod to zavetje, kajti močno je kakor ščit, katerega ne podere nobena puščica! — Ostanimo v tem zavetju, dokler ne minejo vse nevarnosti in se nam ni bati nobenega sovražnika!

Kdor pobožno nosi Marijin škapulir, je nekako ogrnjen z njenim plaščem, ki ga obvaruje marsikatere nesreče! — Nosi ga tudi ti; poljubuj ga vsaki dan, kakor bi bil del Marijinega plašča, da tudi tebe varuje napadov sovražnika!

7. Marija se vsede na časten prestol! Za nas je prestol njenega usmiljenja, kjer Marija usliši vsakega, ki tam išče pomoči!

Kakšna tolažba nam pomoči potrebnim siromakom! — Ni še bilo slišati, da bi bil zapuščen, kdor se je k Mariji zatekel in je pri njej iskal pomoči! — Poskusi in videl

bodeš, kako resnične so te besede! Tudi tebe bode uslišala, posebno še tedaj, če jo častiš s sv. rožnim vencem.

8. Prav mogočno žezlo dobi v svoje roke Marija.

Sedaj je Marija mogočna kraljica nebes in zemlje! Vsi angeli in svetniki se jej klanjajo kot svoji kraljici! — Njena oblast pa ni samo v nebesih; tudi na zemljo sega! Marija ni samo kraljica angelov: tudi tvoja kraljica je! Zato bodi v njeni službi zmerom spodoben in pobožen, posebno še, kadar moliš sv. rožni venec!

Marijina oblast pa ni trda, ampak povsod ljubezniva in prijetna! Zato imenujemo Marijo »našo ljubo Gospo!« — Kot služabniku Marijinemu se ti spodobi, da jo poslušаш rad in z veseljem! Delaj tako in videl bodeš, kako mogočno te bode varovala v skušnjavah hudega duha!

9. Zraven žezla drži Marija tudi snežno-belo lilijo! Na zemlji jo je tako skrbno varovala vsakega madeža: sedaj je v nebesih njena najlepša dika! — Marija je pred vsem tudi kraljica devic!

Ozirajte se nánjo! Vzgleđ naj bo vsem krščanskim devicam! — Priporočujte svojo čistost njenemu varstvu! — Vsi, ki se hočete nedolžne ohraniti, nikar ne pozabite

kraljice devic! Brez njenega varstva, brez njene pomoči si nikdar ne bodete ohranili lepe nedolžnosti!

10. Četudi mogočna kraljica nebes in zemlje, je Marija vendar naša mati, ki nas ljubi bolj, kakor more najboljša mati ljubiti svojega otroka!

Zato časti jo kot svojo mater! Nikoli ne prenehaj njej služiti! Ostani jej zvest in pokoren otrok, dokler ne prideš v večno domovino in je tam ne hvališ celo večnost za vse, kar ti je dobrega storila!

Cerkvena molitev.

O Bog, katerega edinorojeni Sin nam je s svojim življenjem, s svojo smrtjo in s svojim vstajenjem pridobil plačilo večnega življenja: dodeli nam, ki skrivnosti sv. rožnega venca preblazene Device pobožno častimo, posnemati to, kar nas učijo, in doseči, kar nam obetajo — po Jezusu Kristusu, svojem ljubem Sinu, Gospodu našem. Amen.

Molitev k sv. Jožefu po rožnem vencu.

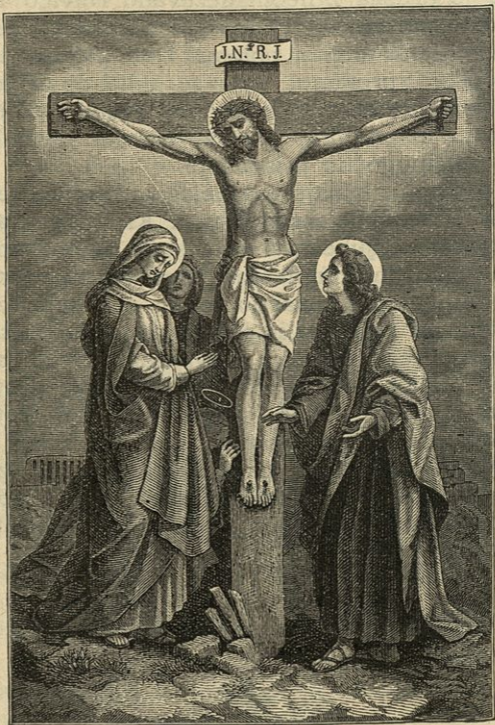
K tebi, sv. Jožef, zatekamo se v svojih stiskah, in zdaj, ko smo prosili pomoči tvojo presveto nevesto, kličemo zaupljivo tudi tebe na pomoč. Zavoljo tiste ljubezni, ki

te je družila z neomadeževano Devico in božjo porodnico, in zavoljo očetovske ljubezni, s katero si objemal Dete Jezusa, te ponižno prosimo, ozri se milostljivo na delež, katerega si je pridobil Jezus s svojo krvjo in podpiraj nas v težavah naših s svojo mogočno priprošnjo.

Brani, o najprevidnejši varih sv. Družine, izvoljeni zarod Jezusa Kristusa; varuj nas, o ljubeznivi oče, kuge vseh zmot in pohujšanja; milostno nam stoj na strani v tem boju z oblastjo teme, naš nebeški, mogočni rešitelj; in kakor si nekdam Dete Jezusa rešil največje nevarnosti življenja, tako brani zdaj sveto cerkev božjo proti zalezovanju njenih sovražnikov in proti vsakemu nasprotovanju; nas vse brani s svojim varstvom, da bomo po tvojem vzgledu in s tvojo pomočjo sveto živeli, pobožno umrli in večno zveličanje v nebesih dosegli. Amen.

Odpustka 7 let in 7 karén, kedar se meseca vinotoka dostavi molitvi rožnega venca; sicer pa 300 dnij enkrat na dan. (Leon XIII.)

Dopolnjeno je! Jan. 19, 30.

Tretji del.

Raznotere molitve.

Dragi bralec!

Ber ima ta molitvenik samo malo listov in ker za navadne pobožnosti obsega samo najbolj potrebne molitvice, moraš prav dobro porabiti to, kar stoji v tej knjigi pred molitvenikom.

Porabi torej pred vsem prav dobro razlago skrivnostij rožnega venca, in ti boš imel za razne praznike najbolj primerna premišljevanja. Adventu se prilegajo vesele, postu žalostne, veliki noči in binkoštim pa častite skrivnosti. Pa ne samo za cerkvene prazniške dobe, ampak tudi za večji del prazniških dnij v letu imaš v tej knjižici primerno

hrano, ker so skoro vsi prazniki Gospodovi in njegove češčene matere Marije Device v zvezi z rožnim vencem.

Razven kratkih premišljevanj nahajaš v prvem in drugem delu te knjižice tudi koristne nauke; zakaj s poukom o molitvi sv. rožnega venca se lahko poučiš tudi o vsaki drugi molitvi, o ustni in premišljuječi. Nahajaš pa tudi v posameznih skrivnostih rožnega venca skoro vsa važna ali imenitna pravila in navodila za to, kako naj živi kristijan.

Ne zaničuj torej te male knjižice; ona obsega dovolj, da moreš postati pobožen — celo svet kristijan, če jo rabiš primerno.

Vsakdanje molitve.

Jutranja molitev.

Moj Bog, zahvaljujem se ti za vse dobrote, katere si mi skazal minulo noč; prosim te, ohrani me ta dan v svoji milosti; blagoslavljaljaj vsa moja dela; pomagaj mi v vseh mojih potrebah in nevarnostih in obvaruj me vsakega greha.

Gospod! Tebi na ljubo hočem začeti svoj posel ta dan, tebi na čast hočem darovati ali žrtvovati vsako stopinjo in vsaki korak, po tvoji sveti volji hočem delati in trpeti. Amen.

Oče naš . . . Češčena Marija itd.

O gospá moja, o mati moja! tebi se popolnoma darujem; in da ti svojo uda-

nost izkažem, ti danes posvečujem svoje oči, svoja ušesa, svoja usta, svoje srce in sebe popolnoma vsega. Ker sem tedaj tvoj, o dobra mati, ohrani me, obrani me kakor svojo posest in lastnino. (100 dnij odpustka.)

O gospá moja, o mati moja, spomni se, da sem tvoj! Ohrani me, obrani me kakor svojo posest in lastnino. (40 dnij odpustka, kolikorkrat ta vzdihlje v skušnjavi moliš.)

Angel božji za variha dan
 Od višje dobrote meni na stran,
 Varuj me, razsvetluj me,
 Vodi me in vladaj me!
 (100 dnij odpustka.)

Vse Bogu na ljubo, vse v najsvetejšem imenu Jezusovem!

Naša ljuba Gospá presvetega srca, prosi za nas! (100 dnij odpustka.)

Večerna molitev.

Moj Gospod in moj Bog! Iz srca se ti zahvaljujem za toliko dobrot, ki si mi jih ta dan skazal na duši in telesu. Prosim te, varuj me tudi to noč, obrani me vsakega greha, naj mirno in varno počivam v tvojih rokah; naj v tebi najdejo večni pokoj

tudi verne duše mojih ljubih starišev in sorodnikov. Amen.

Izprašaj svojo vest in obudi kes ali obžalovanje:

O moj Bog! Vse svoje grehe obžalujem iz vsega srca, ker sem ž njimi razžalil tebe, svojega Gospoda in Boga, svojega Stvarnika in Odrešenika, svojega največjega dobrotnika, najvišjega in najljubeznivejšega Očeta. Trdno sklenem, da te ne razžalim z nobenim grehom več in da se bom skrbno izogibal bližnje priložnosti grešiti. O bodi mi milostljiv in usmiljen, odpusti mi moje grehe in daj mi moč, da se trdno držim svojega sklepa.

Oče naš . . . Češčena Marija itd.

O gospá moja, o mati moja! (st. 181.)

O gospá itd. (str. 182.)

Angel božji itd. (str. 182.)

Jezus, Marija, Jožef! Vam darujem svoje srce in svojo dušo!

Jezus, Marija, Jožef! Pomagajte mi v smrtnem boju!

Jezus, Marija, Jožef! Naj se moja duša z vami v miru loči! (300 dni odpustka.)

Pri večerni molitvi je primerno obuditi tudi tri božje čednosti; zato sledijo tukaj. Obujaj jih pa tudi ob drugih prilikah večkrat!

Tri božje čednosti.

Vera.

Verujem v tebe, pravi troedini Bog, Oče, Sin in sv. Duh, kateri si vse stvaril, kateri vse ohranjuješ in vladaš, kateri dobro plačuješ in hudo kaznuješ. Verujem, da se je Sin Božji učlovečil, da nas je s svojo smrtjo na križu odrešil, in da nas sv. Duh s svojo milostjo posvečuje. Verujem in trdim vse, kar si ti, o Bog! razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostoli oznanjevali, in kar nam sveta rimskokatoliška cerkev zapoveduje verovati. Vse to verujem, ker si ti, o Bog! večna in neskončna resnica in modrost, ki ne moreš ne goljufati ne goljufan biti. O Bog! pomnoži mojo vero.

Upanje.

Upam in se zanašam na tvojo neskončno dobroto in milost, o Bog! da mi boš po neskončnem zasluženju svojega edinorojenega Sina Jezusa Kristusa v tem življenju spoznanje, pravo obžalovanje in odpuščanje mojih grehov, po smrti pa večno zveličanje dal, in dodelil, tebe z obličja v obličje gledati, ljubiti in brez

konca uživati. Upam tudi od tebe potrebne pomoči, vse to doseči. Upam to od tebe, ker si ti to obljubil, ki si vsega-mogočen, zvest, neskončno dobrotljiv in usmiljen. O Bog! potrdi moje upanje.

Ljubezen.

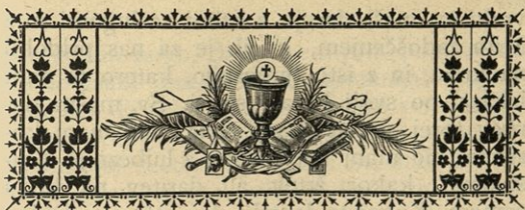
O moj Bog! ljubim te iz vsega srca, čez vse, ker si največja dobrota, neskončno popolnoma, in vse ljubezni vreden; ljubim te tudi zato, ker si do mene in do vseh stvari neskončno dobrotljiv. Želim iz vsega srca, da bi te ravno tako ljubil, kakor so te tvoji najzvestejši služabniki ljubili, in te še ljubijo. Ž njih ljubeznijo sklenem svojo nepopolno ljubezen; pomnoži jo v meni, o dobrotljivi Gospod! bolj in bolj. Ker te tedaj resnično in iz srca ljubiti želim, in si to trdno prizadevam, mi je iz srca žal, da sem tebe, svojo neskončno dobroto, katero čez vse ljubim, tebe, svojega Stvarnika, Odrešenika in Posvečevalca razsrdil. Žal mi je, da sem grešil, da sem tebe, svojega vsegamogočnega Gospoda, svojega najboljšega Očeta razžalil. Trdno sklenem, vse grehe in vse grešne prilžnosti zapustiti, storjene grehe čedalje bolj obžalovati, in nikdar več zoper tvojo sveto voljo ne

ravnati. Vzemi me zopet za svojega otroka, in dodeli mi milost, ta svoj sklep dopolniti. Prosim te po neskončnem zasluženji tvojega Božjega Sina, našega Gospoda in Zveličarja Jezusa Kristusa. Amen.

Krstna obluba.

Verujem v Boga Očeta, Sina in svetega Duha. Verujem v Jezusa Kristusa, edinorojenega Sina Božjega, kateri je Bog in človek skupaj, in kateri je človeški rod s svojim trpljenjem in s svojo smrtjo odrešil. Verujem vse, kar je Bog razodel, kar je Jezus Kristus učil, kar so apostoli oznanjevali, in kar nam sveta katoliška cerkev, v kateri hočem živeti in umreti, verovati zapoveduje. Odpovem se iz vsega srca hudiču, njegovemu napuhu in vsem njegovim delom. Odpovem se tudi vsem grehom in vsem zapeljivim naukom svetá. Trdno sklenem po krščansko živeti. Bog me potrdi v mojem sklepu s svojo vsega-mogočno milostjo. Amen.

Daritev sv. maše.

Nauk.

1. Kaj je sveta maša?

Sv. maša je nekrvava daritev nove zaveze, v kateri se telo in kri Jezusa Kristusa nebeškemu Očetu daruje v podobah kruha in vina. Pri sv. maši se torej daruje isto telo, katero je Sin Božji nekdanj na križu poln bolečin in ran daroval za naše zveličanje, in ista kri, ki je v odpuščenje naših grehov tekla s križa. Sv. zbor tridentinski razlaga, da je pri daritvi na sv. križu in oltarju »isti darilni dar«. Pa ne samo darilni dar, tudi darilni duhovnik je isti na križu in na oltarju. Isti Jezus, ki se je umirajoč na križu daroval ali žrtvoval za nas, se v rokah svojega duhovnika vsaki dan na novo pri

vsaki sv. maši daruje z istimi zaslugami in z istim zadoščenjem, ki jih je za nas pridobil na križu, in z isto ljubeznijo, katero je nam izkazal po svoji krvavi smrti. Sv. mašna daritev torej ni nič manj sveta, nič manj koristna, nič manj napolnjena z ljubeznijo Kristusovo, kakor žrtev ali daritev na križu samem. Kakor tridentski zbor uči v sv. Duhu, razločujeta se ti žrtvi ali daritvi samo v načinu žrtvovanja ali darovanja, ker se je Kristus Gospod na križu daroval krvavo, med tem ko se pri sv. maši daritev godí nekrvavo. Ljubi kristijan, ti moraš torej navzočen biti pri sv. maši z isto ljubeznijo, z istim zaupanjem, kakor da bi ti bilo dovoljeno, navzočnemu biti pri darovanju na križu samem.

2. Zakaj pa je Božji Zveličar ustanovil tako vzvišeno daritev?

Prvič, da bi nam zapustil stanoviten spomin na svoje bridko trpljenje in smrt. Zato dan za dnevom daruje isto telo in isto kri, ki ju je daroval krvavo na križu, na novo pred tvojimi očmi nekrvavo; po mašniku pa dá posebej posvetiti kruh v svoje telo, in vino v svojo kri, da s tem tako živo predočuje bolešno smrt na križu, kjer se je kri ločila od telesa, kakor da bi se vse to na oltarju

godilo na novo, da bi se ti prav pogostoma, lahko vsaki dan hvaležno spominjal njegove ljubezni do tebe. Saj je Gospod povedal pri zadnji večerji: »To delajte v moj spomin!« Spominjaj se torej pri vsaki sv. maši krvave smrti Jezusove na križu s hvaležno ljubeznijo in srčnim kesanjem ali obžalovanjem svojih grehov; gledaj posebno pri povzdigovanju sv. hostije tako srčno proti nebesom, kakor da bi ranjeno telo Gospodovo videl na lastne oči viseti na križu; če duhovnik povzdigne kelih, misli si, da je duhovnik uprav v istem trenutku v kelih vjel kri iz ran Gospodovih; bodi prepričan, da to posebno ugaja našemu Gospodu.

Gospod pa je pri ustanovitvi te svete žrtve ali daritve imel še drugi namen; hotel nam je namreč vselej in na obilni način pridobivati tiste sadove zveličanja, katere je nam zaslužil po krvavi daritvi na križu. Zato je v sv. mašno daritev položil vse zaklade križne daritve in nam dal mašno daritev, da ž njo on sam in mi ž njim na najpopolnejši način slavimo božje veličastvo, Boga za vse dobre zahvaljujemo ter vedno novih prosimo, za svoje grehe pa to daritev darujemo v spravo in zadoščenje. Zato je sv. maša daritev slave in zahvale, prošnje in sprave. O da bi se ti vendar prav obilo okoriščal nebeškega

milostnega zaklada sv. maše, za se in druge, za žive in mrtve! Kako bogat na milosti mogel bi se ti vračati od vsake sv. maše, koliko bi mogel pridobiti za druge, kako bi mogel olajšati trpljenje ubogim dušam v vicah.

3. Kako se moraš udeležavati sv. maše, da dobivaš od nje vedno večje koristi in blagoslove?

Odgovarjam ti z dvema besedama: Z največjo spoštljivostjo in z notranjo pobožnostjo.

O prvem, da se imaš udeleževati svete maše z največjo spoštljivostjo, ni mi treba govoriti obširnejše; kar se pa tiče pobožnosti, moram ti celo na kratko dati nekoliko navodil, kako lahko na razne načine slušaš sv. mašo, in pa povedati ti hočem nekatere pobožne misli, ki te morejo vspodbujati in jih moreš rabiti pri sv. maši.

Pobožnost pri sv. maši si lahko podpiraš različno. Nekaterim rabi molitvenik, ki jih podpira v pobožnosti. Drugi se poslužujejo pri sv. maši rožnega venca; kedar ga molijo, pazijo, da nekoliko prenehavajo pri glavnih delih sv. maše, in tem delom svoje srce posvečujejo s primernim premišljevanjem. Zopet drugi pri sv. maši premišlujejo trpljenje Kristusovo. Ta zadnja dva načina sta jako koristna, posebno če se združujeta, da pri

sv. maši premišljujemo in molimo žalostni del sv. rožnega venca.

Najodličnejši način, slišati sv. mašo, pa je ta, kolikor mogoče okleniti se duhovnika in njega korak za korakom spremljati v mislih in molitvah. Ker ti pa v tej drobni knjižici ne morem dati točnih navodil, bodi zadovoljen s temi pičlimi napotki.

Predstavljaš si v začetku sv. maše, da se nebo odpre nad oltarjem in da vsi angeli in svetniki poželjivo pogledajo navzdol, da bi Sina Božjega kot žrtvo videli na naših oltarjih. Poklekni ponižno, trkaj z duhovnikom skesano na prsi in smatraj ali imej se za nevrednega, biti pričujoč pri taki daritvi. Potem moreš začeti s premišljevanjem ali s sv. rožnim vencem, tudi moreš z mašnikom, kadar moli »Kyrie, Gloria« itd., moliti dotične cerkvene ali druge podobne molitve. Vse to je primerno, da tvoje srce pripravlja za pravo daritev, in ravno to namerava prvi del sv. maše do darovanja, ki se zatorej tudi imenuje predmaša. Vendar ti ne sme miniti evangelij, s katerim se konča ta del, ne da bi vskliknil v svojem srcu: »O ti Sin Božji, ti imaš besede večnega življenja. Verujem vse, kar si ti razodel in kar nam tvoja cerkev verovati zapoveduje.«

Pri darovanju bi z hostijo vred moral na oltar položiti svoje srce, vsa svoja dela, v kelih vliti vse svoje trude in težave, in tako združen z daritvijo Božjega Zveličarja sebe in vse svojce darovati večnemu Očetu.

Pri povzdigovanju prestavi se na goro Kalvarijo, stopi pod križ, vjami kri odrešenja in ne imej za manjšo milost tega, da smeš oči povzdigniti k telesu in krvi Gospodovi, kakor da bi bil z Marijo in Janezom stal pri krvavi daritvi tik križa. Tu bi moral ti s kratkimi molitvicami obuditi čine ali dejanja hvaležnosti, izročevanja samega sebe, ljubezni, kesanja; ob tem daruj presveto daritev na oltarju kot daritev ali žrtev slave, zahvale, prošnje in sprave. Ob pri- liki moreš obujati še posebej zdaj ta, zdaj oni namen; danes, ko imaš morda poseben vzrok, Bogu zahvaliti se za kako posebno dobroto, daruj mašo kot daritev zahvale; jutre, če te teži kak greh, kot daritev sprave; drugo- krat daruj mašo kot daritev prošnje, če potrebuješ to ali drugo milost. Vendar ne pozabi nikdar, po sv. povzdigovanju Kristusovo kri darovati v tolažbo in pomoč ubogim dušam, ker tudi duhovnik to stori po svojem »memento« ali »spominu za umrle«.

Pri sv. obhajilu bi moral ti prav za prav z duhovnikom vred odpreti usta, da

s telesom Gospodovim pokrepčaš svoje srce, in s svojimi ustnicami bi se moral dotakniti keliha, da s Kristusovo krvjo napojiš svojo dušo. Stori to verno, ponižno in željno in združi se v duhu z Jezusom, kakor da bi ga v zakramentu prejel resnično.

Ob koncu prosi Gospoda, naj te moč te daritve brani v vseh nevarnostih, dušnih in telesnih, naj ti pomaga v vseh nadlogah, naj ti blagoslovi vsa dela in opravila.

Ta način, slišati sv. mašo, bi utegnil zadostovati onim vernikom, kateri se pečajo s sv. rožnim vencem ali s premišljevanjem. Ko bi se pa hotelo takim dalje pomuditi pri pobožnih mislih in navdihih, kakoršni jih nahajajo, naj le storé to, čeprav okrajšajo pri tem sv. rožni venec ali premišljevanje, ker si ne moremo misliti lepše molitve, kakor je ta, ki se opravlja tesno združena z najsvetejšo daritvijo sv. maše.

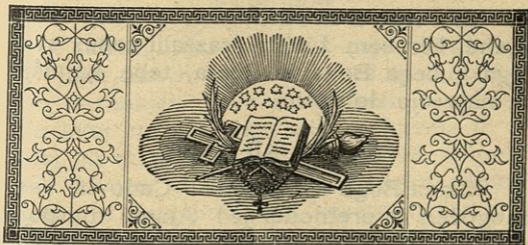
4. Bodi, kolikorkrat le moreš, pri sv. maši.

»Bodi ob nedeljah in zapovedanih praznikih s spodobno pobožnostjo pri sv. maši!« Tako zapoveduje sveta cerkev, in to zapoved moramo spolnovati, ako se hočemo zveličati; zakaj nedelje in praznike si je Bog sam stvaril in odbral v svoje najvišje počesčenje, katero se

godi pri sveti maši. A tridentinski zbor zarotuje zavoljo ljubezni Jezusovega Srca, naj si prizadevamo, da se po vzgledu prvih kristijanov vsaki dan udeležujemo najsve-tejše daritve in tudi sv. obhajilo prejemamo. Pač ne bomo ugibali, zakaj? Saj imamo vse dušne in telesne, časne in večne dobrote le z daritve Jezusove na križu, čije ponovitev je sv. maša. Kar smo prejeli kedaj, kar prejemamo zdaj, ter upamo še prejeti ali na svetu ali v večnosti, vse je zasluga in sad te daritve.

Ljubezen do Jezusa in hvaležnost za vse dosedanje in prihodnje dobrote nas mora naganjati k sv. maši, da se je udeležimo kedarkoli moremo, čeprav bi tega ne ukazovala ostra zapoved. Pa tudi naše vsakdanje potrebe in naša korist nas priganja, da si gremo zajemat iz zaklada vseh milostij in dobrot, kolikorkrat le moremo. Le enkrat nam je nebeška zakladnica na ponudbo, ne zamujajmo je! Iz nje zajemajmo vse potrebne milosti in dobrote, zavarujmo se zoper večne in odkupujmo si časne kazni, pa nabirajmo si zaslug, katere jedine nam bodo pomagale v sveta nebesa!

Mašne molitve.

Začetek.

Mebeški Oče! Prihajam pred tvoj sveti oltar, da sem pričujoč pri daritvi svete maše, ki ti jo prinašajo ali žrtvujejo zdaj roke duhovnikove. Očisti me vsega, kar ti mrzi na moji osebi, in stori me vrednega, da svojo molitev združujem z molitvijo duhovnika in vse cerkve. Dobrotni in usmiljeni Bog! Z nebeških visočin poglej milostljivo na svojega otroka in usmili se me, usmili se zavoľjo Jezusa, svojega Sina, in odpusti mi moje grehe.

Iz vsega srca obžalujem in črtim svoje grehe, ker sem ž njimi razžalil tebe, svojega ljubega Boga in Očeta, tebe, najvišjo in največjo dobroto.

Glorija ali slava.

Slava Bogu na višavah! Čudovit, vse-mogočen in premoder je! Angeli mu pojó slavo. Veselé in radujejo se pred njegovim najsvetejšim obrazom. Moj Bog! Tudi jaz se združujem s trumami angelskimi. Slavim in častim te, večni Bog, ti moj najljubeznivejši in najboljši Oče! Preslavljam te, večni Sin Jezus Kristus, ti moj Odrešenik, ti kralj nebeške krasote. Preslavljam te, sveti Duh, ki nevidno stanuješ v srcih vseh dobrih ljudi in jih posvečuješ.

Cerkvena molitev.

Ljubi Bog! Zdaj duhovnik v imenu Jezusovem k tebi moli za vse vernike in za me. Ponižaj se in poslušaj moje molitve, ki jih združujem z duhovnikovimi molitvami. Ne prosim časnega premoženja, ne posvetnega blagostanja, prosim samo milosti, da mi blagovoliš pomagati v to, da bi bil vedno tebi pokoren in tebe ljubeč otrok.

Evangelij.

Zahvaljujem se tebi, najdobrotljivejši Zveličar, da si prišel z nebes učit ljudi in jim naznanjat, kako mogô priti v nebesa. Ta svoj nauk si razglasil po svetu in še zdaj ga razglašajo tvoji duhovniki. Odpusti mi, da sem dostikrat bil zanikaren lenuh, kadar bi imel poslušati besedo božjo, pridigo in krščanski nauk. Odslej hočem bolj marljivo paziti na božjo besedo, hočem vse nauke s tvojo milostjo obdržati v svojem srcu in tudi živeti po njih.

Vera.

Kot katoliški kristijan ali krščenik verujem v jednega Boga v treh osebah: v Očeta, Sina in svetega Duha. Verujem, da je Jezus Kristus pravi Bog in pravi človek; da nas je odrešil po svoji krvavi daritvi na križu, in da to dragoceno daritev ponavlja v vsaki sveti maši. Verujem v sveto katoliško cerkev. Verujem, da je duša človeška neumrljiva; da je sedem svetih zakramentov, da se ž njimi krepi in posvečuje duša; da Bog dobra dela večno plačuje v nebesih in hudobna pa večno kaznuje v peklu. Pomagaj mi, o ljubi Bog, da živim in umrjem v ti sv. katoliški veri.

Sveto darovanje.

Vsemogočni večni Bog! Kakor ti je enkrat pobožni Abel daroval čista jagnjeta, takó ti zdaj duhovnik na oltarju daruje čisti kruh in čisto vino. Tudi jaz bi ti rad daroval združen z duhovnikom; pa žal! kaj imam revež! Najboljše, kar imam, je srcé s svojo ljubeznijo. To ti darujem, o moj najboljši Oče! Moje srcé naj bo tvoje. Kako mi je žal, da je to srcé tako grešno! Pa ti moreš to izpremeniti in izpreobrniti! Ti izpreminjaš kruh in vino, ki ti ju daruje mašnik, v sveto meso in kri Kristusovo. O izpremeni tudi moje srcé; ublaži je in stori, da bo poslušno, pobožno in čisto!

Darujem ti tudi vse drugo, kar imam in kar ljubim. Svoje telo in vse ude njegove ti darujem in jih hočem rabiti samo v tvojo čast.

Predglasje ali prefacija.

O kralj nebes in zemlje! Ti skoraj stopiš na ta sveti oltar in trume angelov te bodo spremljale. Pravično in primerno je, da se zdaj vse moje srce obrne k tebi in se ti zahvaljuje za veliko čast, katero nam slabim ljudem skazuješ s tem, da

prideš v našo sredo. Tebe slavé in časté vsi svetniki, vsi angeli, vsi višji angeli, kerubimi in serafimi. Dasi imam slab glas, vendar se tudi jaz udeležujem slavospeva: Svet, svet, svet si ti, o Gospod Bog vojnih trum! Nebo in zemlja sta polna tvoje časti. Slavljen in češčen bodi ta, ki prihaja v imenu Gospodovem!

Sveto povzdigovanje.

(Pri povzdigovanju svete hostije:)

O Jezus! verujem v te. O Jezus, upam v te. O Jezus, ljubim te iz vsega srcá.

(Pri povzdigovanju svetega keliha:)

O Jezus, tebi živim. O Jezus, tebi umrjem. O Jezus, tvoj sem živ in mrtev!

Po povzdigovanju.

Najdobrotljivejši Bog! Tvoj edinorojeni Sin se nam na oltarju predstavlja kot naš posredovalec in kot daritev za spravo s svetom. Ti vidiš njegove rane, iz katerih je tekla njegova kri, da bi nas očistila vseh hudobij; in ta kri, bolj sveta kakor kri Abla pravičnega, ki je kričala po maščevanju, prosi odpuščanja in milosti. Zavoljo tega ozri se po očetovsko na nas,

katere je poškopila kri Jezusova, tvojega Sina, ker nas imenuje svoje prijatelje in brate; vzemi nas med svoje otroke in ne spominjaj se več naših grehov. Bodi milostljiv tudi svojim služabnikom in služabnicam, ki so umrli v Gospodu in ki še imajo pokoriti se v vicah, posebno mojega ljubega J. J. Moč te najsvetejše daritve, dragocena kri, katera je tekla iz Jezusovega srca, odpri njihovo ječo in privedi jih v stanovanje večnega miru.

Oče naš.

Oče naš, kateri si v nebesih! Posvečeno bodi tvoje ime. Pridi k nam tvoje kraljestvo. Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji. Daj nam danes naš vsakdanji kruh. Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom. Ne vpelji nas v skušnjava, temuč reši nas hudega. Amen.

Sveto obhajilo.

O preljubeznivi Jezus! Kako srečen bi bil, ko bi tudi jaz tebe mogel prejeti v svoje srce! Z gorečim koprnenjem hrepeni moja duša po tebi. Tako pa smem reči samo to: O Gospod, nisem vreden, da greš pod

mojo streho; pa reci le besedo in ozdravljena bo moja duša. (Trikrat.)

Najljubeznivejši Zveličar, če te tudi nisem prejel v resnici, pridi v moje srce vsaj duhovno, in podari mi vse to, kar podarjaš tistim, ki te prejmo resnično.

Trdno verujem, da si pričujoč v tej sveti hostiji, kakor si pričujoč v nebesih. Upam na te, najljubeznivejši Jezus, ljubim te iz vsega srca, molim te v tem najsvetejšem zakramentu kakor svojega Gospoda in Boga. Obžalujem vse svoje grehe, kolikorkrat sem te razžalil.

Zadnje molitve.

Nebeški Oče, bodi ti prijetna daritev, katero smo dovršili zdaj; naj bo na korist meni in vsem, ki jih je odrešila visoka cena krvi tvojega Sina.

Blagoslov.

Blagoslovi me Bog † Oče, Bog † Sin in Bog † sveti Duh, in ta blagoslov bodi in ostani vedno pri meni!

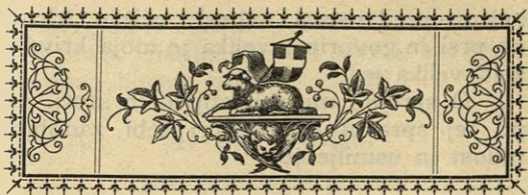
Konec.

Najljubeznivejši Bog! Preden zapustim ta sveti kraj, se ti še enkrat prav

srčno zahvaljujem za vse milosti in dobre, ki si mi jih skazal od nekdanj in ki mi jih še boš skazoval. Posebno pa se ti zahvaljujem za to, da sem se udeležil velike milosti, vsled katere sem mogel biti navzočen pri tej daritvi. Odpusti mi, če nisem bil tako pobožen, kakor bi moral biti, in pomagaj mi, da se v tvojo čast zgodi vse, kar danes govorim, mislim, delam in trpim. Amen.

Tudi rožni venec se celo lahko moli pri sv. maši. Treba je samo malo prenehati, kadar se približuje kak glavni del in pozornost obrniti na ta del. Kar velja o svetem rožnem vencu, to velja tudi o premišljevanju skrivnostij njegovih po navodih te knjižice. Posebno se prilegajo skrivnosti žalostnega dela rožnega venca, prva, tretja in četrta skrivnost veselega, in prva skrivnost častitega dela.

Druga sveta maša.

Porabna tudi za šolsko mladež.

1. Začetek.

imenu Boga † Očeta in † Sina in svetega † Duha. Amen.

Moj Gospod in Zveličar. Pred oltar pokleknem ravno tako pobožno in spoštljivo, kakor da bi se zdaj udeležil krvave daritve na križu; zakaj tu ponavljaš za me nekrvavo daritev, katero si ti tam krvavo in z bolečinami opravil za ves svet.

Kako se smem bližati tako presveti daritvi! Grešil sem mnogo in hudo v mislih, besedah in dejanjih! Pa glej, obžalujem svoje grehe, priznavam jih pred te-

boj in pred vsemi nebese, očitno trkam na prsi in govorim: velika je moja krivda, zeló velika je!

O sprejmi me milostljivo in stori, da po tej spravi daritvi pri tebi zadobim milost in usmiljenje.

2. Molitev.

Čast bodi Bogu na višavah in mir ljudem na zemlji! Zato te hvalimo, večni Oče, zato te molimo in se ti zahvaljujemo! Hkrati pa te prosimo, da nas danes milostljivo uslišiš v naših potrebah in nadlogah: Glej, mi pri tebi trkamo, zaupajoč na tvojega Sina, ki je rekel: „Trkajte in odprlo se vam bode.“ — Ne odpošlji nas nezaslišanih od sebe, saj prosimo v imenu tvojega jedinorojenega Sina, našega Gospoda, Jezusa Kristusa, ki s teboj živi in vlada na vse veke. Amen.

3. Evangelij.

Nebeški Oče, zahvaljujemo se ti, ker si nam svojega jedinorojenega Sina iz nebes poslal na zemljo, da nam kaže pot zveličanja po svojem nauku in vzgledu. Česar nas je učil Jezus, hočem verovati brezdvomno, hočem zvesto posnemati nje-

gov vzgled in očitno spoznavati svojo vero; kot pravi kristijan hočem živeti, kot pravi kristijan hočem umreti. Amen.

4. Darovanje.

Darovanje svete hostije:

O sprejmi, vsemogočni Bog, ta neznameniti dar, ki se skoro izpremeni v presveto telo tvojega Božjega Sina. Ta dar prinašamo ti že zdaj kot sveto žrtev. S tem darom ti tudi svoja srca z vsemi željami polagamo na oltar. Vsprejmi moje srce, stori ž njim, kar se ti poljubi, samo to želim, da sem ves tvoj, in da ostanem tvoj na vse veke. Amen.

Darovanje kelih:

O nebeški Oče, darujem ti ta kelih z vinom, ki se skoro izpremeni v dragoceno kri našega Zveličarja. V ta kelih utapljam ves pot pri delu, vse bridke kapljice trpljenja, vse solze, ki mi jih utegne prinesiti današnji dan. O vsprejmi milostljivo vsa moja dela in trpljenja, pomešana s krvavim potom in bridkim trpljenjem tvojega preljubljenega Sina, da se za večno življenje ničesar ne izgubi tega, kar danes delam ali trpim. Amen.

5. Predglasje.

K vam se obračam, ve nebeške trume, vas kličem z nebes na zemljo; pridite in poučite nas, kako bi naj dostojno častili vašega kralja, ki se skoro prikaže na oltarju kot naša daritev. Molimo ga vsi, pojmo vsi z vami: Svet, svet, svet je Bog, Gospod vojnih trum; bodi slavljen, ki prihaja v imenu Gospodovem.

6. Pred povzdigovanjem.

O najdobrotljivejši Oče, vsprejmi zdaj to darovanje, ki ti ga prinašamo zaupajoč na priprošnjo Marije, Matere Božje in Matere vseh svetnikov, da molimo tvoje najvišje veličastvo, da se pokorimo za svoje grehe, da se zahvaljujemo za tvoje neštivilne dobrote. Vsprejmi tudi najmilostliveje zaupljive prošnje, katere ti tukaj izrekamo za svojega najvišjega pastirja J., za vse škofe in duhovnike, za vse krščanske vladarje in narode, posebno pa za naše stariše, sorodnike in dobrotnike. Uslišuj jih v njihovih potrebah, pomagaj jim v njihovih težavah, da se prepričamo vsi, da ne ostane neuslišana nobena prošnja, ki s to daritvijo dohaja k tebi.

7. Sveto povzdigovanje.

Povzdigovanje svete hostije:

O Jezus, tebi živim! — O Jezus, tebi umrjem! — O Jezus, tvoj sem živ in mrtev. Amen.

Povzdigovanje svete krvi:

O sveta kri, očisti me! — O sveta kri, ozdravi me! — O dragocena kri, pridobi mi vse milosti zveličanja. Amen.

8. Po povzdigovanju.

O večni Bog, poglej milostljivo na svojega jedino-rojenega Sina, ki zdaj kakor žrtva počiva na oltarju. On je tukaj kakor na križu najvišji duhovnik in najsvetejši dar. Ne glej na naše grehe, temveč na njegovo kri in njegove zasluge in zavoljo njegovega imena bodi nam milostljiv in usmiljen.

9. Spomin na umrle.

Mi prosimo usmiljenja ne samo sebi, temveč tudi dušam našincev, katere še trpé v vicah. Naj draga kri te spravne daritve teče k njim, naj jim olajša muke, naj ugasi plamen, in naj jim odpre vhod v večni mir; pa tudi mi revni grešniki naj ž njimi pridemo enkrat v družbo vseh svetnikov. Amen.

10. Oče naš.

Božji Zveličar, ni ti zadosti, da daruješ za nas meso in kri, ti hočeš še oboje našim dušam dati kot hrano za večno življenje. Iz oltarja napravljaš sveto mizo, h kateri sme pristopiti vsaki, ki si želi tvojega svetega telesa, in ki ga žeja po tvoji dragoceni krvi. Ko torej pristopamo k tej nebeški mizi, nauči nas pobožno mizno molitev, moli z nami in za nas: Oče naš . . . (Pri šolski maši moli se skupno pa počasi.)

11. Jagnje božje.

Kako se moremo predrzniti, mi revni grešniki, uživati tvoje presveto meso in kri, če nam nisi ti kot Jagnje Božje odvzel vse grehe? Zato kličem s skesanim srcem: O Jagnje Božje, ki odjemlješ grehe sveta, usmili se nas!

12. Obhajilo.

O Gospod, pridi k meni, dasi nisem vreden vsprejeti te, pridi k meni, in moja slaba bolna duša ozdravi! Pridi k meni, da se moje srce, združeno s teboj in prešinjeno tvojih čednostij, izpremeni v tebe in da skusim sam na sebi, kako resnično si govoril, ko si rekel: „Kdor jê moje meso,

ter pije mojo kri, ta ostane v meni in jaz v njem.“ Da, Gospod, ostani pri meni, in podeli mi milost, da me nobeden greh ne loči od tebe. Amen.

13. Zadnji blagoslov.

Gospod, ti me odpuščaš od sebe, da se vračam k dnevnim opravkom in težavam. O, ne odpuščaj me brez svojega blagoslova. Blagoslovi mene in moje ljudi, blagoslovi moja dela in opravila, da zapazujem v vsem, kako me tvoja roka tukaj blagoslavlja po duhovnikovi roki. V imenu Očeta †, in Sina †, in svetega † Duha. Amen.

Molitev po tihi sv. maši.

Češčena Marija . . . (Trikrat.)

Češčena si kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni Evini otroci. K tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej dolini solz. Obrni tedaj, o naša besednica, svoje milostljive oči na nas in po tem revnem življenju nam pokaži Jezusa, blaženi sad svojega telesa. O usmiljena, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

Ř. Da vredni postanemo obljub Kristusovih!

M o l i m o !

O Bog, naše pribežališče in naša moč, ozri se milostno na ljudstvo k tebi vpijoče; in na priprošnje častitljive in brezmadežne Device Marije, Božje porodnice, sv. Jožefa, njenega ženina, svojih svetih apostolov Petra in Pavla in vseh svetnikov, usliši milostno in dobrotno naše prošnje za spreobrnjenje grešnikov, za prostost in povišanje matere svete cerkve. Po Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Sv. nadangelj Mihael, brani nas v boju, bodi naša bramba zoper hudobnost in zalezovanje hudobnega duha. — Ukroti naj ga Bog; ponižno prosimo! In ti, vojvoda (prvak) nebeške vojne, satana in druge hudobne duhove, ki hodijo po svetu v pogubo duš, z božjo močjo v pekel pahni! Amen.

Odpustka 300 dni, ako se klečé moli. (Papež Leon XIII., 6. prosinca 1884.)

Spovedne molitve.

Klicanje svetega Duha.

Klidi, sveti Duh! Razsvetli moj razum in gani moje srce, da svoje grehe prav spoznam, da jih obžalujem, se jih spovem in da se popolnoma poboljšam. Amen.

Izpraševanje vesti.

Izprašuj svojo vest o desetih božjih in o petih cerkvenih zapovedih in o sedmih glavnih grehih. Če pa večkrat hodiš k spovedi, moreš to opraviti tudi kračje, n. pr., da se izprašuješ o dolžnostih proti Bogu, proti bližnjemu in proti samemu sebi.

Tukaj ti ne podajem ogledala vesti, vendar pa te hočem opozoriti na nekatere reči,

katere nemarni ljudje v največjo škodo in nevarnost svoje duše le preradi izpregledajo pri izpraševanju vesti.

K tem rečem spadajo stanovske dolžnosti. Dolžni so stariši in hišni gospodarji čuvati, kako se vedejo njihovi otroci in podložniki; dolžan je hlapec in dninar zvesto delati itd.; in vendar se v takih rečeh dostikrat izpregleda kaj in se ne pové pri spovedi. Isto velja o hišnih razmerah, v katerih živi človek, o vsakdanjih opravilih, ki jih je treba izvrševati; kako nekrščansko, kako pregrešno delajo nekateri ljudje, in vendar ne pazijo na to! Marsikaj se godi proti ljubezni do bližnjega: sovraštvo, zavist ali nevoščljivost, veselje o škodi drugega, neljubeznive in dobro ime žaleče besede.

Če je kdo goljufijo izvršil nekoliko bolj premeteno, ima to za malo in neznatno reč, dasi se gre včasih za večjo reč. Dostikrat se pregledajo ptuji grehi, posebno zamolčanje grehov drugih, kjer bi bilo potrebno naznaniti jih. Celó v šesti božji zapovedi prevara ali zmoti hudi duh marsikoga, češ, da to in ono ni greh. Pazi tudi na to, ali to kar čitaš ali kar misliš, govoriš in delaš, ni nasprotno sveti katoliški cerkvi.

Na koncu premišljevanja je včasih dobro

prašati se, če-li te ne teži takrat kaj posebnega, ali dvomiš o kaki reči. Če je tako, odkrij se spovedniku brez strahu.

Kesanje in trden sklep.

Da ne obžaluješ svojih grehov ali da se ne kesaš samo z ustmi, temveč v duši, v srcu, premisli najpoprej, kako grd je greh. V ta namen ti utegnejo koristiti ti-le štirje pogledi:

1. **Pogled v lastno dušo.** Kako ti je greh opustošil in pokvaril božjo podobol!

2. **Pogled v pekel.** Greh je užgal pekel in ga napolnil s pogubljenimi duhovi in dušami. — Ali torej greh ni hujši od pekla?

3. **Pogled v nebo.** Greh je angele izpremenil v hudiče! Ali ni torej greh grši od hudiča?

4. **Pogled na Kalvarijo.** Greh je Sina Božjega zdelal tako strašno! — Oh, kako ostuden je greh!

Po teh štirih pogledih pomisli, koga si s svojimi grehi tolikokrat in tako hudo razžalil in premisli nekatere lastnosti božje, iz katerih še bolj spoznaš, kako predrzen, hudoben in ostuden je greh; n. pr. vsepričujočnost te uči, da si grešil v pričo Boga, in vendar te ni bilo sram; svetost, da Bog neizmerno zaničuje vsak greh,

in vendar si ti privolil; pravičnost ti pové, da Bog ne pusti brez kazni nobenega greha, in vendar se greha nisi bal; neskončna usmiljenost, s katero te je Bog prenašal doslej, bi te imela nakloniti, da bi se poboljšal in Boga ljubil, a ti si le še grešil in ga vedno še žalil.

Obrni se potem k trem božjim osobam in prosi jih iz vsega srca odpuščanja:

V pričo Boga Očeta obnašaj se kakor izgubljeni sin, ki je pokleknil pred očeta in mu, solzé se, rekel: »Oče, grešil sem proti nebesom in proti tebi, nisem vreden, da me imenuješ svojega otroka!«

V pričo Boga Sina bodi kakor Magdalena pod križem, čije srce je vse presunil kes in boleost zavoljo grehov; prosi ga kapljice krvi, da očistiš svojo dušo.

V pričo svetega Duha stori tako, kakor se spodobi duši, katero je v krstu on združil s seboj in olupšal z dragoceno svatovsko obleko milosti in nedolžnosti, zdaj pa je tako grdo prelomila svojo zvestobo.

Tako in enako moraš premišljevati, da si obudiš srčni kes. Nikakor ni potrebno, da bi vselej premišljeval vse te reči; boljše eno ali drugo prav iz srca, kakor pa vse le bolj mimogredé. Zdaj moli počasno in goreče:

Kesanje ali obžalovanje.

O moj Bog, iz vsega srca obžalujem vse svoje grehe, ker sem tolikokrat in tako hudo razžalil tebe, svojega Gospoda in Boga, svojega Stvarnika in Odrešenika, svojega največjega dobrotnika, tebe, največjo in najljubeznivejšo dobroto. Za trdno se odločujem, da te z nobenim grehom ne razžalim več in se bom skrbno izogibal bližnje priložnosti v greh. O bodi mi milostljiv in usmiljen, odpusti mi grehe moje, krepčaj me, da se bom držal svojega sklepa. Amen.

Molitev pred spovedjo.

Ponižan in potr t se ti zahvaljujem, o sv. Duh, da si presunil moje srce in mi dal spoznati velikost in hudobijo mojih grehov, s katerimi sem te žalil, ko sem se bil ustavljal tvojim najljubeznivejšim opominom. Oh, da bi tega ne bil storil nikdar! — Odpusti mi in vsprejmi me zopet v svojo milost! Ogrni me s svatovskim oblačilom in bodi zopet ljubi gost moje duše! Pomagaj mi, da se zdaj vseh grehov skesano in odkritosrčno spovém v pričo božjega namestnika, ter zanje zadostim in se popolnoma poboljšam v tvojo čast in v zveličanje svoje duše. Amen.

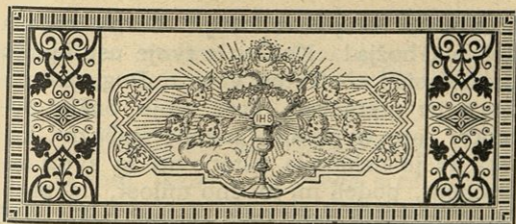
Po spovedi.

Nebeški Oče! Kako neizrečeno milost si mi skazal! Zavoljo zaslug svojega ljubljene Sina Jezusa si mi odpustil moje grehe in izpregledal kazni. Zopet se smem imenovati tvojega otroka; o kolika sreča je to za me! Tisočera hvala in slava ti bodi za to! O da bi vendar ostal vedno tvoj pokorni otrok! Obetam ti iz srca, da se hočem izogibati vsakega greha; vendar ti poznaš mojo slabost in mojo revo, prosim te torej presrčno, najboljši Oče, daj mi moč, da premagujem hudobno nagnenje in da v otroškem strahu živim pred tvojim najsvetejšim obličjem.

O preblažena Devica in Mati Božja Marija! Moja najdražja Mati! Dragocena kri tvojega Božjega Sina me je oprala mojih grehov; o bodi mi na pomoč s svojo mogočno priprošnjo, da ne bom več omadeževal svoje duše. Pod tvoj plašč pribežim, vkleni me v svoje ljubeznivo materno srce, varuj me skušnjave, varuj me greha!

O sveti angel varih! Tebi je nebeški Oče izročil mojo dušo, varuj me napadov sovražnikovih, da greh ne pogubi moje duše. Amen.

Obhajilne molitve.

Molitev za pripravo.

Jezus, moj Bog in Zveličar hoče priti k meni in se nastaniti pri meni — isti Zveličar, ki je v jaslicah ležal kot ljubeznivo dete — isti, katerega so ponižno molili revni pastirji in pobožni modrijani — isti, kateri je neizrečeno trpel za-me ter umrl na križu — isti, kateri zdaj v nebesih stoluje Očetu na desnici, katerega obdajajo in molijo nešteti angeli — Jezus, pravi Bog in človek ob enem, kateremu se uklanjajo vsa kolena v nebesih, na zemlji in pod zemljo. — In zakaj hočeš priti k meni, o Jezus? — Da bi se z menoj tesno združil in me obsipal

z zakladi svojih milostij. O neizmerna dobrota božja! Koliko je tvoje usmiljenje proti meni! — Ti pa veš, o Bog, da ničesar ne premorem brez tvoje božje pomoči; zato te prosim zavoljo ljubezni, katera te je naklonila ustanoviti ta sveti zakrament, podeli mi močno milost, da prejmem ta zakrament tako, kakor ugaja tebi in kakor je koristno meni.

Sveta Marija, Mati našega Zveličarja! Zavoljo ljubezni, ki jo ti gojiš do svojega Sina, prosim te, stoj mi na strani, da prejmem te svete skrivnosti svoji duši na korist.

Sveti krstni patron, sveti angel varih, spremljajta me k sveti mizi, odpravita od mene vse, kar bi me moglo motiti. Vsi svetniki božji, prosite za me!

Obudi vero.

O moj Jezus! Trdno verujem vse, kar si ti razodel, posebno pa verujem, da si v resnici pričujoč v najsvetejšem zakramentu oltarja, ker si to povedal sam, ki si večna in nezmotljiva resnica.

Moli Jezusa.

O moj Jezus! Združen z vsemi angeli in svetniki molim te v najsvetejšem

zakramentu, v katerem si skrit iz ljubezni do mene; molim te kot svojega Gospoda in Boga, svojega Stvarnika in Odrešenika!

Obudi kes ali obžalovanje.

O moj Jezus! Iz vsega srca obžalujem vse svoje grehe, ker sem ž njimi razjezil in razžalil tebe, svojega ljubega Boga, katerega ljubim čez vse.

Ponižnost.

Moj Gospod in Zveličar, kako se smem bližati tebi, ko sem te tolikokrat razžalil? V resnici nisem vreden vsprejeti te v svoje srce, vendar reci samo besedo in moja duša ozdravi.

Upanje.

O najljubeznivejši Jezus, tvoje usmilenje je brez meje, ti prihajaš k meni in hočeš stanovati v mojem srcu; trdno upam, da me boš posvečeval in napolnoval s svojo milostjo.

Ljubezen.

O moj Jezus, ti si me ljubil do smrti na križu in iz ljubezni do mene hočeš biti hrana moji duši. Kako ti morem povra-

čati tvojo ljubezen? Iz ljubezni do tebe hočem živeti in umreti.

Poželenje.

Pridi, o Jezus, pridi in polasti se mojega srca; naj bo tvoje vse; pridi, obišči me in utrdi me v milosti, o Jezus!

Molitev sv. Ignacija.

Duša Kristusova posveti me! — Telo Kristusovo zveličaj me! — Kri Kristusova napoji me! — Voda strani Kristusove operi me! — Trpljenje Kristusovo potrdi me! — O dobrotljivi Jezus, usliši me! — V svoje svete rane skrij me! — Se ločiti od tebe ne pusti me! — Pred hudim sovražnikom brani me! — Ob uri moje smrti pokliči me! — In k tebi priti pusti me! — Da s tvojimi svetniki hvalim te na vekov veke. Amen.

(300 dnij odpustka. Pij IX., 9. prosinca 1854.)

Po svetem obhajilu.

Kratek navod, kako si naj v prid obrneš sv. obhajilo.

Kako imenitni so za te tisti trenutki, ko v srcu nosiš Sina Božjega, Odrešenika in Zveličarja, nekdanjega sodnika svojega; ti si

moraš mnogo prositi, ker si moreš vse izprositi od njega. Posebno pa pazi na to-le:

1. Ko si svojega Jezusa prejel v svetem obhajilu, zapri vse svoje čute in zapri duri svojega srca, in obrni se celo na znotraj, kjer nosiš v sebi svojega Boga. Ne brigaj se več za ves svet, ker nosiš v sebi Stvarnika nebes in zemlje. »Kaj imam v nebesih in kaj ljubim na zemlji razven tebe?«

2. Ljubezen in ponižno vedenje te naj potem kolikor moči združuje z Jezusom. Saj pride zavoljo tega k tebi kot dušna hrana, da se ti združiš ž njim. »Kdor jê moje meso ter pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.«

3. Potrudi se dalje, v njega se izpremeniti in izpreobraziti. Pri sv. obhajilu sprejmi od njega njegovo ponižnost, milobo, čistost in druge čednosti, da moreš govoriti z apostolom: »Jaz živim, pa ne jaz, temveč Kristus živi v meni.«

Na ta način, misli sv. Terezija, ta od Boga prosvetljena duša, bi mogel kristijan tudi po enem sv. obhajilu se posvetiti. Če pa ne moreš tako vredno prejeti sv. obhajila, da bi se z enim samim posvetil in preobrazil v Kristusa, pa se vsaj potrudi, da ga

prejmeš večkrat pobožno ter si tako pridobivaš vedno več duha, bitja in čednostij Kristusovih. V to ti pomaga posebno lepa molitvica sv. Ignacija »Duša Kristusova posveti me!« (str. 220); moliti pa jo moraš počasi in pazljivo, ponehati pri vsaki vrsti in iz lastnega nagiba pridejati to ali ono besedo.

Tu še bodi omenjeno, da pri sv. obhajilu iz svojega srca in nagiba pridejane besede so več vredne, kakor še tako dolge in lepe molitvice, ki jih bereš iz knjige. — Ljubiti, hvaliti in prositi itd. more srce tudi brez knjige. — Če pa prosiš, prosi mnogo, zakaj Bog ti noče dati malo.

M o l i m o !

Naj ljubeznivejši Jezus! Kako čudovita je tvoja dobrota in milost, da si se ti, Gospod nebes in zemlje, ponižal priti k meni, revnemu grešniku in se na taki način združiti z menoj! V najglobokejši ponižnosti te molim z vsemi stvarmi nebes in zemlje.

Zahvala.

O Jezus, kako ti naj povrnem dobroto tvojega usmiljenega obiskovanja? Ko bi se z menoj združile vse stvari, vendar bi hvala še bila le prepričla. Dobro vem, ka-

tere daritve ti zahtevaš najbolj od mene in kako se ti morem ugodno zahvaliti.

Darovanje.

Ti hočeš moje srcé. Ti si ga ustvaril, ti si ga na križu odkupil s svojo krvjo; zopet si si ga osvojil, zatorej ni moje, ampak tvoje bodi, ker tebi ga darujem. Glej, darujem se tebi vsega, svoje telo in svojo dušo, svoje srce in svojo voljo! Naj ti ugaja ta moj dar in sprejmi me kot svojo last.

Prošnja.

Imam te zdaj, o Jezus, v svojem srcu. Ker si prišel skazovat mi le dobro in prijetno, in ker celó zahtevaš, da od tebe tirjam vse, kar mi je potrebno, hočem ti svoje prošnje predložiti z veseljem in trdnim upanjem, da me uslišiš, moj ljubeznivi Zveličar. Meni primanjkuje ponižnosti, nočem se vselej podvreči svojim načelnikom. Ti pa imaš obilo ponižnost; daj mi nekoliko tiste ponižnosti, s katero si ti, Vsemogočni, kot slabo dete ležal v jaslicah; daj mi nekaj svoje pokorščine, s katero si se ti, Najvišji, starišem pokoril do tridesetega leta. Jaz nisem potrpežljiv, nisem miren, godrnjam zavoljo vsakega malega križa, ko ven-

dar vem, da mi ga nalagaš ti, moj Bog, daj mi nekaj svoje potrpežljivosti, s katero si težki križ nosil na Kalvarijo. — Ne pripuščaj, da bi jaz svojega duha onečastil z grdimi mislimi, ali da bi svoje srce omadeževal z gnusno pohotnostjo, ali da bi svoje telo, ki je tvoj tempel in si ga ti posvetil na novo, ogradil z novim grehom, temveč služiti ti hočem s čistim telesom in ti uga-jati z deviškimi srcem. — Brani in varuj me v mojih bojih in skušnjavah, varuj me napadov sovražnikovih, da te ljubim do smrti.

Blagoslovi tudi, moj Jezus, moje stariše, duhovnike, brate in sestre, prijatelje in neprijatelje, pravičnike in krivičnike. Priporočam ti vse, za katere mi je moliti; usmili se vseh, naj se vsi udeležijo tvoje milosti in tvojega blagoslova. Tudi verne duše v vicah naj počivajo v miru.

Počestvenje presv. Jezusovega Srca.

Naj vsi ljudje hvalijo, molijo in s hvaležnim duhom ljubijo Srce Jezusovo v presvetem zakramentu vsaki trenutek časa v vseh tabernaklih svetá do konca vekov! Amen.

(100 dnij odpustka enkrat na dan.)

Molitev pred sliko križanega Jezusa.

O moj dobrotljivi in presladki Jezus! glej, pred tvojim obličjem se vržem na kolena, in te prosim in rotim z vso gorečnostjo svoje duše: vtisni milostno v moje srce žive občutke vere, upanja in ljubezni, resnično žalost nad mojimi grehi in trdni sklep poboljšanja, dokler z globokim sočutjem in srčnim žalovanjem tvojih pet krvavih ran pregledujem in v duhu premišlujem ter si pred oči stavim, kar je že prerok David o tebi govoril, rekoč: „Prebodli so moje roke in moje noge; vse moje kosti so prešteli.“ (Ps. 21, 17. 18.)

Verniki, ki po skesani spovedi in po sv. obhajilu pred podobo križanega Jezusa klečé molijo naslednjo molitev in še kaj pomolijo za blagor svete cerkve, dobijo popolen odpustek, katerega tudi lahko v prid obrnejo vernim dušam v vicah. (Pij IX., 31. mal. srpana 1858.)

Molitev k presv. Srcu Jezusovemu po sv. obhajilu.

Poglej, o moj preljubeznivi Jezus, kako daleč je segla preobilnost tvoje ljubezni! S svojim mesom in s svojo predrago krvjo si mi božjo mizo pripravil, da bi se mi vsega daroval. Kdo te je naklonil k toliki obilnosti tvoje ljubezni? Gotovo le tvojo

preljubeznivo Srce. O božje časti vredno Srce mojega Jezusa, ognjišče božje ljubezni! Vzemi mojo dušo v svojo posvečeno rano, da bi se v tej šoli ljubezni učil zopet ljubiti onega Boga, ki mi je dal tako čudovite dokaze svoje ljubezni. Amen.

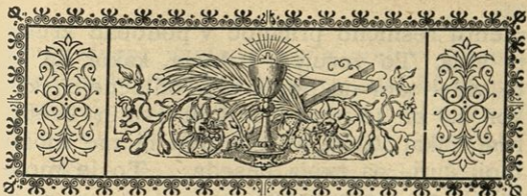
(100 dnij odpustka enkrat na dan.)

Pred podobo Jezusovega Srca.

Preljubeznivi moj Jezus! Da ti dokazujem svojo hvaležnost in da popravljam svojo mnogotero nezvestobo do tebe, izročam ti jaz I. I. svoje srce, ter se ti vsega darujem; s tvojo pomočjo se odločujem, nikdar več ne grešiti. Amen.

(100 dnij odpustka enkrat na dan.)

Obhajilne molitve za mladino.

Priprava k sv. obhajilu.

Božji Zveličar! Tako si ti ljubil nas ljudi, da si prišel z nebes in hotel umreti za nas, da bi nas odrešil in nam vrnil večno življenje. To pa še ni bilo zadosti tvoji ljubezni. Tudi po svoji smrti si hotel ostati med nami, da bi kot dobri pastir vodil naše duše v večno življenje. Preden si se ločil od tega sveta, si ustanovil zakrament, v katerem si in tudi ostaneš v resnici pričujoč do konca dnij. Ti sam si nam obljubil to, ker si rekel: „Kruh, ki ga vam dam, je moje meso za življenje svetá.“ Kar si bil obljubil takrat, spolnil si pri zadnji večerji in ponavljaš vsaki dan na oltarju.

Zavoljo tvoje nezmotljive besede verujem trdno, da si v najsvetejšem zakra-

mentu resnično pričujoč v podobah kruha in vina. To verujem trdneje, kakor da bi te videl tam na svoje oči, odločneje, kakor da bi se tam dotaknil tvojih svetih ran, zakaj varati ali goljufati bi me mogli moji čuti, pa tvoja beseda: „To je moje telo,“ ne more varati.

Molim te torej z ono presrčno gorečnostjo, s katero so te molili pastirji, ko si bil povit v plenice. Molim te s tisto živo vero, s katero je Tomaž pokleknil pred te in vskliknil: „Moj Gospod in moj Bog!“ Molim te s tisto sveto spoštljivostjo, s katero klečé pred teboj nešteti angeli. Ti si tukaj pred menoj, kakor stoluješ v nebesih, in jaz klečim pred teboj kakor revna stvar, kakor grešen človek.

Pa ne samo, da te smem moliti, smem te celo uživati, vsprejeti v svoje srce in se združiti s teboj. O kolika milost za me, da smem svojega Gospoda vsprejeti v svoje srcé! Kolika sreča, da smem objeti svojega Zveličarja, kateri je za me trpel toliko, kateri je pretil vso svojo kri za me, kateri je za me umrl na svetem križu.

Kako se smem predrzniti, da bi stopil k ti sveti mizi in Jezusa vsprejel v sebe, ko sem poln grehov? Oh Gospod in Bog! Kolikokrat sem te razžalil, kolikokrat sem

omadeževal svojo dušo z grehi? Nisem vreden, pogledati k tebi, in zdaj bi te naj vsprejel v svoje srce. O Gospod, nisem vreden, da greš pod mojo streho!

Kam drugam naj pojdem, kakor k tebi? Kam naj bežim izgubljena ovca, kakor k tebi, k dobremu pastirju? Kam se naj obrne moja bolna duša, kakor k tebi, nebeškemu zdravniku? Koga si povabil tako prijazno, ko si govoril: „Pridite k meni, ki ste utrujeni in otovorjeni!“ kakor mene, mojo revno dušo? Ker si me povabil ti, prihajam ponižno, skesano in zaupno; samo to te prosim, s svojo milostjo očisti poprej moje grešno srcé, ogrej moje mrzlo srcé, revno srce napolni s svojimi krepostmi, da postane tebi prijetno stanovanje. Reci samo besedo in moja duša ozdravi.

Ti pa, o blažena Devica Marija, ki si svojemu Sinu pripravila v svojem srcu tako dostojno bivališče, stoj mi na strani, spravi me s svojim Sinom, priporoči me svojemu Sinu, predstavi me svojemu Sinu, da pri njem najdem milost. — Združujem se s tvojo neomadeževano nedolžnostjo, prečistostjo, ponižnostjo in pokorščino, s tvojo ljubeznijo in hrepenenjem po Jezusu, da me zavoljo tvoje vrednosti milostno vsprejme. Amen.

Zahvala po sv. obhajilu.

Moj Božji Zveličar, ti si v resnici zdaj v mojem srcu; zdaj nosim tebe, katerega je blažena Devica Marija z živo vero, z globoko ponižnostjo in z gorečo pobožnostjo vsprejela v svoje najsvetejše naročje. Isto sveto telo imam zdaj pri sebi, ki je enkrat polno bolečin in ran za me viselo na križu; ista kri objemlje moje srce, ki je tam tekla iz tvojih svetih ran; ista duša počiva ob moji duši, katera je na Oljski gori prestala toliko strahu in žalosti, katero si, o Zveličar, tako ljubeznivo daroval za me. Če si pa umrl iz nerazumljive ljubezni za me, si pa zopet vstal iz lastne moči in sediš zdaj slavno in presvetlo na desnici svojega nebeškega Očeta. Dà, tebe, kralj nebes, kateremu se uklanjajo vsa kolena, tebe, svojega Gospoda in Boga, nosim zdaj v sebi.

Pa kaj naj storim, moj Gospod, kako naj govorim s teboj, kako te naj dostojno častim jaz grešni človek. Če poklekнем pred te v prah, je to še premalo, ker mene samega nič drugega ni, kakor prah in pepel. Pridite, nebeški angeli, in molite svojega Gospoda namesto mene z besedami: „Svet, svet, svet!“ In jaz dostavljam prav ponižno: „Bog bodi milostljiv moji duši!“

Čim manj pa sem jaz vreden prejeti tebe, svojega Gospoda in Boga, tem večja je tvoja milost, da se ponižaš k meni, in zato sem dolžan zahvaliti se za tako v resnici neizmerno dobroto. Ali kako si mi mogel bolje dokazati svojo ljubezen, kakor s tem, da si prišel z najvišjih nebes, in da si se nastanil v mojem revnem srcu! Kaj si mi mogel darovati večjega, kakor sebe samega, Gospoda nebes in zemlje, neskončnega Boga! Katero večjo dobroto si mi mogel skazati kakor to, da si obiskal mojo dušo, in jo hranil s svojim mesom, da jo kot nebeški zdravnik lečiš s svojo krvjo!

O Gospod, kdo sem jaz, da si tako ljubezniv z menoj? Kaj sem storil dobrega, da sem zaslužil to? Kako ti naj povrnem tako dobroto? Zahvaliti se ti hočem za to. Dà, slavi moja duša Gospoda, in vse, kar je v meni, povzdiguje njegovo ime! Vsi angeli nebeški in vsi pobožni verniki na zemlji, slavite Gospoda, in hvalite ga za me!

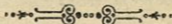
Ker si mi skazal imenitne reči, moram ti tudi jaz kaj vrniti za to. Ali ti ne potrebuješ od mene niti najmanjše stvari! Ker me pa ljubiš neizmerno, hočeš imeti mene samega v dar. Vzemi me torej vsega, mojo dušo, moje telo, moje srcé,

mojo ljubezen, vse moje misli in želje, vsa moja dela in vse trude. Vse ti hočem dati, ker si se tudi ti dal vsega za me na križu in danes v najsvetejšem zakramentu!

Da pa morem živeti za te, potrebujem tvoje milosti in pomoči. Posveti me torej danes s svojim božjim mesom in krvjó, prešini mi dušo in telo s svojo najsvetejšo pričujočnostjo. Od milobe in ponižnosti svojega najsvetejšega srca vlij mi vsaj eno kapljico v moje srce, da bo tudi ponižno in skromno. Vse kreposti svojega srca utisni v moje srce, obvaruj me vsakega greha, pomagaj mi v vsaki skušnjavi, brani me vsake nevarnosti. Usliši me v vseh potrebah duše in telesa. Jaz pa molim tudi za svoje ljube stariše, sorodnike, dobrotnike, grešnike, za duše umrlih, da imajo večni pokoj. Ne odreci mi nobene prošnje. Ker odhajam, prosim te še, blagoslovi mojo dušo, in daj, da se dopolnijo besede: „Kdor jê moje meso, ter pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem.“ Amen.

Slavljen in hvaljen bodi najsvetejši zakrament presvetega Rešnjega Telesa!

V imenu Očeta †, in Sina †, in svetega Duha †. Amen.

Večernice.

Na večer moli cerkev večernice, to je nekaj psalmov, katere je verno ljudstvo v poprejšnjih časih znalo tako dobro, da jih je odpevalo po vrsti z duhovnikom vred, kar se še zdaj godi tu pa tam. Dasi je rožni venec postal naš psalter, ki ga molimo namestu psalmov, vendar je prav, da si odkrijemo tudi zaklad prisrčnih molitev in vzdihov, ki so jih tako radi molili prvi kristijani. Ker bi ti pa celi psalmi ne bili dosti umljivi, izbral sem ti tukaj nekaj izrekov iz raznih psalmov pa tudi drugih izrekov sv. pisma, ter je razdelil po krepostih ali, čednostih, katere so najbolj potrebne krščanskemu srcu. Beri jih počasi, prenehaj po vsaki vrstici nekoliko, največ se pa pomudi pri tistem svetem izreku, ki se najbolj prilega sedanjemu stanju

tvojega srca; nauči se na pamet tega, kar ti najbolj ugaja, kar moreš potem kot vzdihljivej moliti ob posebnih prilikah.

Posebno bo ti pa koristilo, če ravno tako zaporedoma prebiraš razlaganje »Očenaša« in »Češčene Marije«. Tudi to ali drugo skrivnost sv. rožnega venca lahko premišljuješ med tem, ko se ob praznikih v cerkvi slovesno opravljajo cerkvene večernice.

Tu navedene vrstice iz psalmov služijo izvrstno tudi za sv. obhajilo, da po njih obujaš dejanja vere, upanja, ljubezni, ponižnosti, hvaležnosti, prošnje; kes pa pred spovedjo.

Vera.

Verujem, Gospod, pomagaj moji neveri! (Mark. 9, 23.)

Tvoja izpričevanja so prav verjetna. (Ps. 92, 5.)

Vse tvoje besede se opirajo na resnico. (Ps. 118, 160.)

Dà, Gospod, verujem, da si ti Kristus, Sin živega Boga, ki je prišel na ta svet. (Jan. 11, 27.)

Gospod, h komu naj pojdemo? Ti imaš besede večnega življenja. (Jan. 6, 69.)

Živim verujoč v Sina Božjega. (Fil. 2, 20.)

Pomnoži nam vero! (Luk. 17, 5.)

Upanje.

Gospod, ti si moje upanje! (Ps. 90, 9.)

Jaz pa upam v tvojo milost. (Ps. 12, 6.)

Moj Bog, moje usmiljenje! (Ps. 58, 18.)

Delež moj je Gospod, pravi moja duša;
zato zaupam nanj.

Dober je Gospod tistim, ki upajo nanj,
in duši, ki ga išče. (Žal. 3, 24. 25.)

Ker ne vemo, kaj nam je storiti, nam
ostaja to jedino, da se oziramo na te.
(II. paralip. 20, 12.)

Na te zaupam, o Gospod, in ne bom
osramočen vekomaj. (Ps. 30, 2.)

Ako bi me tudi umoril, vendar bom
zaupal vanj. (Job. 13, 15.)

Jaz pa bom vedno upal. (Ps. 70, 14.)

Ljubezen.

Ljubiti te hočem, moj Gospod, moja
moč. (Ps. 17, 2.)

Kaj imam namreč v nebesih in kaj
ljubim na zemlji kakor tebe?

Bog mojega srca in delež moj je Bog
vekomaj. (Ps. 72, 25. 26.)

Moj ljubljenec je moj, in jaz sem nje-
gov; on pase med lilijami. (Vis. pes. 6, 2.)

Nobeden izmed nas ne živi samemu
sebi, in nobeden ne umrje samemu sebi;
zakaj če živimo, živimo Gospodu; če pa

umrjemo, umrjemo Gospodu; naj živimo ali umrjemo, Gospodovi smo. (Rimlj. 14, 7. 8.)

Niti smrt niti življenje nas ne more ločiti od ljubezni Gospodove, katera je v Kristusu Jezusu, Gospodu našem. (Rimlj. 8, 38. 39.)

Kako jaz ljubim tvojo postavo, o Gospod; vsaki dan jo premišlujem. (Ps. 118, 97.)

Vemo, da njim, kateri Boga ljubijo, vse k dobremu pomaga. (Rimlj. 8, 28.)

Kes ali obžalovanje.

Moj Bog, sram me je in bojim se k tebi obrniti svoje lice. (I. Ezdra 9, 6.)

Poglej, Gospod, in glej, kako zaničljiv sem postal. (Žal. 1, 11.)

Osramočen sem in rdečica me spreha, ker prenašam sramoto svoje mladosti. (Jerem. 31, 19.)

Ne pomni grehov moje mladosti in moje nevednosti. (Ps. 24, 7.)

Ti, Gospod, si naš Oče. Zakaj si nam pustil, da smo zgrešili tvoja pota, da se je utrdilo naše srce, da se nismo bali tebe. (Izaija 63, 16. 17.)

Kdo dá moji glavi vode in mojim očem izvir solzâ, da bi se jokal noč in dan? (Jerem. 9, 1.)

Usmili se me, o Bog, po svoji veliki

milosti, in po obilnosti svojega usmiljenja izbriši mojo hudobijo. Ne zavrzi me spred svojega obličja; in svojega svetega duha mi nikar ne vzemi. (Ps. 50, 3. 13.)

Sprejmi nas, ker smo skesanega srca in ponižanega duha. (Dan. 3, 39.)

Potrtega in ponižanega srca ne bodeš zavrgel, o Bog! (Ps. 50, 19.)

Zavoljo svojega imena, o Gospod, zanesi mojim grehom, ker jih je mnogo. (Ps. 24, 11.)

Potikam se, kakor izgubljena ovca; poišči svojega hlapca, ker nisem pozabil tvojih zapovedij. (Ps. 118, 176.)

Ponižnost.

S svojim Gospodom hočem govoriti, dasi sem prah in pepel. (I. Mojz. 18, 27.)

Moje bitje je kakor nič pred teboj. (Ps. 38, 6.)

Gnilobi sem govoril: „Moj oče si ti.“
K črvom: „Mati in sestre ste mi vi.“
(Job. 17, 14.)

Gospod, pojdi od mene, ker sem grešen človek. (Luk. 5, 8.)

Nepridni hlapci smo. (Luk. 17, 10.)

Moj Bog si ti, ker mojega blaga ne potrebuješ. (Ps. 15, 2.)

Jaz pa sem reven in ubog. (Ps. 69, 6.)

Kaj je človek, da se ga spominjaš ti, ali sin človekov, da ga obiskuješ? (Ps. 8, 5.)

Še manjši hočem postati kakor sem bil, ter bom ponižen v svojih očéh. (II. Kraljev 6, 22.)

Udanje v božjo voljo.

Ali naj ne bo Bogu podložna moja duša, ker od njega mi prihaja pomoč; ti pa, moja duša, podvrzi se Bogu, ker od njega prihaja moja potrpežljivost. (Ps. 61, 2. 6.)

Pripravljeno je moje srce, o Bog, pripravljeno. (Ps. 107, 2.)

Gospod je; naj stori, kar je dobro v njegovih očéh! (I. Kraljev 3, 18.)

Gospod je dal, Gospod je vzel. Kakor je dopadlo Gospodu, tako se je zgodilo! Bodi češčeno Gospodovo ime. (Job. 1, 21.)

Oče, če hočeš, vzami ta kelih od mene; vendar ne moja, ampak tvoja volja naj se zgodi! (Luk. 22, 42.)

Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih tako na zemlji! (Mat. 6, 10.)

Zahvala.

Kaj naj Gospodu dam za vse, kar je meni podaril? (Ps. 115, 3.)

Usmiljenja Gospodovega se bodem spo-

minjal, hvalil Gospoda za vse, kar nam je Gospod dodelil po svoji dobroti in po obilnosti svojega usmiljenja. (Izaija 63, 7.)

Hvali, moja duša, Gospoda, in ne pozabi vseh njegovih dobrot: — ki ti odpušča vse pregrehe, ki ti ozdravlja vse slabosti, ki oteva pogina tvoje življenje, ki te venča z milostjo in usmiljenjem. (Psalm 102, 2. 3. 4.)

Kdo sem jaz, Gospod Bog, da mi dodeliš take reči? (I. paral. 17, 16.)

Nisem vreden tvoje velike milosti in tvoje zvestobe, ki si jo dopolnil svojemu služabniku. (I. Mojz. 32, 10.)

Slavite Gospoda, ker je dober, ker večno traja njegova milost. Kdo more dopovedati Gospodova mogočna dela, naznaniti vso njegovo slavo? (Ps. 105, 1. 2.)

Prošnja.¹

Prosim, Gospod, nebeški Bog, naj poslušajo tvoja ušesa in naj bodo odprte tvoje oči, da slišiš molitev svojega služabnika, ki jo zdaj molim pred teboj. (II. Ezdr. 1, 5. 6.)

Gospod! Usliši mojo molitev in moje vpitje naj pride do tebe. Kateri koli dan

¹ Ko moliš to iskreno molitev, obudi si kako zahtevo ali željo v srcu, če je še nisi obudil, in priporočaj jo Gospodu s temi oblake prodirajočimi klici.

sem v stiski, nagni svoje uho k meni; katerikoli dan te bom klical, naglo me usliši! (Ps. 101, 2. 3.)

Usliši me, o Gospod, usliši me! (III. Kraljev 18, 37.)

Usmili se me in usliši me! (Ps. 26, 7.)

Gospod! pred teboj je vsa moja želja; in moje vzdihovanje tebi ni prikrito. (Ps. 37, 10.)

Ponižani naj se ne vrne osramočen; revež in ubožec bosta hvalila tvoje ime. (Ps. 73, 21.)

Molitev ponižnih in krotkih je tebi vselej dopadla.

Bog nebes, stvarnik vodâ in Gospod vseh stvarij! usliši mene revo, ki te prosi in zaupa v tvojo milost. (Jud. 9, 16. 17.)

Trudim se z upitjem (goreče molitve), moje grlo je zamolklo; moje oči pešajo, ko upam v svojega Boga. (Ps. 68, 4.)

Usliši, Gospod, mojo molitev in mojo prošnjo; poslušaj moje solzé! Ne molči! zakaj popotnik sem pred teboj in ptujec, kakor vsi moji očetje. (Ps. 38, 13.)

Ne bomo odstopili od tebe, poživil nas boš. (Ps. 79, 19.)

Ne pustim te, dokler me ne blagosloviš. (I. Mojz. 32, 26.)

Gospod me usliši, ko kličem k njemu. (Ps. 4, 4.)

Pridi, sveti Duh!

Cerkvena pesem.

Pridi, sveti Duh! zares,
 Ino pošlji nam z nebes
 Svoje luči žar bliščeč.
 Pridi, Oče vseh sirot,
 Pridi, darovnik dobrot,
 Pridi, ogenj src goreč.

Oj, tolažnik vseh bridkost,
 Naših duš najboljši gost,
 Ki sladkó nas pokrepčaš:
 V trudu si počitek zlat,
 In v vročini ljubljén hlad,
 V joku nam tolažbo daš.

O preblage luči plam,
 Ogenj tvoj napolni sam
 Srca tvojih vernih vsa:
 Nič brez tvoje milosti
 Dobrega v človeku ni,
 Nič ni neškodljivega.

Vmivaj, kar je grdega,
 Zmakaj, kar je suhega,
 Vse ozdravljaj dušnih ran.
 Mehčaj, kar je trdega,
 Vžigaj, kar je mrzlega,
 Ravnaj, kar zašlò je v stran.

Daj, ki v te verujemo
 In na te zaupamo,
 Sedem svetih darov nam.

Daj zasluge čednosti,
 Daj nam smrt pravičnosti,
 Daj veselje večno tam! Amen.

(Vsakokrat 100 dnij odpustka; o binkoštni osmini
 pa 300 dnij.)

Cerkvena molitev k sv. Duhu.

Pridi, sveti Duh, napolni srca svojih
 vernikov in užgi v njih ogenj svoje ljubezni.

Ÿ. Pošlji svojega Duha in prestvaril
 bodeš vse. (Aleluja.)

Ř. In prenovil bodeš obraz zemljé.
 (Aleluja.)

M o l i m o !

O Bog, ki si srca svojih vernikov po
 razsvetljenju svetega Duha učil, daj, da v
 ravno tem Duhu, kar je prav, spoznamo
 in se njegove tolažbe vedno veselimo.
 Po Kristusu Gospodu našem. Amen.

Češčena Marija . . .

Kratka razlaga Očenaša.

»**O**čenaš« nas je učil sam Bog Sin, naš Gospod in Zveličar, ter nam zaukazal moliti ga; zato se tudi imenuje »Gospodova molitev«. »Češčena Marija« pa so izgovorila najprej angelska usta, ko so pozdravljala Marijo prečisto Devico, in spopolnil je to počeščenje sv. Duh, s katerim napolnjena je Elizabeta nadaljevala angelovo pozdravljenje — sv. cerkev pa je v ravno tem duhu pridejala češčenju še enako potrebno lepo prošnjo. — Zatorej sta pač ti molitvi najlepši, ki si jih moremo misliti, pa ji tudi najbolj molimo pri sv. rožnem vencu in pri drugih opravilih. Marsikateri vernik celó ne zna drugih molitev, kakor ti dve, ki je ga učila pobožna mati. Bodi pa Bogu potoženo, da se molita dostikrat brez pravega

duha in prave pobožnosti in izgubita tako svojo veljavo in moč.

Odločil sem se torej to knjižico razširiti s tem, da razlagam ti dve molitvici in da prijaznemu čitatelju ali bralcu podajem prilžnost, поблиže se seznaniti z zakladom, ki ga hranita v sebi.

Oče naš, kateri si v nebesih.

„Oče naš“ je molitev, ki se prilega vsem ljudem, revnim ali bogatim, mladim ali starim, zdravim ali bolnim, nedolžnim ali grešnim. Primerna je tudi vsem časom in razmeram človeškega življenja, vsem dnevom in vsem uram. Opravlja se tudi za vse ljudi, za vse, katerim je Bog Oče. Molitev ta se ne obrača do angelov ali svetnikov, ampak do Boga samega; s to molitvijo duša občuje neposredno z Bogom. Kdor razume, kaj pomenja to, občevati ne morda s cesarjem, temveč z Bogom vsemogočnim, trikrat svetim, neskončnim, in to še v zavesti, da je človek ničen in grešen, bi lahko obupal, ko bi ga ne držala po koncu misel, da je Božji Sin sam to molitev položil nam na jezik in nam zaukazal, da moramo tako govoriti ž njegovim nebeškim Očetom. Da bi nam odvzel preveliki strah, je celó dovolil Božji Sin, da v ti

molitvi njegovega Očeta smemo imenovati »Očeta«, čeprav ne s tisto pravico, kakor on sam. Zakaj ta beseda se glasi celó drugače v srcih poštenjakov ali pravičnikov, kateri so po posvečujoči milosti postali božji otroci, kakor pa v prsih tistih, katerim pravi věst, da so po grehu izgubili otroštvo božje.

Pa tudi pobožni kristijani ne smejo opustiti svete spoštljivosti in morajo pomisliti, da govoré z Očetom, ki je v nebesih, in da je razlika med njimi in Bogom večja, kakor razlika med nebom in zemljo.

»Naj se ne prenašli tvoje srce, govoriti pred Bogom, zakaj Bog je v nebesih in na zemlji,« opominja Modrijan. Za temi opombami, ki se nanašajo na predgovor »Očenaša«, ter nam srce z zaupanjem in ljubeznijo napolnujejo, hočemo se ozreti na posamezne prošnje.

1. Posvečeno bodi tvoje ime.

Do tega mora biti človeku pri vsem najbolj mar; za to je ustvarjen človek in vse na svetu, da slavi Boga. In vendar kako bore malo ljudij misli na to! Mnogi še niti ne poznajo Boga! Koliko jih je, ki ga sicer poznajo, pa ga ne ljubijo, mu ne služijo, ne marajo zanj, še onečaščujejo ga s tem, da drzno prelamljajo njegove zapovedi,

da ne verujejo v njegov razodeti nauk in tako tekô večnemu pogubljenju naproti, kjer bodo na vekovečen čas preklinjali Boga, ko bi ga imeli le hvaliti in častiti.

Za tega voljo ponavljaj dostikrat to prošnjo: »Posvečeno bodi tvoje ime!« Potrudi se pa tudi v življenju izvrševati to, kar obsega ta prošnja. Te besede naj prešinjajo vsa tvoja dela; vse tvoje življenje naj bo živa podoba te prošnje!

2. Pridi k nam tvoje kraljestvo.

Ta prošnja se ozira na vidno kraljestvo božje na zemlji, sveto cerkev, na kraljestvo božje skrito v srcih človeških, in pa na svetlo kraljestvo božje v nebesih. Ne čudi se, če mi katoličani, kateri smo že dobili vidno kraljestvo na zemlji, vendar-le molimo: »Pridi k nam tvoje kraljestvo;« zakaj »Očenaš« moliš ti za vse ljudi. Koliko milijonov ljudij pa živi še na svetu, ki ničesar niso slišali o pravi veri! Vsekako pa je treba tudi sebi prositi za ono nebeško kraljestvo, katero je »mir in veselje v svetem Duhu,« kakor pravi apostol. Čeravno se je sv. Duh z milostjo že nastanil v tvojem srcu, vendar se v srcu nahaja še marsikaj, kar se še ni podvrglo sv. Duhu in njegovim nagibom, zatorej še ne uživaš popolne sreče,

mirú in zadovoljnosti srcá. Ako bi okusil le nekoliko te sreče, molil bi vedno bolj goreče: Pridi k nam tvoje kraljestvo! Kaj pa je vsa sreča, mir in zadovoljnost v tem življenju, ako se primerja blaženosti v nebeškem kraljestvu? Kakor duševne, srčne radosti daleč prekašajo vse, kar ti more dati življenje veselega in radostnega, ravno tako presegajo nebeške radosti vse, kar koli bi moglo čutiti srce veselega na tem svetu. Tam boš užival Boga samega in z njim vladal na vekovečni čas! »O kako slavno,« poje cerkev, »je kraljestvo, kjer se s Kristusom veselijo in radujejo vsi svetniki!«

3. Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji.

Kako radi in natančno pač angeli in svetniki izvršujejo voljo božjo! To dela njihova ljubezen do Boga, ki ne more hoteti nič drugega, kakor to, kar želi Bog sam. Njihov razsvetljeni razum spozna takoj, da ni nič boljšega, koristnejšega in plemenitejšega, kakor volja božja. Da bi vendar nas na zemlji prešinjala taka ljubezen in razumnost! Kdo bi se še pritoževal o božjih naredbah, kdo bi ne bil pripravljen, pokoriti se volji božji, kdo bi si želel česa drugega, kdo bi ne mi-

slil vedno na te besede: »Zgodi se tvoja volja!« Čim manj pa izprevidimo božje naredbe, tem večje so naše zasluge, če kljubu temu po ti prošnji, v nesrečah in bridkostih govorimo s srcem in z ustmi: »Zgodi se tvoja volja!«

O sveti »Očenaš«, o božja molitev, polna tolažila in nebeških naukov za nas ljudi! Kdo bi mogel to molitev moliti tako srčno, kakor nam jo je molil naprej naš Zveličar? Ali bi te ne mogle te molitve izpreobrniti v svetnika, če jih moliš s pravim duhom? Kako povzdiguje ta molitev dušo, ki jo je potlačilo posvetno veselje! Okleni se, kakor moreš, svojega ljubega Zveličarja: moli ž njim in on bo molil s teboj. Pred vsem pa ti bodi ljuba ta prošnja: »Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji!«

4. Daj nam danes naš vsakdanji kruh!

S to prošnjo prehaja »Očenaš« na naše potrebe. Tu je ljubi Zveličar, ki pač pozna človeško srce, dovolil vernikom, da smejo prositi najpoprej vsakdanjega kruha. S tem pa je tudi priporočal zadovoljnost in zmernost, ker nam veleva prositi za navadni, življenju potrebni, nam pripadajoči, naš vsakdanji (beli ali črni, mehki ali trdi) kruh, ne pa da bi si prosili drugih zaužitkov. Da

pa ne bomo v skrbéh za jutrajšnji dan, nas je tudi učil prositi kruha samo za današnji dan. Kolikim ljudem je to tolažilno, ker v resnici danes ne vedô, kje za jutrajšnji dan dobé kruha! To je lepo tolažilo vsem ljudem, da smejo prihodnji dan zaupljivo prepustiti božji previdnosti! K vsakdanjemu kruhu, k posvetnim potrebam, k vsakdanjim skrbém pripada toliko rečij, da ima vsakdo povoda dovolj, tudi bogataš, moliti vsaki dan: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh!«

Bogu bodi potoženo, da ta molitev tako zeló utihuje ob mizah bogatinov. Zavoljo tega jim tudi bogato obložena miza ne tekne, ne podaje zdravja in močij, med tem ko se na novo okrepča revež, ki ob pičli hrani ne pozablja molitve. Vi reveži, ne zapravljajte za škodljive pijače tega, kar vam Bog daje za vsakdanji kruh, ináče vas ne bode uslišaval Bog, ko bodete molili: »Daj nam danes naš vsakdanji kruh!«

5. Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom.

Tudi ta prošnja velja vsem ljudem, čeprav ne vsem enako; zakaj ta je manj, drugi več zagrešil proti Bogu. Priznati pa mora vsakateri, da je njegova krivda proti Bogu velika, jako velika. Krivda pa narašča tem

bolj, čim višja je oseba, katero smo razžalili; zato mali greh ni kaj malega, ker smo ž njim razžalili Boga; kako nas obtežuje pa še le veliki ali smrtni greh!

Naš ljubi Zveličar nam s to prošnjo daje sredstvo ali pomoč, da se moremo iznebiti vse teže naših krivd. In to sredstvo je, da odpuščaš svojim razžalilcem, potem prejmeš gotovo pravico do tega, da tudi Bog odpusti tebi. Kdo bi ne bil srečen, če ima med ljudmi takega dolžnika, ki tako lahko odpusti. Z velikim zaupanjem more tak človek Boga prositi odpuščanja, rekši: »Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi odpuščamo svojim dolžnikom!«

6. Ne uvêdi ali ne upelji nas v skušnjavo!

Naše življenje na zemlji je nepretrgana skušnjava. Skušnjave prihajajo od znotraj iz hudobnih želj in pohotnostij, od zunaj jih rodé hudobnosti in zapeljivosti svetá; one izvirajo od spodaj, iz pekla, od hudobnih duhov, ki nas goljufavajo in motijo, vznemirjajo in po svoje vabijo in vlečejo v mreže grehov. Škoditi ti pa ne more skušnjava, če ti nočeš privoliti; skušnjava je celó nam v prid, če jo le premagamo. Zató pa je nam pozemeljskim slabotnikom potrebna

molitev: »Čuvajte in molite, da ne padete v skušnjava!« Prosi ljubega Boga, naj te varuje grešnih nevarnostij in hudih skušnjav. Goreče moli dan na dan: »Ne uvêdi nas v skušnjava!« da ti Gospod varuje nedolžnost in ti v nevarnosti zmago podeljuje po svoji milosti.

7. Temveč reši nas zla ali hudega!

Na svetu je razširjenega neizmerno zla. Idi v hišo revežev: koliko bêde najdeš tam! Idi v bolnice: koliko bolečin je tam! Idi v palače bogatašev: tam nahajaš dostikrat večje nesreče kakor pod streho ubožcev. Od kod prihaja vse to? Od greha, od podedovanega greha in dostikrat od osebnih grehov. Pokaži mi človeka, kateri je svoje srce vedno varoval greha, in lahko vidimo, če li mu je kdo vrstnik v sreči, bodi si reven, bolan in zapuščen. Greh sam tû na svetu in tam v večnosti resnično onesrečuje človeka — greh je jedino pravo zlo. Zatorej prosi vse dni ljubega Boga, naj te varuje tega zla: naj te varuje smrtnega greha na tem, in pekla na ónem svetu. To so največja zla, proti katerim je vse drugo malenkost. Na to misli, kedar prosiš: »Reši nas zla!« Pri tem pa ti nihče ne brani prositi, da Bog odvrne tebi in drugim tudi druga zla in nesreče.

1. Češčena Marija!

Ti besedi sta uvod v nadaljnjo slavo, oni izrekata spoštljiv poklon in pobožno udanost do nebeške kraljice. Da bi ji le izgovarjali z isto spoštljivostjo in nebeško pobožnostjo, kakor ji je izgovoril angel v sobici Marijini v Nazaretu.

2. Milosti polna.

Ta beseda, izgovorjena od angela, kateremu jo je Bog sam položil na jezik, kaj pomenja drugega, kakor milostij obilnost, ki presega vse, kar si človek more misliti? Dà, Marija je polna milosti zase, ker ima več milosti, kakor vsi angeli in ljudje skupaj; ona pa je tudi polna milosti za nas, ker nam ona more pridobiti vse milosti. Pozdravljaj jo prav pogosto kot »milosti polno«, in ona ti bo v obilni meri pridobivala vedno več milostij.

3. Gospod je s teboj.

Bog je večkrat izrekel to besedo, da bi nekaterim izvoljenim dušam zagotovil svojo obrambo, svojo pomoč, svoj blagoslov; pa nobeni osebi Gospod teh besed ni izrekel v tem polnem smislu, kakor Mariji; zakaj Bog je Marijo celò drugače obranil in blagoslovil kakor druge pobožne in

svete ljudi, ker jo je obvaroval že v prvem hipu ustvarjenja madeža izvirnega greha, branil in blagoslavljal jo je vsaki trenutek njenega življenja, ker niti najmanjšega greha ni pustil do nje; branil in blagoslovil jo je v smrtni uri s tem, da jo je vzel k sebi; branil in blagoslovil jo je po smrti, ker je njeno telo obranil strohnenja. Branil in blagoslovil pa jo je še na poseben način, namreč kakor Oče svojo najbolj ljubljeno hčerko, kakor Sin svojo mater, ki ga je spočela, nosila in porodila, kakor Ženin svojo nevesto, kateri je vse dragocenosti nebes daroval v okrašenje. Pa tudi Marija je bila vedno pri Bogu z mišljenjem in koprnenjem, s srcem in z ljubeznijo; zdaj pa je z dušo in s telesom na večno pri Bogu, blizu pri Bogu, pred vsemi angeli in svetniki najbližja!

Pozdravljaj jo torej vedno spoštljivo, ker je angel rekel k njej: »Gospod je s teboj!« da bi po njenem posredovanju Gospod bil tudi pri tebi in ti pri njem.

4. Blagoslovljena si med ženami!

Ženski spol ima dve odliki ali prednosti: prednost, katero podeljuje devišstvo, ter prednost, katero daje materinstvo ali materinski stan. Prva je izvrstni kras, druga pa posebno dostojanstvo ali čast. Ma-

rija pa združuje obe odliki na čudovit način in vsako posebej povišuje neizrekljivo: »nobena devica ni tako ozaljšana z vsemi deviškimi lastnostmi, kakor devic Devica.« Ona ima tako materno srce, kakor ga drugega ni na svetu; in v svoji materni časti sega do visočine Matere Božje. Ona torej daleč presega vse tovaršice svojega stanu in zasluži, da jo hvalimo ali blagoslovljamo pred vsemi, zasluži, da vsaki dan kličemo k njej: »Blagoslovljena ali blažena si med ženami!« Ona je z blagoslovom odpravila prokletstvo, katero je Eva povzročila ženskemu spolu.

5. In blagoslovljen je sad tvojega telesa, Jezus.

Marija je blagoslovljena med ženami, ker Jezusu, njenemu Božjemu Sinu, velja slavo-spev: »Blagoslovljen tisti, ki prihaja v imenu Gospodovem!«

Vse njene prednosti, vse njeno veličastvo, vsa njena moč izhaja odtod, da je Mati Boga in našega Zveličarja, da je Mati Jezusova. Slavospev nebes in zemlje se spodobi pred vsem njemu, kateri je zemljo zopet spravil z nebesi, ž njim in za njim pa tistej, katera nam je porodila »Blagoslovljenca;« zatorej

se naj tudi v tej molitvi ozko združuje slava in hvala Jezusova in Marijina.

6. Sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas grešnike, zdaj in našo smrtno uro.

V prošnji se navajata dva vzroka, zakaj bi uprav Marija naj prosila za nas. Prvi vzrok je ta, ker je ona »svetnica« našega roda. Vsi drugi nosijo na sebi krivdo greha, bili so enkrat sovražni Bogu, Marija sama je popolnoma sveta, bila je vedno prijateljica božja in je zato poklicana, da posreduje za nas revne grešnike. Ona pa ni samo prijateljica božja, ona je tudi Mati Božja. Ta drugi vzrok izpreminja njeno priprošnjo tako rekoč v povelje, daje njeni prošnji nekako moč, kateri se ne more ustavljati niti Vsemogočni. Kar premore Bog po svoji vsemogočnosti, to premore Mati Božja po svoji vsemogočni prošnji pri Bogu. Ona je prava priprošnjica naša: »Prosi za nas!«

Potem se še navajata dve dobi, v katerih naj Marija za nas nastopi kot prosiateljica: ena doba je čas, ko jo kličemo, druga pa bo ura naše smrti. Ni dvomiti, da Marija v svoji dobrotljivosti in materni ljubezni ne prezre ne te, ne druge dobe. Bodi torej popolnoma prepričan, da Marija stori to brez obotavljanja, kolikorkrat koli jo kličeš

s »Češčeno Marijo«, naj za te prosi Boga. Ti jo prosiš, naj ona zdaj govori za te — in ona je svojo besedo pri Bogu že zastavila za te; preden še vstaneš od molitve, preden dokončaš svojo »Češčeno Marijo«, je tvojo stvar že priporočala Bogu. Bodi tudi prepričan, da Marija ne prezrè ure, ko se boš boril s smrtjo, ko se boš zadnjokrat bojeval s peklom in boš v največji nevarnosti za svoje zveličanje. Ona je vestno štela tvoje mnogobrojne »Češčene Marije«, katere si ti vse svoje žive dni pošiljal k nji, da bi se tebe spominjala v zadnji uri, da bi za te prosila in te varovala. Tolikrat ponovljenih prošenj ne bo zavrгла ona, ki ne zavrže prošnje prav nobene, ampak vsako usliši.

Naposled še eno besedo o potrebah, katere se v tej prošnji priporočajo blaženi Devici. Izrečena sicer ni nobena potreba, pa priporočene so ji vse. Mi se zadovoljujemo s tem, da Marija prosi za nas; česa pa naj prosi, vé ona bolje, kakor mi sami! Saj pozna vse naše potrebščine, vse naše skušnjave in nevarnosti, vse naše želje. Zakaj bi ji pripovedovali vse to? Zakaj bi ji ne prepuščali vsega? Ona vé, česar potrebujemo, ona vé, kaj nam hasne, ona bo volila najboljše za nas. Saj se ji obtožujemo za grešnike — ona vé, česa potrebujejo grešniki.

S tem sem ti, ljubi kristijan, razložil dve najlepši in najsvetejši molitvi. Dobro se seznanj s to razlago, premisli vsako posebej in zapomni si dobro, kar si čital. Če boš potem ti molitvi opravljal s tisto razumnostjo in s tistim pobožnim duhom, kateri je v njih, potem ne dvomim, da te bosta poslušala in o pravem času in na pravi način tudi uslišala Bog in njegova blažena Mati Marija.

Molitev k presv. Rešnjemu Telesu.

(Kedar je izpostavljeno.)

Zd. Kruh z nebes si nam podelil;

Odg. Kateri ima vso sladkost v sebi!

M o l i m o !

O Bog, ki si nam v prečudežnem zakramentu spomin svojega trpljenja zapustil, daj nam, prosimo te, svete skrivnosti tvojega Telesa in tvoje Krvi tako častiti, da sad tvojega odrešenja vedno v sebi občutimo. Ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Litanije vseh svetnikov.

Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
Bog Sin, Odrešenik sveta, } usmili se
Bog sveti Duh, } nas!
Sveta Trojica, en sam Bog, }

Sveta Marija, }
Sv. božja porodnica, }
Sv. devic Devica, } prosi za nas!
Sv. Mihael, }
Sv. Gabriel, }
Sv. Rafael, }

Vsi sveti angeli in arhangeli, prosite za nas!

Vse svete vrste zveličanih duhov, prosite
za nas!

Sveti Janez Krstnik, }
Sveti Jožef, } prosi za nas!

Vsi sveti očaki in preroki, prosite za nas!

Sveti Peter, }
Sv. Pavel, }
Sv. Andrej, }
Sv. Jakob, }
Sv. Janez, }
Sv. Tomaž, }
Sv. Jakob, }
Sv. Filip, }
Sv. Jernej, }
Sv. Matevž, }
Sv. Simon, }
Sv. Tadej, }
Sv. Matija, }
Sv. Barnaba, }
Sv. Lukež, }
Sv. Marko, } prosi za nas!

Vsi sveti apostoli in evangelisti, }
Vsi sveti učenci Gospodovi, }
Vsi sveti nedolžni otroci, } prosite
za
nas!

Sveti Štefan, }
Sv. Lavrencij, }
Sv. Vincencij, } prosi za nas!

Sveta Fabijan in Sebastijan, }
Sveta Janez in Pavel, } prosita za
nas!

Sveta Kozma in Damijan, } prosita za
 Sveta Gervazij in Protazij, } nas!
 Vsi sveti mučeniki, prosite za nas!

Sv. Silvester, }
 Sv. Gregor, }
 Sv. Ambrož, }
 Sv. Avguštin, } prosi za nas!
 Sv. Jeronim, }
 Sv. Martin, }
 Sv. Nikolaj, }

Vsi sveti škofje in spoznavalci, } prosite
 Vsi sveti učeniki, } za nas!

Sv. Anton, }
 Sv. Benedikt, }
 Sv. Bernard, } prosi za nas!
 Sv. Dominik, }
 Sv. Frančišek, }

Vsi sveti mašniki in leviti, } prosite
 Vsi sveti menihi in puščavniki, } za nas!

Sv. Marija Magdalena, }
 Sv. Agata, }
 Sv. Lucija, }
 Sv. Neža, } prosi za nas!
 Sv. Cecilija, }
 Sv. Katarina, }
 Sv. Anastazija, }

Vse svete device in vdove, } prosite
 Vsi svetniki in svetnice božje, } za nas!
 Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Gospod!

Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Gospod!
 Vsega hudega,
 Vsega greha,
 Svoje jeze,
 Nagle in neprevidene smrti,
 Skušnjav hudobnega duha,
 Jeze, sovraštva in vse hude volje,
 Duhá nečistosti,
 Treska in hudega vremena,
 Šibe potresa,
 Kuge, lakote in vojske,
 Večne smrti,
 S skrivnostjo svojega svetega učlo-
 večjenja,
 S svojim prihodom,
 S svojim rojstvom,
 S svojim krstom in svetim postom,
 S svojim križem in trpljenjem,
 S svojo smrtjo in svojim pokopom,
 S svojim svetim vstajenjem,
 S svojim čudovitim vnebohodom,
 S prihodom tolažnika svetega Duha,
 V dan sodbe,
 Mi grešniki,
 Da nam zanesesh,
 Da nam odpustiš,
 Da nas k pravi pokori pripelješ,
 Da svojo sveto cerkev vladaš in
 ohraniš,

reši nas, o Gospod!

prosimo te,
usliši nas!

Da pastirja apostolskega in vse cerkvene stanove v svoji sveti veri ohraniš,

Da sovražnike svete cerkve ponižaš,

Da našega cesarja varuješ,

Da krščanskim kraljem in oblastnikom mir in pravo edinost daš,

Da vsemu krščanskemu ljudstvu mir in edinost dodeliš,

Da nas vse v svoji sveti službi potrdiš in ohraniš,

Da naše misli k nebeškim željam povzdigneš,

Da vsem našim dobrotnikom večne dari dodeliš,

Da duše naše in naših bratov, bližnjih in dobrotnikov večnega pogubljenja rešiš,

Da sad zemlje daš in ohraniš,

Da vsem vernim dušam večni pokoj dodeliš,

Da nas uslišiš,

Sin Božji,

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe sveta odjemlješ; usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Gospod, usmili se nas!

Kriste, usmili se nas!

Gospod, usmili se nas!

Oče naš . . . (Tiho.)

Ÿ. In ne vpelji nas v skušnjava.

Ř. Temuč reši nas hudega. Amen.

Psalm 69.

O Bog, hiti mi na pomoč: Gospod, teci mi pomagat!

Rudečica naj jih sprehaja in osramočeni naj bodo, kateri mi strežejo po življenju.

Odstopijo naj in sram jih bodi, kateri mi hočejo hudo.

Hitro naj se zavrnejo osramočeni, kateri se mi posmehujejo.

Vsi pa, kateri tebe iščejo, naj se v tebi veselijo in radujejo.

Vedno naj rekô: „Visoko hvaljen bodi Gospod!“ kateri ljubijo tvoje odrešenje.

Jaz pa sem revež in siromak, o Bog, pomagaj mi!

Moj pomočnik in moj Odrešenik si ti, o Gospod, nikar se ne mudi.

Čast bodi Očetu itd.

Ÿ. Pomagaj svojim služabnikom.

Ř. Kateri v tebe zaupajo, o moj Bog!

Ź. Bodi nam, o Gospod, močen stolp.

Ř. Pred sovražnikom.

Ź. Nič naj ne opravi sovražnik pri nas.

Ř. In otrok krivice naj se ne loti nam škodovati.

Ź. Gospod! ne ravnaj z nami po naših grehih.

Ř. In ne povračuj nam po naših hudobijah.

Ź. Molimo za našega papeža I.

Ř. Ohrani jih, o Gospod! oživljaj in osrečuj jih na zemlji, in ne daj jih v voljo njihovih sovražnikov.

Ź. Molimo za našega škofa I.

Ř. Gospod! ohrani in varuj jih vsega hudega.

Ź. Molimo za našega cesarja I.

Ř. Ohrani, o Gospod! našega cesarja in usliši nas ob dnevu, kedar te zanj prosimo.

Ź. Molimo za svoje dobrotnike.

Ř. Povrni milostljivo, o Gospod! za voljo svojega imena večno življenje vsem, kateri nam kaj dobrega storijo.

Ź. Molimo za verne mrtve.

Ř. Gospod! daj jim večni mir in pokoj, in večna luč naj jim sveti.

Ź. Naj počivajo v miru.

Ř. Amen.

Ź. Molimo za svoje brate, katerih ni tukaj.

℞. Pomagaj svojim služabnikom, ki v tebe zaupajo, o moj Bog!

Ÿ. Pošlji jim, o Gospod! pomoč iz svetišča.

℞. In varuj jih s Siona.

Ÿ. Gospod, usliši mojo molitev.

℞. In moje vpitje naj do tebe pride.

Ÿ. Gospod bodi z vami.

℞. In s tvojim duhom.

M o l i m o !

O Bog, ki ti je lastno, usmiliti se vselej in prizanesti, usliši naše pohlevne prošnje, da nas in vse tvoje služabnike, katere grehov veriga veže, milost tvoje dobrote odveže.

Usliši, prosimo te, o Gospod, našo pohlevno molitev, in odpusti nam grehe, ki se ti jih obtožimo, da nam dobrotljivo z odpuščenjem vred mir dodeliš.

Skaži nam dobrotljivo, o Gospod! svojo neizrečeno milost, da nas ne samo vseh grehov odvežeš, temveč tudi šib, katere za-nje zaslužimo, odrešiš.

O Bog, ki te greh žali in pokora poto-laži, oglej se milostljivo na prošnjo k tebi kličočega ljudstva, in šibe svoje jeze, katere za svoje grehe zaslužimo, od nas odvrni.

Vsemogočni večni Bog, usmili se svo-

jega služabnika našega papeža I., in vodi jih po potu večnega življenja, da bodo s tvojo pomočjo, kar je tebi dopadljivo, želeli in z vso močjo storili.

O Bog, pastir in vladar vseh vernikov, ozri se milostljivo na svojega služabnika našega škofa I., ki si jih za pastirja naše I. škofije postavil; dodeli jim, da tistim, črez katere so postavljeni, z besedo in dejanjem k dobremu služijo, in tako s čredo, ki jim je izročena, večno življenje dosežejo.

O Bog, varih vseh kraljestev, posebno pa še našega avstrijskega cesarstva, dodeli svojemu služabniku našemu cesarju I. I. tvojo moč, s katero se sovražnik premaga, spoznati in častiti, da bodo, ker so po tvoji volji cesar postali, tudi v tvojem varstvu vselej mogočni.

O Bog, od katerega izhajajo svete želje, dobre misli in pravična dejanja, daj svojim služabnikom tak mir, kakor ga svet ne more dati, da bodo naša srca tvojim zapovedim udana, in časi s tvojo pomočjo brez strahu pred sovražniki varni in mirni.

O Bog, užgi naša srca z ognjem svetega Duha, da ti bomo s čistim telesom služili in z očiščenim srcem dopadli.

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh ver-

nih, dodeli dušam svojih služabnikov in služabnic, da odpuščenje, katerega so vselej želele, po bogaboječih prošnjah dosežejo.

Začenjaj, prosimo, o Gospod, s svojim duhom naša dejanja in spremljaj jih s svojo pomočjo, da se vse naše molitve in dela iz tebe začnejo, in iz tebe začete tudi v tebi končajo.

Vsemogočni večni Bog, ki gospoduješ črez žive in mrtve in se usmiliš vseh, katere iz vere in dobrih del za svoje spoznaš, prosimo te pohlevno, da vsi, za katere smo se namenili moliti, kateri so še pri življenju, ali so se že iz sveta ločili, po prošnjah vseh tvojih svetnikov od tvoje dobrote odpuščenje vseh svojih grehov dosežejo. Po Gospodu našem, Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ÿ. Gospod, usliši mojo molitev.

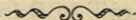
Ř. In moje vpitje naj do tebe pride.

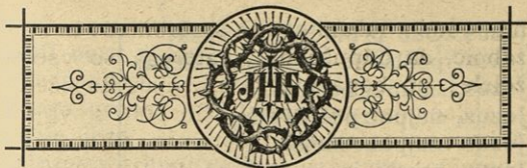
Ÿ. Vsemogočni in usmiljeni Bog naj nas usliši.

Ř. Amen.

Ÿ. In vernih duše naj po milosti božji v miru počivajo.

Ř. Amen.

Litanije presvetega imena Jezusovega.*

Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Jezus, sliši nas!
Jezus, usliši nas!

Bog Oče nebeški,
Bog Sin, Odrešenik sveta,
Bog sveti Duh,
Sveta Trojica, en sam Bog,
Jezus, Sin živega Boga,
Jezus, odsvit Očeta,
Jezus, žar večne luči,
Jezus, kralj veličastva,
Jezus, solnce pravice,
Jezus, Sin Marije Device,
Jezus, ljubeznjivi,
Jezus, čudoviti,
Jezus, močni Bog,

} usmili se nas!

* Odpustka 300 dnij enkrat na dan, če jih s skesanim srcem in pobožno moliš. (Leon XIII., 16. pros. 1886.)

Jezus, Oče prihodnjega veka,
 Jezus, poslanec velikega sklepa,
 Jezus, najmogočnejši,
 Jezus, najpotrpežljivejši,
 Jezus, najpokornejši,
 Jezus, krotki in iz srca ponižni,
 Jezus, ljubitelj čistosti,
 Jezus, naš ljubitelj,
 Jezus, Bog mirú,
 Jezus, začetnik življenja,
 Jezus, vzgled krepostij,
 Jezus, gorečih duš ljubitelj,
 Jezus, naš Bog,
 Jezus, naše pribežališče,
 Jezus, oče ubogih,
 Jezus, zaklad vernih,
 Jezus, dobri pastir,
 Jezus, prava luč,
 Jezus, večna modrost,
 Jezus, neskončna dobrota,
 Jezus, pot in življenje naše,
 Jezus, veselje angelov,
 Jezus, kralj očakov,
 Jezus, vodnik apostolov,
 Jezus, učenik evangelistov,
 Jezus, srčnost mučnikov,
 Jezus, luč spoznavalcev,
 Jezus, čistost devic,
 Jezus, krona vseh svetnikov,

usmili

se

nas!

Bodi nam milostljiv, zanesi nam, o Jezus!
 Bodi nam milostljiv, usliši nas, o Jezus!

Vsega zlega,
 Vsega greha,
 Svoje jeze,
 Zalezovanj hudičevih,
 Duha nečistosti,
 Večne smrti,
 Zanemarjanja navdihov tvojih,
 Po skrivnosti svojega sv. učlovečenja,
 Po rojstvu svojem,
 Po detinstvu svojem,
 Po božjem življenju svojem,
 Po trudih svojih,
 Po smrtni bridkosti in trpljenju svojem,
 Po križu in zapuščenosti svoji,
 Po bolečinah in slabostih svojih,
 Po smrti in pokopu svojem,
 Po vstajenju svojem,
 Po vnebohodu svojem,
 Po radostih svojih,
 Po slavi svoji,

reši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 zanesi nam, o Jezus!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 usliši nas, o Jezus!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemplješ;
 usmili se nas, o Jezus!

Jezus, sliši nas!

Jezus, usliši nas!

M o l i m o !

Gospod Jezus Kristus, ki si rekel: Prosite in boste prejeli, iščite in boste našli, trkajte in bode se vam odprlo, daj nam, prosimo te, gorečnost božje svoje ljubezni, da te s celim srcem, z besedo in dejanjem ljubimo in neprenehoma hvalimo.

Dodeli nam, Gospod, da strah in ljubezen do tvojega svetega imena vedno v sebi ohranimo, ker nikdar voditi ne nehaš, katere v stanovitnosti svoje ljubezni utrjuješ. Ki živiš in kraljuješ na vekov veke. Amen.

Molitev k časti imena Jezusovega.

O Bog, ki si svojega edinorojenega Sina za Zveličarja človeškega rodú odločil in ga Jezusa imenovati ukazal, dodeli milostljivo, da bomo, ki njegovo sveto ime na zemlji častimo, tudi njegovo obličje v nebesih gledali in uživali. Po istem Gospodu našem itd.

K presvetemu Rešnjemu Telesu.

(Kedar je izpostavljeno.)

Glej na strani 258.

Lavretanske litanije.

Gospod, usmili se nas!
Kriste, usmili se nas!
Gospod, usmili se nas!
Kriste, sliši nas!
Kriste, usliši nas!

Bog Oče nebeški, Bog Sin, Odrešenik svetá, Bog sveti Duh, Sveta Trojica, en sam Bog, Sveta Marija, Sveta božja porodnica, Sveta devic Devica, Mati Kristusova, Mati milosti božje, Mati prečista, Mati brez madeža, Mati nedolžna, Mati presveta, Mati ljubeznjiva Mati prečudežna, Mati našega Stvarnika,	}	usmili se nas!
	}	prosi za nas!

Mati našega Odrešenika,
 Devica najmodrejša,
 Devica častitljiva,
 Devica hvale vredna,
 Devica mogočna,
 Devica usmiljena,
 Devica verna,
 Podoba pravice,
 Sedež modrosti božje,
 Začetek našega veselja,
 Posoda duhovna,
 Posoda časti vredna,
 Posoda vse svetosti,
 Skrivnostna roža,
 Stolp kralja Davida,
 Stolp slonokoščeni,
 Hiša zlata,
 Skrinja miru in sprave,
 Vrata nebeška,
 Zgodnja danica,
 Zdravje bolnikov,
 Pribežališče grešnikov,
 Tolažnica žalostnih,
 Pomoč kristijanov,
 Kraljica angelov,
 Kraljica očakov,
 Kraljica prerokov,
 Kraljica apostolov,
 Kraljica mučenikov,

prosi za nas!

Kraljica spoznavalcev,	}	prosi za nas!
Kraljica devic,		
Kraljica vseh svetnikov,		
Kraljica brez madeža izvirnega greha spočeta,		
Kraljica sv. rožnega venca,		

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ;
zanesi nam, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usliši nas, o Gospod!

Jagnje božje, ki grehe svetá odjemlješ;
usmili se nas, o Gospod!

Kriste, sliši nas!

Kriste, usliši nas!

Oče naš . . . Češčena Marija . . .

Za odpustke zadostuje, če se litanije molijo do tretjega klica: „Jagnje božje“ itd.

Odpustki: 1.) 300 dnij vsakokrat, če s skesanim srcém in pobožno litanije moliš. 2.) Popolnoma odpustek o sledečih petih Marijinih praznikih: o Nemadeževanem spočetju, o Rojstvu, o Oznanjenju, o Svečnici in o Vnebovzetju Marijinem, če litanije vsaki dan moliš. — Pogoji: Spoved, sveto obhajilo, obiskanje cerkve in tam o naštetih petih praznikih molitev po namenu sv. očeta. (Pij VII., 30. kim. 1817.)

Molitve.

K sv. Devici Materi Mariji.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta božja porodnica! ne zavrzi naših prošenj

v naših potrebah; temuč reši nas vselej vseh nevarnostij. O častitljiva in blažena Devica, naša Gospa, naša srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom nas spravi, svojemu Sinu nas priporoči, svojemu Sinu nas izroči.

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

Ř. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Dodeli nam, svojim služabnikom, prosimo, Gospod Bog! da vedno zdravje na duši in na telesu uživamo, in da bomo po častitih prošnjah presvete Matere, vselej Device, sedanje žalosti rešeni in večnega veselja deležni.

„Češčena Kraljica.“

Češčena bodi, Kraljica, Mati milosti, življenje, sladkost in upanje naše, bodi češčena! K tebi vpijemo zapuščeni otroci Evini; k tebi vzdihujemo žalostni in objokani v tej solzni dolini. Oh, obrni tedaj, naša pomočnica! svoje milostljive oči na nas, in pokaži nam po tem revnem življenju Jezusa, blaženi sad svojega telesa; o milostljiva, o dobrotljiva, o sladka Devica Marija!

Ÿ. Prosi za nas, sveta božja porodnica!

Ř. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Vsemogočni, večni Bog, ki si dušo in telo častite Device, Matere Marije, da bi vredno prebivališče tvojega Sina biti zaslužila, s pripomočjo svetega Duha pripravil: daj, da bomo, ki se njenega spomina veselimo, po njenih milostljivih prošnjah prihodnjega zlega in večne smrti rešeni.

K svetemu Jožefu.

Glejte, zvesti in modri hlapec, katerega je postavil Gospod čez svojo družino!

Ÿ. Prosi za nas, sveti Jožef!

Ř. Da bomo vredni obljub Kristusovih.

M o l i m o !

Naj nam, prosimo, Gospod! zasluženje ženina tvoje presvete Matere Marije pomaga, da, kar naša slabost ne premore, nam bode po njegovih prošnjah dodeljeno.

O Bog, ki si po svoji nedopovedljivi previdnosti svetega Jožefa za ženina svoji najsvetejši porodnici izbrati blagovolil, dodeli nam, da bomo, ki ga za variha častimo na zemlji, vredni imeti ga tudi za pripročnjika v nebesih. Po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Za vse potrebe.

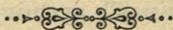
Gospod! ponižno te prosimo, razveži po svoji milosti naših grehov vezí in ohrani

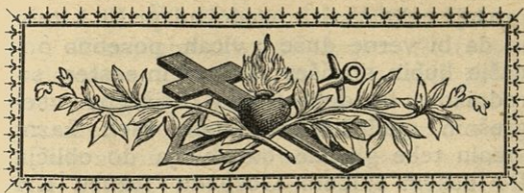
po prošnjah svoje izvoljene Matere, ljube Device Marije, in vseh svojih svetnikov nas, svoje služabnike, naše dobrotnike in naše pohištvo v vsi svetosti. Očisti tudi vso našo rodovino in naše prijatelje hudobe in grehov in napolni jih z lepimi čednostmi. Dodeli nam mir in zdravje, odvrni od nas vidne in nevidne sovražnike in odženi vse hude želje. Daj nam zdravo vreme in dobro letino; skaži milost našim prijateljem in neprijateljem, in obvaruj to župnijo z vsemi, kateri v njej prebivajo, kuge, lakote, vojske, ognja, potresa, povodnji, in dodeli milostljivo vsem vernim kristijanom, živim in mrtvim, v nebeškem kraljestvu večno življenje, mir in pokoj. Obvaruj našega papeža I., našega škofa I., našega cesarja I., in vso našo duhovsko in deželsko gosposko, in vse krščansko ljudstvo vseh nadlog in vsega zlega. In tvoj blagoslov pridi z nebes na nas in bodi vselej nad nami! Po Gospodu našem Jezusu Kristusu, Sinu tvojemu, kateri s teboj živi in kraljuje v edinosti svetega Duha, Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ÿ. Božja pomoč ostani vselej pri nas!

R. Amen.

Oče naš ... Češčena Marija ... (petkrat).

Pobožnost za verne duše v vicah.

Za osmino vernih duš in druge dni.

N a u k.

Sveti rožni venec se moli takó-le: najpoprej Vera in Očenaš; po vsakem Očenašu se moli ena izmed naslednjih molitev; na koncu zadnje Češčene Marije se reče vsakokrat: „Gospod! daj jim večni mir in pokoj in večna luč naj jim sveti.“

Priprava.

O Bog, ki si po najsvetejšem spočetju svete Device Marije svojemu Sinu vredno stanovanje pripravil, prosimo te, da bi kakor si jo ti prevideč zavoljo bridkega trpljenja in smrti svojega ljubega Sina ohranil brez madeža, tudi mi po njeni pri-

prošnji celo čisti in nedolžni prišli k tebi, in da bi verne duše v vicah, posebno one naših ljubih starišev, bratov in sester, sorodnikov in dobrotnikov očiščene vseh grešnih madežev in otete vseh kaznij kmalu tebe gledale od obličja do obličja. Po našem ljubem Gospodu Jezusu Kristusu, Sinu tvojem, kateri s teboj, o nebeški Oče, živi in kraljuje v edinosti sv. Duha, enaki Bog od vekomaj do vekomaj. Amen.

Po prvem Očenašu.

O najdobrotljivejši Jezus! Po tvoji najsvetejši bridkosti in krvavem potu, katerega si za naše uboge duše potil na Oljski gori, prosimo te: obriši solze in podeli večni mir in pokoj vernim dušam, posebno onim naših ljubih starišev, bratov in sester, sorodnikov in dobrotnikov, ki se še morda pokoravajo v vicah.

Po drugem Očenašu.

O najdobrotljivejši Jezus! Po tvojem bolestnem bičanju, ki si ga prestal za nas uboge grešnike, prosimo te: odreši verne duše, posebno duše naših ljubih starišev, bratov in sester, sorodnikov in dobrotnikov iz trpljenja v vicah in sprevedi jih k večnemu okrepčanju.

Po tretjem Očenašu.

O najdobrotljivejši Jezus! Po tvojem boleznem kronanju, ki si je pretrpel za nas uboge grešnike, prosimo te: reši iz plamena vic verne duše, posebno naših ljubih starišev, bratov in sester, sorodnikov in dobrotnikov in podeli jim venec večne časti in slave.

Po četrtem Očenašu.

O najdobrotljivejši Jezus! Po tvojem boleznem trudu, s katerim si potrpežljivo sv. križ nosil za nas uboge grešnike, prosimo te: reši iz vic verne duše, posebno one naših ljubih starišev, bratov in sester, sorodnikov in dobrotnikov in sprevedi jih k sebi, da te večno gledajo.

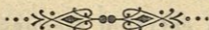
Po petem Očenašu.

O najdobrotljivejši Jezus! Po tvojem sramotnem križanju, katero si pretrpel za nas uboge grešnike, prosimo te: odvzemi vse muke in kazni vernim dušam v vicah, posebno onim naših ljubih starišev, bratov in sester, sorodnikov in dobrotnikov in pokliči jih k sebi v večno zveličanje.

Po šestem Očenašu.

O najdobrotljivejši Jezus! Po tvojih petih ranah in po vseh kapljah krvi, ka-

tere si v bridkem trpljenju in umiranju pretil za nas uboge grešnike, prosimo te: okrepčaj verne duše v vicah, posebno one naših ljubih starišev, bratov in sester, sorodnikov in dobrotnikov, ozdravi jim skeleče rane; naj v večnem zveličanju uživajo sadove tvojega trpljenja.

Lavretanske litanije za verne duše v vicah.

Molijo se lavretanske litanije kakor navadno do konca; samo pri odgovarjanju so te-le izpremembe:

Bog Oče nebeški itd. R. Usmili se vernih duš v vicah!

Sveta Marija itd. R. Prosi za nje!

Jagnje Božje itd. R. Zanesi vernim dušam v vicah!

Jagnje Božje itd. R. Bodi milostljivo vernim dušam v vicah!

Jagnje Božje itd. R. Usmili se vernih duš v vicah!

Molitev ob koncu.

Pod tvojo pomoč pribežimo, o sveta Božja porodnica! Ne zavrzi naših prošenj,

ki ti je iz srca izlivamo za verne duše v vicah, posebno naših ljubih starišev, bratov in sester, sorodnikov in dobrotnikov, temuč reši jih vseh nadlog, o častita in blažena Devica, naša Gospa, naš srednica, naša besednica, naša pomočnica. S svojim Sinom jih spravi, svojemu Sinu jih priporoči, svojemu Sinu jih izroči!

Ÿ. Prosi za nje, o sveta Božja Porodnica!

℞. Da bodo vredne gledati Kristusa.

M o l i m o !

Prosimo te, o Bog, skaži svojo milost ubogim dušam v vicah, da ne bodo več imele trpeti, ker so verovale v te in upale na te, temveč da dosežejo nebeško veselje po Jezusu Kristusu, Gospodu našem. Amen.

Ÿ. Prosi za nje, o sveti Jožef!

℞. Da bodo vredne gledati Kristusa.

Prosimo te, o Bog, po zaslugah ženina tvoje najsvetejše Porodnice, pomagaj vernim dušam v vicah, podeli jim po njegovi priprošnji, česar naša slabost ne more doseči. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do vekomaj. Amen.

Ÿ. Gospod, daj jim večni mir in pokoj!

℞. In večna luč naj jim sveti!

Ÿ. Naj počivajo v miru!

℞. Amen.

„Iz globočine“. — Psalm 129.

Iz globočine kličem k tebi, o Gospod!
Gospod, usliši moj glas!

Tvoje uho naj posluša glas moje
prošnje!

Gospod, ako boš gledal na pregrehe,
kdo bo obstal, o Gospod?

Pa pri tebi je sprava; in zavoljo tvoje
postave čakam na te, o Gospod!

Moja duša pričakuje tvoje besede;
moja duša upa v Gospoda.

Od jutranje straže do noči naj upa
Izrael v Gospoda.

Ker pri Gospodu je usmiljenje in pri
njem je obilno odrešenje.

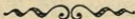
In on bo Izrael rešil vseh njegovih
hudobij.

Ÿ. Gospod, daj jim itd., kakor na str. 283.

Molimo!

O Bog, Stvarnik in Odrešenik vseh
vernikov, podeli dušam svojih služabnikov
in služabnic, da odpuščenje, katero so vse-
lej želeli, po bogaboječih prošnjah dose-
žejo. Ki živiš in kraljuješ od vekomaj do
vekomaj. Amen.

Ÿ. Gospod, daj jim itd.

Sveti križev pot.

Sv. Leonarda Portomavriškega.

Darovanje sv. križevega pota.

D moj dobrotljivi Jezus! ljubim te čez vse, ker si večna dobrota in neskončna milost. Žal mi je iz vsega srca, da sem kedaj tebe, o največja dobrota, razžalil. Darujem ta sveti križev pot tebi v čast, v spomin tiste težavne poti, po kateri si hodil zavoljo mene, ubozega grešnika. Vseh odpustkov se želim udeležiti, kateri so za sveti križev pot podeljeni; torej tudi želim vse tako opraviti, kar in kakor je v zadoblenje odpustkov storiti potreba. Prosim te, o Jezus! dodeli mi milost in moč, da

s tem križevim potom v tem življenju tvojo milost, v prihodnjem pa večno veselje zaslužim. Amen.

(Ker se pri sv. križevem potu zamoreš udeležiti več popolnih odpustkov, ne pozabi, da jih zdaj že daruješ za duše v vicaĥ.)

Oh, pridite stvari!
Kaj, glejte, se godi!

On, ki nas vse živi,
Strašno za nas trpi.

I. postaja.

Razbičan, zapljuvan,
In kronan, zasram'van,

Pred sodbo je peljan,
Nedolžno v smrt izdan.

Jezusa v smrt obsodijo.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli prečudno ponižnost svojega nedolžnega Jezusa, s katero je krivično sodbo brez vsega izgovarjanja poslušal in sprejel. Tvoji grehi so tiste lažnjive in krivične priče, katere so sodbo podpisale. Hudobnost tvojega jezika, s katerim si se večkrat zoper Boga in bližnjega pregrešil, je sodnika oslepila, da je nedolžnega Jezusa v smrt obsodil. Obrni se torej k njemu, jokaj in vzdihni bolj s srcem kakor z ustmi:

O moj ljubeznjivi Jezus! kako neizmerna je tvoja ljubezen proti meni, ubo-

gemu grešniku! Boš li tedaj za nevredno, hudobno stvar ječo, verige, tepenje trpel in v tako grozovito smrt obsojen? Oh, to je zadosti, da mi gane moje srce, da objokujem vse pregrehe, katere sem s svojim jezikom storil. Obžalujem jih torej in kličem k tebi: O Jezus, usmiljenje! — Prosim te usmiljenja in milosti, o Jezus!

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

II. postaja.

Glej, križ mu naložé
Na ranjene ramé.

Oh, Jagnje Božje gre,
In nese vseh dolgé.

Jezus vzame križ na svoje rame.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, s kakšnim veseljem in zadovoljnim srcem objame dobrotljivi Jezus sveti križ, in kako potrpežljivo prenaša tepenje in suvanje malopridnega ljudstva! Ti pa, poln nevolje in nepotrpežljivosti, bežiš pred križem, kar le moreš. Ali ne veš, da se ne more brez križa nebeško veselje zadobiti? Oh, objokuj svojo slepoto; obrni se k svojemu Gospodu, vzdihni in reci:

Ne tebi, o Jezus! ampak meni se spodobi križ. O težki križ, ki so ti ga moji grehi naložili! O ljubeznjivi Jezus! dodeli mi milost in moč, da objamem vse križe, katere sem s svojimi grehi zaslužil. Stori, da voljno objamem svoj križ, in se tako ločim od svetá. Daj mi tako ljubezen do križa, da vselej s tvojo služabnico, sveto Terezijo, iščem in želim: „Trpeti ali umreti; umreti ali trpeti!“

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

III. postaja.

Opešal je v močéh,		Vtopljen v sveta dolgéh
Podrè ga križ, naš greh,		Leži potrtn na tléh.

Jezus pade prvič pod križem.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli, kako tvoj Jezus, za voljo tolikanj prelite krvi ves oslabèl, prvič pade na zemljo. Oh, kako ga s pestmi bijejo, z nogami teptajo in suvajo. Vendar ni pritoževanja ali nevolje slišati iz njegovih ust. Ti pa tarnaš in tožiš, če le majhen križ občutiš ali zoperno besedo slišiš. Oh, sovraži svojo nepotrpežljivost, svoj napuh in svojo ničemurnost. Vzdihni k Jezusu:

O ljubeznivi Jezus! poglej me preubozega grešnika pred tvojimi nogami! Oh kolikrat in v kako velike grehe sem padel! Kolikrat sem se pogreznil v globočino hudobije! O Jezus, stegni in podaj mi svoje roke! Pomoči, o Jezus! pomoči pri tebi iščem, da ves čas svojega življenja nikdar in nikoli smrtnega greha ne storim, in tako v svoji zadnji uri zveličanje upati morem.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IV. postaja.

Oh, žalosten spomin!		Njej meč gre bolečin
Ker Mater sreča Sin,		Do srca globočin.

Jezus sreča svojo žalostno Mater.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Oh, kako veliko žalost in bolečino je občutilo srce Jezusovo! Oh, s kakšno grenkostjo in žalostjo je bilo napolnjeno Marijino srce, ko sta se srečala! Poslušaj, o nehvaležna duša: »Kaj ti je storil moj Sin?« kliče tebi Marija. »Kaj hudega ti je storila moja Mati?« vpraša te Jezus. »Oh, zapusti že enkrat svoje grehe, zavoljo katerih midva toliko žalost in

bridkost trpiva. « O grešnik! kaj praviš na to? — Reci in vzdihni v svojem srcu:

O Božji Sin Marije! o presveta Mati mojega ljubeznivega Jezusa! ves potr in ponižan klečim pri vajinih nogah. Jaz sem tisti izdajalec; s svojimi grehi sem brusil meč, kateri je ranil vajino srce. Oh, iz srca mi je žal. Prosim vaju, odpustita mi! Milost, o Jezus! milost, o Marija! Po svojem velikem usmiljenju mi dodelita milost, da nikdar več ne grešim, ampak noč in dan preišlujem in objokujem vajino grenko trpljenje in žalost.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

V. postaja.

Omagal Jezus je
Od teže križeve,

O Simon, prosim te,
Ne brani križa se!

Simon Cirenejski pomaga Jezusu križ nesti.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Spomni se, da si ti tisti Simon, kateri si ničemurnosti sveta in sladnostim svojih počutkov ves udan, ki svojih križev ne nosiš radovoljno, ampak le, ker se jih braniti ne

moreš, z veliko nevoljo. Oh, zbudi si že enkrat srce in usmili se svojega tako obloženega Zveličarja. Sprejmi voljno vse križe in nadloge, katere ti pošlje tvoj ljubeznivi Oče. Trdno skleni, ne samo vse zopernosti potrpežljivo prenašati, ampak tudi svojemu Bogu za nje hvaležnega se skazovati. Prosi ga tako:

O ljubeznivi Jezus! hvalim te za toliko priložnostij, katere mi daješ, da bi za-te trpeti in za-se kaj zaslužiti mogel. O moj Bog! daj mi milost, da vse, kar se mi v tem življenju težavnega prigodi, s potrpežljivim srcem prenašam in se potem večnega veselja udeležim. Stori, o Jezus! da tukaj s teboj jokam in trpim, potlej pa s teboj v nebesih gospodujem.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VI. postaja.

S prtom Veronika
Obriše Jezusa,

Spomin za to jej da
Trpljenja bridkega.

Veronika podá Jezusu potni prt.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Poglej in premisli v tem prtú sveto obličje svojega Zveličarja! Ljubi Jezusa, in s

to ljubeznijo si v srce vtisni njegov sveti obraz. O kako srečen boš, ako živiš z Jezusovim obrazom v svojem srcu in ž njim greš v večnost! Da to milost dosežeš, prosi svojega Boga in reci:

O moj žalostni Jezus! prosim te, vtisni v moje srce sveti obraz svojega obličja, da brez nehanja mislim na te, noč in dan si pred oči stavim tvoje grenko trpljenje in svoje grehe objokujem. O Jezus! s kruhom tvojega trpljenja hočem nasičevati svojo dušo, in moje oči naj vedno solze točijo nad mojimi pregrehami.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VII. postaja.

Slabosti ves prevzet		O jenjaj, grešni svet,
Pod križem pade spet.		Ponavljaj' greh preklet!

Jezus pade drugič pod križem.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako Jezus, tvoj Bog in tvoj Gospod, zopet na zemlji leži, ves oslabel od velike bolečine, zdelan in zaničevan od sovražnikov. Premisli, da je tvoja prevzetnost potrla Jezusa in ga na zemljo vrgla, ker je

prenesti ne more. Oh, zapusti svojo ošabnost, ne bodi več tako napuhnjen. Spokori se in skleni biti ponižnejši. Reci s skesanim srcem:

O prečastitljivi Jezus! akoravno vidim, da na zemlji pod težo križevo ležiš, vendar te molim in častim, kakor svojega mogočnega, večnega Boga. Prosim te, poteri moj napuh; vzemi iz mojega srca vso ošabnost, da spoznam svojo ničemurnost, da vse zasramovanje sprejemam s tebi tolikanj ljubo ponižnostjo, da bom potem tudi s teboj povišan v nebeškem kraljestvu.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

VIII. postaja.

Usmiljene žené,
Ne jokajte za mé!

Točite le za sé
Spokornih src solzé!

Jezus tolaži jeruzalemske žene.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli in preudari v svojem srcu, koliko ti je vendar treba jokati in žalovati. Prvič, ker tvoj ljubeznivi Jezus toliko zavoljo tebe trpi; drugič, sam nad seboj, ker si tako nehvaležen in ne nehaš, žaliti ga. Kako moreš premišljujoč njegove grozovite bolečine še trdovraten ostati? Poglej, kako milostljivega

in ljubeznivega se Jezus jeruzalemskim ženam skazuje. Zaupaj va-nj in vzdihni s srcem:

O ljubeznivi Jezus! oh, kako je to, da se moje srce ne raztopi v solzah velike žalosti? Solz, o Jezus, prosim; solz prave pokore in prisrčnega obžalovanja mi daj, da z objokanimi očmi in s skesanim srcem zadobim isto milost, katero si tem revnim ženam skazal. Oh, Jezus! ne obračaj od mene svojih milostljivih očij. Poglej me, ubozega grešnika, da bom tudi jaz ves potolažen tebe videti mogel ob zadnji uri.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

IX. postaja.

Oh, Jezus omedli, Pod križem spet leži.	Naj vendar se zbudi, Kdor še v pregrehah spi!
--	--

Jezus pade tretjič pod križem.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

O s kako veliko bolečino je Jezus že tretjič padel pod križem! Premisli, kako Jezusa, krotko, nedolžno ovčico, judje in neverniki, kakor stekli volkovi, tepó, suvajo, sem ter tja po trdem kamenju vlačijo. O nesrečni greh, ki samega Sinu Božjega tako

grozovito trpinčiš! O grešnik! ali ni tvoji ves potrti in krvavi učlovečeni Bog vreden tvojih solz! Oh, reci ves objokan:

O vsegamogočni Bog! ki nebo in zemljo z enim prstom držiš, kdo te je vrgel tako neusmiljeno? Oh, nobeden drug ne, kakor moja pregreha, v katero sem tolikrat zopet padel. Moja hudobna natora ni jenjala grešiti; in zato se je množilo tvoje trpljenje. Toda poglej, o Jezus! pred teboj zdaj klečim s skesanim srcem in trdno sklenem, svoji hudobiji konec storiti. Z objokanimi očmi ti trdno in zvesto obetam: Nikdar več nočem grešiti. O Bog, nikdar več, nikdar več ne!

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

X. postaja.

Ko pride na goró,
Ga slečejo grdó,

Pijačo mu dadó
Ostudno in grenkó.

Jezusa slečejo in mu žolča piti dajo.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, o duša! kako Jezusu, ki je po svojem životu ves ranjen in stepen, še grenkega žolča piti dajo. Poglej, kako on tvojo

nesramežljivost, nespodobno obnašanje in ničemurnost v obleki s svojo nagoto plačuje, z žolče mpa tvojo požrešnost. Ali moreš svojega Jezusa brez milovanja pogledati? Oh, vrzi se k nogam svojemu Jezusu in reci:

O žalostni Jezus! kako velik je razloček med teboj in med menoj! Ti si ves ranjen, poln grenkosti, in ves s krvjo oblit; jaz pa ves ničemuren, poln sladnosti in veselja; ali vsaj tak želim biti. Oh, jaz nisem na pravi poti. O Jezus, pelji me ti na pravo stezo! Stori, da mi bodo vse sladnosti tega svetá grenke in zoperne; da bom namesto njih želel tvoje trpljenje občutiti, in da tako vreden postanem, s teboj večno veselje uživati!

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XI. postaja.

Na križ ga položé,
Razpnô roké, nogé;

Zdaj z žreblji mu nové
Še rane naredé.

Jezusa na križ pribijejo.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli neizrečeno bolečino, katero je občutil dobrotljivi Jezus, kedar so mu ude,

kite in žile z žreblji prebodli. O kako je to, da tvoje srce kar žalosti ne počí, ko vidiš, da tvoji grehi tako neusmiljeno morijo tvojega Zveličarja? Vsaj zdaj toči solze, obžaluj svoje grehe in reci:

O dobrotljivi, zavoljo mene križani Jezus! vlij v moje srce strah in ljubezen do tebe. In ker so moji grehi tisti žreblji, ki so tebe na križ pribili, stori s svojo milostjo, da bodo vse moje hude želje in občutki na tvoj križ nabiti in tamkaj umorjeni, da bom v življenju in v smrti s teboj križan, tudi s teboj v nebesih večno krajevati mogel.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XII. postaja.

Na križu tam visi,
Oh, sveta teče kri!

Za grehe vseh ljudi
Zveličar smrt stori.

Jezus umrje na križu.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

Ř. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Odpri tukaj svoje oči in premišljuj svojega na križ pribitega Jezusa. Pogledj vse

bledo obličje božje. Poslušaj, kako prosi odpuščanja tistim, kateri ga križajo in žalijo. Razbojniku obljubi nebeško kraljestvo. Svojo Mater izroči Janezu. Svojo dušo priporoči nebeškemu Očetu. Slednjič pa umrje z nagnjeno glavo. — Tako je torej moj Jezus umrl! Res, umrl je na križu in zavoljo mene. O duša moja, kaj boš zdaj počela? Oh, ne hodi proč, kakor le s ponižnim in s skesanim srcem. Objemi križ in vzdihni k Jezusu:

O moj ljubeznivi Zveličar! vem in spoznam, da so moji grehi tisti rablji, kateri so tebe tako neusmiljeno umorili. Nobene milosti nisem vreden, ker sem tebe križal. Pa kako veliko veselje in upanje občuti moja duša, ko te slišim prositi celó za tiste, kateri so te križali. Kaj hočem sedaj za-te storiti, ker si ti toliko za-me storil? Poglej, o Jezus! pripravljen sem in voljan, vsem odpustiti, kateri so me kedaj razžalili. Res, moj Bog! zavoljo tvoje ljubezni odpustim vsem, iz srca jih objamem in jim želim vse dobro. In tako tudi upam ob svoji smrti uri slišati tvoje vesele besede: „Še danes boš z menoj v raj!“

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIII. postaja.

Marija, k tebi hitim,
Tvojega Sina častim,

Z vama, dokler živim,
Rad jokam in trpim.

Jezusa s križa snamejo in ga Mariji na naročje položé.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli, kako oster je bil meč, ki je prebodel srce žalostne Matere, kedar je svojega mrtvega Sina vzela na naročje. Videla ga je vsega ranjenega in krvavega. O kakšno žalost in bolečino je ona takrat čutila v svojem srcu! Kateri meč pa je bil tako oster, ki je prebodel njeno srce? Oh, greh je bil, ki je Jezusu življenje vzel in Marijino srce tako močno ranil! Objokuj torej ta grozoviti greh. Združi svoje solze s solzami svoje žalostne Matere in vzdihni k njej tako:

O kraljica vseh mučenikov! kdaj bom vreden, prav razumeti tvojo žalost in bolečino? Kdaj dobim milost, tvojo žalost v svojem srcu nositi in s teboj trpeti? O velika Gospá! izprosi mi to milost, da noč in dan žalujem nad svojimi grehi, kateri so tebi tako žalost napravili; da ves skesan in spokorjen v zaupanju in v ljubezni do tebe umrjem, in po smrti s teboj večno živim!

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

XIV. postaja.

Za greh naš mrtvega
Molimo Jezusa,

| In položimo ga
V grob svojega srcá.

Jezusa v grob položé.

Ÿ. Molimo te, o Kriste! in te hvalimo.

R. Ker si s svojim križem svet odrešil.

Premisli tukaj žalovanje, vzdihovanje in jokanje Magdalene, Janeza in drugih pobožnih duš, kedar jim je bil Jezus odvzet in v grob položen. Zlasti pa si v srce vtisni težavo in grenko žalost Marije, njegove Matere, kedar je iz svojega naročja dala svojega ljubeznivega Sina. Premišljujoč njeno tedanjo žalost in njeno trpljenje moraš se res sramovati, da si pri obiskovanju tega križevega pota tako malo milovanja občutil. Oh, vzdrami svoje srce vsaj zdaj pri zadnji postaji. Poljubi s častjo kamen svetega groba; položi v duhu va-nj svoje srce in reci svojemu mrtvem Jezusu:

O usmiljeni Jezus! ki si tako krvavo pot hodil iz ljubezni do mene, v grob položenega te častim in molim. Oh, želim in hočem tebe v svojem srcu zaprtega imeti, da bi s teboj sklenjen po tem križevem potu vstal k novemu življenju, in se v tvoji milosti mogel iz tega svetá ločiti. Po zasluženju tvojega trpljenja, katero sem premi-

šljeval, mi dodeli, da bo ob zadnji uri tvoje presveto Rešnje Telo moja popotnica; da bodo moje zadnje besede: Jezus, Marija, Jožef! in da svoje zadnje vzdihovanje sklenem s tistim vzdihovanjem, s katerim si ti na svetem križu svojo dušo izdihnil. Daj mi z živo vero, s trdnim zaupanjem in z gorečo ljubeznijo s teboj in zavoljo tebe umreti in potlej s teboj na večne čase živeti. Amen.

Oče naš . . . Češčena . . . Čast bodi . . .
Usmili se nas, o Gospod! usmili se nas!

Sklepna molitev.

O Jezus, hvala zdaj
Ti bodi in vselej!

Skoz svojo smrt nam daj
Te ljubiti' vekomaj!

Nebeški Oče, večni Bog! po tisti ljubezni, s katero si svojega Sina Jezusa Kristusa zavoljo mene na svet poslal, in s katero je on po svojem bridkem trpljenju in grenki smrti mene odrešil, darujem ti ta sveti križev pot, katerega sem s tvojo pomočjo obiskal. Vsprejmi to pobožno opravilo v povišanje svoje časti, v zahvalo za vse meni in drugim podeljene milosti, za odpuščanje grehov vsega svetá, v pomoč revnim dušam v vicah, zlasti pa še onim,

za katere sem v začetku prosil. O milostljivi nebeški Oče! poglej obličje Kristusa, svojega Sina, usliši glas njegove svete krvi in bodi milostljiv meni, ubogemu grešniku. Amen.

Hvaljen bodi naš križani Zveličar, Jezus Kristus, in njegova žalostna Mati Marija!

Opomin obiskovalcu križevega pota.

Ako opraviš sv. križev pot pred cerkveno postavljenimi križi, prejmeš množino popolnih in nepopolnih odpustkov, kakoršne so papeži podelili obiskovalcem križevega pota v Jeruzalemu. Pred obiskovanjem stori namen, da želiš jeden popolni odpustek prejeti zá-se, druge pa izroči Mariji žalostni Materi za verne duše v vicah. Da dosežeš odpustke, treba je: 1. da si v milosti božji; 2. da stopaš od postaje do postaje ali pa, če tega ne moreš, se vsaj ozreš proti vsaki; 3. da pri vsaki postaji vsaj nekoliko s skesanim srcem pre-mišljuješ Kristusovo trpljenje. Ako si pri-skrbiš z odpustki križevega pota blagoslovljen križec, moreš iste odpustke tudi domá dobiti, kar je posebno za čas bolezní ali starosti priporočati.

Okrožnica

Njih Svetosti Leona XIII., po božji previdnosti papeža, vsem z apostolskim sedežem združenim patrijarhom, primatom, nadškofom, škofom in drugim vladikam.

O rožnem vencu.

Papež Leon XIII.

Častiti bratje! Pozdrav in apostolski blagoslov!

Že večkrat smo imeli priložnost v času svojega vladanja jasno dokazati zaupanje in pobožnost do blažene Device, katere smo se navzeli že v nežni mladosti in smo jo skušali gojiti in množiti v vsem svojem življenju. Zakaj spoznali smo, kako potrebno je v sedanjih, za krščanstvo bridkih in národe same nevarnih časih, da priporočamo kar najnujnejše za brambo zveličanja in mirú tisto pomoč, ki jo je človeškemu rodu predobrotljivi Bog podelil s svojo vzvišeno Porodnico; — kar dokazujejo ves čas dogodki cerkvene

zgodovine. Našim opominom in željam je mnogovrstno ustregla gorečnost katoliških národov, posebno, da se je oživila prečeščena pobožnost sv. rožnega venca; tudi ni izostala obilica najboljših sadóv. Vendar mi ne moremo nikoli dovolj preslaviti Božje Matere, ki je resnično »vse hvale najbolj vredna«, in nikoli dovolj priporočati ljudem ljubezni do one Matere ljudij, ki je »usmiljena in milosti polna«. Saj tudi naš duh, utrujen po apostolskih skrbéh, čim bolj čuti prihajati ločitve čas, s toliko večjim zaupanjem gleda na njo, iz katere izhaja kakor iz srečonosne jutranje zarje dan neminljive blagosti in radosti. Radostno se spominjamo, častiti bratje, kako smo že v prejšnjih obletnih okrožnicah svetega rožnega venca molitev proslavljali kot tako, ki je mnogostranski preljuba njej, koji na čast se opravlja, pa tudi prekoristna tistim, kateri jo opravljajo — ravno tako pa nas tudi zdaj veseli, da moremo zvesti svojemu namenu isto ponavljati. Ob tem se nam nudi lepa priložnost, da duhove in srca očetovski opominjamo k verskemu napredku in jim kre-pimo upanje na večno plačilo.

Omenjena molitev je dobila ime »rožni venec«, kakor da bi po svoji vsebini bila podobna dišavi rož in lepoti spletenih ven-

cev. Res primerno je, da tako častimo prebláženo Devico, ki jo po pravici pozdravljamo kot »skrivnostno rožo« iz raja, kjer blišči z zvezdno krono na glavi v nebeškem svitu kot kraljica nebes in zemlje; ravno tako pa tudi svojim častilcem obeta s tem svojim imenom vence nebeškega veselja. — To je tudi jasno, ako premislimo, kako uravnan in kakšen je rožni venec. Ničesar ne zatrjujejo Kristus Gospod in apostoli z besedo in z vzgledi bolj, kakor ravno dolžnost, da moramo klicati Boga ter ga v molitvi prositi. Cerkveni očetje in učeniki po tem spoznavajo molitev za tako zeló potrebno, da ljudje, ako jo zanemarjajo, zastonj upajo doseči večno zveličanje. Čeprav pa je vsaki molivec že zavoljo molitve same in za delj Kristusove obljube lahko uslišan, vendar je molitev, kakor je vsem znano, najbolj uspešna, ako se opravlja po dveh pogojih: namreč da je stanovitna in skupna. Prvi pogoj izrekajo Kristusove besede, s katerimi nas poln dobrotljivosti vabi: »Prosíte, iščíte, trkajte!« (Mat. 7, 7.) On dela, kakor najboljši oče, ki hoče sicer ugoditi željam svojih otrok, pa mu je vendar ljubo, da ga tí dolgo prosijo in s prošnjami takorekoč nadlegujejo, da njih srca tem tesneje naveže ná-se. Kar se tiče druge točke, zagotavljal

je Gospod Kristus sam več ko enkrat: »Če se dva izmed vas zjedinita na zemlji, — se jima bo, katere reči koli prosita, zgodila od mojega Očeta, zakaj, kjer sta dva ali so trije zbrani v mojem imenu, tam sem jaz v sredi med njimi.« (Mat. 18, 19. 20.) Zato se tudi krepko izraža Tertulijan: »Shajamo se in se zbiramo, da Boga kakor v vojski s prošnjami obkrožamo; taka sila je Bogu prijetna.« (Apologet. 39.); in pomenljivo govori sv. Tomaž Akvinski: »Nemogoče je, da bi prošnje mnogih ne bile uslišane, če se mnogih molitve takorekoč združijo v jedno.« — Ravno ti dve prednosti nam podaje rožni venec na izvrsten način. Da ne omenimo družega, skušamo namreč ponavljajoč jedne in iste molitve od nebeškega Očeta izprositi kraljestvo njegove milosti in slave, ter prosimo deviško Mater vedno in vedno, naj pride s svojo priprošnjo na pomoč zadolženim grešnikom, kakor v življenju tako še posebno ob smrti uri, ki je korak v večnost. Rožni venec je pa istotako posebno pripraven za skupno molitev, ter je zato tudi dobil ime »marijanskega psaltra«. Naj bi se torej ohranila in obnovila naših očetov navada, vsled katere so se krščanske družine po

mestih in deželi koncem dneva po trudu in vročini dela shajale pred podobo preblažene Device, da bi tam skupno molili rožni venec. Marija, katero je veselila tako zvesta in jednodušna služba, bila je med njimi kakor dobra mati v krogu svojih otrok, ter jim je delila družinskega mirú darove kot rajskega mirú oznanovalce. — Ker smo pomislili moč take združene molitve, izrekli smo med drugimi večkrat izraženimi določili o rožnem vencu tudi to: »Da je naša želja, naj se v stolnih cerkvah pojedinih škofij moli rožni venec vsaki dan, v župnih cerkvah pa ob vseh prazniških dnevih.« (Apostolsko pismo »Salutaris ille« z dné 24. grudna 1883.) Naj se to le opravlja stanovitno in goreče; radi vidimo, da se isto godi in razširja tudi na druge očitne pobožnosti in pa na slovesna romanja k znamenitejšim božjim potom, katera priporočamo češče in obilnejše obiskovati. — Nekaj preljubeznjivega in dušam zveličavnega ima tako skupno opravljanje Marijinih molitev in slavospevov. Mi sami smo to čutili zlasti tedaj — radi to omenjamo — ko smo o posebnih dobah svojega vladanja bili pričujoči v vatikanski baziliki, in krog nas zbrana veličastna množica iz vseh stanov, ki je z nami vred z željami, z besedami in z zaupanjem zaščitja

prosila mogočno zavetnico katoliškega imena s skrivnostmi in molitvami rožnega venca.

Kdo pač bi si upal misliti ali trditi, da je pretirano tako zelo veliko zaupanje v blažene Device moč in pomoč? Res, da ime in opravilo popolnega srednika ne pripada nikomur drugemu, nego le Kristusu, ki kot Bog in človek skupaj jedini je spravil rod človeški z nebeškim Očetom. »Zakaj jeden je srednik med Bogom in ljudmi, človek Kristus Jezus, ki je dal sam sebe v rešilo za vse.« (I. Tim. 2, 5. 6.) Toda po nauku angelskega učenika »nič ni na poti, da se tudi nekateri drugi v posebnem pomenu imenujejo sredniki ali posredovalci med Bogom in med ljudmi, v kolikor namreč s svojimi zaslugami in prošnjami pripomorejo, da se človek združuje z Bogom;« (III. qu. 26, aa. 1, 2.) taki so angeli in svetniki v nebesih, preroki in duhovniki obeh zavez: zatorej pristoja ta sijajna čast gotovo še v višji meri prevzvišeni Devici. Zakaj niti misliti si ne moremo nikogar, ki je kedaj ali bode kedaj tolikanj pripomogel kot Marija, da bi se ljudje spravili z Bogom. Saj je v pogubo hitečim ljudém podala Rešenika že tedaj, ko je vsprejela spravne skrivnosti

oznanilo, katero je angel prinesel na svet, ter čudovito privolila na mestu vesoljnega človeštva (sv. Tom. III. qu. 30, a. 1.); ona je, »iz katere je rojen Jezus«, namreč prava mati njegova, in za tega voljo vredna in najmilejša Srednica k Sredniku. — Ko se teh dogodkov skrivnosti po redu oživljajo v duhu, kedar jih pobožno premišljujemo v rožnem vencu, prikazujejo se iz njih ob jednom Marijine zasluge za spravo in zveličanje naše v najsvetlejši luči. Koga bi ne prešinilo najslajše čutilo, kedar koli premišluje, kako se ona prikaže na domu Elizabetinem kot nebeških blagodarov delivka, ali kako podaje svojega Sina pastirjem, svetim trem kraljem ali Simeonu v naročje? Kako pa še le ga mora ganiti, ako pomisli, da za nas prelita kri Kristusova in oni udje, na katerih je svoje rane pokazal Očetu kot »ceno našega odrešenja«, niso nič drugega, kakor meso in kri preblazene Device! Zakaj meso Jezusovo je meso Marijino, in akoravno po vstajenju poveličano, ostalo je in ostane vedno po naravi ravno isto meso, katero je bilo vzeto iz Marije. (O vnebovzetju sv. Device pogl. 5. sv. Avguštin.)

Toda še neki drugi znameniti sad iz-

haja iz rožnega venca, ki je vsekako v zvezi s potrebo sedanjega časa, kar smo že drugje omenili. Tá-le sad dobiva kristijan s te molitve, da si oživlja in utrjuje ž njo čednost svete vere, ki je dandanes izpostavljena tolikim nevarnostim in napadom. Božji izreki imenujejo Kristusa začetnika in dokončavca vere (Hebr. 12, 2.); »začetnika« zató, ker je sam ljudi učil mnogo, kar imamo verovati, zlasti o sebi, ki v njem »prebiva polnost božestva« (Kol. 2, 9.); in ker tudi sam dobrotno podeljuje sv. vere dar z milostjo in kakor z maziljenjem sv. Duha; dokončavca pa ga imenujejo zató, ker one reči, ki jih v umrljivem življenju prejemo kakor zakrite, sam odgrinja v nebesih, kjer bo stan vere premenil v jasnost veličastva. V uredbi rožnega venca pa se nam pred vsem očitno kaže Kristus; premišljuječi gledamo življenje njegovo: skrito življenje v veselih skrivnostih, potem očitno v največjih trudih in bolečinah uprav noter do smrti, in naposled častitljivo življenje, katero sega od častitega vstajenja tja v večnost, kjer sedí ob desnici Očetovi. In ker se mora vera, da je popolna in dostojna, razodevati na zunaj — »zakaj s srcem verujemo v pravičnost, z ustmi pa pričujemo v zveličanje« (Rim. 10, 10.) — imamo tudi

temu najboljšo priložnost v rožnem vencu. Lahko z onimi ustmenimi molitvami, iz katerih je spleten, izražamo in spoznavamo vero v Boga, našega najskrbeljivejšega Očeta, vero v prihodnje življenje, odpuščanje grehov; istotako v skrivnosti presvete Trojice, učlovečene Besede, božjega materinstva Marije Device, in druge. Vsem pa je znano, koliko vredna in zaslužna je vera. Saj pač vera ni nič drugega, kakor izvoljena kal ali klica, ki poganja v tem življenju vsake čednosti cvetove, s katerimi ugajamo Bogu, in ki prinaša potem večno trajajoče sadove: »Zakaj Tebe poznati je popolna pravičnost, in Tvojo pravičnost in moč spoznati je neumrjočnosti korenina.« (Modr. 15, 3.) — Opominja nas tu dana prilika, da dostavimo še jedno reč tičočo se čednostij, katere vera po pravici zahteva kot dolžnost. Med njimi je čednost pokore, in nje del je tudi zadržnost, ki je iz več kot jednega razloga potrebna in zveličavna. Čeravno cerkev v tem dandanes milejše ravná s svojimi otroci, vendar naj tí sami pazijo, da si z vso skrbnostjo prizadevajo z drugimi dejanji nadomeščati njeno materinsko prizanesljivost. Tudi iz tega obzira posebno priporočamo rabo rožnega venca, ki prav tako more prinašati dobre sadove pokore, zlasti kedar pre-

mišljujemo trpljenje Kristusovo in bridkosti Matere njegove.

Potemtakem imajo oni, kateri hrepené doseči dobrot najvišjo, po sklepu previdnosti božje v rožnem vencu vsem primeren in lahek pripomoček, kakor ga ni drugega. Vsakdo, naj si je v veri le srednje poučen, poslužuje se ga lahko in s pridom; pa tudi ne potrebuje predolgega časa, da bi ga morebiti oviralo kako opravilo. Popisi življenja svetnikov so polni primernih in svetlih vzgledov, in znano je, da jih je bilo v vsakem času veliko, kateri niso noben dan opustili te pobožnosti, akoravno so opravljali važne službe in trudapolne dolžnosti. — S tem se ujema tudi ona pobožna navada, da ljubijo pobožne duše svoj posvečeni venec kakor nerazdružnega spremljevalca in zvestega zaščitnika; v smrtnem boju ga objemajo in v roci držé kot zagotovilo sladkega upa v »nevenljivi venec nebeške slave«. Ta up podpirajo posebno še sveti odpustki, ako se tako čislajo kakor zaslužujejo; zakaj s temi smo rožni venec kakor naši predniki tako i mi oblagodarili kar najobilneje: podeljeni po rokah usmiljene Device bodo gotovo umirajočim in umrlim pomagali, da prej ko prej uživajo zaželenega mirú in večne luči tolažila.

Ti razlogi, častitljivi bratje, nas nagibajo,

da ne prenehamo toli izvrstne in v dosego zveličanja toli hasnovite pobožnosti hvaliti in priporočevati katoliškim národom. Toda naganja nas k temu še neki drugi jako važen nagib, katerega smo že večkrat očitno odkrili v pismih in nagovorih. — Namreč od dné do dné nas bolj podžiga želja, ki smo jo zajeli iz božjega Srca Jezusa Kristusa, da pospešujemo započeto delo zjedinjenja od cerkve ločenih bratov. Spoznamo pa, da se to nikakor drugače ne dá bolje dosežati, kakor z močjo svetih prošenj. Pred očmi imamo vzgled Kristusov, ki je prosil v goreči molitvi Očeta, naj bi bili njegovega nauka učenci jedno v veri in ljubezni. Kakšno moč pač ima prošnja njegove najsvetejše Matere v ta namen, to sijajno dokazuje apostolsko dejanje. V njem se omenja učencev prvi zbor, kako so obečanega sv. Duha daróv z velikim zaupanjem prosili in pričakovali; ob enem se pa posebej omenja navzočnost Marijina, ki je ž njimi vred prosila. »Vsi so bili jednega duha stanovitni v molitvi z Marijo, materjo Jezusovo.« (Apost. dej. 1, 14.) Kakor se je nastajajoča cerkev v molitvi oklepala Marije, najboljše pospeševalke in varovalke jedinosti, tako naj bi se godilo tudi dandanes po vsem katoliškem svetu; zlasti vinotoka meseca, kojega

smo ob svojem času posvetili češčenju nebeške Matere z rožnim vencem, da jo prosimo v hudih časih pomoči. — Naj se torej povsod goreče opravlja ta molitev, zlasti da bi izprosili si sveto jedinstvo. Nič Mariji, ki je najtesneje združena s Kristusom, ni ljubše, nič prijetnejše, kakor da so tisti, ki so krščeni z jednim in istim krstom, istotako med seboj združeni v veri in popolni ljubezni. Iste vere vzvišene skrivnosti naj se po molitvi rožnega venca vedno bolj in bolj ugrezajo v srca in donašajo ta presrečni sad, »da posnemamo kar obsegajo, in dosežemo kar obetajo«.

Med tem podeljujemo v zastavo nebeških dobrot in v dokaz ljubezni svoje vam vsem in vaši duhovščini in ljudstvu najljubeznivejše apostolski blagoslov.

V Rimu, pri sv. Petru, dné 20. kimovca 1896., v 19. letu našega vladanja.

Leon XIII., papež.

Cerkvena pesem za rožnovensko nedeljo.

I. Veseli rožni venec.

1.	3.
Poslanec prišel je z nebá,	Besedo, ki rodil jo Bog,
Skrivnost prinesel od Bogá,	Še preden bil je zemlje krog,
In Bogorodnici velí:	Tam v Betlehemu porodí
„Vsa polna milosti si Ti!“	Devica nam o polnoči.

2.	4.
K Elizabeti čez goré	On, ki zapovedi delí,
K sorodnici Marija gré,	Zakónom sam se pokorí:
V telesu Janez gibajoč	Za Sina Mati na oltar
Naznanja, da je Bog navzoč.	Dari v odkup golobčkov par.

5.

Marija Jezusa zgubi,
Pa v templu zopet ga dobi:
Ostal je pri učenih bil,
Neznanih jih resnic učil.

II. Žalostni rožni venec.

1.	3.
Na Oljski gori v zemlje prah	Ogrnjenega v plašč rudeč
V molitvi pade Jezus plah,	Kot kralja Judje sramoteč
Tam trese se, se žalosti,	Mu krono trnjevo spletó,
Za nas krvavi pot poti.	In ž njo mu kronajo glavó.

2.	4.
Ko izdajalec ga izdá,	In stešejo mu križ težák,
Sovragi zgrabijo Bogá,	Da Kristu se šibi korák,
Trdó ga zvežejo z vrvjó,	In trikrat pade jim na tlà,
Krvavo bičajo, tepó.	Ko nese križ svoj do vrhà.

5.

Na križ Zveličarja razpnó,
In mej razbojnike denó;
Za rablje on pomoli še,
In z nagnjeno glavó umrè.

III. Častiti rožni venec.

1.	3.
Pa Kristus smrt je pokončal, Iz groba je častito vstal, Vezi peklà in greh je strl, In raj zaprti je odprl.	Že prej je rekel Rešenik, Da prišel bode Tolažnik: V jezikih kakor ognja plam K učencem pride v skrivni hram.

2.	4.
Prikazal več se je ljudém, V nebó odmaknil se očém, Z Očetom jedne je časti, Ko na desnici mu sedi.	Mariji Devi vmrè teló, Nesó jo angeli v nebó, Nebesa jo proslavljajo, Vsi angeli pozdravljajo.

5.
Zvezd dvanajst venča jej glavó,
Visoko krasijo gospó,
Tik Sina svojega sedi
In s Sinom vlada vse stvari.

IV. Kraljica sv. rožnega venca.

1.	4.
Veselje tvoje in radost, Trpljenje tvoje in bridkost, In v plašču slave in časti Opevamo Te, Mati, mi!	Raduj se, ko Ti zre okó, Da gre iz groba Sin v nebó, In pride Tolažnik, in vmrèš, V nebesa h kronanju dospèš.

2.	5.
Oj zdrava, ko se veseliš V spočetju, ko v goré hitiš, Rodiš, dariš, ko najdeš ga, Marija blaga, Jezusa.	Narodi, kar vas ima svet, Beríte teh skrivnostij cvet, Mariji v venec vijte ga, Kraljici tej nesite ga!

3.	6.
Pozdravljena, ko bridkimeč Presune Te in zreš trpeč, Ko Jezus póten, zbit in strt, In kronan nese križsi v smrt.	Od Deve rojen Rešenik In Oče večni, Tolažnik, Ki vam jednaka je oblast, Na vekomaj vam bodi čast!

Kazalo.

	Stran
Predgovor	5
Beseda k slovenski izdaji	10

Prvi del: Razmišljanje o sv. rožnem vencu.

I. Kaj je sv. rožni venec?	11
II. Kako se je začel sv. rožni venec?	14
III. Sv. rožni venec je kaj izvrstna molitev	17
IV. Sv. rožni venec nas utrjuje v čednostih	27
V. Sv. rožni venec nas brani v nevarnostih in nam pomaga v dušnih in telesnih potrebah	32
VI. Sv. katoliška cerkev je sv. rožni venec vedno spoštovala in visoko cenila	51
VII. Kako naj molimo sv. rožni venec	61
VIII. Kako sv. rožni venec tudi še drugače lahko rabimo sebi v korist	69
IX. Kako se je začela bratovščina sv. rožnega venca in katere namene ima?	75
X. Kaj koristi bratovščina sv. rožnega venca in katere dolžnosti prevzamejo njeni udje	78
XI. Odpustki rožnovenske bratovščine	83
XII. Vedni rožni venec ali ura sv. rožnega venca	94
XIII. Živi rožni venec	99

Drugi del: Razlaganje sv. rožnega venca.

Čitaj, bralec, ta odstavek večkrat, ker je imeniten	109
Skrivnosti veselega dela rožnega venca:	
I. Katerega si Devica od sv. Duha spočela	114
II. Katerega si Devica v obiskovanju Elizabete nosila	118
III. Katerega si Devica rodila	122
IV. Katerega si Devica v templu darovala	126
V. Katerega si Devica v templu našla	129

	Stran
Skrivnosti žalostnega dela rožnega venca:	
I. Kateri je za nas krvavi pot potil	134
II. Kateri je za nas bičan bil	138
III. Kateri je za nas s trnjem kronan bil	143
IV. Kateri je za nas težki križ nesel	147
V. Kateri je za nas križan bil	152
Skrivnosti častitega dela rožnega venca:	
I. Kateri je od mrtvih vstal	157
II. Kateri je v nebesa šel	161
III. Kateri nam je sv. Duha poslal	165
IV. Kateri je tebe, Devica, v nebesa vzel	168
V. Kateri je tebe, Devica, v nebesih kronal	172
Cerkvena molitev	176
Molitev k sv. Jožefu za cerkev posebno v mesecu vinotoku	176

Tretji del: Raznotere molitve.

Dragi bralec!	179
Vsakdanje molitve:	
Jutranja molitev	181
Večerna molitev	182
Tri božje čednosti	184
Krstna obljuba	186
Daritev sv. maše. Nauk	187
Mašne molitve	195
Druga sv. maša	203
Molitev po tihi sv. maši	209
Spovedne molitve: Klicanje sv. Duha	211
Izpraševanje vesti	211
Kesanje in trden sklep (navod)	213
Kesanje ali obžalovanje	215
Molitev pred spovedjo	215
Po spovedi	216
Obhajilne molitve: Molitev za pripravo	217
Obudi vero	218

	Stran
Moli Jezusa	218
Obudi kes ali obžalovanje	219
Ponižnost	219
Upanje	219
Ljubezen	219
Poželenje	220
Molitev sv. Ignacija	220
Po sv. obhajilu: Navod	220
Molitev	222
Zahvala	222
Darovanje	223
Prošnja	223
Počesčenje presv. Jezusovega Srca	224
Molitev pred sliko Križanega	225
Molitev k presv. Srcu Jezusovemu	225
Pred podobo Jezusovega Srca	226
Obhajilne molitve za mladino: Priprava	227
Zahvala po sv. obhajilu	230
Večernice	233
Vera, upanje, ljubezen	234
Kes ali obžalovanje	236
Ponižnost	237
Udanje v božjo voljo	238
Zahvala	238
Prošnja	239
Pridi, sveti duh! Cerkvena pesem	241
Cerkvena molitev k sv. Duhu	242
Kratka razlaga Očenaša	243
Oče naš, kateri si v nebesih	244
1. Posvečeno bodi tvoje ime	245
2. Pridi k nam tvoje kraljestvo	246
3. Zgodi se tvoja volja, kakor v nebesih, tako na zemlji	247
4. Daj nam danes naš vsakdanji kruh	248
5. Odpusti nam naše dolge, kakor tudi mi od- puščamo svojim dolžnikom	249

	Stran
6. Ne uvêdi ali ne upelji nas v skušnjavo	250
7. Temveč reši nas zla ali hudega	251
Beseda „Amen“	252
Razlaga Češčene Marije	252
1. Češčena Marija	253
2. Milosti polna	253
3. Gospod je s teboj	253
4. Blagoslovljena si med ženami	254
5. In blagoslovljen je sad tvojega telesa, Jezus	255
6. Sveta Marija, Mati Božja, prosi za nas greš- nike, zdaj in našo smrtno uro	256
Molitev k presv. Rešnjemu Telesu, ke- dar je izpostavljeno	258
Litanije vseh svetnikov	259
Litanije presv. imena Jezusovega	269
Lavretanske litanije	273
Pobožnost za verne duše v vicah	279
Lavretanske litanije za verne duše v vicah	282
Sveti križev pot	285
Okrožnica sv. očeta Leona XIII.	303
Cerkvena pesem za rožnovensko ne- deljo	315

